

ဤလောကမြေမဟိဝယ်(သော်တာဆွေ)

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၅၀၀ ၁၆၀ ၀၅၁၁

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၅၀၀ ၇၁၅ ၀၆၁၁

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး

ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ

မျက်နှာဖုံးပန်းချီ - အောင်ကျော်

ကွန်ပျူတာဖလင် - အီးဂဲလ်

လက်ခွဲဖလင် - အေဇက်

စာအုပ်ချုပ် - ကိုတင်အေး(လှိုင်)

၂၀၁၁၊ ဩဂုတ်လ၊ ဒုတိယအကြိမ် အုပ်ရေ ၅၀၀

ရောင်းချေး ၂၅၀၀ ကျပ်

မာတိကာ

-ဝတ္ထုနှင့်လူ

၁။ အရိယာနှင့် အရက်

၂။ အလှ ဘယ်မှာနည်း

၃။ အလွန်အလုပ်များသူ

၄။ ထန်းသမားထေကြီး

၅။ သူ့ခေတ်နှင့် သူ

၆။ ဤမြို့မြေ

၇။ အရင်းရှင်စနစ်နှင့် ဗျူရိုကရေစီခေတ်

၈။ ခေတ်ပြောင်းချိန်

၉။ ဪ - ခင်လေးရယ်

၁၀။ လူဝင်စား

၁၁။ လူမနော

၁၂။ အနနှင့် အကြမ်း

၁၃။ ဒီစိတ်နှင့် ဒီအရွယ်

ဆရာသော်တာဆွေ**အသက် ၇၆ နှစ်****(၁၉၁၉ - ၁၉၉၅)****အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်း**

၁၉၁၉ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ပေါင်းတည်မြို့အပိုင် ကြို့ပင်ရွာတွင် လယ်သမားကြီး ဦးဘိုးဆယ်၊ ဒေါ်လှရင်တို့မှ မွေးဖွား၏။ ၁၉၄၇၊ ဩဂုတ်လ ရှုမဝတွင် 'ဘရန်ဒီတစ်ပုလင်း'ဖြင့် စာပေနယ်သို့ ခြေချခဲ့၏။ ဟာသဝတ္ထုများ ဆက်တိုက်ရေးခဲ့ပြီး ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် 'ကြံ့ခွဲရသည်' မှစပြီး ဘဝသရုပ်ဖော်စာပေ ရေးခဲ့သည်။ ငယ်မည်မှာ ဦးကျင်မောင်၊ နောင် ဦးကြင်ဆွေ ဖြစ်လာပြီး 'သော်တာဆွေ' ဟူသော ကလောင်အမည်ကို ဆရာကြီးရွှေခေါင်းအား အမှတ်ရစေရန် အမှီပြုပြောင်းခဲ့၏။ သော်တာဆွေ၏ ဝတ္ထုရှည်များတွင် 'ရန်အောင်ရတနာ'၊ 'ဘွဲ့နွှောကြက်သူရဲ'၊ 'အမြဲတေ ရတနာ'၊ 'မခင်နှင်းဆီ'၊ 'ပပဝတီ' တို့မှာ ထင်ရှား၏။ သူ၏ဇာတ်ကောင်များတွင် ဖြတ်စ၊ ကျော်စံကေး၊ ပေါ်ဦး၊ အေးဆွေတို့မှာ ထင်ရှားလှ၏။

ဆိုပီယက်ယူနီယံသို့ ချစ်ကြည်ရေး စာရေးဆရာခရီးသည်အဖြစ် သွားဖူးသည်။

ဟာသသရုပ်ဖော် ဝတ္ထုတို/ရှည်များ ဆောင်းပါးများကို ဆက်တိုက်ရေးသားခဲ့သည်။

၁၉၆၁ - စာပေဗိမာန်ဆု

၁၉၆၉ - စာပေဗိမာန်ဆု

၁၉၇၀ တွင် အမျိုးသားစာပေဆု ရခဲ့သည်။

၄-၃-၉၅ နေ့တွင် ကွယ်လွန်သည်။

***

စာပေဆု ရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့၏ မှတ်ချက်

ဤစာအုပ်၌ပါသော ဝတ္ထုများသည် အင်္ဂလိပ်ခေတ်၊ ဂျပန်ခေတ်၊ စစ်ကြီးပြီးစ (ကက်စဘီ)ခေတ်၊ လွတ်လပ်ရေးခေတ်၊ ဖဆပလ နိုင်ငံရေး အကွဲအပြဲခေတ် ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးခေတ်တို့တွင် နီးနီးကပ်ကပ်မြင်သိထိတွေ့ခဲ့ရသော တောနှင့်မြို့မှဆင်းရဲချမ်းသာ လူ့အလွှာ

အသီးသီးတို့၏ ဖြစ်ရပ်များ၊ ဓလေ့စရိုက်၊ အမူအကျင့်၊ အတွေးအခေါ်များကို မီးမောင်းထိုး၍ ရုပ်လုံးဖော်ပြထားသည်။ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်သည် ဝတ္ထုဇာတ်အိမ်တည်ဆောက်ရာ ခေတ်၊ စနစ်နှင့် လူမှုဘဝကို ကိုယ်စားပြုသော ပြယုဂ်များ ဖြစ်သည်။

ဤလောကမြေမဟီဝယ်တွင် ပါဝင်သော ဝတ္ထုတိုများသည် ခေတ်အမျိုးမျိုးမှ လူအမျိုးမျိုးတို့၏ ဘဝအမျိုးမျိုးကို ရေးဖွဲ့ထားသည့် သရုပ်ဖော်ဝတ္ထုတိုများ ဖြစ်သည်။ ရေးဖွဲ့ရာ၌ ဦးတည်ချက်ကောင်းသည်၊ ရသမြောက်သည်ဟု ဆုရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့က မှတ်ချက်ချထားသည်။

***

“ဤလောကမြေမဟီဝယ် ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်၌ ပါဝင်သော ဝတ္ထုတိုများသည် ခေတ်အမျိုးမျိုးမှ လူအမျိုးမျိုးတို့၏ ဘဝအမျိုးမျိုးကို ရေးဖွဲ့ထားသည့် ဘဝသရုပ်ဖော် ဝတ္ထုတိုများဖြစ်သည်။ ရေးဖွဲ့ရာ၌လည်း ဦးတည်ချက်ကောင်းသည်။ ရသမြောက်သည်”

ဤသို့လျှင် အမျိုးသားစာပေဆု ရွေးချယ်ရေးကော်မတီက ကောက်ချက်ပေးသော ‘ဤလောကမြေမဟီဝယ်’သည် သော်တာဆွေ၏ ဘဝရုပ်ပုံလွှာများ ဖြစ်ပေရာ အနုအရင့်၊ အနီးအဝေး၊ ရောင်စုံလှသော ကားချပ်များဟု ဆိုရပေမည်။

‘အလွန် အလုပ်များသူ’မှာ တစ်နေ့သာကုန်၍ ဘာမှ မလုပ်ဖြစ်တော့ဘဲ လိပ်သားနှင့် ချက်မြည်းကာ အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ ရောက်ရသော ပါးစပ်အလုပ်သမား ကိုမောင်ချိုကဲ့သို့ လူမျိုးအား သရော်ထား၏။ ‘အလုပ်အလွန်များလှသော ကိုမောင်ချိုသည် ယင်းည အိမ်ပြန်ရောက်သည်၌ နက်ဖြန် ဘာကစပြီး လုပ်ရမည်ကို မစဉ်းစားနိုင်ဘဲ အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ ရောက်သွားလေ၏’ ဟု ဟာသဖြင့် ဇာတ်သိမ်းထားလေသည်။

ရှေးတုန်းက သုံးနှစ်သုံးမိုးစောင့်ကြရ၏။ လက်ထပ်ဖြစ်ပြန်တော့လည်း အပေးအယူ ညှိရ၏။ ပေါင်းဖက်မိသော ကဲ့သည်ဟုမရှိသလောက်။ ယနေ့ခေတ်တွင် ယနေ့လက်ထပ်၊ နက်ဖြန် ကွာရှင်းကြပုံကို ‘သူ့ခေတ်နှင့်သူ’တွင် လှစ်ပြထားသည်။ ရှေးခေတ်၏ သမီးရည်းစား အသုံးအနှုန်းကို ဟာသကလေး နှောထားသည်။

“တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် ကိုတွေ၊ မောင်တွေ၊ မိတွေ ခေါ်ဖို့ ဝေးဘိတောင်း၊ သူတို့နာမည်မှ မခေါ်တတ်ကြသေး။ ကျွန်တော့်အမည်မှာ မောင်ထွန်းလင်းဖြစ်ရာ မအေးယဉ်က အစ်ကိုအား “မောင်ထွန်းလင်းအစ်ကို”ဟု ခေါ်၏။ အစ်ကိုက သူ့ဇနီးလောင်းအား ကျွန်တော့်ရှေ့ထားပြီး ‘မင့် မမယဉ်’ဟုဆို၍ စကားပြော၏။ တကတည်း ကျွန်တော်မရှိ၊ သူ ဘယ်လိုပြောမည်မသိ။”

‘ခေတ်ပြောင်းချိန်’ ဝတ္ထုမှာ သတ္တဝါတို့ သံသရာမှ ‘မာနနှင့် ကာလ’ ဇာတ်အိမ်ကို ပြန်လည်၍ အသေးစိတ် ထပ်မူနုန်းသော ဝတ္ထုရှည်ဖြစ်လာသည်။ ချစ်တီးကုလားတို့ခေတ်နှင့် ကျေးရွာသားတို့ အညံ့ခံရပုံနှင့် ယနေ့ခေတ် တောကျေးလက် သမဝါယမအထိ ဆွဲယူထားသည်မှာ ခေတ်ကာလများစွာကို ပြယုဂ်ပြုထားသည်။ ထိုခေတ်နှင့် မိဘမေတ္တာကို ဖွဲ့စည်းထားသည်မို့ အချစ်ဝတ္ထုကောင်းတစ်ပုဒ်လည်း ဖြစ်လာသည်။

လူ့လောကတွင် ဥစ္စာသည် အပင်မဟုတ်၊ ပြောင်းလဲပျက်စီးတတ်သည်။ ထို့အတူ အလှသည် အချိန်နှင့်အမျှ အိုမင်းရင့်ရော်တတ်၏။ ဤသဘောကို ‘ဪ- ခင်လေးရယ်’တွင် ပြောပြထား၏။ တစ်ခေတ်တစ်ခါက ရွာမျက်နှာဖုံး ကွမ်းတောင်ကိုင် သမီးပျို၏ ပြောင်းလဲတတ်သော ဘဝအတိုင်း အဆင်းရဲဆုံး မိန်းမဘဝရောက်နေသည်ကို ဖော်ပြရာတွင် ‘လောကဓံ’တရားကို သတိရစေသည်။ လူ့ဘဝဆိုသည် မမြဲသည့်သဘောကို သံဝေဂ ပွားစေ၏။

လူမနောသည် ရလေလိုလေအိုတစ္ဆေဖြစ်၏။ အားမရ၊ တင်းမတိမ်၊ အလိုရမ္မက်နောက် လိုက်တတ်သည်။ ထိုသဘောကို ‘လူမနော’တွင် ဒန့်သလွန်သီးသည် သော်တာဆွေနှင့် သန်းသန်း၊ ဒေါ်ကြည်စု စသောအိမ်ရှင်မတစ်သိုက်၏ အရောင်းအဝယ် ဇာတ်လမ်းကလေးဖြင့် သရော်ထားသော လူ့သဘာဝအဖွဲ့တစ်ခုဖြစ်၏။ (ဤဇာတ်လမ်းများ မြန်မာ့အသံက ဇာတ်လမ်းပမာအဖြစ် ထုတ်လွှင့်ခဲ့သည်။) လူ့အလို နတ်မလိုက်နိုင်ဆိုသော စကားကိုလည်းသက်သေပြထား၏။ လူဆိုသည်မှာ သည်လိုပါကလားဟု ကန့်လန့်ကာကားကို လှစ်ပြသလို ထင်ရှားလှပေသည်။

သော်တာဆွေသည် လူ့သဘာဝ၊ လူ့စရိုက်၊ ဘဝအထွေထွေကို ပီသအောင်ဖွဲ့နိုင်သူအဖြစ် သူ၏ဘဝဝတ္ထုများက သက်သေခံနေသည်။ လူ့သဘာဝကို ထင်မြင်လာအောင်လည်းကောင်း၊ လူတို့အားစိတ်ခံစားမှုတစ်ခုခုကို ငြိစွဲစေသည်အထိလည်းကောင်း၊ လောက အဖြစ်အပျက်တို့အား ထင်ရှားလေသည်အထိလည်းကောင်း ဖွဲ့နိုင်မှသာ စာပေကောင်းတို့၏ လက္ခဏာဟု ပညာရှင်တို့သတ်မှတ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် သော်တာဆွေ၏ ‘ဘဝစာ’တို့သည် လူ့သဘော၊ လူ့စရိုက်၊ ခေတ်အကြောင်း ပီသစွာဖော်နိုင်သည်ဟု ယေဘုယျဆိုနိုင်သဖြင့် စာကောင်းတို့ လက္ခဏာ ရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်အံ့ထင်ပါသည်။

သော်တာဆွေသည် စာဖွဲ့ရာတွင် ရိုးရိုးနှင့် ပီပြင်အောင် ရေးနိုင်သည်သာမက ‘ပြော’နိုင်သည်။ စာအဖွဲ့ကြား၌ စကားပြော ထည့်သွင်းရေးရာ၌ ကျွမ်းကျင်လှ၏။ (ဤအချက်ကို မကြိုက်သူလည်း ရှိပေမည်။) စာအဖွဲ့ စကားပြောဟု မထားဘဲ စကားနှင့် စာကို နှောကာ ပြောလေ့ရှိ၏။ ဥပမာ...

“ကူလီတွေကား ၎င်းနမူနာစပါးတွေ အများကြီးခိုးယူပြီး သူတို့ဝေယူရန်ဖြစ်၏။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် ပေါင်ချိန် ခိုးခြင်းဖြင့်လည်း စားပေါက်ထွင်တတ်ကြသေး၏။ x x x ထိုလယ်သမားသည် စပါးရောင်းရပါပြီတဲ့။ ရှောရှောရှူရှူ ချိန်ပြပြီးသွားပြီ။ ငွေကို ချက်ချင်းမပေးသေး။ ၃-၄-၅-၆ ရက်၊ အိုး... ကြာချင်သလောက် ကြာမည်။ အဲသည်တော့ ဒီရက်တွေ မစောင့်နိုင်တဲ့ လယ်သမား။”

သော်တာဆွေသည် ဘဝသုံးသွယ်ကူးခဲ့၏။ ဟာသ၊ စုံထောက်မှ ဘဝသရုပ်ဖော်စာရေးဆရာဖြစ်လာ၏။ ပြန်တွက်သော ဘဝ စာရေးဆရာအဖြစ် ၁၉နှစ်မျှပင်ရှိချေပြီ။ လောက၏သက်သေကောင်းတစ်ဦးသဖွယ် အမြင်ကို အမြင်အတိုင်း ရိုးရိုးရှင်းရှင်း ဖောက်သည်ချသော သူစာများသည် စာဖတ်သူတို့အတွက် ယနေ့တိုင် စွဲမြဲအောင် မြဲနေဆဲ ဖြစ်လေသည်။ သူသည်လည်း ကြိုးစားနေဆဲ ဖြစ်လေသည်။

စာသုသိ

၁၉၇၃ ခု၊ မေလ၊ ရှုမဝရုပ်စုံမဂ္ဂဇင်း။

ဝတ္ထုနှင့်လူ

လူဖန်ဆင်းသော သက်မဲ့အရာဝတ္ထုမှန်သမျှတွင် စာပေဝတ္ထုသည် လူနှင့်အတူဆုံး၊ ဘဝချင်းအနီးစပ်ဆုံးဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုများထဲတွင် လူတို့၏ အတွေးအခေါ် အယူအဆများ၊ ဘဝဖြစ်ရပ်များ အမျိုးစုံပါဝင်သည်။ စင်စစ် ဝတ္ထုစာပေသည် လူတို့၏ခေတ်အဆက်ဆက်၊ ဘဝအဖြစ်အပျက် အထွေထွေကို မှတ်တမ်းတင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းခေတ်သည် ပျက်ယွင်း၍ ယင်းလူများသည် သေပျောက်သွားကြပြီးသော်လည်း စာပေဝတ္ထုတွေက သူတို့ကိုယ်စားကျန်ခဲ့သည်။

ယခု 'ဤလောကမြေမဟီဝယ်'စာအုပ်တွင်ပါသော ဝတ္ထုများမှာ စိတ်ကူးယဉ်သက်သက်မဟုတ်၊ ကျွန်တော်၏ဘဝနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသော တောနှင့်မြို့၊ ဆင်းရဲချမ်းသာ လူ့အလွှာအသီးသီးမှ ဖြစ်ရပ်များကို ထပ်ဟပ်ရေးသားထားခြင်းဖြစ်ပေရာ ဤဝတ္ထုတို့တွင် ပါဝင်ကြသော တကယ့်လူများမှာ အချို့လည်း သေကြပြီ၊ အချို့လည်း ရှိကြသေးသည်။

သူတို့သည် ယခု စာဖတ်သူနှင့် လက်ရှိဘဝကား မည်သို့မျှပတ်သက်မည်မဟုတ်သော်လည်း ဤစာအုပ်ကိုဖတ်လိုက်သည်နှင့် အလွန်ရင်းနှီးကြပြီး သူတို့က သူတို့အကြောင်းတွေကို စာဖတ်သူအား အသီးသီး ပြောပြကြပါလိမ့်မည်။ သည်နေရာ၌ ဤစာအုပ်တွင်ပါသော ဝတ္ထုနှစ်ပုဒ်အတွက် အမှာစကားပြောကြားထားလိုပါသည်။ တစ်ပုဒ်က 'အရိယာနှင့်အရက်'။

ဤစာအုပ်အတွက် စာမူများစီစဉ်နေခိုက် အိမ်ရောက်လာသော စာဖတ်မိတ်ဆွေတစ်ယောက်က မာတိကာကိုကြည့်ပြီး "ဟာ... အားလုံးစာတည်စာခန့်တွေထဲမှာ ဒီ 'အရိယာနှင့်အရက်' ဟာသစာပြောင်က ဘာလို့ ထည့်ထားရတာလဲဗျ"ဆိုသဖြင့် ဟာသကို အထင်သေးသူအား ၁၉၄၆ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလထုတ် ဇေယျာနယ်မှ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရေးသားခဲ့သော ဆောင်းပါးမှ အောက်ပါကောက်နုတ်ချက်ကို ပြလိုက်ရပါသည်။

ဟာသပညာသည် လူမျိုးတစ်ဦး၏ဘဝတွင် အရေးပါအရာရောက်သော ပညာရပ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ သို့သော် ဟာသပညာကား လောကီလူ့ဘဝ၊ လူ့ဇာတ်ခုံတွင် ရှေ့နောက်မညီ၊ အဆင်မပြေသော အချက်အလက်များကို ထုတ်ဖော်၍ ရှင်လူအပေါင်းတို့အား ရယ်စရာဖြစ်စေရမည်။

"ကျွန်တော့်ဝတ္ထုဟာ အဲသည်အချက်နဲ့ ကိုက်ညီတယ်ထင်လို့ ဒီစာအုပ်မှာ ဝတ္ထုမျိုးစုံအောင် ထည့်လိုက်တာပဲဗျ"ဟု ပြန်ပြောလိုက်ရ၏။

နောက်တစ်ပုဒ်က 'ခေတ်ပြောင်းချိန်'ဝတ္ထု။

ခုခေတ် ကျေးလက်တောရွာကို မလေ့လာဖူးသော မြို့ကြီးသား စာဖတ်မိတ်ဆွေအချို့က "တောရွာတွေမှာ ခင်ဗျားဝတ္ထုထဲကအတိုင်း လယ်သမားတွေ လယ်ထဲမှာ တကယ်ပဲ ရေနွေးဓာတ်ဘူးနဲ့ လက်ဖက်ရည်ကြမ်း သောက်ကြပြီလား..."ဟု မယုံကြည်နိုင်ဟန်ဖြင့် အမေးရှိကြပါသည်။

ဤဝတ္ထုသည် ကျွန်တော်၏ဇာတိရွာမှာ သွားပြီးရေးခဲ့သော ဝတ္ထုဖြစ်သည်။ ခုခေတ် ကျေးရွာတွေမှာ တစ်ပြည်လုံး ခွဲတမ်းနှင့်ပေးထားသော ဓာတ်ဘူးများသာမက ရေဒီယိုများလည်း ရှိနေကြပါပြီ။ မယုံလျှင် သွား၍ ကြည့်ကြပါကုန်လော့...။

သော်တာဆွေ

အရိယာနှင့်အရက်

"ဒီမှာ မောင်သော်တာရွှေရဲ့..."

ကျွန်တော်သည် ဖန်ခွက်ကို နှုတ်ခမ်းမှချွတ်လိုက်ကာ...

"ခင်ညာ..."

သောက်ရင်း အရှိန်ရလာသည်၌ ဦးကြွက်သိုးက စကားစ၏။

"အရိယာများ အရက်ကို ရေဖြစ်သတဲ့ကွဲ့..."

"ဟင်... သပြေစရာကြီးနော်..."

“မင်းတို့လို အရက်သမားအဖို့တော့ ဟုတ်သပေါ့ကွာ...၊ တရားသမားတွေအဖို့တော့ ဒါမျိုး သိပ်ကြီးကျယ်တာကွ၊ အဲဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတွေရင် တကယ့်ရဟန္တာပဲဆိုပြီး အကြီးအကျယ် ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ကြတော့တာကွ”

ကျွန်တော်က ခွက်ကျန်မော့လိုက်ပြီး...

“နေပါဦး... ဦးလေးကြွက်သိုးရ၊ အရက် ရေဖြစ်တယ်ဆိုတာက ဘယ်လိုတုံးဗျ...၊ ကျွန်တော့်သဘောတော့ အရက် ရေဖြစ်အောင်လုပ်တာက လွယ်ပါတယ်၊ ကဲ... ခု တချို့ ပြည်သူ့အရက်ဖြူဆိုင်တွေမှာဆိုရင် အရက်ရေရောလို့ ဖမ်းတာတွေတောင် သတင်းစာတွေထဲ တစ်လောက ပါလာသေးမှုတ်လား...”

ဦးကြွက်သိုးသည် တံတွေး ဗျစ်ခနဲ ထွေးလိုက်ပြီး...

“အတူတူသောက်တဲ့လူချင်း ကြောင်မနေချင်စမ်းပါနဲ့ မောင်သော်တာရွှေရာ...၊ ဒီအချိုးမျိုးတွေ ရိုးနေပါပြီ...”

“ဪ... ဦးလေးကြွက်သိုးကလည်း ကြွက်မြီးတိုရန်ကောဗျာ၊ ကျွန်တော်က သေသေချာချာ မသိလို့ဗျ၊ ကဲ.. အရိယာက အရက်ကို ဘယ်လို ရေဖြစ်သွားသလဲဗျာ... ပြောစမ်းပါဦး၊ အရက်ပုလင်း လက်ညှိုးထိုးလိုက်ပြီး ရေဖြစ်စေလို့ဆိုလိုက်တော့ ဖြစ်သွားရောလား၊ အဲ့... ရေကို အရက်ဖြစ်အောင် လုပ်နိုင်တယ်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကျတော့ ... လာခဲ့၊ အိမ်ဦးခန်းထားပြီး တစ်သက်လုံး ကိုးကွယ်ပြလိုက်မယ်...”

“ဟေ့... ဟာသဆရာ... မင်းနောက်လုံးတွေ တော်တော့...၊ ငါက အကောင်းပြောမလို့...”

“ပြောပါ... အရက်ကို ဘယ်နည်းဘယ်ပုံ ရေဖြစ်သလဲဆိုတာ... ကျွန်တော် ကြားဖူးတာကတော့... ‘သောတာပန်ဆို၊ သိလိုသမျှ နှစ်ခုသေရည်၊ တိုက်လေပါက၊ ရေသာဝင်ထ၊ သဘာဝ’တဲ့...”

“ငါပြောမှာက ဒီလိုတောင်မဟုတ်ဘူး၊ သူ့ပါးစပ်ထဲ သောက်လိုက်တဲ့အခါမှာ အရက်ရဲ့သဘောသဘာဝ ပျောက်ပြီး တကယ့်ပကတိ ရေဖြစ်သွားတာကွာ...”

“ဪ... အရက်ပီးတယ်ဆိုပါတော့... ဒါနဲ့ ရဟန္တာဖြစ်ရောလား...”

“ဟေ့.. ဒါကြောင့် ရဟန္တာဖြစ်တယ်ပြောတာ မဟုတ်ဘူးကွ... လောကီကကျွတ်ပြီး တရားရသွားပြီဆိုတဲ့ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ... အရက်တောင်ပဲ သူတို့ခံတွင်းထဲရောက်ရင် ရေဖြစ်တယ်ဆိုတာကွ...”

“ဒီစကား ကျွန်တော်ကြားဖူးပါတယ်၊ ဒါက တင်စားပြောကြတာဖြစ်ပါလိမ့်မယ်၊ တကယ်တော့ ဘယ်အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘယ်ရဟန္တာမြတ်က အရက်သောက်ပြီး ငါ့ပါးစပ်ထဲ ရေပဲလို့ ပြောပြနေလိမ့်မလဲဗျာ...”

“အေး... မင်ပြောတာ ငါသဘောကျသဟေ့၊ ဒါပေမဲ့ အရက်သောက်လိုက်တဲ့အခါ ရေဖြစ်သွားတဲ့ ရဟန်းတစ်ပါး ပေါ်ခဲ့ဖူးသကွ...”

“ဘယ်လိုတုံး၊ အရက်သောက်ပြလိုက်ပြီး မနွဲ့မနဲ့ဘဲ ငါ့ပါးစပ်ထဲ ရေပဲလို့ ပြောပြတာလား၊ ဒါကတော့ သူ လူဝတ်မှာတုန်းက အရက်ပြင်းပြင်းတွေသောက်နေကျ ယစ်ထုပ်ကြီးမျိုး ဖြစ်နိုင်တာပေါ့ဗျာ...”

“မင်းပြောတာ ဟုတ်ပါတယ်၊ ငါလည်း အရက်သမားပဲ၊ သဘောပေါက်ပါတယ်၊ ငါ အခုပြောမှာက အဲသည်လိုကို မဟုတ်ဘူးကွ...”

“ဆို ...”

“သူကပွဲယနဲ့ ခရီးသွားကြရင်း လမ်းမှာ...၊ အဲ... ပြောထားရဦးမယ်၊ သူကပွဲယက အရက်ပုန်း၊ ခွက်ပုန်းသမားကွ။ သူ့မှာ ထမင်းစားခါနီး မော့ဖို့ အိတ်ဆောင်လေးက အမြဲပါတယ်၊ အဲဒါ လမ်းမှာ နွားလှည်းပေါ်မှာကွာ လွယ်အိတ်ထဲ ဒီပုလင်းသွားတွေတော့ လှည်းနောက်က လမ်းလျှောက်လိုက်လာတဲ့ ကပွဲယကို... ဟဲ့ ... ဒကာ... ဒါ ဘာပုလင်းလဲလို့မေးတယ်။ ဒီတော့ ရေပုလင်းပါဘုရားလို့ လျှောက်ရသပေါ့။ အဲသည်အခါ ဘုန်းကြီးက ဟယ်.. ငါ ရေဆာနေတာနဲ့ အဆင်သင့်ပဲကွာဆိုပြီး ကောက်မော့တော့ ကပွဲယက ပျာပျာသလဲနဲ့ ဒီရေမသန့်ပါဘူး ဘုရား၊ တပည့်တော် သောက်လက်စကြီးပါ ဘုရား၊ ဒီပြင် ရေသန့်သန့်ကပ်ပုံမယ်ဘုရားလို့ လှည်းပေါ် ပြေးခုန်တက်ရင်း ပြောပေမဲ့ မရတော့ ဘုန်းကြီးက ပုလင်းတစ်ဝက် မော့ပြီးနေပြီ။ အဲသည်တော့ ကပွဲယကြီးက အဲ... တစ်ခါဖြင့် ဒုက္ခပဲလို့ ပြုံးပြုံးပျာပျာ ဖြစ်နေတယ်၊ ဒီတော့ ဘုန်းကြီးက... ဟဲ့... ဒကာရယ် ခရီးသွားရင်း လမ်းမှာပဲ ကိစ္စမရှိပါဘူးကွယ်...၊ မင်း သောက်လက်စကော... ငါက ငါ့ဟာငါ ယူသောက်တာပဲ၊ မင်းမှာ အပြစ်မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ ရော... ရော ဒီမှာ ကျန်ပါသေးတယ်။ မင်းဆာလည်း သောက်လိုက်၊ နေကလည်း ပူသန့်ကွယ်... လို့ဆိုတော့ ကပွဲယကလည်း အံ့အားသင့်ပြီး ကြောင်အမ်းအမ်းနဲ့ ဘုန်းကြီးပေးတာ ယူသောက်လိုက်တော့ ... လား... လား အဲ ကျန်တဲ့အရက်ပါ ရေဖြစ်နေသတဲ့ မောင်ရေ...”

ဒီတော့မှ ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားကာ...

“ဒါတော့ ဆန်းသဗျို့.. အံ့ဩစရာပဲ၊ ဒီဘုန်းကြီးကို လူတွေက ရဟန္တာလို့ မပြောကြဘူးလား...” “ဟာ... ပြောရုံဘယ်ကမလဲ... အဲဒီစကား ကပွဲယဆီက တစ်ဆင့်ကြားပြီးကတည်းက တစ်ဆင့်တစ်ဆင့်ပွားပြီး အနယ်နယ်အရပ်ရပ်က ဒီကိုယ်တော်ဖူးမြော်ရအောင်၊ ဒီကိုယ်တော်ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်း ကျင့်ရအောင် လာလိုက်ကြတဲ့လူတွေကွာ မပြောပါနဲ့တော့၊ အဲဒီဘုန်းကြီးကလည်း ကမ္မဋ္ဌာန်း နည်းပြဆရာကိုးကွ...”

“အဲ... အဲ ဟုတ်ပြီ... ဘာနည်းလဲဗျ၊ စွန်းလွန်းရှူရှိုက်နည်းလား၊ မဟာစည် ပိန်ဖောင်းနည်းလား..”

“အဲဒါတွေကတော့ ငါမသိဘူးကွ...”

“နို့... အဲဒီကိုယ်တော်ပေါ်တာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ...”

“ကြာပြီကွာ... ငါ... အဲဒီတုန်းက ခပ်ငယ်ငယ်ရှိသေးတာပဲ၊ မင်း... အဲဒီကိုယ်တော်အကြောင်းရေးရင် ကောင်းမယ်ကွာ...”

“အာ... ဖြစ်မလားဗျ၊ ကျွန်တော်က ကာလပေါ်ဝတ္ထုရေးသမား၊ ထေရုပတ္တိသွားကိုင်လို့ ဘယ်နိုင်ပါ့မလဲ၊ ဒါမျိုးက ပါဠိလေးဘာလေးပါမှ၊ ကျွန်တော်က ပါဠိဆို နည်းနည်းမှ မတတ်တာဘဲ...”

“မလိုပါဘူးကွ၊ အဲဒီကိုယ်တော်ကလည်း ပါဠိမတတ်ဘူး”

“အောင်မာ ကမ္မဋ္ဌာန်းပြဆရာဘုန်းကြီး ပါဠိမတတ်ဘူးဆိုတော့ ဖြစ်မလားဗျ...”

“မင်း... စွန်းလွန်းဆရာတော် အတ္ထုပ္ပတ္တိ မဖတ်ဖူးဘူးလား၊ အဲဒီ ဆရာတော်ကြီးဟာ စာတစ်လုံးမှမတတ်ဘူး၊ အခု ရဟန္တာလို့ အများပြောနေကြတဲ့အင်းဂူဆရာတော်ဘုရားကော ဓားပြပိုလ်ကြီးတဲ့ခင်ဗျ၊ အသက် ၄၆ နှစ်ကျမှ တရားရပြီး အားထုတ်တာတဲ့...”

“ကဲ... ခင်ဗျား ခုနပြောတဲ့ အရက်ရေဖြစ်တဲ့ ကိုယ်တော်ကော...”

“သူလည်း ငယ်ဖြူမဟုတ်ဘူး၊ လူ့ဘဝမှာ တော်တော်ဆိုးဆိုးတေတေ နေခဲ့ပြီး အသက် ၅၀ လောက်မှာ သင်္ကန်းဝတ်တာပဲ၊ စာလည်း သိပ်မတတ်ဘူး၊ မူလတန်းလောက်ပဲ၊ ပါဠိဆိုဝေးလို့၊ အဲ... အင်္ဂလိပ်လိုတော့ စီအေတီကက် လောက်ပဲတတ်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ လူကတော့ လူစုံပဲ...”

ကျွန်တော် နည်းနည်းသဘောတွေသွားကာ...

“အဲ... လူစုံဟုတ်ပြီ၊ နို့ပြီး အရပ်ကော သူများထက် ခေါင်းတစ်လုံး မြင့်လား...”

ဤနေရာ၌ ဦးကြွက်သိုးသည် စူးစမ်းသောမျက်လုံးဖြင့် ကျွန်တော့်ကို ကြည့်ကာ...

“မင်းက ဒါကို ဘာပြုလို့မေးတာလဲ...”

“ဘာဖြစ်လို့ မေးမေးဗျာ ပြောစမ်းပါ...”

“မင်းက ဒီကိုယ်တော်များ သိနေလားလို့...၊ မြင့်သကွာ၊ မြင့်လို့ပဲ ပွဲထဲ ခဏခဏ အရိုက်ခံရတာ...”

“ဘာလို့ အရိုက်ခံရတာလဲ...”

“ဟ... သူများထက်အရပ်မြင့်တော့ ရှေ့က သူ့ခေါင်းက ကွယ်ကွယ်နေလို့ ပွဲကြည့်တဲ့လူချင်း ရိုက်ကြတာပေါ့ကွ၊ ရိုက်ရုံတင်မကဘူး၊ ခဲပေါက်၊ ခွပစ်တွေလည်း ခံရသေးတယ်...”

“ဒါဖြင့် သူ့ခေါင်း အနာရွတ်ချည်းနေမှာပဲ၊ ဒါဟာ ဘဝမှာ နာကြည်းစရာဒဏ်ချက်တွေပဲ၊ အဲ... ဟုတ်ပြီ၊ လူကလည်း လူစုံ၊ အရပ်ကလည်း သူများထက် ခေါင်းတစ်လုံးမြင့်တယ်...”

ကျွန်တော်သည် ဆရာကြီးရွှေ့ဒေါင်း ရေးသားသည်များ မှတ်သားထား၍ “ဒါကြောင့် ထူးချွန်တာကိုးဗျ၊ ဒီလိုလူမျိုးအကြောင်းတော့ ရေးချင်သားဗျာ၊ ဦးလေးကြွက်က သူ့အကြောင်း တော်တော်သိလား...”

“ဟာ... ငါတို့အရပ်ထဲကပွဲကွ၊ ငါ အကုန်သိတာပေါ့...”

“ဒါဖြင့် ပြောဗျာ...”

“သူ့မိဘမျိုးရိုးက အဲဒီခေတ်က ကျေးလက်လယ်ပိုင်ရှင်များကွ၊ လူချမ်းသာတွေပေါ့ကွယ်၊ ပထမ ရွာဘုန်းကြီးကျောင်းမှာပဲထားတယ်၊ နောက်တော့ သူတို့ငွေချေးတဲ့ ချစ်တီးတိုက်က မြှောက်ပေးတာနဲ့ မြို့ပေါ် အင်္ဂလိပ်ကျောင်း သွားထားတယ်၊ ဒီတော့ ရွာနဲ့မြို့က ၅ မိုင်တောင်ဝေးနေတာမို့ အဲသည်ခေတ်က ကျေးရွာလယ်ပိုင်ရှင်တွေရဲ့ ထုံးစံအတိုင်း ချစ်တီးဆီကငွေယူပြီး ရိုးကုမ္ပဏီက ရလေးစက်ဘီး ဝယ်ပေးတယ်၊ ရလေးဘွတ်ခြေနင်းနဲ့ မော်ဇာဝယ်ပေးတယ်၊ အယ်လ်ဂျင်နာရီ ဝယ်ပေးတယ်”

“အောင်မယ်... အကောင်းစားချည်းပါလားဗျ...” ကျွန်တော်က စကားထောက်သည်။

“ဒါနဲ့ မော်ဇာဆိုတာ ဘာလဲဗျ...”

“ခြေအိတ်ကို သူတို့ တောခေါ် ခေါ်တာကွ...”

“အဲ... သူငယ်နာမည်၊ လူနာမည်နဲ့ ရဟန်းဘွဲ့တော်လည်း ပြောထားဦးဗျ၊ ဖြစ်နိုင်ရင် သူ့မွေးသက္ကရာဇ်... ခု၊ နှစ်၊ လ၊ နေ့၊ ဘာလဲဆိုတော့ ဒီလို အရိယာဖြစ်သွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး သူ့အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးတဲ့အခါမှာ ဖွဲ့ရထည့်ရတာမျိုးဗျ...”

“သူ ခု၊ နှစ်၊ လတော့ ငါမသိဘူးပေါ့ကွာ၊ မင်းလိုချင်ရင် နောက်တော့ သူ့မွေးမျိုးတွေကို မေးကြည့်ပေါ့၊ အဲ... သူ့မွေးနေ့ကတော့ ကြာသပတေး ဖြစ်လိမ့်မယ်ကွ၊ ဘာကြောင့်လဲဆို သူ့ရဟန်းဘွဲ့တော်က ဦးပညာ၊ လူအမည်က ကိုမြင့်ဦး၊ ဒါပေမဲ့ သူ မြို့ပေါ်ရောက်သွားတော့ အင်္ဂလိပ်ကျောင်းသားတွေက တောကြီး တောကြီးလို့ ခေါ်ကြသကွ...”

“ဒါပေါ့ဗျာ၊ မြို့သားတွေက တောသားမြို့တက်လာရင် နှိမ်ချင်ကြတာပဲဗျာ၊ ဒါနဲ့ သူ အဲဒီအင်္ဂလိပ်ကျောင်းမှာ ဘယ်နှုတ်တန်းအထိ သင်ကြားတတ်မြောက်သလဲ...”

“အဲဒါတော့ သူ့ကိုယ်သူပဲ အမှန်ကိုသိမယ်ကွ၊ သူမိဘများလည်း မသိဘူး၊ သူ့အပြောကတော့ ၇ တန်းဆိုလို့ သူမိဘများက ၇ တန်းအထိ စာအုပ်ဖိုးတွေ ပေးနေခဲ့ရတာပဲ။ ဒါပေမဲ့... သူဟာ စီအေတီ ကက် ကြောင် အာရ်အေတီ ရက်... ကြွက်၊ ဘီအေတီ ဘက် လင်းနို့၊ ဗလီတံလောက်ပဲတတ်တယ်...”

“နို့... သူ အဲဒီကျောင်းက ဘယ်အရွယ်လောက်မှ ကျောင်းထွက်သလဲ”

“ဒါလည်း သူ့ကိုယ်သူပဲသိမယ်ကွ၊ ဘာကြောင့်လဲဆို... သူက ၁၃ နှစ်သား ရှင်လူထွက်လောက်မှာ မြို့ရောက်သွားလိုက်တာ လူပျိုပေါက်လည်းဖြစ်ကရာ ကျောင်းကောင်းကောင်း သွားတော့တာမဟုတ်ဘူး။ အိမ်ကငွေ တောင်းတာတောင် ခိုးတာခိုးနဲ့ အလေကတော့ နေလိုက်တာ ၁၇ နှစ်သားလောက်မှာ ဘိန်းစွဲလို့ ကျောင်းမသွားတော့ဘဲ ဖဲပဲ လျှောက်ရိုက်နေတော့တာပဲ...”

“အောင်မယ်လေး... တကယ့် လူဆိုးလူပေပါလားဗျာ၊ အေးလေ... ဒါကြောင့်ပဲ အကျွတ်တရားမြန်မြန်ရတာပေါ့၊ ကဲ... ပြောပါဦး၊ သူအိမ်ထောင်ကော ကျသလား...”

“ကျတာပေါ့၊ သူမိဘများက ဒီအတိုင်းထားမဖြစ်ဘူး၊ ခြေချုပ်ရအောင် အိမ်ထောင်ချပေးမှပဲဆိုပြီး တခြားရွာက သူတို့စိတ်ကြိုက် သူငယ်မတစ်ယောက်နဲ့ ပေးစားလိုက်တယ်...”

“ဒီတော့ သူ ကောင်းသွားရောလား”

“ကောင်းတာတော့ မပြောနဲ့၊ သူမိန်းမလည်း ဘိန်းစွဲပြီး သူနဲ့အတူ ဖဲလိုက်ရိုက်တော့တာပဲ”

“ဟယ်...”

“ဒါနဲ့ နှစ်ဘက်မိဘက လက်ဖွဲ့လိုက်တဲ့ အတွင်းပစ္စည်းတွေထုတ်ပြီး လယ်ကို ချစ်တီးဆီ ပေါင်တဲ့အထိ ရောက်လာတော့တယ်။ ဒါပေမဲ့ မလျှော့ဘူး၊ သူတို့လင်မယားဟာ စိတ်တူသဘောတူ လှေမျော လှေနှံလိုက်၊ ငွေမျော ငွေနှံလိုက် ဆိုတဲ့စကားအရ ဖဲပဲ ဆက်ရိုက်တယ်။ ဉာဏ်သမားရှာပေါင်းတယ်၊ နောက်ဆုံးမှာ အောက်လမ်းဆရာနဲ့တွေ့ပြီး ဖဲရိုက်တဲ့အခါမှာ ခေါ်ဖဲ ရဖို့ သရဲမွေးသကွ...”

“ဟင်.. ဒါမျိုး ဖြစ်နိုင်သလားဗျာ...”

“ဖြစ်နိုင် မဖြစ်နိုင် မင်းနားထောင်...၊ ငါပြောပြမယ်။ ငါ သူတို့အဖြစ်ကို ကောင်းကောင်းကြီး မှတ်မိခဲ့တယ်၊ သူတို့လင်မယား အသက် ၃၀ ကျော်လောက်မှာ ငါက ၁၀ နှစ်သားလောက်ရှိပြီ။ သူတို့ သရဲမွေးဖို့အလုပ်က မလွယ်ဘူး။ အစိမ်းသေရမယ်.. နို့ပြီး အသက်မထွက်ခင်မှာ အလောင်းအောက် ဆေးစီရင်တဲ့ပစ္စည်းထားနိုင်အောင် ကိုယ်နဲ့ရင်းနှီးတဲ့ မသာလည်း ဖြစ်ရမယ်”

“အင်း... တယ်မလွယ်ပါလား”

“ဟုတ်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ သူတို့ကုသိုလ်ပဲ၊ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်လာတယ်။ အဲဒီဆရာနဲ့ ဒါမျိုးရှာနေစဉ်အတွင်းမှာပဲ သူ့သူငယ်ချင်း သူနဲ့ဖဲရိုက်ဘက် ဖိုးကျော်ဆိုတဲ့လူဟာ သစ်ပင်ပေါ်က လိမ့်ကျပြီး အိမ်မှာ ၃ ရက်လောက်ခံနေတယ်။ ဒီအတွင်းမှာ တောကြီး ခေါ်တဲ့ ကိုမြင့်ဦးဟာ သူငယ်ချင်းပြုစုသယောင်နဲ့ ဆရာဆေးစီရင်ပေးတဲ့ အင်းရယ်၊ ဖဲထုပ်ရယ်၊ ပိုက်ဆံကြိုးရယ်၊ လက်ကိုင်ပဝါနဲ့ စုထုပ်ပြီး အသက်ငင်နေတဲ့ ဖိုးကျော်ရဲ့ ကိုယ်အောက်မှာ ထားခဲ့တယ်။ နောက် အသက်ထွက်ပြီးတဲ့အခါမှာ ပြန်ယူထားလိုက်တယ်...”

“အဲ... အလောင်းမြေမြှုပ်ပြီးတဲ့နေ့ ညကျတော့ ခုန ဆေးစီရင်ထားတဲ့ အင်းရယ်၊ ပိုက်ဆံကြိုးရယ်၊ သင်္ချိုင်းကုန်းယူသွားပြီး မြေမြှုပ်ထားတဲ့အလောင်းပေါ်မှာ ပိုက်ဆံကြိုးနဲ့ လည်ပင်းချည်ဟန်ပြုပြီး (မင်းကို ငါပိုင်ပြီ၊ ငါခေါ်ရာလိုက်ခဲ့၊ ငါခိုင်းတာလုပ်၊ ငါ့အကျိုးဆောင်ရမယ်)လို့ အမိန့်ထုတ်ပြီး ဆွဲခေါ်ခဲ့တော့... ဟေ့ နောက်က မည်းမည်းကြီး လိုက်လာသတဲ့ကွာ”

“ဟင်... ဒါဖြင့် သူတို့အကြံအောင်တာပေါ့နော်”

“မအောင်ဘူးကွ၊ အဖြစ်က သူတို့အလုပ်မှာ သရဲကိုတော့ ပါအောင်ခေါ်နိုင်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ သရဲကို မနိုင်ဘူး။ အဲဒီနောက် သူတို့အဆောင်တွေနဲ့ ဖဲသွားရိုက်တာ... ရှုံးတာချည်းပဲ။ နောက်ဆုံးမှာ အဲဒီသရဲဖိုးကျော်ဟာ သူတို့အိမ်နံဘေးက အပျိုလေးတစ်ယောက်ကို ဝင်ပူးပြောတယ်... (ဟေ့ သူငယ်ချင်း မြင့်ဦး... မင်းဟာ ငါ့အပေါ် လုပ်ရက်တယ်ကွာ... ဒါပေမဲ့ မင်းဆရာက ငါ့ဘဝကို မကျွတ်အောင်ချည်နှောင်ပေမဲ့ ငါ့သဘောကို မနိုင်ပါဘူးကွာ၊ ကြည့်... မင်း ဖဲရိုက်သမျှ ကိုးခေါ်ရင် ငါက ဘူကျအောင်ချည်း လုပ်ပေးတယ်မဟုတ်လား၊ မင်းရှုံးတာတွေ ပြန်မရတဲ့အပြင် ရှိတာတွေကုန်ရစေမယ်)လို့ ပြောသတဲ့ကွာ”

“ဟင်... ဒီလိုတောင် ပြောနိုင်သလား”

“ပြောနိုင်တာပေါ့ကွ... သူတို့အောက်လမ်းဆရာ အစီအမံက ညံ့တာမှမဟုတ်ဘဲ။ ဖိုးကျော်ဟာ သေပေမဲ့ သူ့ဘဝက မကျွတ်သေးဘူး။ သူ့ဝိညာဉ်နဲ့ သူ့စိတ်ဟာ ဒီပတ်ဝန်းကျင်မှာပဲ ရှိနေသေးတာကိုးကွ၊ သရဲဖိုးကျော်ဟာ ဘယ်အထိ ပြောနိုင်သလဲဆိုရင်... အဲဒီကောင်မလေး ဝင်ပူးပြီး... ‘ကျုပ်အမေကို ခေါ်ပေးပါ’ဆိုလို့ ခေါ်ပေးတော့ရင် သူ့အမေကိုလေ... သူ့ဘယ်ပစ္စည်းက ဘယ်နေရာမှာထားတယ်၊ ဘယ်သူ့ဆီမှာ သူက

ကြေး ဘယ်လောက်ရစရာရှိတယ်၊ ဘယ်သူ့ကိုဖြင့် ဘယ်လောက်ပေးစရာရှိတယ်... အမေ အဲဒါတွေ ရှင်းလိုက်ပါဆိုတော့ အဲဒီ သူပြောတာတွေဟာ အကုန်မှန်သတဲ့ကွ၊ အဲ...ကိုမြင့်ဦးလင်မယားကိုတော့ သူ နေ့တိုင်း ကြိမ်းပဲနေတော့.... ကိုမြင့်ဦးအိမ်မှာပဲ နေရတာကိုးကွ။ ညညကျရင် ပန်းကန်တွေခွဲပစ်၊ ကြောင်အိမ်လှပစ်နဲ့ တဝန်းဝန်း တခိုင်းခိုင်းနေတာပဲ။ ကြာတော့ အရပ်ကလည်း ဝိုင်းပြောကြနဲ့ ကိုမြင့်ဦးတို့လင်မယား အလျှော့ပေးပြီး သူတို့ဆရာရဲ့ အစီအမံနဲ့ပဲ သရဲကို တောင်းပန်ပြီး လွှတ်ပစ်လိုက်ရတော့တယ်”

“အင်း... မယုံနိုင်စရာဘဲနော်”

ကျွန်တော်က စကားထောက်မိရာ ဦးကြွက်သိုးက မျက်ထောင့်နီကြီးနှင့်ကြည့်ရင်း...

“ဘာလဲ၊ ဒါမျိုးယုံရင် ခေတ်နောက်ကျပြီ၊ ရုပ်ဝါဒသာရှိတယ်လို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အတင်းညှာနေတဲ့ လက်ဝဲသမားဆိုတာတွေကတော့ မယုံဘူးလို့ ငြင်းရမှာပေါ့ကွ၊ ဘာလဲ... မင်းကကော ဘယ်လိုတုံး”

“ယုံပါတယ်ဗျာ၊ ကဲ... ကိုမြင့်ဦးတို့အကြောင်း ဆက်ပြောပါဦး”

“သူတို့လင်မယားဟာ အဲဒီကစပြီး စိတ်ပြောင်းသွားကြတာ၊ ဘိန်းဖြတ်တယ်၊ ဖဲရိုက်ရပ်တယ်၊ အောက်လမ်းပယ်ပြီး အထက်ဂိုဏ်းဆိုတာ လိုက်ကြပြန်တယ်”

“အဲဒီလိုဆိုတော့ အကောင်းဘက်ရောက်သွားတာပေါ့နော်”

“မထူးပါဘူးကွာ၊ အောက်လမ်းဆရာနဲ့ အထက်လမ်းဆရာ ဆိုတာက ထမီခြုံတာနဲ့ ပိတ်ဖြူဝတ်တာသာ မြားတာပါ။ ပစ္စည်းဥစ္စာရဖို့၊ တန်ခိုးအာဏာရှိဖို့ လုပ်နေကြတဲ့ လောဘသမားတွေချည်းပါပဲ၊ အဲ... အထက်ဂိုဏ်းဆိုတာက သာပြီး အလိမ်အညာပေါသေးတယ် မောင်။ အဲဒီ ကိုမြင့်ဦးတို့ လင်မယားဟာ ရွှေဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ ဝဏ္ဏသိဒ္ဓိဂိုဏ်းနဲ့ပေါင်းမိတာ မင်းလူ ထောင်ကျသွားပါရောလား”

“ဟာ... ဒီကိုယ်တော်က ထောင်ကျသွားဖူးသေးတယ်၊ အင်း... ဒါလောင်တောင် စုံပေတာကိုး၊ ဘယ်လိုပြစ်မှုနဲ့ ကျတာလဲဗျာ”

“အဲဒီ ဝဏ္ဏသိဒ္ဓိဂိုဏ်းက ရွှေလိမ်ဂိုဏ်းကိုးကွ၊ ဒီအချိန်မှာ ကိုမြင့်ဦးတို့လင်မယားမှာက လိမ်ယူစရာပစ္စည်းဥစ္စာက သိပ်မရှိတော့ဘူးဖြစ်လေတော့ သူတို့နဲ့ပတ်သက်တဲ့ ဆွေမျိုးထဲကဆိုပါတော့ကွာ... လူချမ်းသာတစ်ဦးလိမ်မိတာ... အဲဒီလူက လူပါးလားကွ၊ ကိုမြင့်ဦးတို့လင်မယား လမ်းမှားနေကြောင်းသိရအောင် အကွက်ဆင် ဖမ်းလိုက်တာ... တစ်ဂိုဏ်းလုံးပေါ်သွားတော့ ကိုမြင့်ဦးပါ ကြံရာပါဖြစ်ပြီး ရောပါသွားတာပေါ့ကွာ...”

“ဟင်... ဘယ်နှနစ်ကျသွားလဲ”

“အဲဒါတော့ ငါမမှတ်မိဘူးကွ၊ မင်း အတိအကျသိချင်ရင် သူတို့ဆွေမျိုးတွေထဲ စုံစမ်းပေါ့ကွာ၊ အဲ... သူထောင်ကလွတ်လာတော့ သူ့အနီးက သေရှာပြီ... အဲဒီမှာ မင်းလူ အကျွတ်တရားရပြီး သင်္ကန်းဆီး၊ သာသနာ့ဘောင်ဝင်တော့တာပဲ”

“အင်း... ကျွတ်ထိုက်ပြီကိုးဗျ”

ကျွန်တော်က သာဓုအနုမောဒနာ ပြုမိပါသည်။

“ဘယ်ကျောင်းမှာ သတင်းသုံးသလဲ...”

“ပထမတော့ ရွာကကျောင်းမှာပဲကွ၊ နောက်တော့ ပဒင်းပင်တောရ ဆရာတော်ဆီမှာ သွားပြီး ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်တယ်။ သုံးနှစ်လောက်တော့ တို့ရွာက ဘုန်းကြီး ပျံတော်မူတယ်၊ သည်တော့ သူဟာ ကမ္မဋ္ဌာန်းလည်း တော်တော်ပေါက်နေပြီ။ ပဒင်းပင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ လက်ထောက်ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းပြဆရာဖြစ်နေပြီ...။ အဲဒီအခါမှာ ရွာကလူတွေက သူ့သွားပင့်ပြီး ရွာကျောင်းမှာ ကျောင်းထိုင်စေတယ်။ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ ဦးပညာဆိုတဲ့နာမည်လည်း တော်တော်ကြီးလာတယ်။ အပြောအဟောကလည်း ကောင်းတယ်၊ လူကြည်ညိုအင်မတန်များတယ်၊ တချို့မြို့ပေါ်ကလူတွေပါ လာလာပြီး သူ့ကျောင်းမှာဥပုသ်စောင့်ကြတယ်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်ကြတယ်။ ဒီတော့... ကျောင်းမှာ စားကောင်းသောက်ဖွယ်တွေက အလွန်ပေါ့ကိုးကွ... အဲဒီတော့က သူနဲ့ ဟိုတုန်းက ဆိုးဘော်တေဘက်ဖြစ်တဲ့ သာဖြန် ဆိုတဲ့ကောင်က ကျောင်းလာပြီး ကပ္ပိယလုပ်တယ်။ အဲဒါ... ငါ အစကပြောခဲ့တဲ့ ကပ္ပိယ အရက်ခွက်ပုန်းသမား ဆိုတာပေါ့ကွ...”

“အင်း... အင်း... ကြောင်းကျိုးဆင်ခြင်လိုက်တော့ သူလည်း တစ်နည်းအားဖြင့် ပါရမီဖြည့်ဘက်ပေါ့ဗျာ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင်... ဒီကိုယ်တော်ဟာ သူ့ကြောင့်ပဲ အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ရဟန္တာဖြစ်နေပြီဆိုတာ လူအများ သိလာရတာကိုးဗျ၊ အဲဒီနေ့က ဖြစ်ပုံလေး ပြန်ပြောပါဦးဗျာ... ဒီကိုယ်တော် အကြောင်းရေးရင် အဲဒီနေရာလေး အသားပေးရေးရမှာပဲဗျ...”

“အဲဒီနေ့က မနက်ပိုင်းမှာ ရွာတစ်ရွာကပင့်တဲ့ အလှူတစ်ခုကို သွားကြတာကိုးကွ၊ နွားလှည်းနဲ့ သျှောင်ပေစူးနဲ့ ကျောင်းသားလေးက လှည်းမောင်းလို့၊ ဘုန်းကြီးက ကက်အိမ်ထဲ ကောက်ရိုးခံတဲ့ကော်ဇောပေါ်မှာ ထီးကြီးဆောင်း ထိုင်လို့၊ အဲ... ကပ္ပိယ သာဖြန်ကတော့ ရွာကမထွက်မီ နည်းနည်းမော့လာတော့ သူ့ပါးစပ်ကနံမှာစိုးလို့ နေမှာပေါ့လေ... လှည်းနောက်က မြေကျင်လျှောက်လိုက်ခဲ့တယ်။ ဒီလိုနဲ့ နေအတော်မြင့်ပြီး ပူလာတော့ ဘုန်းကြီးက ရေဆာလာတာနဲ့ လှည်းမောင်းတဲ့ကျောင်းသားလေးကို ‘ဟဲ့ ... ငါ ရေသောက်ချင်လိုက်တာဟယ်၊ ဒီအနီးအနား ရေများမရှိဘူးလား’ပေါ့၊ ဒီတော့ ကျောင်းသားလေးက ‘ဘကြီးသာဖြန် လွယ်အိတ်ထဲမှာတော့ ပုလင်းတစ်လုံးမြင်တာပဲ...’

ပြန်လျှောက်တယ်၊ လွယ်အိတ်ကလည်း လှည်းကက်အိမ်နံရံတိုင်မှာ ချိတ်လျက်သားလေး၊ ဒီတော့... ဘုန်းကြီးက ကပ္ပိယဆီလှမ်းပြီး 'ဟဲ့... ဒကာ၊ ဒါဘာပုလင်းလဲ'လို့မေး၊ 'ရေပုလင်းပါဘုရား'လို့ ပြန်လျှောက်ရ၊ ဒီတော့... ဘုန်းကြီးက ကျောင်းသားလေးကို 'ဟဲ့... ငါ့ကပ်စမ်း'ဆိုပြီး အမော၊ ကပ္ပိယကြီးက ပျာပျာသလဲနဲ့ 'ဒီရေ... မသန့်ပါဘူးဘုရား၊ တပည့်တော် သောက်လက်စကြီးပါဘုရား၊ ဒီပြင်ရေသန့်သန့်ကပ်ပုံမယ် ဘုရား'လို့ လှည်းပေါ်ပြေးခုန်တက်ရင်း ပြောပေမဲ့ မရတော့ဘူး၊ ဘုန်းကြီးက ပုလင်းတစ်ဝက် မော့ပြီးနေပြီ။ သည်တော့ ကပ္ပိယကြီးက အဲ... တစ်ခါဖြင့် ဒုက္ခတော့ရောက်ပဟဲ့လို့ ပြူးပြူးပျာပျာ ဖြစ်နေတယ်၊ ဒီတော့... ဘုန်းကြီးက 'ဟဲ့... ဒကာရယ်၊ ခရီးသွားရင်းလမ်းမှာပဲ ကိစ္စမရှိပါဘူးကွယ်၊ မင်း သောက်လက်စကော၊ ငါ့သဘောနဲ့ ငါ့သောက်တာ မင်းမှာ အပြစ်မရှိနိုင်ပါဘူး၊ ရှေး... ရှေး... ဒီမှာ ကျန်ပါသေးတယ်၊ မင်း ဆာလည်းသောက်လိုက်ဦး။ နေကလည်း ပူသန့်ကွယ်'လို့ ဘုန်းကြီးက ဘာမျှ ကုန်မပျက်ဘဲဆိုတော့ ကပ္ပိယလည်း အံ့အားသင့်ပြီး ကြောင်ကန်းကန်းနဲ့ ဘုန်းကြီးပေးတဲ့ ပုလင်းလက်ကျန် ယူမော့လိုက်တော့ လားလား... ရေပကတိ ဖြစ်နေရောဟေ့... ဒါပဲကွ။"

"အဲဒီမှာ သာဖြန်ဟာ ရွာပြန်အရောက် သူ့အပြစ်သူဝန်ခံပြီး... သူ့ဆရာတော်ဘုရား သိဒ္ဓိတင်လေတော့ နဂိုကလည်း ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာတော်အဖြစ်နဲ့ နာမည်ကြီးနေတာလားကွ၊ 'အရိယာများ အရက်ရေဖြစ်တယ်'ဆိုတဲ့ စကားအရ ဒီကိုယ်တော် ဦးပညာဖြင့် ရဟန္တာဖြစ်သွားပြီဆိုတာ တစ်ခါတည်း ဝေးနီးပတ်လည်ပျံ့နှံ့သွားတော့ လာလိုက်ကြတာ... လာလိုက်ကြတာ... ရဟန္တာဖူးရအောင် တောရွာတွေကရော၊ မြို့တွေကရော နွားလှည်းတွေ၊ မြင်းရထားတွေ၊ မော်တော်ကားတွေ အဲဒီမှာ တို့စခန်းသာရွာသားတွေ ပွဲကြတာပေါ့ကွ"

"ဘယ်လို ပွဲကြတာလဲဗျ..."

"ဒီလို... လူအများလာကြတော့ တို့ရွာသားတွေ ထမင်းဆိုင်တွေ၊ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်တွေ၊ ခေါက်ဆွဲဆိုင်တွေ၊ အကြော်ဆိုင်တွေ၊ မုန့်ဟင်းခါးဆိုင်တွေ စတဲ့ စားသောက်ဆိုင်တွေ ဖွင့်ကြတာကိုးကွ၊ ရွာက ဘုရားလူကြီးတွေ၊ ဥပသကာတွေကလည်း တစ်စခန်းပေါ့။ ကျောင်းမှာလျှပ်စစ်မီးသွယ်ဖို့၊ မွှောရုံကြီးဆောက်ဖို့၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတွေတိုးချဲ့ဖို့၊ စေတီကြီးတစ်ဆူတည်ဖို့၊ ဘုရားရွှေချဖို့ဆိုတဲ့ အလှူခံသေတ္တာတွေ၊ ကြေးစည်တွေ တနောင်နောင်နဲ့ပေါ့ကွာ... များများလှူချင်တဲ့ လူတွေအတွက်ဆိုရင် လက်ခံဖြတ်ပိုင်းပေးဖို့ စာအုပ်တွေနဲ့၊ ဟာ... အဲဒီမှာ လာလိုက်ကြတဲ့လူတွေ၊ လှူလိုက်ကြတဲ့ ငွေတွေ သောက်သောက်လဲလို့ကွာ... တချို့များ ဦးပညာရဲ့ ချိုးရေ၊ ဆေးရေတောင် ယူသောက်ကြသတဲ့"

ဤတွင် ကျွန်တော်ကဖြတ်၍...

"တို့... ဒါ ဘာဆိုင်သလဲဗျာ...၊ မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်က ဘုရားကို အလွန်ကြည်ညိုနေတဲ့ ရဟန်းကြီးတစ်ပါးကို မြတ်စွာဘုရားက ဟဲ့... ရဟန်းကြီး၊ ငါ့ကို ကြည်ညိုနေရုံနဲ့ သင့်မှာအကျိုးမရှိဘူး၊ ငါ့တရားတော်အတိုင်း ငါလိုအားထုတ်မှ ကိစ္စပြီးမြောက်မယ်လို့ ဟောခဲ့တယ်ဆိုတာလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း သိကြသားဗျ၊ ခုတော့ ဒီလို ကိုယ်တိုင်အားထုတ်ဖို့တော့ ပင်ပန်းလို့ မကြိုးစားကြဘူး၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် သူ့ဟာသူ ကျင့်ကြံအားထုတ်လို့ ပေါက်မြောက်သွားပြီဆိုတဲ့အခါ အတင်းလိုက်ဖူး၊ အတင်းလိုက်လှူ၊ အရမ်းကြည်ညို၊ အရမ်းကုသိုလ်လိုချင်ကြတာကိုး။ အဲဒီလူတန်းစားဟာ တော်တော်ရယ်စရာကောင်းတယ်"

"အေး... ဒီထက် ရယ်စရာကောင်းတာ ရှိသေးတယ်၊ မင်း... ငါပြောတာ ဆက်နားထောင်... အဲဒီလို တို့ရွာသားတွေ ကိုယ့်ဘုရားကြီးအတွက်ရော၊ သူတို့စီးပွားရေးအတွက်ရော ပျော်တပြုံးပြီး မော်မဆုံး ဖြစ်နေတုန်းအခါမှာ သာအေးရယ်ပေါ့ကွာ၊ သူ့စိတ်ထဲမှာ အင်း... တို့ရွာသားတွေ ဒါကြောင့် ကောင်းစားကြတာလို့လည်း မှတ်ချက်ချတယ်"

ကျွန်တော်ကဖြတ်၍...

"အိုး... သူနဲ့ ဘာဆိုင်လို့တုံး"

"ဒီလိုကွ၊ အဲဘုန်းကြီး အလှူသွားမယ့်မနက်မှာ ကပ္ပိယသာဖြန်ဟာ သူ့ဆီပြေးလာပြီး... 'သူငယ်ချင်း သာအေးရာ... မင်း ငါ့ကို အရက်တစ်လုံး မျှပါဦးကွာ...၊ ငါ ရုတ်တရက် ဘုန်းကြီးနဲ့လိုက်သွားရမှာမို့ပါ၊ မြောက်ပိုင်းက မြကျူးတို့အိမ်သွားနေဖို့ အချိန်မရတော့ဘူးကွာ...၊ ခုပဲ လှည်းထွက်တော့မှာကွာ... မြန်မြန်လုပ်ပါကွာ၊ ရှေး မင်းဈေးပိုယူပါကွာ'လို့ ကမူးရှူးထိုးနဲ့ ငွေထိုးပေးတော့ အရက်မရှိလို့ အရက်ဆာနေတဲ့ သာအေးဟာ အဆင်သင့် ဖြစ်သွားတာလားကွ၊ အိမ်ထဲဝင် ပုလင်းခွံတစ်ခုထဲရေထည့်၊ ဖော့ဆိုပေးလိုက်တာလားကွ"

ကျွန်တော် မျက်လုံးပြိသွားကာ...

"ဟာဗျာ... ခင်ဗျားကြီး ကျွန်တော်က အဟုတ်မှတ်လို့ နားထောင်နေတာ..."

"ဟ... ငါပြောတာတွေ အဟုတ်ချည်းပဲကွ၊ ဒါကြောင့် တို့ရွာက အင်မတန်ညက်ရွှင်တဲ့ နွားပွဲစား ကိုကျော်ငြိမ်းကတောင် စာချိုးပစ်ခဲ့သေးတယ်၊ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့... (ပြဒါးသေ တစ်ပြည်၊ သံသေ တစ်ဆွေဝ၊ အရက်ညာ တစ်ရွာပွ...၊ သာအေးကျေးဇူးကွ)တဲ့။ အဲဒီ သာအေးနဲ့ သာဖြန်လည်း နောက်တော့ ဓာတ်သိချင်းပူးပေါင်းပြီး ဘုန်းကြီးဓာတ်ပုံတွေ ရောင်းစားတာ တော်တော်စီးပွားဖြစ်သွားတယ် မောင်ရေ..."

□

အလှ ဘယ်မှာနည်း

အလှကို ကျွန်တော်သည် ဆရာမဒေါ်ရွှေကြည်၏ ကလေးကင်ပွန်းတပ်ပွဲတွင် တွေ့ရပါသည်။

ကျွန်တော့်ရည်းစား ပျောက်လို့ရှာ...!

တွေ့ရင် ပြောကြပါ။

သူ့မျက်နှာက ခင်မင်စရာ၊

မှတ်မိတာလဲ သေအချာ။

နာခေါင်းအောက်မှာလည်း မြင်နိုင်တာ၊

ပါးစပ်မှာလည်း သွားနဲ့ပါ...။

ငွေတစ်ထောင် ပေးပို့မယ်ဗျာ။

တွေ့ကြရင် လမ်းညွှန်ပါ။

အထက်ပါသီချင်းသွားနှင့် ကျွန်တော် အလှကို စတင်တွေ့မြင်ရပါသည်။

ဂျပန်ခေတ်ကဖြစ်ပါသည်။ စမ်းချောင်း အရပ်တီးဝိုင်းတစ်ခုနှင့် ကပ်ပွန်းတပ်ပွဲကို ဧည့်ခံရာ ဖော်ပြပါသီချင်းတစ်ပုဒ်ကို ကြားရပါသည်။ ထိုသီချင်းမှာ ဟာသ ရသနှင့်ပြည့်စုံပါပေသည်။ ကျွန်တော်မှတ်မိသလောက် တေးသွားမှာ အထက်ပါမျှဖြစ်သော်လည်း တစ်ပုဒ်လုံးခြုံလိုက်ပါမူ သူ့ရည်းစားမှာ မျက်လုံးနှစ်လုံးပါသည်။ နားရွက်နှစ်ခုပါသည်။ နာခေါင်းနှစ်ပေါက်ပါသည်။ စသည့်ပြက်လုံးများဖြင့် ကြားရသူတို့ကို ရွှင်ပြုံးရယ်မောစေပါသည်။ “မှတ်မိတာလည်းသေအချာ ပါးစပ်မှာလည်း သွားနဲ့ပါ”တေးအချဉ် အလှနှင့်ကျွန်တော် မျက်စိချင်းတွေ့ကြရာ အပြုံးချင်းလည်း ဆုံမိသည်။ အထူးသဖြင့်... သူ့သွား ပုလဲလုံးလေးတွေက လှလွန်းပါသည်။ “အသားဖြူ မြင်းတစ်ပြေး၊ အသားညို ကွမ်းတစ်ထွေး”ဟု ဆိုရာ ထိုဧည့်ခံပွဲမှာ အလှနှင့် ကျွန်တော်သည် ကြမ်းတစ်ပြေးမှာ ပန်းတစ်ပေးမျှသာ လှမ်းဝေးသဖြင့် ဖြူစင်ဝင်းဝါသော သူ့အသားမှာ မြကြောစိမ်းစိမ်း မွေးနုရှိန်းပင် မြင်နေရပါသည်။

ခါး၊ တင်၊ ရင် အတိုင်းအတာနှင့် မယ်ဘွဲ့ဝင်တို့နှင့်ယှဉ်သော် ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည် အချိုးအစားချင်းတူညီရန် မခဲယဉ်းသော်လည်း အလှ၏အသားရောင်(ဆုံပါတော့ဗျာ) အရေပြားအလှကိုမိဖို့ကား ရှားအံ့ထင်ပါ၏။ ထိုအသားအရောင်ပိုင်ရှင်မျိုးသည် နှုတ်ခမ်းနီ၊ ပါးနီ... မင်ရည်ဆေးတောင့် စသော ‘မိတ်ကပ်’တွေ ကူညီရန်မလို၊ စိမ်းမှောင်သော မျက်ခုံးအောက်တွင် မည်းနက်သောမျက်လုံး၊ ဝါဝင်းသောပါးပြင်၊ နီထွေးသောနှုတ်ခမ်းအသွင်တို့မှာ မပြုမပြင်ဘဲ နဂိုယဉ်ပြီး လှပြီး၊ ချောပြီး ဖြစ်နေပါ၏။

ရေကြည်သောက်ရင်... မြင်ရမလောက်ပင် x x အသားတော် ဝင်းလို့ ဝါဝါရီရွှင်... ဆိုသည့် သီချင်းစကားလုံးများမှာ နန်းတော်ရှေ့ဆရာတင်သည် ကျွန်တော့် ‘အလှ’ကဲ့သို့ အမျိုးသမီးကို မြင်ဖူး၍သာ ဖွဲ့ဆိုနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော်ထင်ပါသည်။

အလှနှင့်ကျွန်တော်သည် တွေ့ကြသောအချိန်မှာ ကျွန်တော့်အသက်သည် ၂၂ နှစ်၊ ပျိုမျစ်နနယ် ငယ်ရွယ်တုန်းပါ။ အလှအသက်က ၂၀ နှစ်မျှသာ ဖြစ်ပါသည်။

အလှ၏အမည်ကို အလှဟူ၍ မည်သူကမျှမပြောပါဘဲနှင့် အလှကို မြင်သူတိုင်းက အလှဟု ခေါ်မိကြမည်ဖြစ်သည်မှာ ဤမိန်းကလေး၏ ဝမ်းတွင်းပါနာမည်ဟု ဆိုရပါချေမည်။

ကျွန်တော်သည် ဆရာမဒေါ်ရွှေကြည်၏ကလေး ကင်ပွန်းတပ်ဧည့်ခံပွဲ၌ အလှကို မြင်ပြီးကတည်းက သူ့အမည်ကို မည်သူ့အားမျှ မမေးတော့ဘဲ အလှ ဟုပဲ စိတ်ထဲက ရည်မှတ်ခဲ့ရာ အကယ်ပင် သူ့နာမည် အလှ ဟုဖြစ်နေကြောင်း သိတင်းတစ်ပတ်မျှအကြာတွင် သိရပါတော့သည်။

ထိုနေ့က ဆရာမဒေါ်ရွှေကြည်သည် ရန်ကုန်သွားရန် စမ်းချောင်း မြင်းလှည်းဂိတ်မှ ကျွန်တော့်မြင်းလှည်းပေါ်တက်စီးရင်း...!

“ဟေ့... မောင်ကြင်ဆွေ၊ မင်း ဟိုနေ့က အလှ နောက်ကလိုက်ပြီး သီချင်းဆိုတယ်ဆို”

ကျွန်တော်သည် အလိုလို စိတ်ထဲကသိပြီးဖြစ်နေလျက်၊ သို့သော် ပိုမိုသေချာအောင်...

“အလှ ဆိုတာ ဘယ်သူလဲ ဆရာမ...”

“ဟေ့... ငါ့ကလေး ကင်ပွန်းတပ်ပွဲတုန်းက မင်း မျက်စိကျနေတဲ့ ကောင်မလေးပေါ့ကွာ...”

မှန်ပါသည်။ သူ့ကင်ပွန်းတပ်ပွဲအပြီး ၃ ရက်မြောက်၌ ကျွန်တော်သည် စမ်းချောင်းမြင်းလှည်းဂိတ်မှ ဗဟန်းသို့သွားရန် ခရီးသည် ၃ ယောက်နှင့် မြင်းလှည်းကို တာစူနေစဉ် ကြည့်မြင်တိုင်ဘက်မှလာခဲ့သော ရထားတစ်စီးတွင် အလှသည် နောက်ပိုင်းမှ ခြေကလေးတွဲလွဲချစီးလာသည်ကို မြင်ရသည်၌ ကျွန်တော်သည် ကိုယ့်လှည်းလူပြည့်အောင် မစောင့်တော့ဘဲ ထိုလှည်းနောက်မှ ကပ်လိုက်ကာ သူကလေးကြားလောက်ရုံလောက်...

ကျွန်တော့်ရည်စား ပျောက်လို့ရှာ၊

တွေရင် ပြောကြပါ။

မှတ်မိတာ သေအချာ၊

ပါးစပ်မှာလည်း သွားနဲ့ပါ...။

သူကလေးသည် ကင်ပွန်းတပ်ပွဲတုန်းက ပြီးသည့်နည်းတူ ကျွန်တော့်အားကြည့်၍ ပြုံးလိုက်ပါသည်။

သည်အကြောင်း ဆရာမဆီက ကျွန်တော်သိရတော့ လွန်စွာ နှစ်ထောင်းအားရဖြစ်လျက်...

“ဆရာမကို ဘယ်သူပြောလဲ... ဟင်...”

“ဘယ်သူပြောရမှာလဲ... အလှက ပြောတာပဲပေါ့ကွ... နောက် မင်းက လမ်းမှာ လူတစ်ယောက်ရပ်တင်တော့ ကျန်ရစ်ခဲ့ရောတဲ့၊ အဲဒီ အလှစီးတဲ့ မြင်းလှည်းသမားက မင်းကို စိတ်ဆိုးသတဲ့၊ ဘာကြောင့်လဲဆို အဲဒီစီးမယ့်လူက ပထမရှေ့လှည်းစီးမလို့ဟာ မင်းကလည်း အလှတို့လှည်းနောက်က ကပ်ရပ်တော့ ခရီးသည်က ‘ဟာ... နောက်လှည်းချောင်တယ်’ဆိုပြီး တက်စီးတော့... ဟိုလူက စိတ်ဆိုးပြီး မင်းမြင်းမမီအောင် သူ့မြင်း ရိုက်မောင်းသွားတာပဲကွ”

“ဟုတ်တယ်... ဆရာမ၊ အဲဒါ ကျွန်တော့်အမှားပဲ။ တကယ်ဆို ရှေ့လှည်းက လူရပ်တင်ရင် ကျွန်တော် ကျော်တက်သွားရမယ်၊ ဒါပေမဲ့... ဆိုပြီး ကျွန်တော့်မှာ ရှေ့စကားမဆက်နိုင်ဘဲရှိနေရာ လူသဘောနောကျေနပ်ဖြစ်သော ဆရာမက...”

“ဒါပေမဲ့... မင်းက အလှ နောက်က လျှောက်လိုက်ချင်တာနဲ့ ရပ်လိုက်တယ်ဆိုပါတော့၊ အဲဒါကို အလှကလည်း သိပါတယ်ကွာ၊ ဟေ့... ဒီမှာ မောင်ကြင်ဆွေ၊ အလှကလည်း မင်းကို စိတ်ဝင်စားနေပါတယ်ကွ၊ သူက ငါ့ဘယ်လို စပြောသလဲဆိုရင် ဆရာမအိမ်မှာတွေ့ခဲ့ရတဲ့ ကောင်လေးက မြင်းလှည်းမောင်းနေရပါလား... သနားစရာလေးတဲ့၊ ဒီတော့... ငါက မသနားပါနဲ့ မယ်မင်းကြီးမ၊ သူ့မိဘတွေက တောမှာချမ်းသာပါတယ်... သူ့ဟာသူ ရန်ကုန်မှာပျော်လို့ လုပ်ချင်တာလုပ်နေတာလို့ ပြောလိုက်တယ်၊ မင်းတို့ချင်း နီးစပ်နိုင်ပါတယ်ကွာ...”

စင်စစ် ရန်ကုန်မှာ အိမ်ထောင်ကျ၍ ကျွန်တော် မြင်းလှည်းမောင်းနေရသည်ကို ဆရာမသည် သိဟန်မတူ၊ သူ ခုနက ပြောသကဲ့သို့ပင် ကျွန်တော်က အပျော်သက်သက် လုပ်နေသည်ဟု ထင်နေပုံပေါ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အလှ၏ နေရပ် အိမ်နံပါတ်ကို ပြောပြပါသည်။ အလှ၏နာမည် အပြည့်အစုံမှာ လှလှကြည်ဖြစ်ကြောင်းလည်း ပြောပြပါသည်။ သို့အတွက် ယင်းသည့်နေ့မှစ၍ ကျွန်တော်မောင်းနေသော ဖောင်းဝတ်မ၏ နာမည်သည် “လှလှကြည်” ဖြစ်သွားပါသည်။

* * *

လူ့ဘဝ၌ ကံချင်းနီးစပ်မှုရှိပါက တိုက်ဆိုင်မှုတို့ဖြစ်တတ်သည်မှာ မွေတာတည်း။

ပြောရဦးမည်။ ဂျပန်ခေတ်တွင် ဗဟန်းသည် ရန်ကုန်မြို့၏ အစည်ကားဆုံးနေရာဖြစ်သည်။ ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီး၏ ပတ်ဝန်းကျင်ကိုတော့ မဟာမိတ်တို့က ငုံးမချဟု ယုံကြည်စွာဖြင့် ဘုရားကြီးပတ်လည်မှာ လူများစုရုံးနေထိုင်ကြသည်။ ဈေးဆိုင်ကနားတို့နှင့် လွန်စွာစည်ကားလှ၏။

ကျွန်တော်တို့ စမ်းချောင်းဘက်ကလာပါမူ ဘောင်အရီလမ်းမှ လင့်ခ် လမ်းချိုးလိုက်သည်နှင့် ဗဟန်းရွှေမြို့တော်ထဲ ဝင်ရသည်နှင့် တူချေသည်။ ထိုအချိန်က လင့်ခ်လမ်းသည် မြို့တော်လမ်းမကြီးနှင့် တူပေသည်။ အဆောက်အဦ ကြီးကြီးမားမား ခိုင်ခိုင်ခန့်ခန့်နှင့်တော့မဟုတ်။ ဝါး၊ ခနဲ၊ မြေစိုက်အိမ်များ၊ ဆိုင်များဖြင့် လမ်းနှစ်ဘက်တွင် ပြည့်နှက်လျက်...။ လင့်ခ်ဟိုတယ်၊ ဥက္ကလာဟိုတယ်... စသည်ဖြင့် တရုတ်တန်းနေရာကို ယူထားပေသည်။

တစ်နေ့သောညနေခင်း၌ ကျွန်တော်သည် လင့်ခ်ဟိုတယ် မျက်နှာစာရှေ့၌ မြင်းလှည်းကိုရပ်လျက် ဟိုတယ်ကထွက်လာမည့် ခရီးသည်ကို စောင့်နေသည်။ အထူးသဖြင့် အညာသားကုန်သည်များ၊ ထိုစဉ်၌ သူတို့သည် ဂျပန်ငွေစက္ကူထုပ်ကို သင်အူလျှော်ကြိုးဖြင့် ချည်နှောင်သည်ထိ ချမ်းသာကြသည်ဖြစ်၍ ရက်ရောစွာ သုံးဖြုန်းလေ့ရှိကြပေသည်။ သည်လိုအညာသားများ ဟိုတယ်ကထွက်၍ မူးလာကြပြီဆိုပါက ဇိမ်မယ်အိမ်များကို ပို့ခိုင်းတတ်၍ လှည်းခငွေ မြီးမြို့မြက်မြက် ရတတ်သည်။

ယင်းသို့ အမဲမျိုးစောင့်နေစဉ် ကျွန်တော်မမျှော်လင့်သော အဖြစ်မျိုး ကြုံရသည်။ လင့်ခ်ဟိုတယ်ထဲမှ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်က ခပ်သုတ်သုတ်ကလေးထွက်လာလျက်(အလို... အလှပါလား) ကျွန်တော့်မြင်းလှည်းပေါ် အမြန်တက်ကာ...

“ကိုကြင်ဆွေ... ကိုကြင်ဆွေ... မြန်မြန် မောင်းစမ်းပါ၊ မြန်မြန်မောင်းစမ်းပါ...”

သူ့နောက်က တစ်စုံတစ်ယောက် လိုက်လာသည့်နှယ်(ဟာ... ဟုတ်သပေါ့) ဂျပန်စစ်ဗိုလ်တစ်ယောက်၊ ခါးမှာပြောက်နှင့် ဓားလွယ်ကြီးနှင့်...

“ဟေး... အလ... အလ...”

ဘာရမည်နည်း။ ကျွန်တော်က မြင်းကို ကြိမ်နှက်၍ထွက်သည်။

“ဟေး... ဘိရမာ... မာစတာ လိုက်မယ်ကဲ...”

သူနောက်က ပြေးလိုက်လာသည်။ သူ့မျက်နှာမှာ အရက်မူးနေပုံလည်းပေါ်သည်။ အလှမှာ လွန်စွာစိုးရွံ့နေပုံပေါ်လျက်...

“ကိုကြင်ဆွေ... လွတ်အောင်သာမောင်းစမ်းပါ...”

“စိတ်ချပ...”ဆို၍ ကျွန်တော်မြင်းကို ခြေကုန်သုတ်သည်။ ဂျပန်ကလည်း အလျော့မပေး၊ အပြေးလိုက်သည်။ သို့ရာတွင် ဘွတ်ဖိနပ်ရှည်ကြီးနှင့်ဖြစ်ရကား မိဖိုခဲယဉ်းသည်။ သို့သော် လင့်ခ်လမ်းမှ ဘယ်ဘက် ဘောင်ဒရီလမ်းချိုးလိုက်သည်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်မှ အပြင်းမောင်းလာသော ဂျပန်စစ်ကားကြောင့် ရှေ့က ခပ်ဖြည်းဖြည်းမောင်းနေသော မြင်းလည်းကို ကျွန်တော် ကျော်မတတ်နိုင်၊ ယင်း၌ ကိုရွှေပန် မြင်းလည်းပေါ်ရောက်လာပြီး မြင်းဇက်ကြိုးကိုင်နေသော ကျွန်တော့်လက်ကိုဆွဲကာ မြင်းကိုရပ်စေပြီး ကျွန်တော့်ပါးကို ရိုက်ပါတော့သည်။ ထိုစဉ်၌ ကျွန်တော်တို့ဗမာများသည် ဂျပန်စစ်ဗိုလ်၊ စစ်သားများကို ခုခံရရိုးမရှိပါ။ သူတို့ပြုသမျှ ခံရသည်သာ။

သို့သော် အလှ... အလှ...။

အလှသည် သူ့ဖိနပ်ချွတ်၍ ဂျပန်ပါးကို ဘယ်ပြန်ညာပြန် တီးတော့သည်။ ယင်းမှ ဂျပန်သည် ကျွန်တော့်ကိုလွှတ်လိုက်ပြီး အလှကို စေ့စေ့ကြည့်သည်။ မိန်းမသားကိုတော့ ဘာမျှမလုပ်။ အလှက ရိုက်ရင်း သူ့အားဆင်းသွားရန် ဂျပန်လိုပြောသည်။ အနီးရှိသူများလည်း ဝိုင်းအုံလာကြသည်။ ယင်း၌ ဂျပန်သည် သူကြမ်း၍မရမှန်းသိပြီး အလှအား ဂျပန်လိုကြိမ်းမောင်းပြောဆိုပြီး မြင်းလည်းပေါ်မှ ဆင်းသွားတော့သည်။

သည်တော့မှ ကျွန်တော်မြင်းလည်းကို ဆက်မောင်းသည်။ ကျွန်တော့်ပါးစပ်မှ သွေးများကို ထွေးထုတ်လိုက်သည်။ ကျွန်တော့်နှုတ်ခမ်းထောင့်မှ သွေးများစို့နေသည်။ အလှက သူ့လက်ကိုင်ပဝါလေးနှင့် သုတ်ပေးလျက်...

“ကိုကြင်ဆွေ... တော်တော်နာသွာသလား...”

ကျွန်တော်က သူ့လက်ကလေးကို ဖယ်စေလျက် ပြုံးရယ်ကာ ...

“ယောက်ျားပဲ၊ ဒါလောက်တော့ နာတယ်ဘယ်ခေါ်မလဲ...”

“ကျွန်မကြောင့် ဒီလိုဖြစ်ရတာ... စိတ်မကောင်းလိုက်တာရှင်...”

“အောင်မယ်... ဒါလောက်များ ဘာဟုတ်သေးလဲ... ကျွန်တော်က ဂျပန်ဒဏ်တော့ ဒီလောက်မက ခံဖူးသေးတာပဲ”ဟု အစချီကာ သူ့စိတ်မကောင်းမှုပြယ်ပျောက်စေရန် ပြုံးရယ်ကာဖြင့်... ဂျပန် စရောက်ခါစနစ်၊ ကျွန်တော် မြင်းလည်းမောင်းခါစတုန်းကပေါ့... ကိုယ်က မြင်းလည်းလည်း ကောင်းကောင်းမမောင်းတတ်သေး၊ မောင်းရတာကလည်း မြင်းသိုးကလေး၊ သိပ်ပြီးတော့ အာ မာတယ်၊ တော်ရုံတန်ရုံ ဆွဲရုံနဲ့ သူ မရပ်တတ်ဘူး။ ဒါနဲ့... တစ်နေ့ စကော့ဈေးရှေ့မှာပေါ့။ ကိုယ်က မြင်းလည်းမောင်းအသွား၊ ဓားလွယ်ကြီးတွေနဲ့ ဂျပန်စစ်ဗိုလ်ကြီး ၃ ယောက်ကဖြတ်အလာ... သူတို့က ရပ်မပေးဘူး။ မြင်းလည်းကသာ ရပ်ပေးရမယ်ပေါ့။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်မြင်းကို ဆွဲရပ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ မြင်းသိုးလေးက တော်ရုံတန်ရုံ ဆွဲရုံနဲ့ မရပ်တဲ့ကောင်ပေကလား၊ ဂျပန်တစ်ယောက် ဟောဒီမြင်းလည်း ညာဘက်လက်တံနဲ့ နံစောင်း ပိတ်ထိုးလိုက်တာ တုံးခနဲလဲပါရော...၊ ဒီတော့ သူတို့အားလုံး ခုရား.. ခုရား... ဖြစ်ကြတုန်း လစ်မှပဲဆိုပြီး မြင်းကို တအား ရိုက်မောင်းပါတယ်။ မလွတ်ဘူးချို့၊ မလဲတဲ့ ဂျပန်နှစ်ယောက်က မြင်းလည်းအမိုးကိုင်းကို မိနေတော့ ကျွန်တော်ခံရတာပဲ...။

“ခံရတာမှ မြင်းလည်းအောက်ကို ဆင်းပေးရတယ်။ လဲသွားတဲ့ဂျပန်ကြီးက ကျွန်တော့်လက်ထဲက မြင်းရိုက်တဲ့ ထားဝယ်ကြိမ်လုံးလေးယူပြီးတော့ ပါးကို ဘယ်ပြန်ညာပြန် ချတော့တာပါပဲ။ ကျွန်တော်က မြင်းကိုဆွဲသော်လည်း ဒီမြင်းက အာ မာနေတာမို့ ဒီလို မတော်တဆ ဖြစ်ရတဲ့အကြောင်း ဒင်းတို့နားလည်မလားလို့ အင်္ဂလိပ်လိုပြောဆိုပြီး တောင်းပန်ပါတယ်။ လား... လား သူတို့က ဘာမှ နားမလည်တာလား၊ ကျွန်တော် စကားပြောလေ ပိုရိုက်လေ... ဒီတော့ နံဘေးကလူတွေက ဘာမှမပြောဘဲ ငြိမ်သာခံနေပါဆိုလို့ သူတို့ရိုက်သမျှ အားရအောင် ခံလိုက်ရပါတယ်ဗျာ။ တကတဲ မျက်နှာတစ်ခုလုံး သွေးချင်းချင်းနီကျန်ခဲ့တာပါပဲ... ဟဲ... ဟဲ...”

ကျွန်တော်ကရယ်၍ အဆုံးသတ်လိုက်တော့ အလှသည် ကျွန်တော့်အား ကရုဏာသက်စွာဖြင့် ကြည့်လျက်...

“ဖြစ်မှဖြစ်ရလေ ကိုကြင်ဆွေရယ်”

“ကိုယ့်ဝဋ်ရှိလို့ ခံရတယ် ယူဆရတာပေါ့၊ မြန်မာပြည်ကြီး တစ်ပြည်လုံးတောင် သူတို့လက်အောက်မှာ ခံနေရတယ် မဟုတ်လား”

အလှသည် သက်ပြင်းချလျက်...

“ဒီဂျပန်ကောင်တွေဟာ သိပ်ပြီးမိုက်ရိုင်းတယ်၊ ဘယ်တော့မှ သူတို့လက်အောက်က လွတ်မယ်မသိဘူး”

“တစ်နေ့လွတ်ရမှာပေါ့လေ၊ ဒါနဲ့ ခုန ဂျပန်ကောင်က...”

“အလှ အလုပ်လုပ်တဲ့စက်ရုံက စစ်ဗိုလ်လေ၊ ဪ... ကိုကြင်ဆွေ ပြောရဦးမယ်၊ အလှက သူတို့ရုံးမှာ စကားပြန်လုပ်တယ်၊ ဒီကောင်က အလှကို ကြံနေတာ သိသားပဲ၊ ဒီနေ့ သူလုပ်ပုံက ကိစ္စတစ်ခုပြောစရာရှိလို့ဆိုပြီး သူ့အထက်အရာရှိကို ခွင့်တောင်းပြီး ခေါ်လာတယ်၊

ဒီဟိုတယ်ရောက်တော့ စာသောက်စရာကျွေးရင်း အလှကို ချစ်စကား ကြိုက်စကားပြောပြီး ခပ်ကြမ်းကြမ်းလုပ်လာတာနဲ့ အလှ ထွက်လာခဲ့တာ ကိုကြင်ဆွေ့နဲ့ တွေ့နေတာပဲ။ ကိုကြင်ဆွေ့နာမည် အလှသိနေတာ မအံ့ဩဘူးလားဟင်...”

“မအံ့ဩပါဘူး။ ကျွန်တော်ကလည်း ဆရာမဒေါ်ရွှေကြည်ပြောလို့ အလှနာမည် လှလှကြည်ဆိုတာရယ်၊ လမ်းနဲ့ အိမ်နံပါတ်ရယ် သိနေတာပဲ။ ကဲ ရှေ့ကလမ်း ညာဘက်ချိုးရမယ် မဟုတ်လား”

သို့နှင့် အလှတို့အိမ်ရှေ့ မြင်းလှည်းရပ်လိုက်သည်။ အလှက သူတို့အိမ်ပေါ်တက်ပါဦးဆို၍ သူ့အမေနှင့် တွေ့ရသည်။ အလှက ယခု ဖြစ်ပျက်လာခဲ့ပုံကို သူ့အမေအား ပြောပြသည်။ သည်တော့အမေက သူ့သမီးအတွက် ကျွန်တော် ဤကဲ့သို့ခံခဲ့ရသည်ကို အလွန်စိတ်မကောင်းကြောင်း...

“ဟာ ကိစ္စမရှိပါဘူး ဒေါ်ဒေါ်၊ အလှက အဲဒီဂျပန်ကို ဘယ်ပြန်ညာပြန် ဖိနှပ်နဲ့ချလိုက်တာပဲ ကျေနပ်လှပါပြီ၊ ကျွန်တော် စိုးရိမ်တာက အလှ အလုပ်အတွက်”

ဤတွင် အလှက...

“ဒီအတွက် မပူပါနဲ့ ကိုကြင်ဆွေ့ရယ်၊ အလှက ဒီဂျပန်ပါးရိုက်ပြီးကတည်းက အလုပ်ထွက်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ပြီးသားပါ”

ထို့နောက် ကျွန်တော်ပြန်မည်ဟု နှုတ်ဆက်သောအခါ အလှက ကျွန်တော့်အား မြင်းလှည်းခပေးမည်အပြည့် ကျွန်တော်က မျက်နှာချင်းစေ့စေ့ကြည့်၍ ခပ်တိုးတိုးအသံနှင့်...

“မလုပ်ပါနဲ့ အလှရယ်၊ တစ်ယောက်တစ်ယောက် အဖိုးအခ မယူတဲ့ မိတ်ဆွေဖြစ်ချင်ပါတယ်”

* * *

“ကဲ... ကိုကြင်ဆွေ့ရေ... အလှကို အဖိုးအခမယူတဲ့ ကူညီမှုတစ်ခု လုပ်ပေးပါဦး”

နောက်တစ်နေ့ညနေ၌ အလှသည် ကျွန်တော့်အား ဗဟန်းမြင်းလှည်းဂိတ်၌ တွေ့၍ ပြောပါသည်။

“ဘယ်လိုကူညီရမလဲ အလှ”

“နက်ဖြန်ခါမနက် ၁၀ နာရီလောက်လေ အလှတို့ အလုပ်လုပ်တဲ့ရုံးကို လိုက်ခဲ့စမ်းပါ”

“လိုက်နိုင်ပါတယ်၊ ဘာကိစ္စ”

“အလှတို့ ဘော့စ် ဂျပန်ကြီးက ကိုကြင်ဆွေ့ တွေ့ချင်လို့တဲ့၊ ကြည့်ချင်လို့တဲ့လား”

အလှက ရယ်မောပြီး...

“အဲဒီစစ်ဗိုလ်ကို ကိုကြင်ဆွေ့ တောင်းပန်ခိုင်းလိမ့်မယ်”

“အောင်မယ်... ဒါဖြင့် ဒီဂျပန်အရာရှိ လိမ္မာသားပဲ”

“အက်ဂျူကိတ်တက်ပဲ၊ အင်္ဂလိပ်လို ကောင်းကောင်းတတ်တယ် ကိုကြင်ဆွေ့၊ ဂျင်းတယ်လ်မင်းပဲ”

“ဒါဖြင့် တွေ့ကြရတာပေါ့ဗျာ”

“ဒါပေမဲ့ ကိုကြင်ဆွေ့ ဒီလိုမြင်းလှည်းသမားစတိုင်ကြီးနဲ့ မလုပ်နဲ့၊ ဆရာမကလေး ကင်ပွန်းတပ်ပွဲတုန်းကလို ပိုးအကျီအနက်ကလေးနဲ့၊ ကာကီရောင်ဘန်ကောက်လုံချည်လေးနဲ့ စတိုင်ကျကျဝတ်ခဲ့နော်”

“သည်တော့ အလှကလည်း ဟိုနေ့တုန်းကလိုပဲ ဖက်ဖူးရောင် အကျီလေးနဲ့ ကြိုးကြိုးချိတ်ထမီ အစိမ်းနုဝတ်ခဲ့ပေါ့ ဟုတ်လား”

ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်သား တစ်ယောက် တစ်ယောက် ကြည့်၍ သဘောကျစွာ ရယ်ကြသည်။

နောက်တစ်နေ့နံနက်ဝယ် ဖော်ပြပါ အဝတ်အစားများနှင့် ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်သည် အလှတို့ရုံးရှိရာ ဂိုးလ်ဒင်းဘယ်လီသို့ သွားကြသည်။ ကျွန်တော်သည် မြင်းလှည်းကို ကိုယ်တိုင်မမောင်းချေ။ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေ ကိုသောင်းအား မောင်းခိုင်းသည်။

ခမ်းနားသော အိမ်ကြီးအလုပ်ခန်းထဲ၌ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် ဂျပန်အရာရှိကြီးရှေ့ရောက်တော့ အသက် ၆၀ လောက်ရှိမည့် အဘိုးကြီးသည် စာကြည့်နေသော သူ့မျက်မှန်ချွတ်၍ ကျွန်တော်တို့ကို မော့ကြည့်လိုက်ပြီးနောက် အလှအား ဝမ်းသာသောအသံဖြင့်...

“အိုး ယူဝါ ဖီယန်စီ ဖိုင်းဖိုင်း”

ကျွန်တော့်မှာ ပါးစပ်အဟောင်းသားဖြစ်သွား၍ စိတ်ထဲမှ ဟိုက်ခနဲ မြည်လိုက်မိသည်။ ဂျပန်ကြီးပြောလိုက်သည့် အင်္ဂလိပ်စကားအဓိပ္ပါယ်မှာ “မင်းနဲ့ လက်ထပ်မယ့်လူ ချောပါတယ် လှပါတယ်...” ဟု ဖြစ်နေ၏။

အလှမှာမူ သူ့အကွက် သူဆင်ထားသည်မို့ ကုန်မြေမပျက်ဘဲ...

“သိုင်းကျူးဆာ”

“ဆစ်ဒေါင်း-ဆစ်ဒေါင်း”ဟု ဂျပန်ကြီးကဆို၍ ကျွန်တော်တို့ သူ့ရှေ့က ကုလားထိုင်များတွင် ထိုင်ရသည်။

နောက် အဘိုးကြီးက ဂျပန်လိုအော်လိုက်သည်၌ ကျွန်တော့်အား ပါးရိုက်သော ဂျပန်စစ်ဗိုလ် ထွက်လာပြီး ကျွန်တော့်ရှေ့မှာ မတ်တတ်ရပ်ရသည်။

အဘိုးကြီးက အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ကျွန်တော့်အား...

“မင်းကို ပါးရိုက်တာ သူဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါတယ်”

“သူ့ကို ပြန်ပြီးတော့ ပါးရိုက်လိုက်ပါ”

ကျွန်တော်က ခေါင်းခါ၍...

“မရိုက်ချင်ပါဘူး”

“ဒါဖြင့် မင်းကိုယ်စား ငါ ရိုက်ပေးရမှာပေါ့”ဆိုပြီး ထိုင်ရာမှထ၍ ထိုဂျပန်အား သူတို့ထုံးစံအတိုင်း ဘယ်ပြန်ညာပြန် ၃ ချက်ရိုက်လိုက်သည်။ ပြီးလျှင် သူတို့ ဂျပန်စကား ဂျပန်အမူအရာဖြင့် အလေးပြုလျက် သူမှားကြောင်း၊ ခွင့်လွှတ်ပါရန် တောင်းပန်သည်။ အလှက ဂျပန်လိုပဲ ပြန်ပြောသည်။

သည်နောက် ထိုဂျပန်ထွက်သွားသောအခါ အဘိုးကြီးက အလှအား “ကောင်းမွန်စွာပဲ အလုပ်ပြန်လုပ်ပါ။ နောက်ကို ဒီလို မနောက်ယှက်စေရပါဘူး။ ကျွန်ုပ်တာဝန်ခံပါတယ်”

ထိုကိစ္စပြီး၍ ကျွန်တော်တို့ဂျပန်ရုံးမှ ပြန်လာခဲ့သောအခါ အလှက...

“ကိုကြင်ဆွေ... ဟိုနေ့က အလှပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း မနေ့ကထွက်စာတင်တယ်။ အဘိုးကြီးက ဘာကြောင့်လဲမေးလို့ အကျိုးအကြောင်းပြောပြတော့ အောင်မယ်... သူ့စစ်ဗိုလ်လေး ကောင်းသားပဲ၊ လက်ထပ်လိုက်ပါလား လုပ်နေလို့ အလှလည်း ရှုတ်တရက် စိတ်ကူးရရာ အလှမှာ စေ့စပ်ထားတဲ့လူ ရှိပြီးသားပါလို့ ပြောမိရာက နောက်ကြောင်းခိုင်းမာအောင် ကိုကြင်ဆွေကို ခေါ်ပြလိုက်ရတာပဲ။ စိတ်မရှိပါနဲ့နော်...။ ဒီလို အကူအညီပေးတဲ့အတွက်လည်း ကိုကြင်ဆွေကို သိပ်ပြီး ကျေးဇူးတင်ပါတယ်”

“ကျေးဇူးတင်စရာမလိုပါဘူး အလှရယ်၊ ကျွန်တော်က တကယ် ကိုယ့်ကိစ္စအတွက် လိုက်ပြီးဆောင်ရွက်ရတာလို့ ယူဆလိုက်ချင်ပါတယ်”ဟု ကျွန်တော့်စိတ်ထဲက ပြောချင်လှသော်လည်း အလှနှင့် ကျွန်တော်အတွေ့က နောက်ကျခဲ့လေပြီ။

ထိုနေ့က ကျွန်တော်တို့သည် အလှအား ကြည့်မြင်တိုင်ရှိ သူ့အိမ်သို့လိုက်ပို့ပြီး ပြန်လာကြသောအခါ မြင်းလှည်းမောင်းသော ကိုသောင်းကမေး၍ ဇာတ်ကြောင်းပြောပြသောအခါ သူက အားမလိုအားမရနှင့်...

“ဟာဗျာ... ခင်ဗျားတို့နှစ်ယောက် ညားရင် သိပ်ရှေ့သွားနောက်လိုက် ညီမှာပဲ၊ တကယ်ညားဖို့ ကောင်းတယ်ဗျာ”

“မဖြစ်နိုင်တော့တာပဲ ကိုသောင်းရယ်”

“ခင်ဗျားမှာ အိမ်ထောင်ရှိနေမှန်း သူသိပုံမပေါ်သေးဘူးနော်”

“ကျွန်တော့်ကို လူပျိုထင်နေတာဗျာ”

“အေးလေ... ခင်ဗျားကလည်း လူငယ်ကျောင်းသား ရုပ်ကလေး ရှိသေးတာပဲ...”

မှန်ပါ၏။ အကယ်တံ့ စစ်မဖြစ် ခေတ်မပျက်ဘဲသာရှိပါက ထိုအရွယ်မှာ ကျွန်တော်သည် ကျောင်းသားပဲရှိပါဦးမည်။

ကိုသောင်းနှင့် ကျွန်တော်မှာ မြင်းလှည်းသမားဘဝကတည်းက နောင် စာရေးဆရာဖြစ်သည်အထိ အလွန်ခင်မင်ကြသည်။ ညနေတိုင်း အတူစားဘော်သောက်ဘက် ဖြစ်သည်။ ကိုသောင်းသည် ဖိနပ်ထောင်ဆရာဖြစ်၍ သူ့ဖိနပ်မှာ နွားခေါင်းတံဆိပ်ဖြစ်သည်။ သူ့အားလျှင် ကျွန်တော်မြင်းလှည်းမောင်းရာကို လိုက်တတ်သည်။ အလှ၏ချောမောလှပကြောင်းကို တဖွဖွ ပြောသည်။ အလှနှင့်ကျွန်တော် တွေ့ကြသေးလား ခဏခဏ မေးသည်။

အလှနှင့်ကျွန်တော်မှာ သူ အလုပ်သွား အလုပ်ပြန်ရာ၌ ကျွန်တော့်မြင်းလှည်းနှင့် မကြာခဏ ဆုံတတ်ပါသည်။ နောင်၌ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး စောင့်သည်၊ ကြိုသည်အထိ ခင်မင်လာကြသည်။

၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ နွေရာသီ တစ်နေ့သ၌မူ အလှနှင့်ကျွန်တော်သည် တစ်သက်မမေ့နိုင်သောအဖြစ်ကို ကြုံရသည်။

ထိုနေ့မှာ အလှသည် အလုပ်မှခွင့်တစ်လရ၍ ကန်ဘွဲ့ရှိ သူ့အသွားအိမ်သို့ အတော်ကြာ သွားနေရမည်ဖြစ်သောကြောင့် သူ့ပစ္စည်းများကို ကျွန်တော့်မြင်းလှည်းနှင့် တင်ပို့ရသည်။ သူ့မှာ ကြောင်မလေးတစ်ကောင် ပါလာလေသည်။

ကြည့်မြင်တိုင်နှင့် ကန်ဘွဲ့ခရီးကို မြင်းလှည်းတစ်ကြီးတည်းနှင့် မမောင်းနိုင်ပါ။ လမ်းတွင် ခရီးတစ်ထောက် နားရသည်ဖြစ်သောကြောင့် ကုတ္တိုင်းလမ်းမှ ကန်ဘွဲ့လမ်း မချိုးမီ တစ်နေရာဝယ် (အတိအကျတော့ မမှတ်မိတော့ပြီ) ကုတ္တိုလ်ပင်ကြီးတစ်ပင်အောက်၌ မြင်းလှည်းကိုရပ်လိုက်သည်။

ကျွန်တော် မြင်းလှည်းပေါ်ကဆင်းပြီး မြင်းဘေးရပ်ကာ ထုံးစံအတိုင်း လေချွန်၍ မြင်းကိုသေးပေါက်အောင် ပြုလုပ်နေစဉ်...

“အောင်မယ်လေ... လုပ်ပါဦး ကိုကြင်ဆွေ၊ ကြောင်လေး ခုန်ချပြေးပြီ” ဆိုသံကြား၍ ကြည့်လိုက်တော့ သူ့ကြောင်လေးသည် လမ်းဘေးရှိခြံဝင်းတစ်ခုထဲသို့ ဝင်ပြေးသည်။ ထိုခြံဝင်းထဲရှိ တိုက်အိမ်ကြီးမှာ ဂျပန်များနေကြသည်။ ထိုအိမ်နံဘေးမှာ ဂိုဒေါင်တန်းလျားကြီး ဆောက်ထားသည်။ စပါးကျိုသဖွယ် အဆင့်နှင့်ဖြစ်၍ အမြင့်မှာ လူလေးဖက်ထောက် တွားသွားနိုင်ရုံ ဖြစ်သည်။

ကြောင်လေးသည် တန်းတန်းမတ်မတ်ပင် ထိုဂိုဒေါင်အောက်ဝင်ပြေးသည်ဖြစ်၍ နောက်မှပြေးလိုက်သွားကြသော အလှနှင့်ကျွန်တော်လည်း နှစ်ယောက်ပြိုင်တူ ယင်းဂိုဒေါင်အောက် လေးဖက်ထောက်ဝင်လိုက်ကြရတော့၏။ ဂိုဒေါင်အလယ်လောက်ရောက်လေ မှောင်လေမှို့ ကြောင်လေးကို မျက်ခြည်ပြတ်သွားလေပြီ...။

“စီစီမာ... စီစီမာ... လာ-လာ ဘယ်မှာလဲ စီစီမာရယ်”

ဤနေရာမျိုး၌ ကြောင်သည် ခွေးနှင့်မတူချေ။ ကြောင်သည် ပြေးပြီဆိုပါက ကိုယ့်သခင်မှန်း မသိတော့ချေ။ ဘယ်တော့မှ ခေါ်မရတော့ပေ။ လိုက်လေ... ပြေးလေ...။

“စီစီမာ... စီစီမာ”

အလှသည် ကြေကွဲသောအသံလေးနှင့် ဟိုဟိုဒီဒီ လေးဖက်ထောက်လျှောက်ရင်း အကြိမ်ကြိမ်ခေါ်သည်။ သို့သော် ကြောင်လေး၏ ပြန်ထူးသံလည်း မကြားရ၊ တွေ့လည်း မတွေ့ရချေ။

ကျွန်တော်သည် သူ့နံဘေးက လေးဖက်ထောက်၍ နှစ်ယောက်ယှဉ်ကာ လိုက်သွားသည်။ အမှောင်ထုဖြင့် လူချင်းမှာ ဝါးဝါးသာ မြင်ရလျက် သူ့ကိုယ်ရဲ့နံသာ ကျွန်တော့်နာခေါင်းမှာ ကြိုင်ထုံနေသည်။

ဂိုဒေါင်အောက် မှောင်ကြီးမည်းမည်း၌ ကြောင်အတွက် စိတ်ဇောဖြင့် ပါးစပ်က တစာစာခေါ်ရင်း လေးဖက်ထောက်လျှောက်၍ တော်တော်မောသွားမှ သူ ကြောက်ရမှန်းသိလာလျက် ကျွန်တော့်ကို အားကိုးသောအသံနှင့်...

“ဟင်... ကိုကြင်ဆွေ... အလှအနားမှာ ရှိရဲ့လား”

“ရှိပါတယ်...”ဟု အသံပြုကာ တစ်ယောက်မျက်နှာ တစ်ယောက်ကြည့်ကြတော့မှ ကျွန်တော်၏အရောင်လက်သော မျက်လုံးနှစ်စုံ ဆုံမိကြသည်။

ကျွန်တော့်ရင်ထဲမှာ တဒိတ်ဒိတ်ခုန်လာသည်။ သူလည်း ထို့အတူ နေလိမ့်မည်သာ။

တစ်ဦးကိုတစ်ဦး စေ့စေ့ကြည့်လျက် ခေတ္တမျှ စကားပြတ်နေပြီးမှ...

“ဟင်... မှောင်လိုက်တာ ကိုကြင်ဆွေရယ်...”

“ဟုတ်တယ်.... အလှ...”

“အလှကြောင်လေးတော့ ပြန်ရတော့မှာမဟုတ်ဘူး။ ဘယ့်နယ်လုပ်မလဲ...”

“ကြောင်ဟာ ဒီလိုပဲ... မတတ်နိုင်ဘူး၊ ဒီမှာ ကျွန်တော်တို့ ကြာကြာနေလို့မကောင်းဘူး၊ ဒါ ဂျပန်တွေနေတာ”

သူကရှေ့မှ၊ ကျွန်တော်ကနောက်မှ ကလေးတွေများ ဆင်လုပ်တမ်း ကစားကြသကဲ့သို့ အမြန်လေးဖက်စိုင်းထွက်ခဲ့ကြသည်။ ခူးတွေ လက်ဖဝါးတွေကိုနာရော။

အပြင်ရောက်၍ မတ်တတ်ရပ်လိုက်ကြသော် ဂျပန်ကြီးတစ်ယောက် ပက်ပင်းတိုးနေသဖြင့် ကျွန်တော်တို့မှာ မျက်လုံးပြူး၍ ပါးစပ်အဟောင်းသား ဖြစ်သွားကြသည်။

သို့သော် တော်ပါသေး၏။ ထိုဂျပန်မှာ စစ်သားမဟုတ်၊ ကုန်သည်ပိုင်းမှ ယဉ်ကျေးသူဖြစ်၍ အတော်မြန်မာရည်လည်နေရကား ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်အား စေ့စေ့ကြည့်ပြီး ပြုံးကျဲကျဲမျက်နှာနှင့်...

“အား မာစတာ မြင်တယ်က၊ ရည်းစား ဒီမှာ လာတွေ့ကြတယ်... ကောင်းတယ်ကား” ဟု ဆိုလိုက်သည်နှင့် ကျွန်တော်တို့မှာ သူ့ကို မည်သို့မျှ မထုချေတော့ဘဲ ခေါင်းငိုက်စိုက်နှင့် လစ်ခဲ့ကြတော့သည်။

ကျွန်တော်တို့ကိုယ်များမှာ ပင့်ကူမြွေးတွေ၊ ဖုန်တွေ၊ ချွေးတွေနှင့် အဝတ်များလည်း နွမ်းကြေနေကြသည်။ ဂျပန်ကား ကျွန်တော်တို့ကို ကြည့်ကာ ကျယ်လောင်စွာရယ်မော၍ ကျန်ခဲ့ပေ၏။

ကျွန်တော်တို့မြင်းလှည်းပေါ်သို့ ရောက်ကြသော်... တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ဘာမှမပြောနိုင်ကြတော့ဘဲ ကျွန်တော်က မြင်းကိုသာ ခပ်မြန်မြန် မောင်းခွဲတော့၏။ အလှက သူ့ကိုယ်မှ ပင့်ကူမြွေးတွေ၊ ဖုန်တွေကို သုတ်သင်သည်။ ကျွန်တော်ကိုယ်ကိုလည်း သုတ်သင်ပေးသည်။

ထိုစဉ် သူရိုက်သံကြားရ၍ ကျွန်တော်လှည့်ကြည့်တော့ သူ့မျက်နှာမှာ မျက်ရည်စတွေနှင့်...

“ဟင်... အလှ ငိုနေတယ်၊ ငိုပါနဲ့ကွယ်...”

“အလှကြောင်လေးတော့ ဒုက္ခရောက်တော့မှာပဲ...”

“သူ့ဟာသူ သွားချင်လို့သွားတာ ဘာလို့ ဒုက္ခရောက်ရမှာတုံး”

“သူ့ဘယ်သူက အစာကျွေးမလဲ”

“အောင်မယ်လေး၊ အဲဒီဒိုဒေါင်ထဲမှာ ကြွက်တွေအပြည့်ဗျာ...”

“အလှ... သူ့ကို သိပ်ချစ်တာ၊ ညဆို အတူတူအိပ်တာ...”

“နားမပြီးဘူးလား၊ ကြောင်များအိပ်ရင် တဝှီးဝှီးနဲ့၊ ရေခွေးအိုးဆူသလို မြည်နေတာ...”

“အလှကြောင်က အဲလို မမြည်ပါဘူး...”

“မညာပါနဲ့၊ ကြောင်မှာ မမြည်တဲ့ကြောင်ရှိမလား၊ ကဲ တိတ်ပါ၊ မျက်ရည်စတွေ သုတ်ပစ်၊ ပေါင်ဒါပြန်ရိုက် ပျောက်သောကြောင် ကြာရင်မေ့ပေါ့...”

သူသည် ကျွန်တော်ပြောသည့်အတိုင်း လက်ဖွေအိတ်ဖွင့်၍ တို့ဖတ်ရိုက်ရင်း...

“မေ့ပါဘူး... မေ့ပါဘူး... အလှကြောင်တော့ ဘယ်တော့မှ မမေ့ဘူး”

“ကဲ... ဒါဖြင့် ကြောင်အစားယူမလား...”

“အလှကြောင်နဲ့ အမွေးရောင်ချင်း တူတာရှိလို့လား...”

“အလှ လိုချင်တယ်ဆိုရင် မတွေ့တွေ့အောင် ရှာပေးမယ်လေ ယူမလား...”

“ကိုကြင်ဆွေပေးရင် ယူချင်တယ်...”

အဆင်သင့်ပင် ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေ မြင်းလှည်းသမား ကိုမြတ်သာအိမ်တွင် ဒီအရောင်မျိုး ကြောင်တစ်ကောင်တွေ့ရသည်နှင့် အရက်တစ်ပုလင်းနှင့်လဲပြီး ယူသွား၍ ပေးလိုက်သည်။ သို့သော် အလှ ပျောက်သွားသော ကြောင်က စီစီမာတဲ့၊ အောင်မလေး၊ ကျွန်တော်... ယူသွားတဲ့ကောင်က အထီးဖြစ်နေ၏။ သို့ရာတွင် အလှသည် အထီးလား၊ အမလား မေးမနေဘဲ သူ့ယခင်ကြောင်နှင့် အမွေးရောင်ချင်း တော်တော်တူပါတယ်ဟုဆိုပြီး ဝမ်းသာအားရ ယူထားလိုက်ပါ၏။

ယင်းသည် ၃-၄ လအကြာ တစ်နေ့သ၌ အလှသည် ဗဟန်းမှအပြန် ကျွန်တော့်လှည်းပေါ် ပါလာခဲ့သည်။ အားအားရှိ ကျွန်တော့်လှည်းနှင့် လိုက်လေ့ရှိသော ကိုသောင်းက မြင်းကိုမောင်းသည် ဤမြင်းမနာမည် “လှလှကြည်”ဖြစ်ကြောင်း ကိုသောင်းကသိသည်။ ဘာကြောင့် ဤနာမည်ပေးသည်ကိုလည်း ကျွန်တော်က ပြောထားပါသည်။ သို့ရာတွင် ကိုသောင်းသည် ယခုမြင်းလှည်းပေါ်၌ ၎င်းနာမည်ရှင်ပါလာသည်ကို သတိမေ့လျော့သွားကာ အခြားမြင်းလှည်းတစ်စီးက နောက်မှကျော်တက်မည်ပြုသည်ကို သူက ကျော်တက်မခံဘဲ မြင်းမကျောကို ဇက်ဖျားခတ်လိုက်ကာ...

“လှလှကြည်တဲ့ကွ... ဘာရမလဲ လှလှကြည်... သမီးဆွဲလိုက်စမ်း...”

ယင်း၌ ကျွန်တော့်ကျောနောက် ကပ်ထိုင်လာခဲ့သော အလှသည် ကျွန်တော့်အင်္ကျီလက်မောင်းစကို ဆွဲကာ...

“ဟင်... ကိုကြင်ဆွေ မြင်းမနာမည်က...”

အခြားသူများနားမလည်အောင် ကျွန်တော်က အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ‘မင့်နာမည် ယူမှည့်ထားတာပဲ...’

သူကလည်း (မျက်လုံးလေးများ တောက်ပကာ) အင်္ဂလိပ်လို “ရှင်နာမည်ကော ဒီလို တိရစ္ဆာန်ယူမှည့်ရင် စိတ်ဆိုးမှာလား...”

“ကိုယ့်ကို သဘောကျလို့ မှည့်တယ်ဆိုရင် ဝမ်းတောင် သိပ်သာပစ်လိုက်မှာပေါ့...”

“ဒါဖြင့် သာပေရော... အရင် ရှင်လာပေးတဲ့ ကြောင်လေးနာမည်ဟာလေ...”

* * *

ဪ... အလှ၊ အလှ၊ ကျွန်တော်နှင့်အလှ။ ကျွန်တော့်မြင်းမကို သူနာမည်မှည့်၊ ကျွန်တော့်နာမည်ကို သူ့ကြောင်...။

သူရုံးက ဂျပန်အရာရှိကြီးကို သူနဲ့ကျွန်တော် လက်ထပ်တော့မယ့် သမီးရည်းစားပါတဲ့။ ကုက္ကိုင်းလမ်းမှာ ဝိုဒေါင်နားတွေခွဲရတဲ့ ဂျပန်ကြီးကလည်း ကျွန်တော်တို့ကို ဒီလိုပဲသမုတ်။

တစ်ယောက်တစ်ယောက် ချစ်လိုက်ကြသည်ကလည်း အမှန်။ သို့သော် သူနဲ့ကျွန်တော်သည် ညားရန် ဖူးစာမပါခဲ့ပါ။ သူ့ရုပ်လှသည်နှင့်အမျှ အသက်ကလည်း တိုခဲ့ပါသည်။

၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ မဟာမိတ်တို့ နောက်ဆုံးအကြိမ် ရန်ကုန်မြို့ကို ဝံ့ကြသောအခါတွင်...

အေးဥဩဆွဲသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ကြည့်မြင်တိုင်ဘက် အလှတို့နေသောအကွက်ဟု ကြားသည်နှင့် ကျွန်တော်သည် ကိုသောင်းကိုခေါ်ကာ မြင်းလှည်းမောင်း၍ ထွက်ခဲ့သည်။

အလှတို့အတွက် မဟုတ်ပါစေနှင့်၊ ဟုတ်သည့်တိုင်အောင် အလှတော့ လွတ်ကင်းပါစေ။

သို့သော် ကျွန်တော့်ဆုတောင်း တစ်ခုမျှ မပြည့်ခဲ့ပါ။ မီးလောင်ပုံးဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ သေလိုက်ကြသည့်လူတွေ အတုံးအရုံး၊ အိမ်တွေရော သစ်ပင်တွေပါ ငုတ်တိုတွေဖြစ်နေကြသည်။ ဘယ်သူ့အလောင်း ဘယ်မှာမဆိုထားနှင့်၊ ဘယ်သူ့အိမ်ဟာ ဘယ်မှာဆိုတာကိုပင် မခန့်မှန်းနိုင်။ ညှော်နံ့ကလည်း ပြင်းထန်လှပါဘိတောင်း။

မီးသတ်ကားများနှင့် အလောင်းတင်ရအောင်လာသော ဆေးရုံကားများနှင့်၊ ငိုယိုနေကြသော ဆွေမျိုးသားချင်းများနှင့် ယောက်ယက်ခတ်နေကြသည့်အကြား ကျွန်တော်ဆင်းသွားတော့ အလှ၏အမေက...

"အောင်မယ်လေး မောင်ကြင်ဆွေရဲ့...၊ ဟောဒီမှာ... မင်းအလှအလောင်းကွဲ့..."

အလိုလေး ကြည့်ရက်စရာ မရှိပါလားဗျာ။ ဝံ့ဆန်လည်းမှန်ထားတယ်။ မီးလည်းလောင်ထားတယ်။ ညိုမဲတွန့်ခွေလို့ ပါးတစ်ခြမ်းကလည်း ပဲ့နေလေတော့...

"ကျွန်တော့်ရည်းစား ပျောက်လို့ရှာ၊ တွေ့ရင်ပြောကြပါ။ မှတ်မိတာလည်းသေအချာ ပါးစပ်မှာလည်းသွားနဲ့ပါ..."

"မောင်ကြင်ဆွေရဲ့ သူက တနင်္ဂနွေနေ့နံနက် အိမ်မှာနေတယ်၊ အမေကတော့ ဈေးသွားနေလို့၊ အောင်မယ်လေး ငါ့သမီးနဲ့အတူ လိုက်မသွားရဘူးကွဲ့... မောင်ကြင်ဆွေရဲ့၊ မင်းကို သူသိပ်ချစ်တယ်ကွဲ့။ မင်းပေးတဲ့ ကြောင်လေးကို ဘယ်လိုခေါ်တယ်မှတ်သလဲ။ 'ကိုဆွေ'တဲ့၊ မင်းပါးစပ်က သွေးစသုတ်ပေးရတဲ့ လက်ကိုင်ပဝါလေးလည်း သူ တရိုတသေ သိမ်းထားရှာတယ်။ အို... မင်းကို သူ သိပ်ချစ်ရှာတယ်ကွယ်၊ ကိုကြင်ဆွေက အလှကို ဘယ်နေ့ လက်ထပ်ဖို့ပြောမလဲ မသိဘူး၊ တစ်နေ့တော့ ပြောမှာပဲ... ပြောမှာပဲနဲ့၊ အခုတော့ မင်းမပြောတော့ဘူးမဟုတ်လား..."

အမေကြီးသည် ကျွန်တော့်အားဖက်၍ပိုပါတော့သည်။ ကျွန်တော့်မှာ မျက်ရည်တွေတွေ ကျရပါသည်။ ကျွန်တော်နှင့် အဖော်လိုက်ခဲ့သော ကိုသောင်းလည်း မျက်ရည်စို့ရပါသည်။

ကိုသောင်းသည် ၁၉၄၉ ခုနှစ်၌ အဆုတ်အအေးမိသောရောဂါဖြင့် ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီးတွင် ကွယ်လွန်ပါသည်။ အလှအမေကြီးကား သူ့သမီးဆုံးပြီး သိပ်မကြာခဲ့ချေ။ လှလှကြည်ဟု နာမည်ပေးထားသော ကျွန်တော့်မြင်းမလည်း ထိုနှစ်မှာပင် ဂျပန်တွေမြင်းသိမ်းမည်ဆို၍ မှော်ဘီလှပဒါးရွာသို့ပြေးရင်း ဟိုရောက်တော့ အမောလွန်ပြီး သေရှာပါသည်။ ဟိုကြောင် မောင်ကြင်ဆွေမှာမူ အလှနှင့်အတူပဲ ဝံ့ချရာမှာ မီးသွေးတုံးဖြစ်သွားပါသည်။

ဪ... သတ္တဝါမှန်သမျှ သင်္ခါရချည်း။ ကျွန်တော်လည်း တစ်နေ့ သူတို့နောက် လိုက်ရချေတော့မည်။

မလိုက်မီ ယခု ဤစာရေးနေချိန်ဝယ် လွန်ခဲ့သော ၂၄ နှစ်ကျော်က အလှ၏ မသေမီ ချောမောသော ရူပါက္ကဋ္ဌာရုံကိုလည်းကောင်း၊ မီးလောင်ပုံးထိသောပြီးသော အလောင်းကောင်၏ အနိဋ္ဌာရုံကိုလည်းကောင်း မျက်စိတွင် ထင်မြင်၍ ဆင်ခြင်မိတော့ အလှကို လွမ်းဆွတ်တသသော စိတ်နှင့် ကျွန်တော် အလှကို ရှာဖွေတွေ့မိလေ၏။

ဪ... အလှသည် အရေပြားပေါ်တွင်သာ ရှိ၏တကား။ အရေပြားအောက်၌မူ အဆီ၊ အသွေး၊ အကြော၊ အရိုး၊ အရိုး၊ အရိုး စသည့် ၃၂ ကောဋ္ဌာသ သာတကား။

(၁၉၆၉၊ ဧပြီလ စန္ဒာမဂ္ဂဇင်း)

□

အလှအလှပများသူ

ကိုမောင်ချိုသည် နေထန်းတစ်ဖျားခန့် မြင့်နေပြီဖြစ်သော်လည်း အချိန် ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲဟု မော်မကြည့်အားသေးပေ။ အပေါက်တစ်ရာ၊ အဖာက ဗရုဗရုနှင့် မည်းညစ်၍နေသော သူ့စက်ဘီးတာယာ လေလုံးဖြင့် အလှပများလျက် ရှိသည်။

ဒေါက်ခွမရှိသော စက်ဘီးကို နွားသောက်သော ထန်းပင်မြစ်ဆုံ ရေစည်တွင် မှီလျက် နောက်ဘီးတာယာ လေလုံးကိုထုတ်ကာ ရေအင်တုံပဲ့တစ်ခု၊ ကတ်ကြေးတစ်လက်၊ တံစဉ်းတစ်ချောင်း၊ ကော်ရည်တစ်ခွက်၊ လေထိုးပိုက် တစ်လုံးနှင့် နံနက်မိုးမလင်းမီကပင် သူထ၍ ဖာခဲ့သည်။ မီးခွက်သည် မီးငြိမ်း၍ပြီးသော်လည်း သူ့အနီးမှာ ရှိနေသေးသည်။

သူ့စက်ဘီးလေလုံးမှာ ပေါက်ရာ ဖာရာက များလှသည့်အထဲ ကော်ရည်က နိုင်ငံခြားကလာသည့် မူလပစ္စည်းမဟုတ်ဘဲ တမာဆေးကို ကျိုထားရခြင်းဖြစ်လေရာ တယ်ပြီး ရေရာသည်မဟုတ်၍ ယခုလောက် ခဲယဉ်းနေခြင်းဖြစ်ပေသည်။ သို့သော် ကိုမောင်ချိုသည် ဇွဲကတော့ လျော့တတ်သူ မဟုတ်၊ ဒီပစ္စည်းနဲ့ ဒီပစ္စည်းဟာပဲ အရင်ကလည်း ရဖူးတာ၊ ခုလည်းရတယ်ဟူသော ယုံကြည်ချက်ဖြင့် သဲသဲမဲမဲ ကြိုးစားနေခြင်းဖြစ်သည်။ သည်အထဲ လေထိုးပိုက်ကျွတ်ကလည်း ခဏခဏ လေချော်တတ်သေးသည်။

ယင်းအခိုက် အိမ်ရှေ့လမ်းမမှ နွားလှည်းတစ်စီးရပ်သံနှင့်အတူ “ကိုမောင်ချိုရ၊ ခင်ဗျားစက်ဘီးက ခုထိဖာမရသေးဘူးလား” ဟူသော နှုတ်ဆက်သံကိုကြားရမှ မော်ကြည့်လိုက်မိကာ... “ဟာ မောင်ခွေး၊ နောက်ချေးချတစ်ခေါက်က ပြန်လာခဲ့မှကိုးကွ...”

“အေးဗျာ၊ ခင်ဗျားကော မြို့သွားဖြစ်ဦးမှာလား...”

“သွားဖြစ်အော် ဒီစက်ဘီး ဖာနေတာပဲကွာ...”

သူသည် စက်ဘီးကို ဆက်ပြီး ဖာမြဲဖာနေ၏။ သည်နောက်ဘီးက ခဏခဏ ဒုက္ခပေးနေ၏။ ရှေ့ဘီးကတော့ ဒုက္ခငြိမ်းသွားပါပြီ။ တာယာရော ကျွတ်ရော ချွတ်ပြီး မြင်းလှည်းဘီးက ရော်ဘာတာယာအဟောင်းတစ်ခုကို ပြုပြင်တပ်ဆင်လိုက်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ သို့ဖြင့် ရှေ့ဘီးကကျွတ်ကို ကောင်းသောအပိုင်းဖြတ်ယူကာ နောက်ဘီးကျွတ်နှင့် ပေါင်းသုံးခဲ့၍ အတော်ကလေး ဟန်ကျနေခဲ့သည်။ ယခုမှ ခဏခဏ ချူချာလာပြန်တော့ ပြည်သူပစ္စည်းဆိုင်မှာ လျှောက်ထားတာ ရလျှင်ရ၊ မရလျှင်တော့ ရှေ့ဘီးလိုပဲ ဆောလစ်ပဲ စွပ်ရတော့မှာပဲဟု မောင်ချို အောက်မေ့မိ၏။ ဂျပန်ခေတ်တုန်းကလိုပေါ့လေ။

ကိုမောင်ချိုသည် ရွာတွင် လယ်ယာခြံမြေလုပ်ငန်း ပါးလျားသော အခါလည်းကောင်း၊ အားသောအခါလည်းကောင်း မြို့သို့သွား၍ ဆေးလိပ်ရုံတစ်ခုမှာ ဆေးရိုးလှော်ခြင်း၊ ဆေးစပ်ခြင်းအလုပ်ကို နေ့စားလုပ်ရသည်။ သူ့တွင် လယ်မြေဝေခြမ်းရေးမှ ၅ ဧက ရထားသော်လည်း ဒီ ၅ ဧက စပါးစိုက်ရုံဖြင့် သူ့အိမ်ဖောင်ဝမ်းစာရေးကို မလောက်ပေ။ ထို့ကြောင့် သစ်ပင်လှဲခြင်း၊ ထင်းခွဲခြင်းကအစ ရရာအလုပ်ကို လုပ်ရသေးသည်။ သူ့အနီးနှင့် သူ့သမီးကလည်း ရက်ကန်းစင်ကို ကိုင်ရသေးသည်။

ဆွမ်းတော်လို့

မောင်ခွေး ထွက်သွားပြီးမှ ဒုတိယအကြိမ် ကိုမောင်ချိုကို လှုံ့ဆော်လိုက်သောအသံကား အိမ်ရှေ့ဆွမ်းခံရောက်လာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဒီအခါတော့ ကိုမောင်ချို မနေသာတော့ပါ။ ဆွမ်းခံကျောင်းသားကလေးတွေ လှမ်းကြည့်လိုက်ပြီး “ဟာ ... ဆွမ်းခံတောင်ရောက်ပြီ၊ စက်ဘီးကလည်း ဖာမပြီးသေး။ ဒီနေ့ မြို့သွားလိုတော့ဖြင့် မဖြစ်တော့ဘူး” ဟု အားလျှော့လိုက်ကာ ထိုင်ရာမှ ထလိုက်တော့သည်။ ကိုယ့်ကို ဘယ်ညာယိမ်း၍ အညောင်းဆန်လိုက်ပြီး နွားရေစည်ထဲမှရေဖြင့် မျက်နှာကိုပွတ်သပ်၍ ခေါင်းတွင်ပေါင်းထားသော ပုဆိုးဟောင်းချွတ်လျက် အိမ်ရှေ့နေရောင်ကာ ကပြင်တွင် ရက်ကန်းစင်၌ ရှိနေသော သမီးထွေးအား...

“လုံမရေ... ငါ့ကွမ်းထုပ်ကလေး ပေးစမ်းဟေ့...”

ကိုမောင်ချိုသည် ကွမ်းမပြတ်ငုံလေ့ရှိသူဖြစ်၍ သူ့မှာ ကွမ်းထုပ်မည်းညစ်ညစ်ကလေး အမြဲရှိသည်။ အထဲတွင် ကွမ်းရယ်၊ ထုံးရယ်၊ ကွမ်းသီးရယ်၊ ဆေးရွက်ရယ်။

ကိုမောင်ချိုသည် သမီးလေး လှမ်းပေးလိုက်သော ကွမ်းထုပ်ကို ထန်း မြစ်ဆုံစည်နှုတ်ခမ်းပေါ်တွင် တင်ဖြေ၍ ကွမ်းယာရင်း စဉ်းစား၏။

ဒီနေ့ မြို့တော့ မသွားနိုင်တော့ဘူး။ အိမ်လုပ်စရာတွေထဲက တစ်ခုခုလုပ်ရတော့မှာပဲ။ သက်ကယ်ပစ်ဖို့လည်း ရှိ၏။ မိုးဦးကျ ဂုံလျှော်စိုက်ရန် နောက်ဖေးခြံအမှိုက်ချဖို့လည်း ရှိ၏။ ဟိုပေါက်ပြားရိုး ကျိုးနေတာလည်း ပြန်တပ်ရဦးမည်။ မနေ့ညက ပေါက်လက်စ ထင်းတုံးကော ရှိနေသေး။

သူ့အတွေးမဆုံးမီ ကွမ်းယာပြီး၍ ပါးစပ်ထဲငုံကာ နောက်ဖေးဘက် ထွက်လာမိလျက် ထန်းလက်ခြောက် လေခတ်သံကြားရ၍ ခြံစပ်က ထန်းပင်ပေါ် မော့ကြည့်လိုက်မိတော့မှ အခု ဘာလုပ်ရတော့မည်ကို ဆုံးဖြတ်ချက် ချမိတော့လေ၏။

“ဟာ... မမြင့်ရေ... ထန်းခိုင်ကလေးတွေ သီးလုံးတောင်ပေါ်နေမှ ဒီထန်းပင် တက်မှဖြစ်တော့မယ်ဟေ့...”

မီးဖိုချောင်ထဲရှိနေသော သူ့မိန်းမကို လှမ်းပြောလိုက်လေသည်။ မမြင့်ကား သူ့လင်ပြောတာကို ကြားသည်ဖြစ်စေ၊ မကြားသည်ဖြစ်စေ ဘာမှပြန်ပြောလေ့မရှိပေ။ ကိုမောင်ချိုကသာ ထန်းပင်ကို လှည့်ပတ်မော့ကြည့်ကာ ဆက်၍ပြော၏။

“ဒီနှစ် ထန်းတော်တော်ထွက်မှာပဲကွ၊ အဆင်သင့်ပဲဟေ့။ ကျေးတောင်စိုက်ရော၊ တောက်တွဲခေါင်းရော...”

ထန်းလက်၊ ထန်းခွာကြားမှ ထွက်ပြုစ ထန်းစကလေးသည် ကြက်တူရွေးတောင်ကဲ့သို့ စိမ်းမြနေ၍ 'ကျေးတောင်စိုက်'တဲ့။ ထိုကျေးတောင်စအောက်မှ သီးတံအစွန်ကလေးပေါ်လာတော့ တောက်တဲ့ခေါင်းပြုလာသည်နှင့်တူ၍ 'တောက်တဲ့ခေါင်း'တဲ့။ ဤမှတစ်ဆင့် ခိုင်တံထွက်ပြီး သီးလုံးကလေးတွေ ပီသလာတော့ 'သီးလုံးပေါ်'။

ထန်းမကို ထန်းရည်ချရာတွင် ဤသီးလုံးပေါ်ကစ၍ ကိုင်ရလေသည်။ ထို့ကြောင့် ကိုမောင်ချိုက အဆင်သင့်ပဲဟေ့ ပြောခြင်းဖြစ်သည်။ ယခု နှစ်စမျှ သီးလုံးပေါ်ကစ၍ထု၊ ဤအခိုင်ကလေးများ လှီးဖြတ်ရတော့ တောက်တဲ့ခေါင်းက သီးလုံးပေါ်ဖြစ်လာမည်။ ကျေးတောင်စိုက်က တောက်တဲ့ခေါင်းထွက်လာမည်။ ထန်း ၄-၅-၈ စသည် ဤနှုန်းဖြင့် အလျဉ်းသင့် ဖြစ်လာပေသည်။ တစ်ပတ်အတွင်းမှာ ထန်းရည်ကျတော့မည်။

ကိုမောင်ချိုသည် ကာလသား ထန်းတက်သမားတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ရှေးယခင်က ထန်းပင်ပေါင်း အစိတ်၊ သုံးဆယ် တက်၍ အသက်မွေးခဲ့ဖူးသည်။ ထန်းသမားအလုပ်သည် ဘာပြောပြော ကျေးရွာတွင် ငွေကြေးချောင်လည်၍ မျက်နှာပွင့်လင်းသူ ဖြစ်သည်။

"ထန်းရည်သောက်တတ်တဲ့ လူတွေဆိုရင် ကိုယ့်အောက်ကချည်းပေါ့ကွ၊ ငါ ထန်းပင်ပေါ်နေတုန်း သူတို့က အောက်လာလာပြီး ရဦးမလား၊ တစ်ပုလင်းပေးပါ၊ နှစ်ပုလင်းပေးပါနဲ့ တောင်းရသကဲ့ကွ၊ ဟဲ့... ဟဲ့..."

ကိုမောင်ချို၏ ပြက်လုံးရွှင်လုံးကလေးဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် ထန်းတက်ခြင်းအလုပ်ကို 'အထက်တန်းစားအလုပ်'ဟူ၍လည်း ပြောတတ်ကြသည်။

ယင်းအလုပ်ကို ကိုမောင်ချို မက်မောခဲ့ပါ၏။ သို့သော် ယခု အသက် ၅၀ ကျော်လာတော့ ဇရာချဉ်းလာသော သူ၏ခြေလက်အင်္ဂါတို့က ထန်းပင်ပေါင်းများစွာတို့အား ပင်တိုင်းစေ့ မနက်တစ်ကြိမ် ညနေတစ်ကြိမ် ဆင်းတက်ရန်တို့ကို ငြင်းဆိုလာလေသည်။ ထို့ကြောင့် သူသည် ထန်းတက်အသက်မွေးခြင်းအလုပ်ကို စွန့်လွှတ်လိုက်ရကား တစ်နှစ်မှာ တစ်ပင်နှစ်ပင်လောက်သာ ကိုယ်သောက်ဖို့လေးလည်းရ၊ ဟင်းလျာဖိုးလည်းရအောင် ကြိုးပမ်းခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ကိုမောင်ချိုသည် ထန်းပင်ကို လှည့်ပတ်ကြည့်ရှုပြီးနောက် သူ့ဇနီးရှိရာ မီးဖိုချောင်ဆီသို့ ပြန်လာခဲ့ပြီး...

"ပေးစမ်းဟေ့... ငါ့ဓားမ၊ သွေးရဦးမယ်၊ သွေးပြီး မောင်းတက်ဝါး သွားခုတ်ရမယ်..."

ရေကပြင်မှ သူ့ဇနီးလှမ်းပေးသော သူ၏လက်သုံးတော် ဓားမကြီးကို ယူခဲ့ကာ ဓားသွေးကျောက် ထားရာ အိမ်ရှေ့က ထန်းမြစ်ဆုံစည်း အနီးမှာပဲ လာ၍သွေးလေသည်။ ထိုအချိန်၌ ဝက်ခြံထဲမှ လွှတ်လိုက်ပြီဖြစ်သော ဝက်ကလေးသည် ဤရေစည်အနီးက ကျင်းမှာ လာ၍လူးနေသည်။ သူတို့အိမ်မှာ ဝက်တစ်ကောင်ရှိသည်။

"ဟား... ဝိုလ်ချို၊ သွေးလှချည်လား၊ အနားက စုဗူးဖောက်တော့မလို့လား"

ဝက်ကို ကျေးရွာသားတို့၏ စုဘူးဟုလည်း ခေါ်သည်။

ကိုမောင်ချိုသည် လမ်းကလူကို လှမ်းကြည့်၍...

"ဟုတ်ပါဘူးကွ၊ ခုနယ် ဒီစုဘူးဖောက်လို့ ဘယ်လောက်ရမှာလဲ၊ အလွန်ဆုံး နှစ်ဆယ်ထွက်တော့မပေါ့"

"တောက်... ကောင်းတော့ ဒီအရွယ်မှကောင်းတာဗျ"

"ဟာ... ဘယ်ပြောကောင်းမလဲ၊ ရေဆူခပ်စားရုံပေါ့"ဆိုပြီးမှ သူ သတိရ၍ "ဪ... အဆင်သင့်ပဲဟေ့ မောင်တင်လေး၊ ငါ မောင်းတက်ဝါး လိုချင်လို့ကွ၊ မင်းအိမ်နောက်ဖေးက ဝါးနက်ရုံမှာ အတက် ကောင်းကောင်းနဲ့ ရှိမယ်လား"

"ရှိပါ့ဗျား... ဘာလုပ်ဖို့လဲ"

"နောက်ဖေးထန်းပင် ကိုင်တော့မလို့ကွ"

"ဟာ... ထန်းရည်တက်ဖို့ဆိုခုတ်၊ ကြိုက်သလောက်သာခုတ်"

"အေး... ဒါနဲ့ မင်းဘယ်သွားမလို့လဲ"

"တောင်ပိုင်းကို"

"ဒါဖြင့် သာကျော်ကြီးရှာပြီး လွှတ်လိုက်စမ်းကွ၊ ထန်းပင် မောင်းတက်ဆွဲတော့ သူ့ကူခိုင်းရဦးမယ်"

ကိုမောင်ချိုသည် ဓားကို အားရပါးရသွေးသည်။ ထန်းကိုင်ရမည်ဆိုတော့ ဓားပြတ်ဖို့ အလွန်လိုသည်။ ဤဓားမ သွေးပြီးနောက် ထန်းလှီးဓားကို ခြေသလုံမွေးကျအောင် သွေးရဦးမည်။ အင်း... ဒီနေ့တော့ မလိုသေးပါဘူး၊ ပထမ အရေးကြီးတာက မောင်းတက်ဝါးခုတ်ပြီး ထန်းပင်ချိတ်ဆွဲဖို့၊ နောက် ထန်းပင်ပေါ်တွင် ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်း၍ ထန်းခွာများနင်းဖို့။

ထန်းရည်နင်း

ပေါက်ကင်းတဲ့လဲဉ်

ထန်းဖိုဝံကင်း၊ ထန်းရည်နင်းသည်နှင့်လေး။

စသည်ဖြင့်...။

ထန်းရည်ခံရန်၊ ထန်းခွာတို့ကိုနင်းဖြို၍ ထန်းစကိုထုတ်ကာ ပြုပြင်ကိုင်တွယ်သည်ကို ရှေးပညာရှင်များက 'ထန်းရည်နင်း'သည်ဟု ဆိုကြသည်။ ဤထန်းရည်နင်းသည်ကို တပို့တွဲလဘွဲ့ဆိုကြသည်။ မှန်ပါသည်။ တပို့တွဲလမှာ ထန်းဖိုက အရင်စကိုင်ရသည်။ ထန်းမက ယေဘုယျအားဖြင့် ထန်းဖိုထက်နောက်ကျ၍ တပေါင်းလလောက်မှ ကိုင်ရတတ်ပါသည်။ တပေါင်းလတွင်ကား ထန်းဖိုရော ထန်းမရည်ရော နှစ်မျိုးစလုံး ရလေသည်။

"ဟေ့... တပေါင်းလလို့ ဘာကြောင့် ခေါ်သလဲသိလား" ထန်းသမားကြီး ဦးမောင်ချိုက ပြောလေ့ရှိပါသည်။ "ထန်းဖိုရည်၊ ထန်းရည်မ နှစ်ခုပေါင်းလို့ ထန်းပေါင်းလ၊ တပေါင်းလလို့ ခေါ်ကြတာကွ... မှတ်ထား"

ကဲ... ဘယ်သူငြင်းချင်သနည်း။

ထန်းသမားကြီး ဦးမောင်ချိုသည် သူ့ဓားကို တစ်နာရီလောက်ကြာကြာ စိတ်တိုင်းကျသွေးပြီးမှ ထိုင်ရာက ထလိုက်ကာ...

"မမြင့်ရေ... ငါ မောင်းတက်ခုတ်သွားမဟေ့"ဟု နှုတ်ဆက်လိုက်၏။ သည်အခါတော့ သူ့မယားချောက စကားပြောလာ၏။

"တော့နယ် ဘယ်အချိန်ရှိပလဲ၊ ထမင်းစားသွားပါတော့လား"

ဒီတော့မှ ကိုမောင်ချိုက ထမင်းစားဖို့ သတိရကာ...

"အေး... ဟုတ်သားပဲ၊ ဘာဟင်းချက်လဲဟ"

"ဘာဟင်းချက်နေရမလဲ၊ မြေပုံသီး ငါးပိချက်ပေါ့" သူ့ချစ်ဇနီးက ပြေပြစ်စွာ ပြန်ပြော၏။ "ကိုယ့်ဒီရာသီမှာ ဒါပဲစားစရာရှိတာ၊ မေးနေရသေး"

ကိုမောင်ချိုက အလျော့ပေးသံဖြင့်...

"အေးဟာ... နို့ ဘာတို့စရာလဲ"

တို့စရာကတော့ ပြောင်းတန်ကောင်းရဲ့ပေါ့။ ဤတွင် သူ့ဇနီးက ခရာ လိုက်ပါ၏။

"ထမင်းပွဲရောက်တော့ ကြည့်တော်"

တောင်ဆုပ်မျှမြင့်သော မည်းညစ်ညစ် ထမင်းစားပွဲဝိုင်းပေါ်တွင် ငါးပိရည် ပန်းကန်လုံးနှင့်ယှဉ်၍ သံပန်းကန်ပြားထဲမှာ ခရမ်းသီးပြုတ်ကလေးများ စုပြုံနေကြသည်။ ခြံထဲမှ နွေခရမ်းဖြစ်၍ ပိုးပေါက်နှင့် ကောက်ချိတ်ချိတ်ကလေးများဖြစ်သော်လည်း မာပြီးချို၍ ငါးပိရည်တို့၍တော့ ကောင်း၏။ သူ အမှတ်ထားမည်ဆိုလျှင် ဒီငါးပိချက်မျိုးနှင့် ခရမ်းသီးပြုတ်မျိုး တို့ခွဲရသည်မှာ ထမင်းအနပ်ပေါင်း မရေတွက်နိုင်တော့ပြီ။ သို့သော် 'တွေ့သမျှစားဟ၊ ရသမျှကြိတ်' ဟူသော ဆင်းရဲသားဝါဒဖြင့် ကိုမောင်ချိုသည် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်၍ ဟဲလိုက်ရာ ပါးစပ်ထဲ စားလိုက်ဝါးလိုက်ရသည်ဟု တယ်မထင်လှပါဘဲနှင့် ထမင်း နှစ်ပန်းကန်လောက် ပျောက်သွားလေသည်။

ဗိုက်ပြည့်သောအခါ၌ ကိုမောင်ချိုသည် ကြမ်းပြင်ထဲသွား၍ ရေမှုတ်နှင့်ရေသောက်၊ နောက် ပန်းကန်ဆေးပြီး သူ့ပခုံးပေါ်ရှိ ပုဆိုးနှင့် လက်သုတ်ကာ ထိုပုဆိုးကိုပင် ခေါင်းမှာရစ်လိုက်သည်။ ပြီးလျှင် အိမ်ထဲပြန်ဝင်ကာ ကွမ်းတစ်ယာ ယာ၍ ပါးစပ်ထဲ၊ ကွမ်းထုပ်ကို ခါးပိုက်ထဲထည့်ပြီးသကာလ ဓားမကိုဆွဲလျက် အိမ်ပေါ်မှဆင်းခဲ့တော့၏။

"မမြင့်ရေ... ငါသွားပဟေ့၊ သာကျော်ကြီး မှာထားတယ်၊ သူလာရင် ငါ မောင်တင်လေးခြံထဲ ဝါးခုတ်သွားတယ်ပြောလိုက်"

အိမ်ရှေ့ရောက်တော့ ဇနီးအား မှာကြားခဲ့သေးသည်။ ဇနီးသည်ကတော့ ထုံးစံအတိုင်း ဘာမျှပြန်မပြောချေ။ သို့သော် ကိုမောင်ချို မောင်တင်လေးခြံသို့မရောက်မီ နောက်မှ ခြေသံဖုတ်ဖုတ်ကြားရ၍ အသက် ၂၀ ခန့် လူငယ်တစ်ယောက်

"ကိုလေးချို... ကိုလေးချို..."

ကိုမောင်ချို ရပ်ကာ ပြန်လှည့်၍

"ဟ... ဘာလဲကွ မောင်ချော"

"အရှေ့ဘက်တန်းက ဒေါ်ကျော့ခင်အိမ်မှာ ရောင်းဖို့ နွားရောက်နေတယ် ပြောတယ်။ အဲဒါ အမေက နှင့်ကိုလေးချိုခေါ်ပြီး သွားကြည့်စမ်းပြောလို့၊ လာပါ ခုသွားကြည့်ရအောင်... ကိုလေးချို မောင်းတက်ဝါး နောက်ပြီး ကျွန်တော်ပါလိုက်ကူခုတ်ပေးမှာပေါ့"

ကိုယ့်ကို အားကိုးတကြီး ဆရာလာ၍မှီးပြန်တော့လည်း မနေသာ၊ နို့ပြီး ဒီကောင်လေးတွေက နွားအကြောင်းကို ဘာမျှ နားမလည်သေး။ သူတို့ ဒီနှစ် နွားတစ်ကောင်ဝယ်ဖို့လိုနေတာ ကိုယ်ကြည့်လုပ်ပေးမှသာ ဖြစ်တော့မည်။ ကိုယ့်ပေါက်ဖော်သားချင်းကလေးတွေ။

ကိုမောင်ချို နောက်ကြောင်းလှည့်ကာ အရှေ့ဘက်ရွာသို့ ပါသွားရသည်။

“ဘယ်ကနားတဲ့လဲကွ”

“ထိန်ကုန်းရွာက သူတို့ဆွေမျိုးနွားတဲ့၊ နက်ဖြန် နွားပွဲချသွားမလို့တဲ့”

“မင်းအစ်ကို မင်းကျော်ကော”

“ပျဉ်ပုံကြီးသွားတယ်၊ သူလည်း နွားကောင်းကောင်း နားမလည်သေးပါဘူး၊ ကိုလေးချိုပြီး ပြီးပါတယ်”

“အေး... မလည့်တလည်နဲ့ ငါဝယ်ပေးတဲ့နွား၊ ဘာလေး ညာလေး နတ်သူငယ်သံနဲ့ စာစာ စာစာ လျှောက်ပြောရင်တော့ ငယ်ထိပ် ဓားနှောင့်နဲ့ အထုပ်ကွာ”

“အဟီးဟီးဟီး သူပြောပုံပါဘူး ကိုလေးချိုရဲ့”

သို့ဖြင့် တယ်ပြီးမဝေးလှသော ဒေါ်ကျော့ခင်အိမ်ရောက်၍ အသွားကြီးက မျက်ခုံးပေါ် လက်ဝါးကာ ကြည့်၍...

“ဟဲ့... မောင်ချိုပါလား၊ ဘာကိစ္စလာကြသလဲ”

“ခင်ဗျားတို့အိမ် ရောင်းဖို့ နွားရောက်တယ်ကြားလို့ ဟောဒီ မောင်ချောတို့ဖို့ လာကြည့်တာ”

“ဟယ်... ကူကြီးခြံထဲ ထင်းတိုက်တဲ့ဟယ်၊ ခုပဲ သူငယ်လေးနဲ့ လှည်းတပ် ထွက်သွားကြလေရဲ့၊ လိုက်သွားကြပါလား။ သူတို့ တာခွက အကြော်တဲမှာ ရှိနေဦးမယ်ထင်တယ်”

“လာဗျာ... ကိုလေးချို၊ လှည်းတပ်ထားတုန်း ကြည့်ရတာကောင်းတာပေါ့”ဆို၍ မောင်ချောက တွဲခေါ်သည်ကို မောင်ချို တာလမ်းဘက်သို့ ပါသွားရပြန်လေသည်။

သို့သော် အကြော်တဲတွင် ဒေါ်ကျော့ခင်၏ သူငယ်လေး ငရွေးတို့လည်း မရှိတော့ချေ။ ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ ဖုံတထောင်းထောင်းသာ မြင်ရတော့၏။

“ခုပဲ ဒုန်းရိုက်ထွက်သွားကြလေရဲ့ကွ...” မောင်ချောကမေး၍ အကြော်သည် ကိုဘအေးက ပြော၏။ “ဒါဖြင့် ကိုလေးချို ဒီအကြော်တဲက စောင့်နေဗျာ၊ ကျွန်တော် ဟိုမြင်းလှည်းနဲ့လိုက်သွားပြီး သူတို့ထင်းလှည်းအပြန် မောင်းကြည့်ခဲ့မယ်” ဆိုပြီး မောင်ချောသည် ထွက်စပြုနေသော မြင်းလှည်းပေါ်သို့တက်၍ လိုက်ပါသွားလေသည်။

ကိုမောင်ချိုသည် ဘာမျှမပြောနိုင်ဘဲ ငေး၍ကျန်ခဲ့၏။ အကြော်တဲအတွင်းမှ...

“ဟေ့... လာကွာဗိုလ်ချို၊ အကြမ်းသောက်ရအောင်” ဟူသော အသံကြား၍ ခေါင်းငုံ့ဝင်ရသော တံစက်မြိတ်အောက် ငုံ့ကြည့်လိုက်တော့...

“ဟေ့... ကျော်ဆင့်တို့ပါလား၊ မင်းတို့ ဘယ်ကလှည့်လာကြလဲ” ပြောပြီး အထဲဝင်သွား၏။ နောက်တစ်ယောက်က ဖင်ထိုင်ခုံကလေးတစ်ခု ထိုးပေး၍...

“လာဗျာ... ထိုင်၊ အကြော် နောက်ထပ်တစ်မတ်ဖိုး ထည့်ပါဦးဗျို့”

“ဟာ... မောင်မြင့်ကြီးလည်းပါလား၊ မင်းအရင်အပတ်က ဝယ်သွားတဲ့နွား... ဘယ်နှယ်လဲ”

“သင့်ပါတယ်၊ သူ့အဖိုးနဲ့သူ တော်တယ်ပြောရမယ်ပေါ့ဗျာ”

“ကျော်ဆင့်ကော၊ မင်း ဟိုအရင်တစ်နှစ်က ဝက်တစ်ကောင်နဲ့ သက်ငယ်တစ်ရာ အလိုက်ပေးပြီးလဲသွားတဲ့ ဖိုးထိန်ဆီက နွားကလေးကော”

“ထမ်းပိုးကျင့်ပြီကွ၊ ခုမိုးတော့ နောက်လိုက်ကလေး ထွန်ရလိမ့်မယ်၊ အောင်မယ်... နွားကောင်းကလေးဆရာရဲ့၊ မင်းတို့ အဲဒါလေး ထုစားကြတော့မယ် လုပ်နေတုန်းဆို”

“အေးပေါ့ကွ...၊ မင်း မလာခင်တစ်ညက လက်မတင်ကလေးလိုတော့တာ၊ သတ္တဝါတစ်ခု ကံတစ်ခုဟေ့၊ သူ့ကံပဲဆိုရမယ်ကွ...၊ တို့ လူ ၄ ယောက်အနက် တစ်ယောက်ကစပြီး သနားစိတ်ပေါ်သတဲ့ကွ၊ ထူးထူးဆန်းဆန်း အဲဒီကောင်ဟာ ဟင်းကောင်းဆိုရင် နွားအရှင်တောင် လျှာဖြတ်စားချင်တဲ့အကောင်၊ အဲဒီနေ့ညမှပဲ ဒီနွားလေး သနားစိတ်ပေါ်သတဲ့ကွာ”

“ဒီနွားလေးဆီမှာ ငါ့မြေရှိနေသေးလို့ပေါ့ကွာ...၊ နို့ အဲဒီလူက ရန်ကုန်မှာ နေတဲ့စာရေးဆရာဆို”

“အေးလကွာ... မူလက တို့ရွာသားပေါ့”

“ဒါနဲ့ ဗိုလ်ချို၊ မိုးဦးကျမှ တို့ရွာက ငါဝယ်ထားပေးလိုက်တဲ့ ဝက်နက်ကလေးကော ဟန်ရဲ့လား”

“ဟန်ပါတယ်... အခု နှစ်ဆယ်ထွက်လောက်ရှိပြီကွ”

“ဘယ်တော့ စိတ်ကူးလဲ၊ တို့လည်း အကြောင်းကြားကွာ”

“ဟာ... ဒါလေးတော့ ငါတော်တော်နဲ့ မလုပ်နိုင်ဘူးကွာ၊ နွားဖြစ်အောင်လုပ်ရမယ်၊ အခု ငါ့မှာ နွားတစ်ကောင်တည်းရှိတယ်ကွ”

“ဒါဆို... မင်းရှေ့နှစ် စပါးပေါ်လောက်ပေါ့”

“အေး... ဒီလောက်ဆို ၆၀ ထွက်လောက်မှန်းတာပဲ”

“ဟင်.. ဒီဝက်မျိုး မျိုးကောင်းကွ၊ ၆၀ မအောက်ဘူး၊ ကျော်ကျော်ရမယ်သာ၊ ငါ မင့်မို့ တမင်ရွေးဝယ်ပေးတာပဲ၊ အစားအသောက်ကောင်းတယ်မဟုတ်လား”

“ဟာ... သိပ်ကောင်းတာပဲ၊ ဒါနဲ့ မင့်တူမြဲကြီးကိစ္စက ရှောင်ရတုန်းပဲလား၊ အချင်းချင်းတွေ ဘယ်လိုကဘယ်လို ဖြစ်ကြတာလဲကွာ”

“ဗိုလ်ချိုရာ... ဒါကတော့ မင့်တူကို မင်းလည်းတတ်နိုင်တဲ့ဘက်က ကူဖို့ ကိုယ့်အချင်းချင်းမို့ ပြောရမယ်ဆိုရင်” အစချီပြီး သူတို့ချင်း နှစ်ကိုယ်ကြား တီးတိုးပြောကြသည်။ ဤနေရာသည် မြင်းလည်းဂိတ်ကလေးလည်းဖြစ်၍ ဆိုင်ထဲ ဟိုလူသည်လူ ဝင်ထွက်စားသောက်ကြလျက် သူတို့သာ စကားကောင်းကျန်ခဲ့ပြီး အချိန်သည် ကုန်မှန်းမသိ ကုန်သွားလေရာ၊ နောက်ဆုံးမှ ဗိုလ်ချိုက သတိရ၍...

“ဟ ဘယ်နှနာရီတောင်ရှိသွားပလဲ၊ ငရွေးတို့လည်း ကူကြီးခြံထဲတင်ဆိုရင် ပြန်ရောက်ဖို့ကောင်းတာ ကြာလှပြီ”ဟု ပြောလိုက်သည်၌ ဆိုင်ရှင် ကိုဘအေးက...

“ဟာ... ဗိုလ်ချိုရာ၊ ကူကြီးခြံကအပြန်မှ ဝင်မှာတဲ့၊ သူတို့ သဖန်းကုန်း ရောက်အောင်သွားကြဦးမှာတဲ့၊ မင်း ဘာကိစ္စရှိလို့လဲ”

“အဲဒီ လည်းတပ်သွားတဲ့နွားက ရောင်းဖို့တဲ့ဗျာ၊ ဒါကို မောင်ချောတို့က ဝယ်ဖို့ကြည့်ပေးပါဆိုလို့”

“ဒါဖြင့် ညမှပဲသွားကြည့်ပေတော့၊ ဒီကောင်တွေ တော်တော်နဲ့ ပြန်ရောက်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ ငရွေးရယ်၊ မောင်ချောရယ်၊ နွားနဲ့လည်းနဲ့ တွေသွားကြရင်ဖြင့် အဲဒီနွားရှင်ဟာ နွားမရောင်းရဘဲ အမဲသားရောင်း မပြန်ရ ကံကောင်းပဲ”

ထိုစဉ်၌ သူတို့တဲထဲမှ ထွက်ကြ၍ ကိုကျော်ဆင့်က...

“ဟာ... နေတော်တော်ကျသွားပဟေ့၊ သွားမယ် ဗိုလ်ချို၊ တို့ မနက်ဖြန် နွားပွဲမှာဆိုကြဦးစို့၊ မောင်တင့်နွားလေး ဖြစ်မယ်ဆိုရင် တို့အစိတ်ဖိုးတော့ ပျော်ရမယ်ကွာ”

“အေး... ငါလာခဲ့မယ်၊ သွားမယ်။ ငါလည်း မောင်းတက်ဝါးခုတ်မလို့”

တာလမ်းမရွာဘက်အကူးတွင် ဆောက်ချုံကလေးများနှင့် ရိုးနိမ့်အိုင်ကြီးတစ်ခုရှိလေရာ မိုးနှောင်းက သည်နေရာမှာ ကိုမောင်ချိုတို့သားအဖတွေ ငါးပတ်ခဲ့သည်။ ငါးခု၊ ငါးကျည်း၊ ငါးအိုက် လေးပိဿာအပြင် အထူးသဖြင့် လိပ် ၃ ကောင်။

“ဟိတ်လုံးရယ်ညံ့၊ လိပ်သုံးကောင်ဆိုပြန်ကြော်လို့” ဟု သူ့သားငယ်က အော်ဆိုခဲ့သည်ကို သတိရမိသည်။ ဒီလိပ် ၃ ကောင်ကိုလှောင်၍ ရက်ခြားစားခဲ့ကြသည်။ ကိုမောင်ချိုတို့သည် ရေသတ္တဝါတွင် ငါးဖားထက် လိပ်သားက ပို၍ကောင်းကြောင်း သိကြသည်။ ပြန်သတိရ၍ တံတွေးမျိုမိသေးသည်။ ထိုမှစ၍ ဟင်းကောင်းမြိုးမြိုးမြက်မြက်၊ ပေါပေါလှိုင်လှိုင် မစားရသည်မှာ ကြာပါပကော။ ကိုမောင်ချိုတို့အရပ်သည် နွေအခါ အင်းအိုင်ချောင်းမြောင်းများ ရေဗလာဖြစ်၍ အသားငါး ရှားပါးလှသည်။

ယင်းသို့ မိုးနှောင်းကို ပြန်ပြောင်းတွေးရင်း ကိုမောင်ချို လက်က ဓားမကြီးတကားကားနှင့် လျှောက်လာစဉ် “ဗျို... ဗိုလ်ပုချို...၊ ဗိုလ်ပုချို...” ဟု သူ့ဆီပြေးလာကြသူ နှစ်ယောက်ကတော့ အသက်ဆယ့်ငါးနှစ်အရွယ် မူလတန်းကျောင်းထွက်ကလေးများဖြစ်၍ ကာတွန်းအောင်ရှိန်၏ မိုဒန် ကာတွန်းခေတ်ကို မီလိုက်ကြသူများ ဖြစ်သည်။

ယခုမှ ဖော်ပြရဦးမည်။ ကျုပ်တို့ဇာတ်လိုက် ဗိုလ်ချိုသည် တောသား လူထွားလူခန့်ကြီး မဟုတ်ပေ။ ပုကွကွ၊ ခြေခွင်ခွင်နှင့် လက်ပြင်ကုန်းကုန်း၊ ခါးဆစ်တိုတို လူဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မိုဒန်ပရိသတ်က သူ့အား ဗိုလ်ပုချို နာမည်ပေးကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ပြောရဦးမည်၊ အခုန အကြော်ဆိုထဲက ထွက်လာတော့ ကိုမောင်ချိုသည် ညနေစောင်းပြီမို့ ပုဆိုးကို ခေါင်းမှာမပေါင်းတော့ဘဲ လည်ပင်းသိုင်း၍ ကျောမှာခြုံလာခဲ့သည်။ ဗိုလ်ပုချို၏ ခြုံအင်္ကျီနယ်မို့ သူ့ကို လူငယ်ကလေးများက ပို၍သဘောကျကာ အနီးသို့ရောက်လာသည်၌...

“ဒီမှာ ဗိုလ်ပုချို၊ ခင်ဗျား ကျုပ်တို့အတွက် နှိမ်နင်းပေးဖို့ ကိစ္စတစ်ခု ရှိနေတယ်”

“ဘာကိစ္စများလဲကွ...”

“ခင်ဗျားလက်က ဓားမနဲ့တော့ အဲဒီကောင်ခေါင်းကို ခုတ်နိုင်မယ် မဟုတ်ဘူး၊ ကိုယ်ကိုခုတ်လည်း သူက မူမယ်မဟုတ်ဘူး”

ကိုမောင်ချိုက မခံချင်သံဖြင့်...

“ဘာမို့လဲကွ မင်းတို့ကောင်က”

“လိပ်ဗျ... လိပ်... လိပ်...” ဗိုလ်ချို မျက်လုံးကျယ်ကာ...

“ဟေ့ ဘယ်မှာလဲကွ၊ ဘယ်မှာလဲ ခုရှိပါဦးမလား”

“ရှိပါတယ်၊ ကျုပ်တို့ ဖမ်းထားပါပြီ”

“ဘယ်လောက်ကြီးလဲ”

“ဟောသလောက်ကြီးပျ၊ သုံးပိဿာလောက်ရှိမယ်”

လက်နှစ်ဖက်ကို ဝိုင်းပြသည်၌...

“ဟာ... အကြီးကြီးပဲ၊ မင်းတို့ ဘယ်ကရသလဲ”

“ခြံမီးရှို့တော့ ထွက်လာတာ”

“ဒါဖြင့် ဇင်းရှောဟေ့... ကျင်းအောင်းလိပ်ပဲ၊ ဒီရာသီ သိပ်ဆူပေါ့ကွာ... တောက်...” ကိုမောင်ချိုသည် စားချင်စိတ်ဖြင့် တံတွေးမျိုးချပြီး တက်ခေါက်လိုက်ရာ

“ခင်ဗျား သိပ်ဒေါသထွက်မနေနဲ့၊ အခု ကျုပ်တို့နဲ့လိုက်ခဲ့၊ ခင်ဗျား တွေ့ရမှာပဲ”

“မင်းတို့ ငါ့ပေးမယ်လား...”

“ဟာ အတူတူချက်စားကြတာပေါ့ဗျာ၊ ကျုပ်တို့က လိပ်မသတ်တတ်လို့ ခင်ဗျားလိုက်ရှာရတာ”

“နို့ မင်းတို့ဘကြီးသာဒင် ရှိသားပဲဟာ...”

“ဘကြီးက သူ အသက်ကြီးပြီ၊ မလုပ်ချင်တော့ဘူးတဲ့...၊ မောင်ချိုသာသွားခေါ်ကွာတဲ့”

“အင်း... ချက်ပြီးရင်တော့ သူစားမယ်ပေါ့လေ...”

“ဒါတော့ လူကြီးပဲဗျ”

ဤမှာဘက်၌ မကျွမ်းကျင်သူတို့သည် လိပ်ဆိုတာ အခွံပစ်ရတာနှင့် ၃ ပိဿာလောက်အကောင်သည် အတွင်းသား ဝါးဆယ်သားမျှ ရပါမည်လားဟု အောက်မေ့ဖွယ်ရှိသည်။ စင်စစ် ဒီလိုဇင်းရှောလိပ်ကို (လိပ်မှာ အမျိုးမျိုးရှိသည်) မီးဖုတ်လိုက်သောအခါ၌ အခွံရယ်ဟူ၍မရှိတော့ပေ။ ကျောကုန်းနှင့်ရင်ဘတ်က ဝုံညင်းပြားသာသာမျှ အာရိုးပြားပါးပါးကလေး နှစ်ချပ်မှတစ်ပါး အားလုံး ပျော့ပျောင်းကာ စားရသောအရာများသာ ဖြစ်ကြကုန်၍ ၃ ပိဿာလောက်ရှိသော ဇင်းရှော (ကုန်း-ရေ နှစ်ဌာနနေသည့်) လိပ်မှာ ညှီလုံး ၄ ခုနှင့် စုစုပေါင်း အစိတ်သားမျှသာ စွန့်ပစ်ရလေသည်။

လိပ်တစ်ကောင်လုံးကို ပျော့အိသွားအောင်မီးဖုတ်ပြီး ဓားနှင့်ခွဲစိတ် ကိုင်တွယ်ရသောအခါ၌ ကိုမောင်ချိုသည် ကောင်ကလေးများအား လိပ်၏ ပေါင်ခြံနှစ်ခုနှင့် ချိုင်းနှစ်ဖက်အတွင်းမှ ညှီလုံး ၄ ခု ထုတ်ပုံကို ပြ၏။ အမဲအဆိတုံးကဲ့သို့ ဝင်းရွှေနေသည်။ ဒါတွေမထုတ်လျှင် လိပ်သားကို မစားနိုင်လောက်အောင် ညှီ၏။

“ဟောဒါက အသည်းကွ၊ ဘယ်တော့မှ မှားပြီးမပစ်လေနဲ့၊ လောကမှာ အဆိမ့်ဆုံး၊ ‘ဖွတ်ဥ၊ လိပ်သည်း၊ ကျွဲနို့ခဲ’တဲ့၊ ပညာရှိကြီးများက ဆိုခဲ့တယ်” ထိုစဉ် ကိုသာကျော်ကြီး ရောက်လာကာ...

“ဟာ... ဗိုလ်ချို ဒီမှာကိုး၊ ငါ မင်းမှာတယ်ဆိုလို့ လာပြီး မင်းလိုက်ရှာနေရတာ”

“အေးကွ... ထန်းပင်မောင်းတက်ဆွဲမလို့ဘဲ၊ ဒီနေ့တော့မဖြစ်တော့ပါဘူးကွာ...၊ နေကတော့ ဝင်သွားပြီ၊ ဒီမှာ ဟင်းရတာနဲ့ကွ”

ကိုသာကျော်ကြီးလည်း ကြမ်းပြင်ပေါ်ရောက်လာကာ...

“ဟော... အကြီးကြီးပဲကွ၊ ဆူလိုက်တာဟာ...”

“အေး... မင်းလည်း ဒီမှာစားပေါ့ကွ...”

“ဟာ... ငါ့ဦးကြီးသာဒင်အိမ် ငါမစားလို့... ဖြစ်မလားကွ၊ ဦးကြီးသာဒင်ကတော့ အသက်ကြီးလို့ ဒါမျိုးစားတော့မယ် မထင်ဘူး”

ယင်း၌ အိမ်ရှေ့ခန်းမှ...

“ဟေ့ သာကျော်၊ ခွေးစကားမပြောနဲ့ကွ”

“ဟဲဟဲ... ဦးကြီးကလည်း”ဟု ရယ်သွမ်းသွေးလိုက်ပြီးမှ...

“ဟေ့... ဒါနဲ့ဗိုလ်ချိုရ၊ ဒီလို ဟင်းကောင်းရှိပြန်တော့လည်း သူနဲ့တွဲဖို့ တစ်ခုလိုမနေဘူးလား”

ဤတွင် ဟင်းကိုင်နေသော ဗိုလ်ချိုက...

“အေး... ငါလည်း ဒါစဉ်းစားနေတာပဲ၊ ဘိုင်စကယ်ဘီးပေါက်လို့ မြို့မသွားနိုင်ကတည်းက ပိုက်ဆံတော့ မရှိတော့ဘူးကွာ...” ဟု ညည်းပြီးမှ

“ရော့ဟာ... ဒါယူသွားပြီး ငပွကြီးဆီမှာ ကြည့်သာလုပ်ခဲ့ပေတော့”ဟုဆို၍ သူ့အိမ်မှ မြနေအောင်သွေးလာခဲ့သည့် ဓားမကြီးကို ပစ်ပေးလိုက်လေ၏။

ခြေမြန်တော် သာကျော်ကြီးသည် ဟင်းအိုးရနံ့လှိုင်၍ အပေါ့အငန်မြည်းရသောအချိန်၌ အရက်တစ်ပုလင်းနှင့် ပြန်ရောက်လာလေသည်။

ထိုည သူတို့ မည်မျှထမင်းမြိန်ကြမည်ကို ဖော်ပြရာမလိုတော့ပေ။ အလုပ်အလွန်များလှသော ကိုမောင်ချိုသည် ယင်းည အိမ်ပြန်ရောက်သည့် နက်ဖြန် ဘာကစပြီးလုပ်ရမည်ကို မစဉ်းစားနိုင်တော့ဘဲ အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ ရောက်သွားလေ၏။

(၁၉၆၆ မေလ၊ ငွေတာရီ အမှတ်-၇၁)

□

ထန်းသမားထေကြီး

ထန်းသမားထေကြီး၏ ပထမဦးဆုံး ထူးခြားချက်နှစ်ရပ်ကို ဖော်ပြပါမူ...

(၁) ထန်းသမားထေကြီးသည် ထန်းတက်သမားဖြစ်လျက် ထန်းရည်၊ အရက်မသောက်ခြင်း။

(၂) ရေချိုးလေ့မရှိခြင်း။

“ငါ့ချီး... ရေချိုးလို့သေတဲ့မသာ ရှိတယ်၊ ရေမချိုးလို့ သေတဲ့မသာ မရှိဘူးကွ”

သူ့အား ရေမချိုးရကောင်းလားဟု ပြောသူများအား ချေပသော လက်သုံးစကားတည်း။

“ကိုထေကြီး... ခင်ဗျားကိုယ်က ချွေးတွေ၊ ညှော်တွေနဲ့ စေးထန်းမနေဘူးလား၊ မအီမသာ ဖြစ်မနေဘူးလား...”

“ဟင့်အင်း... မနေဘူးကွ၊ ငါ့ဟာငါ နေထိုင်ကောင်းနေတာပဲ”

ယင်းကား သူ့အဖို့ သိဒ္ဓါပြီးစီးခြင်းတစ်ရပ် ဖြစ်နေပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့မှာ ရေချိုးချင်၍(သို့မဟုတ်) ရေချိုးချိန်တန်၍ မချိုးရပါက မည်မျှဒုက္ခရောက်ကြပါသနည်း။ ထေကြီးကား ဤဒုက္ခမှ ရာသက်ပန်ကင်းဝေးလျက် ရှိလေပြီ။

အများမျက်မြင်အားဖြင့် ထေကြီးကိုယ်မှာ ချေးကွက်တွေ အထပ်ထပ် ပြီး၍ ရွံဖွယ်လိမ့်ရှိသည်။ မည်သူသည် သူနှင့် ကိုယ်ချင်းထိတွေ့ချင်ပါအံ့နည်း။ သို့သော် သူ့မှာ အများနည်းတူ သားမယားနှင့်ဖြစ်၏။ သာမကောန သာမကောဂေါနေနဂေါနေ ဆိုဘိသို့ သူမယားလည်း သူ့လိုပဲ ညစ်ပတ်ပါ၏။ အဲ... ဖအေရော မအေရော ညစ်ပတ်ပြီဆိုတော့ သားသမီးများ အထူးပြောဖွယ်မရှိတော့ပြီ။

တစ်ရွာလုံးမှာ အညစ်ပတ်ဆုံးအိမ်ထောင်ကို ပြပါဆိုတော့ “ဒီရွာတင် မကပါဘူးဗျာ၊ တခြားဘယ်ရွာတွေနဲ့ ယှဉ်ယှဉ်၊ ထေကြီးတို့အိမ်က ပထမတန်း ထိပ်တင်ပါပဲ”ဟု ဖြေရမည်သာ။

သူတို့အိမ် ညစ်ပတ်သည်မှာ လူတွေသာမက အိပ်ရာ၊ ခြင်ထောင်၊ စောင်၊ ခေါင်းအုံး၊ အဝတ်အစား အနေအထား၊ ရေကပြင်၊ မီးဖိုချောင်၊ ပန်းကန်ခွက်ယောက်ကအစ ညစ်ပတ်ကြ၏။

ထေကြီးသားသမီးတွေဆိုလျှင် အစဉ်သဖြင့် ချေးလက်လေးသစ်နှင့် အရှက်လုံရုံ ဝတ်ဆင်သည်များလည်း အလွန်ညစ်ပတ်၏။ ထေကြီးမိန်းမဆိုလျှင် အင်္ကျီဝတ်သည်ကို အလွန်မြင်ရခဲ၏။ အစဉ်သဖြင့် ထမီရင်လျားနှင့်သာ ဒူးပေါ်ရင်ဘတ်ပေါ် နေလေ့ရှိ၏။ သည်တော့ မိန်းမတစ်ယောက်၊ အသက် ၃၀ မကျော်သေးသော မိန်းမတစ်ယောက်၊ သည်လိုခြေသလုံးပေါ် ပန်းပေါ် မနေသင့်ပါဘူးဟု မထင်ကြပါလင့်။ သူတစ်ကိုယ်လုံးတွင်ရှိသော ချေးညှော်များက အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်ထားပါ၏။ သူ့ကိုယ်သည် သည်ထက်ပို၍ ပေါ်စေဦးတော့ နာယံဖြစ်ပါ၏။

ယင်း၌ သူတို့အိမ်သားဆင်းရဲလို့လားဟု မေးဖွယ်ရှိ၏။ မူလက မျိုးရိုးအားဖြင့် မွဲတေလှသည်မှန်သော်လည်း ထေကြီး ဤရွာရောက်၍ ထန်းတက်ရကတည်းက တစ်စတစ်စနှင့် တစ်နေ့တခြား ငွေကြေးများစုဆောင်းမိ၍ နေပါပြီ။

ထေကြီး ပထမဦးဆုံးနှစ် ထန်း စတက်စဉ်က ခြံရိုးလယ်စပ်တစ်ခုမှာ ထန်းရွက်တဲထိုး၍ ထန်းရည်တဲနှင့် နေခဲ့သည်။ မိုးဦးကျသော် ထိုထန်းရည်တဲဖျက်ပစ်၍ မူလအိမ်မှာ သူရင်းငှားဝင်လုပ်လိုက်သည်။ လယ်ပြီး မိုးနှောင်းရောက်သောအခါ၌ ကျိုဝင်ဆက်မလုပ်တော့ဘဲ ထန်းရည်တဲပြန်ဆောက်ပြီး ထန်းရည်အလုပ်သာ တိုးချဲ့လုပ်တော့သည်။ ထိုနှစ်မှာ သူသည် တစ်မိုးတွင်းလုံး ထန်းရည်ရသည့် ‘သီးရင့်’ပင်တွေ များများကိုင်၍ မိုးဦးကျသော် သူရင်းငှားပြန်မလုပ်တော့ဘဲ နှစ်လုံးပေါက် ထန်းတက်ရသောအလုပ်ကိုသာ လုပ်တော့သည်။

သို့ဖြင့် တတိယမြောက်နှစ်မှာ ရွာထဲတစ်နေရာတွင် ၅၀၀ ကျပ် ပေးရသော ခြံနှင့် အိမ်လေးတစ်လုံးကို ဝယ်လိုက်နိုင်လေသည်။

ဤသို့ အိမ်နှင့်ခြံနှင့်ဖြစ်သွားသောအခါ ထေကြီးသည် သူ့ဇာတိရွာမှ သားမယားကိုပြန်ခေါ်လေ၏။ ရေမချိုးသော ထေကြီးမယား ရောက်လာပြီ ကြားရသောအခါ “ဒီလို ညစ်ပတ်တဲ့ကောင်ကြီးများ ဘယ်လိုမိန်းမက ယူပါလိမ့်...”ဟု သွားရောက်ကြည့်ကြသည့် ရွာသူရွာသားများသည် သူတို့လင်မယားအား “အောင်မယ်လေး... နေနဲ့လ... ရွှေနဲ့မြပါပဲ...”ဟု ပြီးကာမဲ့ကာ ချီးမွမ်းသြဘာ ပြုကြကုန်လေ၏။ အကြောင်းမှာ ညစ်ပတ်ပုံချင်း တူညီလှချေစွတကား...

သို့တစေ ညစ်ပတ်သော ထေကြီးတို့အိမ်မှာ လူစည်သည်။ အကြောင်းမှာ ထန်းရည်ရောင်းခြင်းကြောင့် အသောက်သမားများ ယောက်ယက်ခတ် နေကြခြင်းဖြစ်၏။ အကြွေးသောက်သူများသည် ထေကြီးမိန်းမ ခိုင်းစေသည်များကို လုပ်ပေးကြသည်။ ညစ်ပတ်ပေရေနေသော ထေကြီး၏ကလေးများကို ချီပိုးခြင်း၊ ချောမြူခြင်း၊ နှပ်သုတ်ပေးခြင်းများကို ပြုကြသည်။ ထေကြီး မိန်းမ အုန်းဆင့်အဖို့ ဒီရွာရောက်မှ ရတနာပုံဆိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ငွေကြေးမပြတ်ကိုင်နေရသည်။ ထန်းရည်တစ်ပုလင်း တစ်မတ်ရောင်းရသည်။ အကြွေးသောက်သူများအား စာရင်းမှတ်ရသည်။

မူလ သူတို့ဇာတိရွာတုန်းကမူ အဘယ်မှာလျှင် ဤသို့ လူမွေးလူတောင် ပြောင်လိမ့်အံ့နည်း။ ဆင်းရဲသောမိသားစု ဖြစ်သည်နှင့်အညီ အစားဆင်းရဲ၊ အနေဆင်းရဲဖြင့် ယခုလို ကိုယ်ကကြွေးမှတ်ဖို့ မဆိုထားဘိ၊ ကြွေးရှင်တို့မျက်မှောက်မှာ မျက်နှာငယ်နှင့် နေခဲ့ရပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

သူတို့ မူလဇာတိရွာသည် မြို့မှ ၇ မိုင်ဝေး၏။ 'လသာကွင်းရွာ'ဟုခေါ်သည်။ ယခု သူတို့ ပဝတ္တိရွာမှာ မြို့မှ ၃ မိုင်ခန့်သာကွာ၍ ပေတစ်ရာလမ်းနှင့်ကပ်နေသဖြင့် 'တာကပ်ကြီးရွာ'ဟု ခေါ်၏။

တာကပ်ကြီးရွာသည် ကြီး၏။ လယ်ပိုင် မြေပိုင်နှင့် လူချမ်းသာများပေါ၏။ ဆန်စပါးအပြင် အခြားသီးနှံစိုက်ပျိုးခြင်း၊ ရက်ကန်းရက်ခြင်းတို့ဖြင့် ရွာသူရွာသားများ ချောင်လည်ကြသည်။

လသာကွင်းရွာကား နာမည်လှသော်လည်း မြို့နှင့်ဝေး၍ လူဆိုးသူဆိုးများနှင့် အတော်ပရုတ်ကျ၏။ ချမ်းသာချောင်လည်သူနည်း၍ ဆင်းရဲသားများ၏။ ထန်းရည်အရက်ကား ပေါ၏။ ထန်းရည်တက်ခြင်းအတတ်ကို နွားကျောင်းသားအရွယ်ကစ၍ တတ်ကြကုန်၏။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် တက်သောက်တတ်ကြ၏။ သောက်၍ပိုသည်ကို ဆီဖိုး ဆန်ဖိုးရအောင် ရောင်းကြ၏။

သူတို့ရွာသည် မြို့မှလာသော လမ်းဆုံရွာ တာခွလမ်းဆုံနှင့်နီး၍ အခြားဝေးလံသောရွာများမှ မြို့ကိုလာကုန်သော ခရီးသည်တို့၏ လှည်းလမ်းဆုံရွာလည်းဖြစ်သောကြောင့် ထန်းရည်ရောင်းကောင်းကြ၏။ မြို့နှင့်ဝေးကွာသဖြင့် လိုင်စင်စီနှင့် ဘုံဆိုင်မရှိသဖြင့် မည်သူမဆို ထန်းပင်ရှိ ထန်းတက်နိုင်ကြ၍ ကိုယ့်အိမ်ရှေ့မှာကိုယ် ထန်းရွက်တဲကလေးထိုးကာ အမြပ်ကလေးတစ်စီနှင့် ထန်းရည်ပုလင်းတွေထောင်ကာ ရောင်းကြသည်။ အမြည်း ငါးကြော်၊ အမဲကြော်နှင့် ဆေးလိပ်များလည်းရှိသည်။ ထိုနေရာသည် လမ်းဆုံ လူစုံဖြစ်၍ ဆေးခြောက်၊ ကွမ်းပုံ(ဘိန်း) များလည်းရနိုင်သည်။

ဤဒေသ၌ကား ထေကြီးလို သတ္တဝါသည် ပွဲမတိုးနိုင်ခဲ့ပေ။ ကိုယ်ပိုင် ထန်းပင်ပင် မတက်နိုင်ခဲ့။ အခြားသူ၏ ထန်းပင်သူရင်းငှား တက်ခဲ့ရသည်။

ယင်းသို့ ထေကြီးသည် လသာကွင်းရွာ၌ ဆင်းရဲမွဲတေနေစဉ် ကံကောင်းထောက်မချင်တော့ အကြောင်းအားလျော်စွာ တာကပ်ကြီးရွာက သူကြီးနှင့်ဆက်မိ၍ သူကြီးအိမ်ကို သူရင်းငှားအဖြစ်နှင့် ရောက်လာခဲ့လေတော့သည်။

စရောက်သောနှစ်မှာပင် သူကြီးက ထေကြီးအား "မင်း... ထန်းတက်တတ်လား..." ဟုမေး၏။ "လသာကွင်းသား ထန်းတက်တတ်လား" မေးခြင်းသည် "ငါး ရေကူးတတ်လား..." မေးခြင်းနှင့်တူ၍ သူကြီးက သူသောက်ရန် ထန်းတစ်ပင်ကို တက်စေသည်။

တာကပ်ကြီးရွာ၌ ခြံတွေမှာရော၊ လယ်ကွင်းတွေထဲမှာရော ထန်းပင်တွေ အလွန်ပေါ၏။ သို့သော် ထန်းတက်တတ်သူ အလွန်နည်း၍ တက်တတ်သူ နှစ်ဦးသုံးဦးမှာလည်း မိမိတို့သောက်ဖို့သာသာ လိုင်စင်စီရရှိလောက် တက်ကြသည်။ တာကပ်ကြီးရွာသည် မြို့နှင့်နီး၍ ထန်းရည်လိုင်စင် ဧရိယာအတွင်းကျရောက်သဖြင့် ထန်းရည်တက်လိုလျှင် လိုင်စင်စီကို အခွန်အခပေးရသည်။ ထေကြီးတက်သောအပင်ကား တစ်ပင်တည်း၊ သူကြီးဂုဏ်ရှိန်နှင့်မို့ မပေးရပေ။

ယင်းသို့လျှင် ထေကြီးသည် သူကြီးအိမ်မှာ သူရင်းငှားလုပ်ရင်း ထန်းတစ်ပင်တက်ခြင်းဖြင့် အမှုတော်ထမ်းနေစဉ် နေ့စဉ်သူတက်သော ထန်းပင်ပေါ်မှ လှမ်းမျှော်ကြည့်၍ အနီးပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ထန်းပင်များကို မြင်ရသည်၌ "သည်ထန်းပင်တွေများ ငါ အားလုံးတက်လိုက်ရ၊ ဘယ်လောက် စီးပွားဖြစ်လိမ့်မလဲ..."ဟုတွက်ဆမိ၏။

ရွာထဲ၌ ထန်းတက်သူ တောင်ပိုင်းတစ်ယောက်၊ မြောက်ပိုင်းတစ်ယောက်ရှိရာ သူတို့သည် တစ်ဦးလျှင် နှစ်ပင်သုံးပင်မျှ အပျော်တက်လောက်ဖြစ်၍ ရောင်းမလောက်ပေ။ သောက်ချင်လျက်နဲ့ မသောက်ရသူတွေ အနာတက္ကမ။ ထေကြီးသည် ယခု သူတစ်ပင်တည်းတက်၍ သူကြီးသောက်၍ပိုသမျှ ရောင်းရသည်နှင့်ပင် သူခပ်မြက်မြက် တွေနေပေပြီ။ လသာကွင်းတုန်းက အိတ်ထဲပိုက်ဆံမကပ်ခဲ့ရ။ ယခု နေ့စဉ်ငွေရနေသည်... ဟီ.. ဟီ...။

သို့ဖြင့် တစ်နေ့သ၌ သူသည်သူကြီးအား ထန်းပင်များတက်လိုကြောင်း၊ သည်ရွာမှာ ထန်းတက်၍ စီးပွားဖြစ်နိုင်လိမ့်မည်ထင်ကြောင်း ပြောပြရာ သူကြီးလည်း သူ့အား ခိုင်း၍စေ၍ ကောင်းသဖြင့် ချစ်ခင်ရင်းစွဲရှိသည်နှင့် "အေး... မင်းအကျိုးရှိမယ်ထင်ရင် လုပ်လကွာ၊ ငါတို့ဆီမှာ သူရင်းငှားတော့ မရှားဘူး"ဟု အခွင့်ပေးသည်နှင့် အစ၌ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ထေကြီးသည် ပထမတစ်နှစ်၊ တစ်ဆောင်းနှင့်တစ်နှေ စမ်းလိုက်သည်။ ဟန်သဖြင့် ဒုတိယနှစ်ကုန်ပြီး တတိယနှစ်ရောက်သည်၌ သူရင်းငှားအလုပ်ကို လုံးဝစွန့်ပစ်လိုက်ကာ ထန်းတက်သော အလုပ်တစ်ခုတည်းသာ ဖိလုပ်လေတော့သည်။

* * *

ထန်းရည်နင်း
 ပေါက်ကင်းတဲ့ လဲငုံ။
 ဆက်ရက်ကယ် သရကာနဲ့
 ရော်ရွှက်ဝါတမာန
 လွမ်းသူ ပူပုံ။
 စရိုက်ကယ်လှုံ
 ပင်မြဲမြင့် သိုက်နန်း။
 ထွက်စီးငယ်ဝှန်
 ကျောက်စက် ရေတံခွန်နဲ့
 ဟေမဝန် သာယာနုပါဘိ
 ယွန်းလုနေဆန်း။ ။

‘ထန်းရည်နင်း’ဆိုသည်၌ ဘယ့်နယ် ထန်းရည်တွေတက်နင်းလို့ ခြေထောက်စိုကုန်မှာပေါ့ဟု ပြောစရာရှိ၏။ စင်စစ် ထန်းရည်တွေကို တက်နင်းခြင်း မဆိုလိုပေ။ ထန်းရည်ထွက်အောင် ထန်းတက်ရာ၌ ထန်းစအရင်းထိပေါ်လာရန် ထန်းလက် ထန်းခွာတွေကို ခြေထောက်နှင့် နင်းချခြင်းကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ဦးကြင်ဥသည် ဤလေးဆစ်ကို တပို့တွဲဘွဲ့ ဖွဲ့သည်။ မှန်ပါ၏။ တပို့တွဲလသည် ထန်းလှိုင်လှိုင်တက်ရသောလ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ထန်းသမားများအဖို့ ထန်းဦးမှာ နတ်တော်လလောက်က စ တက်ရသည်။

ထန်းရည်သည် သုံးမျိုးမှ ရနိုင်သည်။ ထန်းဖို၊ သီးန၊ သီးရင့်။

ပထမဦးဆုံးကိုင်ရသည်မှာ ထန်းတစ်ပင်မှသီးသော သီးန၊ အသီးကလေးတွေပြုစု၊ အခိုင်ကျမှ ကိုင်ရသည်။ နတ်တော်လ ထန်းဦးဖြစ်သည်။ ဒုတိယထန်းဖို ပြာသို၊ တပို့တွဲလလောက်မှာ ကိုင်ရသည်။ တတိယနောက်ဆုံးမှာ သီးရင့်ဖြစ်သည်။ အသီးများလည်ရစ်ဝင်၍ စားမဖြစ်အောင် ရင့်သောကာလ၊ မိုးဦးကျလောက်မှ စ ကိုင်ရသည်။

ထန်းရည်ထွက်အောင်လုပ်ရာ၌ ထန်းသမားအဖို့ သီးရင့်သည် အပင်ပန်းဆုံးဖြစ်၏။ အသီးရင့်ကြီးတွေနာပြီး သူ့အဆီအနှစ်တွေ အရိုးထဲပြန်ဝင်သွားအောင် သီးလုံးစေ ချက်ညီညီ ထုရသည်။ ထန်းသမားများသည် အများအားဖြင့် ကကြီး ခခွေး ဆို၍ ထုကြသည်။ ဥပမာ... အသီးတစ်လုံးကို တင်းပုတ်ဖြင့် (င)အထိ ၅ ချက်ထုလျှင် အလုံးတိုင်းသည်လိုပဲ ခိုင်လုံးစေထုရ၏။ ရက်ပေါင်းများစွာထု၊ နေ့တိုင်းထုရ၏။ သီးရင့်သည် လုပ်ရတာခက်ခဲကြန့်ကြာသလောက် ထန်းရည်ထွက်သက်ရှည်၏။ ထန်းဖို ထန်းမတို့သည် (အရိုးစွဲသော တစ်ပင် တစ်စ နှစ်စလောက်မှလွဲ၍) မိုးသံလေသံကြားလျှင် ပြေးကုန်တတ်ကြသည်။ သီးရင့်ကား မိုးဦးကျကဆုန်၊ နယုမှ သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်း၊ နတ်တော်အထိ ထန်းကိုင်ကောင်းလျှင် ကောင်းသလောက် ရေရည်ထွက်လေသည်။

ထေကြီးသည် သူတို့ရွာမှ ထန်းတက်ပညာကို အကုန်တတ်ခဲ့သဖြင့် ထန်းသုံးမျိုးကို နှစ်လုံးပေါက် ထန်းရည်ရအောင် တက်နိုင်လေသည်။

တာကပ်ကြီးရွာတွင် ထန်းပင်ပေါရကား ထေကြီးသည် တစ်နှစ်လျှင် ထန်းပင် ၅၀ ကျော်တက်၏။ တစ်နေ့ထဲ အပင် ၅၀ တက်နိုင်သည်ဟု မဆိုပါ။ ထန်းဖို ထန်းမ၊ သီးနသီးရင့်လိုက်၍ အချိန်ရာသီခြားရပါသည်။ သို့သော် သူသည် တစ်နေ့တည်းကို အပင်အစိတ် သုံးဆယ်လောက်တော့ တက်ရ၏။ ဤသည်ပင် တာကပ်ကြီးရွာက ရွာခံထန်းသမားများ အံ့ဩကြရ၏။ တစ်နေ့တည်း ထန်းပင်အစိတ်တက်ခြင်းသည် နည်းနည်းနောနော တာဝန်ကြီးမဟုတ်ပါ။ ထန်းတစ်ပင်ကို မနက်တစ်ခါ၊ ညနေတစ်ခါ တက်ရ လှီးရသည်။ သည်တော့ ထန်းပင် အစိတ်သုံးဆယ်သည် တစ်နေ့ထဲကို အပင် ငါးဆယ်၊ ခြောက်ဆယ်ရခြင်း ဖြစ်ပေတော့သည်။

ထို့ကြောင့် ထေကြီးသည် နံနက်ဝေလီဝေလင်းမှသည် ဆွမ်းခံပြန်လောက်အထိ တစ်ပင်ပြီးတစ်ပင် မနားတမ်း သွားရ၊ တက်ရ၊ ဆင်းရ၏။ တစ်ဖန် နေ့ခင်း ၂နာရီလောက်မှမိုးချုပ်အထိ သူ့မယားကသော်လည်းကောင်း၊ သားလေးကသော်လည်းကောင်း နောက်မှ ထန်းရည်ကောက်လိုက်ရ၏။

ပုဂံရာဇဝင်တွင် ငထွေရူးသည် ထန်းပင် ၁၀၀ တက်သည်ဆို၏။ သူတို့အညာမှာ ထန်းပင်တွေက အစုလိုက်၊ အအုပ်လိုက်နေ၍ မဆင်းမတက်ဘဲ တစ်ပင်နှင့်တစ်ပင် ထန်းလက်ချင်းယှက်၍ ကူးနိုင်သန်းနိုင်မည်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဟုတ်တန်ရာ၏ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း ယခု ထေကြီးတက်ရသော အရပ်ဒေသမှာ မြို့ထဲ၊ လယ်ထဲနေရာအသီးသီး၌ အပင်ချင်းမနီးကပ်ဘဲ တစ်ပင်ပြီးတစ်ပင် ကူးရ၊ သန်းရ၊ တက်ရ၊ ဆင်းရသဖြင့် လူစွမ်းကောင်း ငထွေရူးပင်ဖြစ်စေကာမူ ဘယ်နည်းနှင့်မျှ အပင် ၁၀၀ တော့ တက်နိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ ထေကြီးတစ်နေ့လျှင် အပင်အစိတ် သုံးဆယ်တက်ခြင်းပင် အစွမ်းကုန်ပဲဟု ထန်းသမားများက ပြောကြ၏။ ထေကြီးအား ‘နှယ်နှယ်ရရကောင် မဟုတ်ဘူး’ဟုလည်း ချီးမွမ်းကြ၏။

မှန်ပေသည်။ ထေကြီးသည် နယ်နယ်ရရမဟုတ်ပေ။ တစ်ခါက ထန်းပင်ပေါ်က ကျူး၏။ ထန်းပင်ပေါ်ကကျ၍ ဘာမျှမဖြစ်သူတည်း။

“ငါက ထန်းခွာပေါ်က ခြေဖဝါးချောခနဲဖြစ်ပြီး ထန်းပင်ပေါ်က ကျပြီဆိုတာသိလိုက်သကဲ့။ ဒီတော့ ယောက်ျားဘာသား ဘုရား တရားဆိုပြီး အံကြိတ်ထားလိုက်တယ်။ ဟာ မြေကြီးက ငါ့ဆီပြေးလာပြီး ဒိတ်ခနဲ ဆောင့်တော့တာပဲဟေ့။ ငါ ဒူးထောက်လျက်သား လေးဖက်ထောက်ဖြစ်နေတယ်။ ရုတ်တရက်ဖြင့် အကြောအခြင်တွေ ပြတ်သွားသလိုပဲဟေ့။ ငါ ဘာမှမလုပ်နိုင်ဘူး၊ တော်တော်ကြာမှ ထလိုရသကဲ့...”

တစ်ယောက်သော မျက်မြင်သက်သေက ပြောပြသည်မှာ...

“ငါက သူ့ထန်းပင်နဲ့ ခပ်လှမ်းလှမ်းကလကွာ။ ပဲသီးဆွတ်နေရင်း လေမတိုက်ဘဲနဲ့ ထန်းရွက်ပြွန်းခနဲလှုပ်သံကြားလို့ လှမ်းကြည့်လိုက်တယ်။ လားလား ကောင်ကြီး ထန်းလှီးစားကြီးကိုင်လျက် တန်းလန်းမတ်တတ်ကြီး ကျလာလိုက်တာ အောက်ရောက်တော့ ဒုတ်ခနဲ အသံကြားလိုက်တယ်။ ပွဲချင်းပြီးမသေတောင် ကျိုးရော၊ ပွဲရောအောက်မေ့တာ။ ငါ ကပျာကယာ ပြေးသွားတော့ ငတ်ကြီး ပြီးပြီးပြီးနဲ့ ပြန်ထပြီး ဘာမှမဖြစ်ပါဘူးကွ။ အံ့ရောဟေ့၊ သူ အဲဒီထန်းပင်ပေါ်မှာ ထန်းရည်ချမပြီးသေးတော့ ပြန်တက်သွားသကဲ့။ ငါ့မိတ်ထဲ ရုတ်တရက်ဖြင့် သေပြီး သရဲများ ဝင်ပူးသွားသလားတောင် အောက်မေ့မိတယ်”

စင်စစ် ထေကြီးသည် သတိလည်းကောင်း၏။ အကျလည်းကောင်း၏။ သူ့ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည်ကလည်း အလွန်တောင့်တင်းခိုင်မာ၏။ သူ့အရပ်သည် ၅ ပေလောက်သာရှိ၍ ဂင်တိုလူပုဖြစ်၏။ သူ့ကိုယ်ထည်မှာ သစ်တုံးကို ထောင်ထားသည်နှင့်တူ၏။

အချို့နောက်ပြောင်တတ်သူများက ပြောကြသည်မှာ...

“ထေကြီး ထန်းပင်ပေါ်ကကျလို့ ဘာမှမဖြစ်တာဟာ သူ့ရေမချိုးလို့ကွ၊ သူ့ကိုယ်က ချေးတွေက သရိုးကိုင်ထားသလို မာနေတာ၊ အခု စားတောင်ပြီးနေပလားမသိဘူး။ မှန်း... ထေကြီး၊ ကျောကုန်း စမ်းခုတ်ကြည့်ရအောင်...”

“အောင်မယ်လေး... မလုပ်ပါနဲ့အစ်ကိုရာ၊ ကျွန်တော်သေတာက အရေးမကြီးဘူး။ အစ်ကို ထောင်ကျနေပါဦးမယ်”

ထေကြီးသည် သဘောသကာယလည်း ကောင်းသူဖြစ်၏။ သူ့လို ထန်းတက် အသက်မွေးသူသည် သဘောမကောင်းလို့လည်း မဖြစ်ပေ။

“ငါ့ချီး... ကိုယ်က ဘာမဆိုအောက်ကျခံမှဖြစ်တာ၊ ကိုယ့်အလုပ်က လူမှန်းခံလို့မဖြစ်ဘူး။ ည ထန်းပင်တက်၊ ထန်းစတွေတက်ခုတ်ပစ် ဘယ့်နယ်လုပ်မလဲ။ ဒါမှမဟုတ် ထန်းရည်ကျည်တောက်ထဲ မတည့်တာတွေ ထည့်သွားရင် ငါ လူသတ်မှုဖြစ်နိုင်တယ်ကွ...”

ထေကြီးပြောလေ့ရှိသော စကားဖြစ်ပါ၏။ မှန်၏။ မသိအောင် ထန်းပင်ပေါ်တက်ပြီး ရင်းခွဲကို တဲတဲလုပ်ထားပါက ထန်းပင်လည်ဆစ်မှ ပြတ်ကျပြီး ခါးကျိုးနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ထေကြီးသည် ပိုက်ဆံမပါလို့ မရောင်းနိုင်ဘူး။ အရင်ကြေးဆပ်ပါ စသည်ဖြင့် မည်သည့်အသောက်သမားကိုမျှ တင်းတင်းမာမာ မပြောဝံ့ချေ။ တစ်ရွာသားလည်ဖြစ်ရကား အစစအရာရာ အောက်ကျနောက်ကျခံရ၏။ သောက်ချင်သမျှရောင်း၍ ပေးသမျှပိုက်ဆံသာရရှာ၏။ ‘ထေကြီး ထန်းရည်ထွက်သမျှသာ ပိုက်ဆံရမည်ဆိုလျှင် ဘယ်မှာ ထားစရာရှိတော့မလဲ’ဟု ပြောကြ၏။

ကျေးတောရွာအနေဖြင့် မှန်ပေသည်။ ထေကြီးသည် တစ်နှစ်လုံး ထန်းပင်အစိတ်ကျော် သုံးဆယ်တက်လေရာ ထန်းရည်သည် နေ့စဉ် ပုလင်းရာချီ၍ ရလေသည်။ ဤလို ထန်းပင်များများတက်သူအား ဘုံဆိုင်လိုင်စင်စီသည် ထန်းပင်ခန့် မချတော့ချေ။ ထွက်သမျှထန်းရည် မှန်းပြီး တစ်နေ့လျှင် သူ့ဘုံဆိုင်သို့ မည်မျှသွင်းရမည်ဟု စည်းကမ်းချမှတ်၏။ ထိုမှ ပိုသမျှ ရောင်းစားခွင့်ပြု၏။

သို့ဖြင့် ဘုံဆိုင်ကလာယူ၍ ပိုသောထန်းရည်မှာ ထေကြီးအိမ်တွင် အသောက်သမားလာသမျှ မရဟူ၍မရှိ။ ထို့ပြင် ထေကြီး ဘုံဆိုင်သွင်းရသည်မှာလည်း အလကားမဟုတ်ချေ။ ပုလင်းတစ်ရာကို တစ်ဆယ်ဈေးရသေး၏။

သို့ဖြင့် ထေကြီးသည် ဤရွာမှာ တဖြည်းဖြည်း စီးပွားဖြစ်ထွန်းလာခဲ့သည်။ ထေကြီးသည် စုမိသောငွေကို အလကားမထား၊ ဝက်လည်းမွေး၏။ နွားလည်းမွေး၏။ ထေကြီးတို့လင်မယားသည် အသုံးအစားလည်း အလွန်ဆင်ခြင်၏။ ဆင်ခြင်သည်ထက် မစားတတ်၊ မဝတ်တတ်ဆိုသည်က ပို၍မှန်ပေမည်။

ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ထေကြီးမိန်းမသည် အင်္ကျီဝတ်ခဲ၍ ထမီရင်လျားနှင့်သာ နေလေ့ရှိသည်။ ဤနေရာ၌ ထေကြီး၏ နေ့စဉ်ယူနီဖောင်းကို ဖော်ပြရဦးမည်။ မည်သည့်နှစ်၊ မည်သည့်ခေတ်က မည်သို့ရထားသည်မသိသော ကာကီရောင် စစ်သားဝတ်ဘောင်းဘီကို ဇင်ဖျင်ထူထူတစ်ထည်၊ သူ့ဒူးအောက်ရောက်အောင် ရှည်သည်။ မူလအရောင်ပျောက်၍ မွဲအောက်အောက် အဖာဗရပျစ်နှင့်၊ အင်္ကျီမှာ သာ၍အံ့ဖွယ်ကောင်းသည်။ ဘာဘူကုလားတွေ ရုပ်အင်္ကျီအပေါ်မှဝတ်သော လက်ပြတ်ခါးပြတ် မည်းနက်သောအင်္ကျီတို၊ သူ၏ကြီးမားသောကိုယ်လုံးကို မပတ်မိ၍ ကြယ်သီးမတတ်နိုင်၊ ရင်ဘတ်ဟောင်းလောင်းနှင့်ပဲ အမြဲနေ၏။

ဤကား ရေလည်းမချိုး၊ နေ့မချွတ်၊ ညမချွတ် သူ့ကိုယ်မှာ ထာဝစဉ်နေသော အဝတ်အထည်ပါတည်း။ ဤယူနီဖောင်းနှင့် အရပ် ၅ ပေလောက် လူပုပုဂံတိုတို၊ ချေးလက်လေးသစ်နှင့် မျက်နှာပြားပြား၊ နှာခေါင်းပိပိ၊ နှုတ်ခမ်းထူထူ၊ ပါးစပ်ပြဲပြဲ၊ သွားကျကျနှင့် ထေကြီး၏ပုံသဏ္ဌာန်ကို မှန်းဆ၍ ကြည့်ကြပါကုန်။

သူ့ဆံပင်ကား အရှည်လား အတိုလား ပြောရန်ခက်ပါသည်။ သူသည် တစ်နှစ်မှတစ်ခါ ပူအိုက်သောနေရာသီတွင် ခေါင်းရိတ်ပါသည်။ သူ့ခေါင်းမှာတော့ ပုဆိုးစုတ်တစ်ထည် အမြဲပတ်ထားပါသည်။ ဤပုဆိုးစုတ်လည်း မလျော်တမ်း၊ မဖွပ်တမ်း၊ ထန်းတက်ရင်းချွေးသုတ်သည်။ ထမင်းစားပြီး လက်သုတ်သည်။

ထေကြီး၌ အပျော်အပါး အလောင်းအစားမရှိ။ ထန်းရည်အရက်မသောက်၊ ဆေးလိပ်မသောက်၊ ကွမ်းလည်းမစား၊ အဲ ဆေးရွက်ကြီးတော့ ကိုက် ကိုက်ပြီး အားရပါးရင့်သဗျ။ သံဘူးနှင့်ထည့်၍ သူ့ဘောင်းဘီခါးကြားမှာ အမြဲမပြတ် လိပ်ထား၏။

သို့ဖြင့် ထေကြီးသည် ငွေ အရသာရှိပြီး ကုန်ကျစရိတ်အလွန်နည်းသောကြောင့် သူ့မှာ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် စီးပွားတက်ခဲ့သည်။ ထန်းတက်၍ ၅ နှစ်၊ ၆ နှစ်မြောက်၌ သူ့မှာ ငွေထောင်ချီ၍ စုမိလေပြီ။ ထိုငွေအပြင် သူ့အိမ်မှာ နွားမ မိသားစုနှင့် ခိုင်းနွားတစ်ရှဉ်း၊ လှည်းတစ်စီးလည်း ရှိလာ၏။ ခိုင်းနွားများကို လယ်ထွန်ချိန်၊ ကောက်လှိုင်းတိုက်ချိန်တို့၌ ငှား၍ ငှားခ စပါးရသေး၏။ နွားမ မိသားစုကိုကား တလင်းနယ်ငှားခြင်းဖြင့် သူတို့မိုးတွင်းစားဖို့ ကောက်ရိုးရ၏။

ထေကြီးသည် သူစုမိသောငွေသားများကို သူ့မွေးစားဖခင်လိုဖြစ်နေသော သူကြီးထံအပ်နှံ၍ ထား၏။ သူကြီးကလည်း အစစအရာရာ ခိုင်းစေလိုကောင်းသော ထေကြီးအား ချစ်ခင်၍ ထေကြီးနောင်ရေးအတွက် စဉ်းစားပေး၏။

“ထေကြီး၊ မင်း အခု အသက်ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ”

ထေကြီးသည် သူ့မွေးသော သက္ကရာဇ်ကို မသိချေ။

“ကျွန်တော့်အသက် ၄၀ လောက်တော့ ရှိမလားမသိဘူး”

“အေး... မပြည့်တောင် ၄၀ တော့နီးရော့မယ်။ ဒီတော့ မင်းကြီးလာတဲ့အပိုင်းမှာ ဒီလိုထန်းပင်တွေ များများတက်နိုင်တော့မယ် မဟုတ်ဘူး”

“ဟုတ်တယ် အဘရဲ့၊ အခုတောင် ကျွန်တော် ဟိုတုန်းကလို မပေါ့ပါးချင်တော့ဘူး...”

“အဲဒီတော့ မင်းနောင်ရေးအတွက် စုမိတဲ့ငွေနဲ့ ရသမျှလယ်ဝယ်ထားလကွာ...”

“ဟုတ်ကဲ့... အဘပဲ ကြည့်ပြီး စီမံပေးပါတော့...”

သို့သော် သူကြီးဦးရွှေသီးသည် ထေကြီးအတွက် လယ်မဝယ်ပေးရမီ ၉၆ ပါးသောရောဂါဖြင့် အနိစ္စသဘော ကိစ္စချောလေသတည်း။

ယင်းသည်ပင် ထေကြီး၏ဘဝလမ်းပြောင်းဖို့ ဖန်လေသည်။ အကြောင်းမှာ ထိုခေတ်သည် “ဆိုက်ကားသမားပင် ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်နိုင်မည်”ဆိုသော ကာလဖြစ်၍ နောက်သူကြီးတစ်ယောက် ရွေးကောက်ပွဲလုပ်ရမည်ဆိုသောအခါ၌ ထေကြီး၏ဖောက်သည် အသောက်သမားတို့သည် ထေကြီးအား မွေးစားဖခင် ဦးရွှေသီး၏နေရာကို ဆက်ခံရန် မြှောက်ထိုးပင့်ကော် လုပ်ကြလေသတည်း။

“တို့ထေကြီးက ဘာဖြစ်နိုင်စရာရှိလဲကွ... ဒီမိုကရေစီခေတ်ပဲ မဲရနိုင်တာပဲ...”

“ဟုတ်တယ်... တို့အပိုင်းအတွက်တော့ တို့တာဝန်ထားလိုက်...”

“နို့ပြီး သူကြီးအလုပ်ဆို ဒီရွာမှာ ထေကြီးလောက်နားလည်တာ ဘယ်သူရှိဦးမလဲ...၊ သူကြီးရဲ့မွေးစားသားကွာ... သူကြီးအိမ်မှာ သုံးနှစ်သုံးမိုး နေလာခဲ့တာကွ၊ နောက်လည်း သူကြီးက သူ့ကိစ္စတွေ ထေကြီးကိုပဲ ခေါ်ခေါ်ခိုင်းနေတာ တစ်ရွာလုံးကအသိ...”

“အေး... ဟုတ်တယ်၊ မှန်တယ်၊ ကိုထေကြီးကလည်း သူကြီးအလုပ်တာဝန်ကို အကုန်နားလည်ပြီးသား မဟုတ်လား...”

ထေကြီးလည်း ဝိုင်းအတွန်းကောင်းသဖြင့် စိတ်ပါနေပြီဖြစ်၍ ပြုံးကျဲကျဲကြီးဖြင့်...

“နို့... အဘကိစ္စတွေဆို ကျုပ်ပဲ အစစအရာရာ ဆောင်ရွက်နေတာပဲ...”

မှန်၏။ ထိုခေတ်က ကျေးရွာသမဝါယမအသင်းငွေကို သူကြီးက ကိုင်၍ ရွာအတွက် ခွဲတမ်းကျသောပစ္စည်းများကို မြို့သွားယူပြီး မြို့ထဲမှာပဲ ဖောက်သည်တွေဆီရောင်းချရာ၌ ထေကြီးပင် သည်ပိုးဆောင်ရွက်ခဲ့ရ၏။ ဒီသူကြီးပိုင်နက်က ဒီနေ့ စပါးတင်းရေ မည်မျှ ရောင်းနိုင်သည်ဟု အထက်က အမိန့်လာသည်၌ ခပ်လှမ်းလှမ်းကရွာတွေ အချိန်မီ ရောက်မလာနိုင်အောင် ပညာသားပါပါ သွား၍ ဆော်ဩရသူမှာ ထေကြီးပဲဖြစ်ပါ၏။ ထို့ကြောင့် ထေကြီးက သူကြီးအလုပ်အားလုံး နားလည်နေသည်ဟု ဆို၏။

ထိုခေတ်က ကျေးရွာသားတွေ စပါးရောင်းခွင့်ရဖို့ကို သူကြီးထောက်ခံစာပါမှဖြစ်သော ဗ-တ-လ-စ ခေတ်ဖြစ်၍ ကျေးရွာသူကြီးတွေ အလွန် စားသာကြသည်။ ထို့ကြောင့် ထေကြီးသည် သူကြီးအလုပ်ကို မက်မောမိခြင်းဖြစ်၏။

ယင်းသို့ ထန်းတောပျော် အသောက်သမားတို့ ဝိုင်းဝန်းတိုက်တွန်းကြခြင်းဖြင့် ထေကြီးသည် သူကြီး အရွေးခံတော့မည်ဟု စိတ်ပိုင်းဖြတ်လိုက်သောအခါ၌...

“ကဲ...ထေကြီး၊ မင်းဒီလိုဆိုရင် သူကြီးလောင်းအနေနဲ့ တစ်နေ့လုံး ထန်းတက်နေလို့လည်း မဖြစ်ဘူး၊ ရေမချိုးဘဲ နေလို့လည်းမဖြစ်ဘူး။ ဒီဘောင်းဘီစုတ်နဲ့ ဘာဘူခါးပြတ် အင်္ကျီကြီးဝတ်နေလို့လည်း မဖြစ်ဘူး၊ ကိုယ့်ပိုက်ဆံရှိနေတာပဲ... ကောင်းကောင်းမွန်မွန် သစ်သစ်လွင်လွင် ဝတ်ရလိမ့်မယ်...”

ထို့ကြောင့် ထေကြီးသည် သူ့ကိုယ်စားထန်းတက်ရန် သူ့ဇာတိရွာမှ လူနှစ်ယောက်ကို လူလွှတ်ခေါ်လိုက်လေသည်။

“ငါ သူကြီးဖြစ်ရင် ဒီထန်းတက်တဲ့အလုပ်ကို မင်းတို့ပဲလုပ်စားကြပေတော့...”

ထေကြီး ထန်းတက်ခြင်းအလုပ်ကို ရပ်စဲပြီး ဈေးမှလုံချည်သစ်၊ အင်္ကျီသစ်များ ဝယ်ယူလာကာ ရေချိုးပြီး အဝတ်လဲတော့မည်ဆိုသောနေ့၌ သူ့အိမ်မှာ လူအလွန်စည်လေသည်။ မြောက်ပေးကြသော အသောက်သမားတွေနှင့် အတင်းကျွတ်ရယ်ရင်း ထေကြီးအား လာကြည့်ကြသူတွေနှင့် ပွဲကလေးတစ်ခုပါပေ။

ထေကြီးသည် ရေချိုးတော့မည်ဟု ခေါင်းပေါင်းပုဆိုးစုတ်ကို ဖြေလိုက်သောအခါ၌ကား အလွာလား... သူ့ခေါင်းမှာ ဗိုလ်ကေအသစ်ကျပ်ချွတ်နှင့်ပါတကား။ ထိုအချိန်မှစ၍ ပရိသတ်ပွဲကျလေရာ ထေကြီး ရေချိုးပြီး ဘန်ကောက်လုံချည်နှင့် ရှပ်အင်္ကျီချုပ်ရိုးသစ်ကို ဝတ်ပြီးသည်အထိ ထေကြီးမှာ အကြံပေးအခါပေး ဆရာလည်းရှိလေရာ ရွေးကောက်ပွဲမှာ နှစ်ပတ်မျှလိုတော့သဖြင့် ထိုနေ့မှစ၍ ထန်းရည်ကို အလကား သောက်ကြရမည်။ ယခင်က ထန်းရည် ကြွေးဟောင်းများကို လျှော်ပစ်မည်ဟု ကြေညာလိုက်လေ၏။

ထေကြီးသည် ဤရက်အတွင်းမှာ အိမ်က ဝက်နှစ်ကောင်သတ်၍ ဘုန်းကြီးဆွမ်းကျွေးခြင်း၊ တစ်ရွာလုံးကို ထမင်းစားဖိတ်ခြင်းများ ပြုသေး၏။ အိမ်ရှေ့မဏ္ဍပ်ကနားဖျင်ထိုးလျက် စားရ သောက်ရအောင် လာလိုက်ကြတဲ့ လူတွေ သောက်သောက်လဲ။ ထေကြီး၏ အကျိုးတော်ဆောင် လက်ရင်းလူတွေကား နေ့စဉ်မပြတ် ကြက်၊ ဝက်၊ ဘဲ အမဲ ဟင်းလျာတွေနှင့်ပေါ့...။ ထေကြီး တစ်သက်လုံး ခြိုးခြံခဲ့သမျှ ပစ်ခတ်သုံးလိုက်ခြင်းပင်။

ပြိုင်၍ရွေးရမည်မှာ အခြားနှစ်ယောက်နှင့် သူကြီးလောင်းသုံးဦး။ ထိုခေတ်အလျောက် မဲပွဲစား၊ မဲဆွယ်၊ မဲဝယ်တွေနှင့်ပေါ့။ ထေကြီးသည် ရှိသမျှငွေကို ပစ်ခတ်သုံးလိုက်သည်။ ရွေးကောက်ပွဲနေ့မှာ သူ့အိမ်တွင် စတုဒိသာကျေးရန် ဝက်တစ်ကောင်နှင့် နွားမတစ်ကောင် ပေါ်လေသည်။

ဤသူကြီးရွေးကောက်ပွဲမှာ တာကပ်ရွာကြီးသာမက အနီးပတ်ဝန်းကျင်က ရွာငယ်လေးငါးရွာလည်း ပါသဖြင့် သူ့ဘက် ငါ့ဘက်က မဲခေါ်တဲ့လည်းတွေ ဖုန်တထောင်းထောင်းနှင့်၊ အသောက်သမား အမူးသမားတွေ တည်ညံ့ဖြင့်...။

ထိုရွေးကောက်ပွဲပြီးသည်၌ ထေကြီးသည် ဤရွာတွင် တစ်လတာမျှ ကြာအောင်မနေတော့ဘဲ တစ်ရွာလုံးကို ဆဲရေးပြီး သားမယားကိုခေါ်ကာ အပြီးအပိုင် ထွက်ခွာသွားလေတော့၏။

ကြည့်စမ်း... အားလုံး မဲသုံးထောင်ကျော် ရှိသည့်အနက် သူ မဲသုံးဆယ်မျှပြည့်အောင် မရချေတကား...။

□

သူ့ခေတ်နှင့်သူ

လယ်ပြီး မိုးနှောင်း ထွန်းတုံးပိတ်ချိန်၌ အစ်ကိုတို့လင်မယားသည် ကျွန်တော်တို့ မျှော်လင့်ထားသည့်အတိုင်းပင် ကျွန်တော်၏ အိမ်သို့ ရောက်လာခဲ့ကြချေပြီ။ သူတို့မျက်နှာတွေမှာ ကျွန်တော့်အပေါ် မကျေနပ်သော ပုံသဏ္ဌာန်နှင့်။ သို့သော် ကျွန်တော်မှာ “သည်လိုပဲဖြစ်ရမည်”ဟု တွေးထင်ထားသည့်အတိုင်းမို့ ဣန္ဒြေမပျက်ဘဲ ပြုံးရွှင်စွာဖြင့်...

“အစ်ကိုတို့ ဘယ်တုန်းက စသိကြသလဲ...”

အစ်ကိုက ဒေါသသံဖြင့် “မင်းတို့လုပ်ပုံတွေက တယ်ပီရိကြတော့ အခု မိုးနှောင်း မြို့ရောက်တော့မှပဲ မြမောင်အိမ်က ဒီသတင်းစာဖြတ်ထားတာတွေလို သိရတော့တာပေါ့ကွ...”

သူ့အပေါ် အင်္ကျီအိတ်ထဲ၌ ပျောက်ရှာမှာစိုးကြီးစွာနှင့် ခေါက်သွင်းထားသော သတင်းစာရွက်ကိုထုတ်ပြသည်။ တခြားမဟုတ်ပါ။ ရန်ကုန်မြို့တွင် သူ့ဘဝတူ စာရေးမတစ်ယောက်နှင့် ကျွန်တော့်ရှေ့မှောက်တွင် နှစ်ဦးသဘောတူ လက်မှတ်ရေးထိုးလက်ထပ်သော ကြော်ညာဖြစ်ပါသည်။

အစ်ကိုသည် ကျွန်တော့်မျက်နှာ စေ့စေ့ကြည့်လျက်...

“ဘယ့်နယ်လဲကွာ... မင်းလုပ်ပုံက ငါ့သားကို မင့်ယုံလို့ ပုံအပ်ထားတာ၊ ဒီကိစ္စမှာ မင်းသဘောတစ်ခုတည်းနဲ့ လုပ်လိုက်ကရောလား...”

သည်စကားတော့ ကျွန်တော် ခါးခါးသီးသီး ငြင်းရကား...

“အောင်မယ်လေး... အစ်ကို၊ သည်ကိစ္စမှာ ကျွန်တော့်သဘော လုံးဝ မပါပါဘူးခင်ဗျာ...”

အစ်ကိုသည် မည်သို့မျှ မယုံဟန်သဏ္ဌာန်ဖြင့်...

“အောင်မယ်... ဘယ့်နယ်၊ ငါ့သားက ကျောင်းသားထဲက မင်းအိမ်မှာနေတယ်၊ အလုပ်လုပ်တော့ မင်းရုံးမှာလုပ်တယ်၊ အခု လက်ထပ်တော့ မင်းရုံးမှာ၊ မင်းက တရားသူကြီးကွာ...”

“အဲ့ဒါကြောင့် ကျွန်တော့်သဘော ဘာမှမပါဘူးပြောတာပေါ့ အစ်ကိုကြီးရ၊ ကျွန်တော်က တရားသူကြီးတစ်ယောက်ဖြစ်နေတော့ အရွယ်ရောက်တဲ့မိန်းကလေးတစ်ယောက်နဲ့ ယောက်ျားလေးတစ်ယောက် သက်သေသက္ကာယနဲ့ ကျွန်တော့်ရုံးမှာ လက်ထပ်ချင်တယ်ဆိုတော့ ကျွန်တော်က ဘာမျှတားပိုင်ခွင့်မရှိဘူးခင်ဗျာ၊ ဝတ္တရားရှိတဲ့အတိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးရုံပဲ...”

“ကဲ... ဒါတော့ ထားပါတော့ကွာ...၊ ဒီမှာ ထွန်းလင်း... သူတို့ဒီလို လက်ထပ်ခင်မှာ ငါ့သားစိန်လှိုင်က မင်းကို လူကြီးတစ်ယောက်အနေနဲ့၊ ဦးလေးတစ်ယောက်အနေနဲ့တော့ မတိုင်ပင်ဘူးလား...”

“မတိုင်ပင်ဘူးအစ်ကို၊ ပြောရုံပဲပြောတယ်၊ ‘ကျွန်တော် ဒီကောင်မလေးနဲ့ ခရီးလွန်နေပြီ၊ လက်ထပ်ရင် မဖြစ်တော့ဘူး...’တဲ့”

“တောက်... သင်း မိန်းမယူတာကလည်း ဖိုးထွား နွားဝယ်သလို ကျနေတာပဲ...”

သူတို့ရွာက ကိုဖိုးထွားသည် နွားကို မစူးမစမ်း အရမ်းဝယ်တတ်၏။ ဤတွင်ရောက်မှ စကားတစ်ခွန်းမျှမပြောသေးဘဲ မျက်လုံးကြောင်တောင်တောင်နှင့် ကြည့်နေသော အစ်ကိုမိန်းမ မအေးယဉ်က...

“ဖိုးထွားနွားဝယ်တာက ကိုယ့်လက်ထဲရောက်မှ မကြိုက်ရင် နောက်အပတ် နွားပွဲချပစ်နိုင်သေးတယ် တော်ရဲ့...”

ကျွန်တော်က စိတ်ထဲက ပြုံးနေလိုက်ပါသည်။

အစ်ကိုက ဆက်လက်၍ “မင်း စိန်လှိုင်ကို မင့်မိဘတွေဆီ တိုင်ပင်ဦးကော မပြောဘူးလား...”

“ပြောသေးပဲ အစ်ကို၊ ဒါပေမဲ့ သူက ခုနယ် မိုးတွင်းကြီးအကြောင်းကြားလို့ အဖေတို့အဖေတို့ လိုက်လာရင် အလုပ်အကိုင်ပျက်ကြရုံ ရှိမှာပေါ့၊ ဒီမှာ ဘာမှ အကြောင်းထူးမှာလည်း မဟုတ်တာဘဲ၊ သီတင်းကျွတ်မှပဲ ရုံးက ခွင့်ယူပြီး သွားကန်တော့မယ် ပြောတယ်...”

“နေပါဦး... အခု သူတို့လက်ထပ်ကြတာ ဘယ်နှလရှိသွားပြီလဲ... ဒီထဲမှာ နေ့စွဲက အင်္ဂလိပ်လ၊ ရက်နဲ့ ရေးထားတော့ ငါလည်းမသိဘူးကွ...”

ကျွန်တော်က သတင်းစာ လက်ထပ်ကြော်ငြာ လှမ်းကြည့်လိုက်ပြီး...

“၃ လ နဲ့ ၂ ရက်ပဲ ရှိပါသေးတယ်အစ်ကို...”

“သူတို့ ဘယ်မှာနေကြသလဲ၊ ကောင်မလေးမိဘအိမ်မှာလား...”

“ရန်ကုန်မှာက ခုနယ် ဘယ်မိဘကမှ သမက်ကို အိမ်မှာလက်ခံမထားနိုင်ကြဘူးဗျ၊ သူတို့ဟာသူတို့ လက်ထပ်ပြီး အခန်းလေးတစ်ခန်း ငှားနေကြတာပဲ...”

“သူတို့ခန်းဝင်ပစ္စည်းတွေ ဘာတွေကော ပြည့်ပြည့်စုံစုံလား...”

“ကြံကြံဖန်ဖန် အစ်ကိုရယ်... အိပ်ရာတစ်ခု၊ ခြင်ထောင်တစ်လုံးဖြစ်ဖို့မှအနိုင်နိုင်...”

“အောင်မယ်လေး... သူတို့ခေတ် အိမ်ထောင်ပြုလိုက်ကြတာလည်း တယ်လွယ်လိုက်ကြပါလားဟဲ့...”

ဟုတ်ကဲ့။ အစ်ကိုတို့ခေတ်၊ အစ်ကိုတို့အဖြစ်နှင့်ကား လွန်စွာကွာခြားလှပါတီတောင်း။ ကျွန်တော်သည် အစ်ကိုတို့ခေတ်၊ ရှေးဖြစ်ဟောင်းတွေ ပြန်၍ စဉ်းစားမိ၏။

အစ်ကိုနှင့် ကျွန်တော်သည် မအေညီအစ်မမို့ ညီအစ်ကိုတစ်ဝမ်းကွဲတော်ကြပါ၏။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့မိဘများသည် တစ်ရွာစီဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့ရွာသည် မြို့ပိုင်ရုံးစိုက်ရာ မြို့ကလေးမှ တောင်ဘက်သို့ ၃ မိုင်ဝေး၍ အစ်ကိုတို့ရွာသည် နောက်ဘက် ကွင်းခေါင်ခေါင်ကြီးထဲတွင် ၆ မိုင်ကျော်ဝေး၏။ ကျွန်တော်တို့ရွာသည် မြို့နှင့်တာလမ်းဆက်၍ မြင်းလှည်းလမ်းရှိ၏။ အစ်ကိုတို့ရွာမှာ မြို့နှင့် နွေးသာ နွားလှည်းလမ်းပေါက်ပြီး မိုးတွင်းနှင့် လယ်များမရိတ်သိမ်းမီအတွင်း ကန်သင်းရိုး ခြေကျင်လမ်းသာရှိ၏။

အစ်ကိုတို့ရွာမှာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းသာ ရှိသည်။ ကျွန်တော်တို့ရွာမှာ ထိုခေတ်အခေါ် လောကဓာတ်ကျောင်းရှိ၍ မြန်မာစာ ၇ တန်းအထိ သင်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် အစ်ကိုသည် ကျွန်တော်တို့အိမ်မှာ လာနေ၍ ကျောင်းတက်သည်။ သို့သော် အစ်ကိုသည် ၄ တန်းအောင်လေသလား၊ ၅ တန်းတက်သေးသလား ကျွန်တော် မသိတော့။ ကျွန်တော် ကောင်းစွာ မမှတ်မိသေးသောအချိန်မှာပင် ကျောင်းမှထွက်ပြီး သူ့ရွာပြန်သွားလေသည်။

စင်စစ် အစ်ကို၏ မိဘများသည် ကျေးရွာမှကြေးရတတ် လယ်ပိုင်ရှင်များဖြစ်သည်။ အစ်ကိုအား ပညာဖြင့်အသက်မွေးရန် မရည်ရွယ်ပေ။ ထိုခေတ်မြေပိုင်ရှင်တို့၏ သဘောထားအတိုင်း သားအား လယ်ယာလုပ်ငန်းကို တတ်ကျွမ်းအောင်သင်ကြားပြီးနောက် တန်းတူရည်တူ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်နှင့် အိမ်ထောင်ချထားမည်။ နှစ်ဖက်မိဘ လက်ဖွဲ့သောပစ္စည်းများဖြင့် လယ်ပိုင်မြေပိုင်ရှင်များဖြစ်ကြကာ တစ်သက်ချမ်းသာစွာ လုပ်ကိုင်စားသောက်နေကြစေမည်။

ဤကား ရှေးခေတ်(ကျွန်တော်တို့ငယ်စဉ်က) ကျေးရွာမြေပိုင်ရှင်မိဘတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်ပါ၏။ ထို့ကြောင့် အစ်ကိုအား ၁၃-၄ နှစ်သား ရှင်ပြုသင့်သောအရွယ်တွင် လောကဓာတ်ကျောင်းမှ နုတ်သွားပြီး သူတို့ရွာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းမှာ သင်္ကန်းဆီးစေလေသည်။ ကိုရင်ဝတ်နှင့်

တစ်နှစ်တစ်ဝါလောက် နေပြီးသောအခါ၌ကား အစ်ကိုသည် သူ့ဘဝ၏ တကယ့် အသက်မွေးပညာဖြစ်သော လယ်ကွင်းက တက္ကသိုလ်တွင် မွေးသဖွယ်ဆရာကြီး၏လက်အောက်မှာ သင်ကြားရလေသည်။

အသက် ၂၀ အရွယ်ရောက်သောအခါ၌ကား အစ်ကိုသည် လယ်ကွင်းတက္ကသိုလ်မှာ ပညာကုန်တတ်မြောက်လေပြီ။ လယ်တစ်ထွန်တုံး၊ နွားတစ်ရှဉ်းလုပ်ကို ကောင်းကောင်းနိုင်ပြီဟူသော အောင်လက်မှတ်ကိုလည်း ရလေပြီ။

အစ်ကိုဘဝ၌ တတ်အပ်သောပညာနှင့် ခွန်အားဗလပြည့်စုံပါစေချေပြီ။ လောကတံတွာ ဆွေစဉ်မျိုးဆက် ပြန်ပွားစည်ပင်စိမ့်သောငှာ အိမ်ထောင်ပြုဖို့ပဲ ကျန်တော့သည်။

ယင်းအလုပ်သည် အစ်ကိုတာဝန်မဟုတ်ချေ။ 'မကောင်းမြစ်တာ၊ ကောင်းရာညွှန်လတ်၊ အတတ်သင်စေ၊ ပေးဝေနှီးရင်း၊ ထိမ်းမြားခြင်းလျှင်၊ ဝတ်ငါးအင်၊ ဖခင်မယ်တို့တာ' ဆိုသည်နှင့်အညီ မိဘတို့၏ဝတ္တရားသာ ဖြစ်ချေသည်။

ထို့ကြောင့် အစ်ကိုသည် အသက် ၂၀ ကျော်မှစ၍ ၅ နှစ် ၅ မိုးမျှ မိဘကိုလုပ်ကျွေးပြီးသည့်နောက် 'အိမ်ထောင်ချတော့မည်' ဟူသော သတင်းပေါ်ထွက်လာခဲ့လေ၏။ အရပ်ရပ်အရွာရွာရှိ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့ထံလည်း သင့်လျော်သော သတို့သမီးကို ရှာကြပါဟူသော အကြောင်းစကားများ ရောက်လာ၏။

ကုက္ကိုကုန်းရွာက ဦးဖိုးသက် ဒေါ်မြရွက်တို့၏သား မောင်အောင်ခိုင်၊ မိဘက ဘယ်လောက်ချမ်းသာသည်။ သူ့သားကို လယ်ဘယ်နှဧက လက်ဖွဲ့မည်ဆိုသော ကြေညာချက်လည်း ဒါမျိုးဘက် ဝါသနာပါသော အောင်သွယ်ကျော်တို့မှတစ်ဆင့် ပျံ့နှံ့လေသည်။ ထိုအခါ အချိန်တန် အရွယ်ရောက်ပြီဖြစ်သော သမီးရှင်များဘက်ကလည်း ဒီလူငယ်ရုပ်ရည်၊ စိတ်နေသဘောထား၊ အကျင့်စာရိတ္တ၊ မိဘမျိုးရိုး စသည်တို့ကို ထောက်လှမ်းစုံစမ်းကြကုန်၏။

အစ်ကိုဘက်မှ ရုပ်ရည် ရည်မွန်သန်ပြန့်သည်။ အလောင်းအကစား အသောက်အစားမရှိ။ အကျင့်စာရိတ္တကောင်းသည်။ ဆွေမျိုးအသိုင်းအဝန်းတောင့် မတောင့်၊ ဖြောင့် မဖြောင့် ဒါကို ဆွေနှင့်မျိုးနှင့်ချီ၍ တစ်ဘက်နှင့်တစ်ဘက် စုံစမ်းကြသည်။ ဤသုံးချက် ဘက်ညီလောက်မှ တစ်ဘက်နှင့်တစ်ဘက် ချဉ်းကပ်စကား ကမ်းလှမ်းကြည့်ကြသည်။

သို့ကမ်းလှမ်းတိုင်းလည်း မဖြစ်မြောက်တတ်ကြသေး၊ တစ်ဘက်နှင့်တစ်ဘက် ဈေးခေါ်ဈေးကိုင်ကြသည်လည်း ရှိကြသေး၏။ နောက်ဆုံး၌ ဟိုဘက်သည်ဘက် 'အိမ်ပါ' ကလေးနှင့်ပင် ကွဲလွဲသွားသည်များလည်း ရှိတတ်၏။ အများအားဖြင့် သားရှင်၊ သမီးရှင်တို့သည် ကိုယ့်ချွေးမ၊ ကိုယ့်သမက်ကို အိမ်ပါခေါ်ချင်ကြသည်သာ ဖြစ်ကုန်၏။

စင်စစ် သတို့သားနှင့် သတို့သမီးသာ သက်ဆုံးတိုင်ပေါင်းကြရမည်ဖြစ်သော်လည်း ရွေးချယ်သူများက မိဘဆွေမျိုးများသာ ဖြစ်ကုန်၏။ ပထမ သူတို့သဘောကျပါမှ သတို့သားနှင့် သတို့သမီးတို့ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး တွေ့ခွင့်၊ ကြည့်ခွင့် ရကြသည်။ သူတို့ ရွေးချယ်ကြသည်များလည်း ရုပ်ရည်ရူပကာရသာမကဘဲ ဆင်၊ မြင်း၊ ကျွဲ၊ နွား၊ ငွေ့ဆိုး၊ ငွေ့ကောင်းရွေးဘိသို့ လူများလည်း ထိုသို့ရွေးရန် အချက်အလက်များ ရှိကြကုန်သေး၏။ သွားကျရေယို၊ သွားလပ်ကျိုး၊ မျက်ရည်ခံမဲ့တဲ့ စသည်များ၊ ယခုခေတ် ကျွန်တော်တို့နားမလည်ကြပါကုန်။ ကျွန်တော်တို့ ကြည့်ကြသည်က မိန်းကလေးတစ်ယောက်ကို ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည်နှင့် မျက်နှာလောက်သာ ကြည့်တတ်ကြသည်။ တောင့်တယ်၊ ဖြောင့်တယ်၊ အယ်တယ်ဆို ကြိုက်ပြီ။

ရှေးခေတ်လူကြီးများက မိန်းမတင်ပါးဆုံကြီးလွန်းသည်ကို မချီးမွမ်းကြကုန်။ 'မိန်းမဖင်လေး တုံးဆွကြီးအေ၊ ကလေးသာ များများမွေးတတ်တယ်၊ ပျင်းတတ် ပျင်းတတ်တယ်'ဟု မှတ်ချက်ချ၏။ သိပ်ပြီး ကော့ကော့ပျံ့ပျံ့ နေပြန်လျှင်လည်း 'ကောင်မက ကော့ကလန် ဆတ်ဟေ့၊ ပျံ့တတ် နံ့တတ်တယ်' ဟု ဆိုကြပြန်၏။

ယင်းသို့ အပြစ်အနာအဆာများအပြင်လည်း 'အင်းဝ၊ ရာဇာ၊ ဓမ္မာ၊ သောက' 'အောင်ပ၊ ကုလား၊ ဆွေသား၊ တော်ရင်း၊ မိတ်ဖက်ခြင်း' ဟူသော လင်္ကာများဖြင့် သတို့သား၊ သတို့သမီးတို့ နေ့နံများကို ရွေးကြပြန်ကုန်သေး၏။ အချို့မှာ အားလုံးသင့်လျော်နေသော်လည်း ဤနေ့နံမတည့်မှုလေးကြောင့်ပင် မထိမ်းမြားရသည်များလည်း ရှိ၏။ 'အိမ်ထောင်ဘက် ဘုရားတည်၊ ဆေးမင်ရည်စုတ်ထိုး'ဟူသည့် ဆိုးရိုးကလည်း ရှိနေဘိသကဲ့သို့။

ယင်းသို့လျှင် ရှေးထုံးရှေးနည်း၊ ရွေးထုံးရွေးနည်းအတိုင်း ဆွေမျိုးတစ်သိုက် အောင်သွယ်တော်ကြီးများ အကူအညီဖြင့် အစ်ကိုအတွက် ကြင်ဘက်ရွေးချယ် ရှာဖွေလိုက်ကြရာ ၃ နှစ် ၃ မိုးကျော်သည်၌ ရွာချင်းနေဝက်ခရီးကွာသော သစ်ဆိမ့်ကုန်းရွာ၌ သတို့သမီး(ယခု အစ်ကိုဇနီး) မအေးယဉ်ကို တွေ့ကြပါလေ၏။ ထို့ကြောင့် နဖူးစာရွာလည် ဆိုကြသထင့်။

ထိုစဉ်က ကျွန်တော်အသက် ၁၂ နှစ် ၁၃ နှစ်ခန့်ရှိနေပြီ ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ မှတ်မိနေပါပြီ။ မအေးယဉ်သည် ပြောပလောက်အောင် ချောမောလှပါသည်။ အစ်ကိုထက် ရုပ်သာသည်ဟုဆိုပါသည်။ ပစ္စည်းမှာ အစ်ကိုဘက်ကသာ၍ ထေကြပါသည်။ အစ်ကိုအောင်ခိုင်နှင့် မအေးယဉ်တို့ နှစ်ဘက်မိဘများ စေ့စပ်ကြောင်းလမ်းသည်၌ သူတို့မင်္ဂလာမဆောင်မီ အစ်ကိုက သူ့ဇနီးလောင်း အိမ်သွားလည်တိုင်း ကျွန်တော်ပါသွားမြဲ ဖြစ်သည်။ ဪ သူတို့ခေတ် သူတို့အဖြစ်နယ် နှစ်ဘက်မိဘစေ့စပ်ပြီး အိမ်မှာ လွတ်လပ်စွာ တွေ့ခွင့်ရှိကြသော်လည်း သူတို့ချင်း နှစ်ယောက်ထဲတွေ့၍ စကားမပြောကြသေးချေ။ ကျွန်တော်က ကြားမှ ပုဏ္ဏားတိုင် ပါနေရသေး၏။ တစ်ယောက်တစ်ယောက် ကိုတွေ့၊ မောင်တွေ၊ မိတွေ ခေါ်ဖို့ဝေးဘိတောင်း၊ သူတို့နာမည်မှ မခေါ်တတ်ကြသေး။ ကျွန်တော့်နာမည်မှာ မောင်ထွန်းလင်းဖြစ်ရာ မအေးယဉ်က

အစ်ကိုအား 'မောင်ထွန်းလင်းအစ်ကို' ဟု ခေါ်၏။ ကျွန်တော်က မအေးယဉ်အား မမယဉ်ဟုခေါ်သဖြင့် အစ်ကိုက သူ့ဇနီးလောင်းအား ကျွန်တော့်ရှေ့ထားပြီး 'မင့်မမ ယဉ်' ဟုဆို၍ စကားပြော၏။ တကတဲ ကျွန်တော်မရှိ သူဘယ်လိုပြောမယ် မသိ။

ထိုစဉ်အခါမှာ ကျွန်တော်က ကာလပေါ်ဝတ္ထုဖတ်ခြင်း၊ ရုပ်ရှင်ကြည့်ခြင်းများ ရှိနေပြီဖြစ်၍ အစ်ကိုအား "အစ်ကိုက ကျွန်တော့်ကို ဘာလို့ ကြားထဲကထားနေတာလဲဗျ။ အစ်ကိုတို့နှစ်ယောက်ထဲတွေ့ပြီး ဖက်ပြုနမ်းပါလား" ပြောတော့ အစ်ကိုက ရှက်စနိုးဖြင့် "ဟာ... မင်းကလည်း" ဟု ပြန်ပြောပါသည်။

သို့ဖြင့် လှည်းလမ်းများပေါက်၍ စပါးရောင်းချပြီးသော ထိုနှစ်နေရာသီမှာ နေ့ကောင်းရက်သာရွေးလျက် သူတို့မင်္ဂလာသဘင် ဆင်ယင်ကျင်းပပါသည်။

အစ်ကိုတို့အိမ်မှာ အစ်ကိုကိုရှင်းပြတုန်းက တစ်ကြိမ်၊ ယခု မင်္ဂလာဆောင်မှာတစ်ကြိမ် ရှိသမျှဆွေမျိုးအားလုံးတို့က ရောက်ကြခြင်းဖြစ်လေသည်။ ကျေးရွာတို့မွေတာ လှည်းတွေ လှည်းတွေနဲ့ပေါ့။

အစ်ကိုတို့ ကုတ္တီကုန်းရွာနှင့် မမယဉ်တို့ သစ်ဆိမ့်ကုန်းရွာမှာ ခြေကျင် နေ့ဝက်ခရီးဖြစ်လေရာ လှည်းများနှင့် သန်းခေါင်ကျော်တွင် ထမောင်းပါမှ နံနက်မင်္ဂလာအချိန်မီရောက်မည်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မင်္ဂလာအကြိုနေ့ ညနေမှာ အစ်ကိုတို့အိမ်သို့ ဆွေမျိုးအားလုံးရောက်နေကြသည်။ စားတာသာ မလှုပ်ကြီးတစ်ခုတည်းမှာ ဖြစ်၍ အိပ်ရန်မူ အဘယ်လျှင် အိမ်ဆုံမည်နည်း။ ခြေခင်းလက်ခင်းသာယာသော နေရာသီဖြစ်၍ လှည်းများပေါ်၌လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်များအောက်၌လည်းကောင်း အိပ်စက်ကြကုန်သည်။

သန်းခေါင်ယံတွင် အိပ်ရာမှနိုးကြ၍ ပြင်ဆင်ကြပြီး နာရီပြန်တစ်ချက်လောက်မှာ တစ်ရာကျော်သော လှည်းတန်းရှည်ကြီး ထွက်ခဲ့လေသည်။ လှည်းယာဉ်လေးများလည်းပါ၏။ လှည်းကြမ်းကြီးများလည်း ပါ၏။ အနေးတစ်ကျော့၊ အမြန်တစ်သော့ဖြင့် ဆူဆူညံညံ မောင်းနှင်ခဲ့ကြရာ နံနက်အရက်တက် သစ်ဆိမ့်ကုန်းရွာ ညီညီအတန်းကို လှမ်းမြင်နေချိန်တွင် လှည်းတန်းရှည်ကြီး တုံ့ခနဲ ရပ်သွားလေသည်။ သတို့သမီးရွာမှ ကာလသားများက ကြိုးတားခြင်း။

ထုံးစံအတိုင်း သတို့သားဘက်မှ လူကြီးများနှင့် ကာလသားများ ဆင်းသွားကြသည်။ ဟိုလူတွေမှာ သောက်စားမူးယစ်နေကြလျက် မေးတပြက် ဒုတ်တပြက်ဖြင့် သူတို့လိုချင်တာမရရင် မင်္ဂလာပွဲပျက်အောင် ခုတ်မယ်ထစ်မယ်ပေါ့။ သည်ဘက်က စေ့စပ်သောအခါ၌ ငွေငါးရာပေးရမည်ဟု ဆို၏။

ထိုစဉ်မှာ စပါးတစ်ရာမှ တစ်ရာအစိတ်၊ တစ်ရာငါးဆယ်ရှိလေရာ ငွေ ၅၀၀ မှာ နည်းနည်းနောနော မဟုတ်ပါချေ။ များလွန်းပါသည်ဆိုသောအခါ၌ နှစ်ဘက်စလုံးမှာ ချမ်းသာသော ထိတ်ထိတ်ကြို မင်္ဂလာဆောင်တွင် အနည်းဆုံးတောင်းတာပါပဲဆို၏။ သို့ဖြင့် နောက်ဆုံးမှာ ၃၅၀ နှင့် ဈေးတည့်ကြသည်။ ဤအခါ၌ သတို့သားကို သူတို့လှည်းပေါ်တင်၍ သူတို့ကိုယ်တိုင် မင်္ဂလာဆောင်အိမ်ရောက်အောင် လိုက်ပို့ကြသည်။ သတို့သားသည် သတို့သမီး 'အိမ်ပါ' အဖြစ်နှင့် ဤရွာမှာနေရမည်ဖြစ်၍ နောင်ရေးနောင်ရာ အားလုံးကိုလည်း တာဝန်ယူပါမည်ဟု အကြီးဆုံးကာလသားခေါင်းဆောင်ကြီးက အာမခံ၏။ ယင်းလည်း တစ်ရွာတွင် လူသစ်တစ်ယောက်အတွက် ထိုခေတ်က လိုအပ်ချက်တစ်ခု ဖြစ်ပေသည်။

ကဲ မိုးလင်းအားကြီးအချိန် သတို့သမီး၏ရွာထဲသို့ သတို့သားဘက်ကလှည်းများ ရောက်ကြပြီဆိုပဲ။ အရေးကြီးသော လက်ရင်းလူများက သတို့သမီး အိမ်ပေါ်တက်ကြ၊ ကျန်လူများက သင့်လျော်ရာတွင် လှည်းများကို ဖြတ်ကြ၍ ကိုယ့်လှည်းပေါ်မှာပင် မင်္ဂလာပွဲထိုင်ရန် ဝတ်စားပြင်ဆင်ကြသည်။

မင်္ဂလာဆောင်မှာ နံနက်ခင်းဧည့်ခံ၍ ကျွေးမှာက ဘာတဲ့လဲ၊ ပေါင်မုန့် အုန်းနို့ဆမ်းတဲ့။

အသောက်အစား ဝါသနာပါသူများက နောက်ဖေး ကောက်ရိုးပုံကို ကြွကြ။ ဒီရွာက ကာလသားများက ထန်းရည်၊ အရက်၊ ကြက်ကြော်၊ အမဲကြော်တို့နှင့် ဧည့်ခံလျက်ပါပဲ။

ကဲ... မင်္ဂလာပွဲကြီး စပြီ။

ပထမဦးဆုံး သတို့သားဘက်က မည်သည့်လယ် ဘယ်နှဧကကို ဦးပိုင်နံပါတ်နှင့်တကွ ကြွငြာလိုက်၏။ သတို့သား၏ နာရီ၊ လက်စွပ်၊ ရွှေလက်ပတ်ကြိုး၊ ရွှေကြယ်သီး၊ ခန်းဝင်ပစ္စည်းတန်ဖိုးလည်း ပါရ၏။

ဒုတိယ သတို့သမီးဘက်က ထည့်သည့်ပစ္စည်း ရွှေခြေကျင်း၊ ရွှေကြယ်သီး၊ ရွှေလက်ကောက်၊ ရွှေဆွဲကြိုး၊ ရွှေဆံထိုး ဘယ်နှရံ အချိန်ဘယ်လောက်သား၊ ခေတ်တန်ဖိုး ဘယ်လောက်ကအစ ထုတ်ဖော်၍ နှစ်ဘက် စာရင်းတင်ပြရသည်။

ထို့နောက် နှစ်ဘက်သောဆွေမျိုးများက ကိုယ့်ဘက်ကိုယ် လက်ဖွဲ့ကြခြင်းများ။

"စခန်းကျတဲ့ သဖန်းလှရွာ ဦးမြမောင်-မမယ်ဟန် သတို့သားဘက်က လက်ဖွဲ့ငွေ ငါးထောင်တဲ့ခင်ဗျာ..."

မင်္ဂလာစကား ငါးထောင်ဆိုခြင်းသည် စင်စစ် ရှိ ဖြစ်၏။ သည်လိုပဲ မင်္ဂလာပွဲမှာ တစ်ကျပ်ကို တစ်ထောင်ဟု ကြွညာရ၏။ သည်လို အော်ဟစ်သူမှာ သတို့သားဘက်က တစ်ယောက်၊ သတို့သမီးဘက်က တစ်ယောက် အသီးသီးရှိသည်။ လက်ဖွဲ့ကြေးစာရင်း မှတ်သူကလည်း

တစ်ဘက်တစ်ယောက်ရှိသည်။ ကိုယ့်ဘက်ကိုယ် အော်ကြမှတ်ကြရသည်။ ယင်းသည် အချည်းနှီးမဟုတ်၊ ယခင်ကနှင့် နောင်အသွားအပြန်အတွက် ဆွေမျိုးဝတ္ထရား ဆောင်ရွက်ရန်များဖြစ်ပေသည်။

ဤမင်္ဂလာပွဲမှာ အစ်ကိုဘက်က လက်ဖွဲ့ကြေးချည်း ၁၈၀၀ ကျော်ရ၍ တော်တော်လေးမူးနေပြီဖြစ်သော ဦးလေးဖိုးသီးက...

"ကွာ... တို့ဘက်က နှစ်ထောင်တော့ ပြည့်ရမယ်ပေါ့၊ ငါက ၅၀၀ တိုးမယ်"ဟု စပြီး ဘယ်သူဘယ်ဝါက တစ်ဆယ်တိုး နှစ်ဆယ်တိုး ဆိုခြင်းဖြင့် ၆၄ ၂၀၀၀(နှစ်ထောင်တိတိ) ပြည့်သွား၏။ မိန်းကလေးဘက်က စုစုပေါင်းမှ ၁၂၀၀ မျှသာရသဖြင့် ယောက်ျားလေးဘက်က များစွာသာနေလေ၏။ ယင်းသည်ပင် ဆွေမျိုးအင်အား တောင့်တင်းခြင်းဟု ဂုဏ်ယူသည်။

ဤသို့ အိမ်ထောင်ပြုခဲ့သော အစ်ကိုတို့လင်မယားမှာ ယခု သူ့သားမောင်စိန်လှိုင်က မိဘအသိမပေးဘဲ ရုံးတက်လက်ထပ်လိုက်သည်ဆိုတော့ မည်သို့ ခံစားကြရမည်နည်း။

အစ်ကိုသည် သူ့လက်ထဲမှ သူ့သားမင်္ဂလာဆောင် ကြော်ငြာပါသော သတင်းစာရွက်ကို ကြည့်လျက်...

"ဒီထဲမှာက ငါ့နာမည်ရော၊ မအေ့နာမည်ရော၊ မင်းနာမည် တရားသူကြီးဦးထွန်းလင်း တူ ဆိုတာရောပါလို့ ငါ့သားစိန်လှိုင်လို့ ယုံရတာဟေ့..."

ဤတွင် မမယဉ်က...

"နေပါဦး မောင်ထွန်းလင်းရဲ့၊ မိန်းကလေးက မင်းသဘောကျလောက်အောင် တော်ရဲ့လား"

"ဪ... မမယဉ်ရယ်... ကျွန်တော့်သဘော မပါရပါဘူး ဆိုနေမှပဲ။ ခုကာလ မြို့ပေါ်ကဟာလေးတွေဟာ များသောအားဖြင့် သူတို့ကြိုက် သူတို့ဟာ သူတို့သဘောနဲ့ ယူလိုက်ကြတာပျ"

"အခု သင်းတို့လင်မယား ဘယ်မှာနေသလဲ"

"ဟဲ့.. ဟဲ့.. မမယဉ်က သူ့ချွေးမ ကြည့်ချင်လှပြီထင်ရဲ့"

"မကြည့်ချင် မြင်ချင်လျက်သား ဆိုသလိုပေါ့ဟယ်"

"မမယဉ်က သိပ်သဘောမကျဘူးထင်ပါရဲ့။ မောင်စိန်လှိုင်ကို ပေးစားဖို့ ရည်ရွယ်ထားတာများ ဟိုမှာရှိနေလို့လား"

"ရှိတာပေါ့ဟယ်၊ ရှိတာပေါ့"

"ဒါဖြင့် အဆင်သင့်ပါပဲဗျာ" ဆိုပြီး ကျွန်တော်သည် ထိုင်ရာမှထ၍ သိမ်းဆည်းထားသော သတင်းစာတစ်စောင်ကို ယူခဲ့ပြီး "ကိုမြမောင်တို့က ဒီသတင်းတော့ မတွေ့ဘူးထင်တယ်၊ အေးလေ... အစ်ကိုတို့နာမည်တွေလည်း မပါတော့ သူ မဖတ်မိဘူးထင်ရဲ့"ဟုပြောရင်း ကျွန်တော်လက်ထဲက သတင်းစာကိုဖြန့်ပြီး တစ်နေရာလက်ထောက်ပြီး ပြလိုက်ရာ သူတို့လင်မယားနှစ်ယောက်သည် မျက်လုံးများပြူးကြကာ "ဟယ်..." ခနဲ ဖြစ်သွားကြကုန်သည်။

သတင်းမှာ...

ကျွန်တော် မောင်စိန်လှိုင်နှင့် မေရီသက်တို့သည် ယနေ့မှစ၍ လင်မယားအဖြစ်မှ ပြတ်စဲပါကြောင်း။

အစ်ကိုက "ဟင်.. ဘယ်နှယ်ဟာတွေပါလိမ့်ဟယ်"ဟု မှတ်ချက်ချ၍ မမယဉ်မျက်နှာတွင်မူ အံ့ဩရာမှ ပြုံးရောင်သမ်းသွားရာ ကျွန်တော်က ပြောလိုက်သည်။

"မောင်စိန်လှိုင် မိန်းမယူတာလည်း ဖိုးထွား နွားဝယ်သလိုပါပဲ မမယဉ်ရဲ့..."

□

ဤခြေမြေ

ဤခြေမြေ၏ အနှစ်လေးဆယ် ဖြစ်ရေးကြွယ်ခဲ့သည်မှာ အဆန်းမဟုတ်သော်လည်း လွမ်းသရုပ်တော့ ပေါ်လာ၏။ ကျွန်တော် စသိသည်မှာ ဘိုးတောင်ရိုး၊ ဘွားရွှေအိမ် မည်သော အဘိုးအို အဘွားအိုလင်မယား အိမ်ငယ်ကလေး ဆောက်လုပ်၍ နေထိုင်ကြ၏။ ဤအဘိုးအဘွားလင်မယားမှာ ဆင်းရဲသားများဖြစ်ကြ၍ သူတို့ခြံပိုင်မဟုတ်ပေ။ ခြံပိုင်ရှင် ဒေါ်ထွားက သူတို့အား ခြံစောင့်အဖြစ်နှင့် နေစေခြင်းဖြစ်သည်။

ဤခြေမြေသည် ပေ ၁၀၉ x ၁၂၀ မျှ ကျယ်လေးရာ ဘိုးတောင်ရိုးတို့၏ သုံးပင်အိမ်ကလေးသည် အိမ်ရှေ့မျက်နှာစာနှင့်မှ ပေအစိတ်သုံးဆယ်မျှ နေရာယူသောကြောင့် ကျန်သောမြေကွက်လပ်သည် ခြံရှင်၏ ရာသီလိုက်သီးနှံများ စိုက်ပျိုးရာဖြစ်၏။ ယင်းသို့ကြောင့် ခြံရှင်အဖို့ ခြံစောင့်ရသည်။ ဘိုးတောင်ရိုးတို့အဖို့ သေတစ်ပန်သက်တစ်ဆုံး နေဖို့ရသည်။

ဘိုးတောင်ရိုးတို့လင်မယားတွင် သားသမီးများမထွန်းကားခဲ့။ ထို့ကြောင့် မည်သည့်အခါတွင်မျှ ကျောထောက်နောက်ကူ မရှိခဲ့ရာဘဲ တစ်သက်လုံးပင် သူတို့ဘာသာသူတို့ လုပ်ကိုင်စားသောက်သွားကြရသည်။

ကျွန်တော် မှတ်မိသောအရွယ်တွင် ဘွားရွှေအိက ဆန်ခါတင်မုန့် ရောင်းသည်။ ဆန်ခါတင်မုန့်ဆိုသည်မှာ ကျွန်တော်သိသမျှပြောရလျှင် ဆန်မှုန့်ကို ထန်းလျက်အရည်ကျိုနှင့် ဖောက်ကာ ဆန်ခါကြီးပေါ်တွင် အပြားကြီးတင်၍ မိုးဗြဲဒယ်ကြီးကြီးအောက်ခံနှင့် ပေါင်းခြင်းဖြစ်သည်။ ဓားဖြင့် အတုံးအတုံး လှီးပြီးရောင်းသည်။ ယခုခေတ် ဘိန်းမုန့်နှင့်တူလေမည်လော မပြောတတ်။

ဘိုးတောင်ရိုးက ခြံကြိုခြံကြား၊ လယ်ကြိုလယ်ကြားမှ ထန်းပင်ပေါက်ကလေးတွေ၏ ထန်းလက်ငယ်ငယ်ကလေးတွေ ရှာဖွေခတ်ကာ ထိုထန်းလျက်လျှော် နုနုကလေးတွေကို နွားနဖားကြီးကျစ်၍ ရောင်းသည်။ သူတို့လင်မယားသည် ယင်းသို့လျှင် မြန်မာပြည်၌ ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစားတို့၏ လုပ်ငန်းမျိုးဖြင့် ဥပုသ်ရက် ဘုရားသွားကျောင်းတက်ဖြင့် နေထိုင်စားသောက် သွားခဲ့ကြသည်။

ကျွန်တော် သူတို့ကို စတင် အမှတ်သညာထားတတ်သော အရွယ်မှာ သူတို့သည် အဘိုးအိုအဘွားအိုများ ဖြစ်နေကြပြီ။ ကျွန်တော်တို့နှင့် ဆွေမျိုးတော်သည်ဟုလည်း သိရပါသည်။ ကျွန်တော် ကျောင်းသွားတတ်သော အရွယ်မှာ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း ဘွားရွှေအိက ဆန်ခါတင်မုန့် တစ်တုံးတစ်တုံး ဆီး၍ပေးပါသည်။

ကျွန်တော် ယနေ့တိုင်မမေ့နိုင်သည့် အစားတစ်လုပ်ကား အမဲသားတစ်တုံးဖြစ်ပါသည်။ တစ်နေ့သ၌ ကျွန်တော် သူတို့အိမ်သွားလည်စဉ်မှာ အဘိုးအဘွား ထမင်းစားနေခိုက်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော့်အား ထမင်းစားရန် ခေါ်ရာ ကျွန်တော်က ထမင်းစားခဲ့ပြီးပါပြီ။ ဘာဟင်းချက်သလဲ၊ ဟင်းတော့ စားချင်ပါသည်ဆိုသဖြင့် သူတို့ဟင်းပန်းကန်ထဲမှ အမဲသားတစ်တုံးကို ခပ်၍ ပေးပါသည်။ ကျွန်တော် တစ်ကိုက်စားလိုက်သော် ခွေး မီးခဲဝါးမိသလို တရှူးရှူး တရှားရှား ဖြစ်ရပါတော့သည်။ အကြောင်းကား ငရုတ်သီးစပ်သောကြောင့်ဖြစ်၏။

စင်စစ် ဒီအဘိုးအဘွားဟင်းက ငရုတ်သီးအများကြီးခတ်လို့မဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော်တို့အိမ်က ငရုတ်သီးအစပ် မစားတတ်၍ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော့်အမေသည် ကြက်သား ဝက်သား တစ်ပိဿာလောက်ချက်၍မှ ငရုတ်သီးနှစ်တောင့် သုံးတောင့်လောက်ကို အစေ့ထုတ်ပြီး ကြက်သွန်နှင့် ထောင်းထည့်တတ်သူ ဖြစ်ပါသည်။ ဒါကို အမှတ်မဲ့ပြုလိုက်မိသော အဘွားသည် ကျွန်တော့်အား သနားကာ “အင်း... ဖြစ်မှဖြစ်ရလေ ငါ့မြေးရယ်၊ ရော... ရော ရေငုံပြီး ပလုတ်ကျင်းလိုက်”ဆို၍ ရေတစ်ခွက် ခပ်ပေးပါသည်။ နို့ပြီး အမဲသားတစ်တုံးကို ရေဆေးပြီး ကျွန်တော့်ကို ပေးပါသည်။

ပြီးတော့မှ ကျွန်တော့်ကို နောက်ပါသည်။

“ငါ့မြေး ယောက္ခမအိမ်ရောက်မှ ခက်မယ်ကွယ်”

“ဘာကြောင့်လဲ အဘိုးရ...”

“မင်း.. ဒီလိုဟင်းတုံးမျိုးကို ရေဆေးပြီးမှ စားနေရမှာပေါ့...”

“အောင်မယ် အဘိုးရယ်၊ ကျွန်တော်တို့အိမ်လိုပဲ ငရုတ်သီးစပ်စပ် မစားတဲ့အိမ်က မိန်းမကိုမှ ယူမှာပေါ့ဗျ...”

ယင်း၌ အဘိုးသည် ပါးချိုင့်ချိုင့်၊ သွားကျဲ့ပဲ့ပဲ့နှင့် သဘောကျရယ်မောခဲ့သည်ကို မှတ်မိပါသေးသည်။ ဤအဘိုးနှင့်အဘွားအို တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် သိပ်မခြားဘဲ ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့် သေဆုံးကွယ်ပျောက်ကြသောအခါ ကျွန်တော့်အသက်မှာ ၈ နှစ် ၉ နှစ်မျှသာ။ အဘွားကြီးက ပထမသေဆုံးသွားသည်ဟု ထင်ပါသည်။

ငယ်လင်ငယ်မယား အသက် ၇၀ ကျော်မျှ ပေါင်းသင်းနေထိုင်သွားခဲ့ကြသော ဤအဘိုးအို အဘွားအိုလင်မယားအား ရွာထဲပြောစမှတ် စကားကျန်ခဲ့သည်မှာ...

“သူတို့လင်မယား တစ်ခါမှ ရန်မဖြစ်ခဲ့ဖူးဘူး...” တဲ့။

ဤအဘိုးအိုနှင့် အဘွားအို၏ အိမ်ကလေးသည် တစ်မိုးနှင့်တစ်ဆောင်းမျှ လူသူကင်းမဲ့စွာ ယိမ်းယိုင်ပျက်စီးနေပြီးမှ ထိုအိမ်ကလေးကိုဖျက်၍ အိမ်သစ်ဆောက်ကာ ဤခြံမြေသို့ (ကျွန်တော်သိသမျှ) ဒုတိယ ရောက်လာသူမှာ ငကျော်၊ မယ်မြခေါ် အိမ်ထောင်စုဖြစ်ချေသည်။

ယင်းအဘိုး အဘွားလင်မယားနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်။ သူတို့မှာ သားသမီးတွေ သိပ်များသည်။ နို့ပြီး လင်မယားလည်း ခဏခဏ ရန်ဖြစ်ကြသည်။ သူတို့လင်မယားသည် အရပ်၌ ထူးခြားသည်မှာ လင်ကပုသလောက် မယားက အရပ်မြင့်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုလူ၏နာမည်မှာ သူမိဘများမှည့်စဉ် ‘မောင်ကျော်’ဟု ဖြစ်တန်ရာသော်လည်း ‘ငကျော်၊ ငကျော်’ဟု အခေါ်ခံရသည်ကို ထောက်ချင့်ခြင်းဖြင့် ဆင်းရဲသားလူတန်းစားဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလှသည်။ ကျွန်တော့်အနေနှင့်တော့ ကျွန်တော့်ထက်များစွာကြီး၍ ကိုကျော်ဟု ခေါ်ခဲ့သောကြောင့် ယခု ကိုကျော်ဟု ရေးရပါမည်။

အောင်မယ်... ကိုကျော်သည် တစ်ကြိမ်တစ်ခါတုန်းက ကျေးရွာဒေသတွင် အတော်ပင် ရေပန်းစားခဲ့ဖူးသည်တဲ့။ သူသည် အရပ်ပုသလောက် ဒုန်းပြေးကောင်းသူလည်းဖြစ်၍ ကျွန်တော်တို့အရွယ်နှင့် မမီလိုက်သော ရှေးခေတ်ရှေးအခါများတွင် ထိုကျေးရွာများမှာ ဒုန်းပြေးပြိုင်ပွဲများ အလောင်းအစားနှင့် ကျင်းပခဲ့ကြသည်တဲ့။ ထိုစဉ်အခါမှာ ကိုကျော်က အနိုင်များခဲ့သည်တဲ့။ ထို့ကြောင့် ကြေးရတတ်တို့၏ မြှောက်စားခြင်းကိုခံရ၍ ငွေစလည်း ရွှင်ခဲ့သည်တဲ့။

ကျွန်တော် သိရသောအချိန်၌ကား ဒုန်းပြေးပြိုင်ပွဲများလည်း မရှိတော့၍ ကိုကျော်သည် သူများအိမ်က သူရင်းငှားသာတည်း။ သားသမီး လူမမယ်တွေကများ၍ ဆင်းရဲလိုက်သည်ကား ပြောဖွယ်မရှိပါ။ စပါးပေးတွေ၊ တင်းတိုးတွေ၊ ကုန်စုံဆိုင်ကကြွေးတွေမှာ ဝလချီးလည်နေသည်။ ဘယ်တော့မှ ကျေသည်၊ ပြတ်သည်မရှိခဲ့။ ကြွေးဟောင်မဆုံးခင် ကြွေးသစ်က ထပ်၍ ထပ်၍သာ လောင်းနေခဲ့သည်။ ကိုကျော်သည် သဘောသကာယကောင်း၍ သူများခိုင်းသမျှ ပေါ့ပါးသွက်လက်စွာ လုပ်ပေးတတ်၍သာ သူတို့အိမ်သားများ မဝတ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။

ကိုကျော်သည် လုံးဝ ပျင်းရိတတ်သူမဟုတ်ချေ။ အလုပ်နှင့် လက်နှင့် မပြတ်အောင် လုပ်သူဖြစ်သည်။ သူများအိမ်မှာ သူရင်းငှားအဖြစ်နှင့် မိုးတွင်း လယ်လုပ်ပြီးသော် ထန်းရည်ကလေး တက်လိုက်သေးသည်။ ကောက်ရိတ်ချိန် စပါးပေါ်ခါနီး၌ မုန့်ဟင်းခါးလုပ်၍ ရောင်းလိုက်သေးသည်။ မြို့မှာလို မုန့်ကို ဖိုကဝယ်၍ ဟင်းသာချက်ရုံမဟုတ်။ ကိုယ်တိုင်ဆန်ပုပ်စိမ်း၊ အမှုန့်ထောင်းပြီး ညှစ်ရခြင်းဖြစ်သည်။

ယင်းသို့ မုန့်လုပ်ဆန်နှင့် ဟင်းဖိုးရအောင်ကား အကြွေးယူရခြင်းနှင့် ချေးရခြင်းဖြစ်သည်။ လယ်တောကအပြန် မောမောနှင့် လာစားကြသူများကလည်း အများအားဖြင့် ပိုက်ဆံနှင့်မဟုတ်ကြ။ စပါးပေါ်တော့မှ စပါးကို ပေးကြမည်။

ထည့်စမ်းဟေ့.. တစ်ပန်းကန်၊ ထည့်ဦးဟေ့... နောက်တစ်ပန်းကန်နှင့် တောထမ်းစား ပန်းကြီးတွေအမောက် တစ်ယောက်ကို သုံးလေးငါးပန်းကန် စားကြသည်မှာ အားရစရာ ကောင်းလှသည်။ ပိုက်ဆံလက်ငင်းပေးဆိုလျှင် သူတို့တစ်တွေ ဤမျှ စားကြမည်မဟုတ်။ လယ်သမားကို စပါးပေါ်ပေးဆိုလျှင်ကား ဆင်တောင် အကြွေးဝယ်လိုကြသည်ကို သတိပြုရာသည်။ ဤမုန့်ဟင်းခါးစားပွဲကို စဉ်းစားမည်ဆိုပါက စပါးဖိုးကို ခေါက်ချိုးထားရမည်ဖြစ်၍ လူတစ်ယောက်သည် တစ်ထိုင်တည်းမှာပင် စပါးတစ်ခွဲ တစ်တင်းကို စားပစ်နေသည့်အမိပွယ်ပေါ်ပေသည်။

ယင်းသို့လျှင် ကိုကျော်တို့သည် ဆောင်းခါသမယ စပါးပေါ်ခါနီးမှာ တစ်နှစ်လျှင် ၃-၄ ကြိမ်မျှ မုန့်ဟင်းခါးလုပ်၍ ရောင်းချတတ်သည်။ လင်က မုန့်ညှစ်၊ မယားက ဟင်းချက်၊ ကျက်ပဟေ့ဆိုပါက တစ်အိမ်မှတစ်ဆင့် တစ်ယောက်တစ်ပေါက်နှင့် အရပ်ထဲကို ကြေညာလိုက်လေသည်။

အချိန်မှာ ညနေခင်းကလေး ဖြစ်လေသည်။ ဤတွင် ညစာကို ငါးပိရေနှင့်တို့စရာသာဖြစ်ကြောင်း အတတ်သိနေကြသော ကိုရွှေလယ်သူလယ်သားတို့သည် အပြေးအလွှားလာရောက်ကာ တဝတပြီ အကြွေးစားသောက်ပါလေတော့သည်။

ယင်းကား ကိုကျော်တို့၏ ပွပေါက်ပင်။ သို့သော်လည်း သူတို့၏ ကြွေးဝလချီး လည်နေသည်ကား ဘယ်တော့မှ ကိစ္စမပြီးချေ။ အကြောင်းမှာ ကျေးရွာက အကြွေးမည်သည် စပါးပေးတင်းတိုးတွေ ဖြစ်ချေသည်။ ဤအထဲ၌ ကိုကျော်အိမ်မှာ ကလေးတွေ တစ်နှစ်တစ်ယောက်လို တိုးနေသည်။ ဤလိုဆင်းရဲသားမျှ လင်ကိုယ်မယား တက်ညီလက်ညီ လုပ်နိုင်မှ တန်ရုံစားရသည်ကို ကိုကျော်ဇနီး မယ်မြက ကလေးတွေ တပြတ်ပြတ် မွေးလေတော့ သူလုပ်အားသည် နှစ်စဉ်လို ပဋိသန္ဓေရင့်ချိန်၊ မီးဖွားချိန်၊ သွေးနုချိန်တို့မှာ ပျက်ကွက်ရသည်။

သူ ပျက်ကွက်သလောက် စားမည့်ပါးစပ်ပေါက်တွေက တိုးလာသည်။ ဒီတော့ ဒီအိမ်ထောင် မဆင်းရဲခံနိုင်ရောလား။ ဒါနှင့် ကိုကျော်သည် တစ်နှစ်သောအခါဝယ် အပွကြံသောလုပ်ငန်းတစ်ရပ်ကို လုပ်လေသည်။ အရက်ချက်ခြင်း။ အရက်ချက်ခြင်းသည် တစ်ကျပ်ဖိုးရင်းလျှင် ငါးကျပ်ဖိုးရ၍ လေးကျပ်မြတ်သော လုပ်ငန်းမျိုးပေတည်း။ စွန့်စားခန်းတော့ ဖြစ်သည်။ မိမိ ဤလုပ်ငန်း လုပ်မှန်း သိသူတို့အား 'သွားတို့' မှာစိုး၍ သင့်မြတ်အောင် ချော့မော့ပေါင်းသင်းရသည်။ သို့သော် ရာဇဝတ်မကင်းသော လုပ်ငန်းမျိုးသည် တစ်ကွေ့ မတွေ့၊ တစ်ကွေ့တော့ တွေ့တတ်ပေရာ တစ်နေ့သ၌ 'ငကျော် ချက်နေတုန်း ညကြီးမင်းကြီးမှာ ယစ်မျိုးဘက်ကလာဖမ်းတာ အရက်တွေရော ပေါင်းအိုးတွေရော မိသွားပတဲ့ဟေ့...' ဟု ကြားရသည်။ ထိုမှတပြီ ကိုကျော် ထောင် တစ်လကျသွားသည်။

ကိုကျော် ထောင်ကလွတ်လာသောအခါ၌ သူမရှိမီ သူ့အိမ်သားများ အကြွေးစားထားကြသည်ကို ဘာနှင့် မြန်မြန်ဆပ်ပါမည်နည်း။ ကိုကျော်သည် အရိပ်အခြည်ကြည့်၍ ခေတ္တမျှသာ စောင့်ဆိုင်းပြီးနောက် မြက်မြက်တွေခွဲပြီးဖြစ်သော အရက်ချက်လုပ်ငန်းကိုပဲ ပြန်ကိုင်လေသည်။

လယ်လုပ်ချိန်မှာ လယ်လုပ်မပျက်ပေ။ မုန့်ဟင်းခါးလုပ်ချိန်မှာ မုန့်လုပ်မပျက်ခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် ခါတိုင်းနှစ်များထက် ချောင်ချောင်လည်လည်ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။ သို့သော် တစ်နှစ်ကျော်မျှကြာသည်၌ အရက်အဖမ်းခံရပြန်၍ ကိုကျော် ထောင်ထဲရောက်သွားပြန်ချေသည်။ ဤဒုတိယအချိန်၌ကား နှစ်ဆတိုး၍ နှစ်လထောင်ကျလေသည်။

ထို့နောက်၌ကား ကိုကျော်သည် ထောင်ကို ခြင်ထောင်ဟု အောက်မေ့သွားချေပြီ။ ထောင်မကျမီ၌ ချောင်ချောင်လည်လည် စားသုံးရသော အရက်ချက်ခြင်းလုပ်ငန်းကို လည်လျှင်လည်သလို ဦးစားပေးလုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် ထောင်ကလွတ်လိုက်၊ ပြန်ကျလိုက်ဖြင့် သူ့ဘဝကို ဖန်တီးနေပေတော့သည်။ သူသည် ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာလူမျိုးဖြစ်လေရာ အရက်ချက်ခြင်း၊ ထောင်ကျခြင်းသည် ဒုစရိုက်မှုမှန်း သိပေသည်။ သို့သော် သူ့အိမ်ထောင်၏ ဝမ်းရေးက ခက်လှသည်။ သူ့စိတ်ထဲ၌ ငါးသားများ လူလားမြောက်ခဲ့သော် အားကိုးဖော်ရကာ ကောင်းကြောင်းကောင်းရာဖြင့်သာ အသက်မွေးနိုင်ရာ၏ဟု မျှော်လင့်ပေသည်။ သူ၏ အကြီးဆုံးနှစ်ယောက်သော ရင်သွေးမှာလည်း သားများဖြစ်ကြပေသည်။

သို့ရာတွင် သူ၏သားကြီး ဩရသများ ထွန်တုံးထွန်တံ နိုင်စပြုသောအခါ၌ ကိုကျော်ဝမ်းမြောက်စ ရှိသေးသည်။ မြက်ရိတ်ရာမှာ ကိုကျော် ပိုးထိပြီး ဆုံးရှုံးလေသည်။ သူ့ဘဝသည် ဒုက္ခတွင်းသက်သက်။

ကိုကျော်သေဆုံးပြီးနောက် သူ့အိမ်ထောင်သည် ဤခြံမြေတွင် တစ်နှစ်မျှ ဆက်လက်တည်ရှိနေပေသေးသည်။ သို့သော် ဤခြံမြေပိုင်ရှင် အပြောင်းအလဲဖြစ်သည်၌ နေထိုင်သူတို့လည်း ပြောင်းရပေတော့သည်။

ဤခြံမြေ အပြောင်းအလဲဖြစ်ရသည်မှာ တစ်ဆင့်မှတစ်ဆင့် ရောင်းချ၍မဟုတ်ဘဲ မူလဤခြံမြေပိုင်ရှင် ဒေါ်ထွားသေဆုံးသည်၌ သားဖြစ်သူ အမွေရသည်။ ဤသားက သူ၏ရောင်းရင်း အပေါင်းအသင်းမိတ်ဆွေကို ထားခြင်းဖြင့် ဒေါ်မယ်မြတို့ မုဆိုးမသားအမိတွေ

အခြားတစ်နေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ရခြင်းဖြစ်ပေသည်။ တတိယမြောက် ရောက်လာသူကား ဘိန်းစားမိသားစု ဖြစ်၏။ လင်မယားနှစ်ယောက်နှင့် သမီးတစ်ယောက်။ သို့သော် ဘိန်းစား ဆိုပေမည် သိပ်ပြီးတော့ အထင်မသေးလိုက်နှင့်။ မူလက ဤခြံမြေတွင် ရိုးရိုးလုပ်ကိုင်စားသောက်သွားသော မောင်ကျော်ကို ငကျော်ဟု ခေါ်ကြသော်လည်း ဤဘိန်းစား နာမည်ရင်း ကိုဘိုတင်ကိုကား ရွှေဘိုတင်တဲ့ခင်ဗျာ။ အရပ်ကာလသားများက ခေါ်ကြသည်။ ရွှေဘိုသားဖြစ်၍ မဟုတ်ချေ။ ကာလသားဆန်ခြင်း၊ အပေါင်းအသင်း ဝင်ဆုံခြင်း၊ ဝင်ငွေရွှင်ခြင်းတို့ကြောင့် ရွှေ တစ်လုံးဘွဲ့တပ်၍ ပေးကြခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ရွှေဘိုတင်အလုပ်သည် နွားပွဲစားဖြစ်သည်။ ရွှေဘိုတင်သည် ဘိန်းစားပီပီ သည်းခံခြင်းသဘောတရား အပြည့်အစုံနှင့် အပြောညက်လှပေသည်။ နွားပွဲစားမှ နွားကို ကိုယ်တိုင်ကိုင်သူ မဟုတ်ပေ။ လက်ထောက်တပည့်အား ကိုင်စေပြီး သူက အပြောကလေးနှင့် စားနေသူ ဖြစ်သည်။ ရွာတွင် နွားရောင်းသူသည်လည်းကောင်း၊ နွားဝယ်လိုသူသည်လည်းကောင်း သူ့ကို အားကိုးရပေသည်။ လယ်သမားတို့ကျေးရွာ၌ နွားအရောင်းအဝယ်တို့သည် သီတင်းမပြတ်ရှိနေကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် အရောင်းအဝယ်ကောင်းသော နွားပွဲစားသည် စားသာသည်သာချည်း။

ယင်းသို့ဖြင့် ဘိန်းစားပေမည် ဝင်ငွေရွှင်တော့ လူတွေက “သူ့ဘိန်းဖိုး သူရှာစားတာပဲ၊ တခြားဘိန်းစားတွေလို ခိုးခြင်းဝှက်ခြင်းမရှိ” ဟု သူ့ကို ဖိနှိပ်ခြင်းမပြုကြပေ။ နွားရောင်းဝယ်မှုကိစ္စ၌ သူ့ကိုပင် ဆရာတင်ကြရချေသည်။

မိုးရာသီတွင် လယ်လုပ်ချိန်မို့ နွားအရောင်းအဝယ်ပါးသော်လည်း ရွှေဘိုတင်သည် ပင်ပင်ပန်းပန်း လုပ်ရသည်မရှိချေ။ သူ့ဇနီးနှင့် သူ့သမီးက ကောက်စိုက်ခြင်း၊ ရက်ကန်းရက်ခြင်းများကို ပြုလုပ်၍ ဝင်ငွေရနေသေး၏။ ထို့ပြင် ရွှေဘိုတင်သည် (သူပြောလေ့ရှိသော စကားအရ) ဉာဏ်ကလေး လွှာသုံးသည်လည်း ရှိသေး၏။ ၎င်းမှာ ရပ်ရွာအဖို့ ကောင်းသည်မဟုတ်ချေ။ ရပ်ရွာ၌ လူငယ်လူရွယ်များကို ဘိန်းစားသင်ပေးခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

သူသည် လိုင်စင်ရ ဘိန်းစားဖြစ်လေရာ တစ်ပတ်စာ သူ ထုတ်လာသောဘိန်းများထဲမှ ကာလသားလူငယ်များကို အလကား စပြီး ဘိန်းရှူသင်ပေးလေသည်။ အဲ... သင်းကလေးတွေ စွဲနေပြီဆိုသောအခါ၌ သူထံမှာ ဘိန်းကျွေးကျွန် ဖြစ်ပေတော့သည်။ ဘိန်းကလေးရှူရမည့်အရေး၊ မျိုရမည့်အရေး သူ့ကို ခယတော့သည်။ နောက်ဆုံး၌ သူသည် သူ့လိုင်စင်နှင့် ဈေးသက်သာစွာ ရလာခဲ့သောဘိန်းကို သူတပည့် ရပ်ရွာလူငယ် ဘိန်းစားများအား အပြင်ပေါက်ဈေးဖြင့် ရောင်းခြင်းဖြင့် သူသည် အမြတ်ထုတ်သူ ဖြစ်လာပေတော့၏။

ဤခြံမြေတွင် ရွှေဘိုတင်နေသောအခါ၌ ကျွန်တော်အရွယ်ရောက်ပြီဖြစ်၍ သူ့အကြောင်း ကောင်းကောင်းကြီး မှတ်မိခဲ့ပါသည်။ သူသည် နှစ်စဉ် ဝက်တစ်ကောင် တစ်ကောင်လည်း မွေးလေ့ရှိသည်။ သူ့စကားသုံးအရပြောရသော် “စုဘူးကလေးတစ်လုံးတော့ မပြတ်ထားရတယ်” ဟူ၏။

“လူတစ်ယောက်ဟာ တစ်နေ့ကို ပိုက်ဆံတစ်ပြား နှစ်ပြားစုပါဆိုရင် ခဲယဉ်းသကဲ့၊ ဟော... ဒီကောင်ရှိနေတော့ ဟော.. သူက တကျိကျိမြည်လိုက်ရင် မနေသာဘူးဟ၊ ဆန်ကွဲဖွန် နှစ်ပြားသုံးပြားဖိုး ဝယ်ပြီး ကျိုလိုက်ရတော့တာပဲ၊ နို့ပြီး ကိုယ့်အိမ်ကရော နံဘေးအိမ်တွေက ထမင်းကျန် ဟင်းကျန်တွေရော မစားနိုင်တာတွေ အလကားမဖြစ်ရဘူး၊ သူ့ကိုယ်ထဲထည့်ပြီး ဝက်သား လုပ်တာပေါ့ကွ၊ အဟား ဟား ဟား” ဟု ရယ်မော၍ ဖြေဆိုတတ်ပါသည်။

သူ့စုဘူးကို နှစ်စဉ် စပါးပေါ်ချိန်မှ ဖောက်တတ်ပါသည်။ လူတွေက ပျားဖွပ်၊ သားတိုး၊ ဝက်မွေးခြင်းအလုပ်သည် မကောင်းသောအကုသိုလ်အလုပ်ဟူ၍ အများဖြင့် ရှောင်ကြဉ်နေကြသော်လည်း ရွှေဘိုတင်အား “ခင်ဗျား စုဘူးမဖောက်သေးဘူးလား၊ ဖောက်တော့ဗျာ” ဆိုသည်ကိုတော့ ပြောလေ့ရှိကြသည်။ ရွှေဘိုတင်က သည်လိုတောင်းဆိုသူတွေ များလာတော့ သဘောကျလှသည်ပေါ့။

ကိုယ်တိုင်ပင် လုပ်ကိုင်သည်မဟုတ်၊ ၎င်း၏တပည့်ငယ်သား ဘိန်းစားငယ်များကို မေးထိုးပြလိုက်ရုံနှင့် ကိစ္စပြီး၏။

ယခု ရေးသားဖော်ပြခဲ့သည်အထိ ရွှေဘိုတင်ဘဝမှ ဘိန်းစားဖြစ်ဘိလည်း ကြုံရည်ဖန်ရည်နှင့် ငွေစရွှင်ကာ အေးဆေးငြိမ်သက်လှပေသည်။ သို့ရာတွင် လူတစ်ယောက်၏ဘဝတစ်ခုတွင် မှန်တိုင်းသည် အမှတ်မထင်ကျရောက်တတ်ပေသေးသည်။

အကြောင်းကား ရေ၌ကျွမ်းကျင်သူသည် ရေ၌ပင် ဘေးအန္တရာယ်တွေတတ်ဘိသကဲ့သို့ နွားအရောင်းအဝယ်၌ ကျွမ်းကျင်သော ရွှေဘိုတင်သည် နွားအရောင်းအဝယ်၌ ဘေးအန္တရာယ် တွေ့ရတော့သည်။

တစ်ခုသော ဗုဒ္ဓဟူးပတ် နွားပွဲထဲဝယ် လူငယ်ကလေးနှစ်ယောက်သည် နွားတစ်ကောင်ကို ဦးလေး ကြည့်ရောင်းပေးစမ်းပါဆိုသဖြင့် သူက ရောင်းပေးလိုက်သည်။ စင်စစ် ဤနွားသည် ကျွန်တော်တို့အရပ်ခေါ် “နွားပေါ့” (ခိုးရာပါနွား ဖြစ်နေသည်) ပိုင်ရှင်ပေါ်လာသောအခါ၌ ဝယ်သူအပေါ် အမှုရောက်လာသည်။ နောက်ဝယ်သူက ရွှေဘိုတင်အပေါ် လွှဲပေးလိုက်သည်။ ရွှေဘိုတင်က သူ့အား ရောင်းပေးပါဆိုသော လူငယ်များထံသို့ ပို့ပေးရမည်။ သို့သော် ဤလူငယ်ကလေးများမှာ မျက်နှာစိမ်းဖြစ်၍ သူ ရှာမပေးနိုင်တော့။

ဤနေရာတွင် အကုသိုလ်သည် တစ်ခုတည်းမဟုတ်၊ အဖော်နှင့်တွဲလာတတ်သည်ဆိုသောစကား မှန်ပြန်သည်က ယင်းအမှုဖြစ်၍ အာမခံနှင့်နေရစဉ် တစ်နေ့သ၌ သူ့လက်သင် ဘိန်းစားငယ်ကလေးသည် ဓားမြှောင်တစ်ချောင်းကို အပေါင်ထား၍ သူထံမှ ဘိန်းဝယ်သွားသည်။ ဤဓားမြှောင်သည် အသွား ၆ လက်မရှိသည်။ ဆင်စွယ်ရိုး ငွေခွေးတပ်နှင့် လှလည်းလှသည်၊ အဖိုးလည်းတန်သည်။

ဒါကို ရွှေဘိုတင်သည် သဘောကျစွာ ကိုင်တွယ်ကြည့်နေစဉ် ရွာသူကြီးသည် ရုတ်တရက် သူ့အနီးရောက်လာ၍ ဤဓားမြှောင် မြင်သွားသော် “ဟာ... လှလိုက်တာကွာ၊ ရွှေဘိုတင် မင်း ဘယ်ကရသလဲ၊ မှန်း ပေးစမ်း ငါ့ကို” ဆိုပြီး ဖျတ်ခနဲ ဆွဲယူလိုက်သည်။

ရွှေဘိုတင်က အမှန်ကိုပြောပြလိုက်သောအခါ၌ သူကြီးမှာ ဤစားမြောင်ကို သိပ်သဘောကျနေပြီဖြစ်၍ “ဒါဖြင့် ဘိန်းစားပေါက်စလေး တင်စိန်ကို ပြောလိုက်၊ ဒီစားမြောင် ငါသိမ်းသွားပြီလို့ အမှုမလုပ်စေချင်၊ ငါ့ဆီလာ တောင်းပန်လှည့်၊ ကြားလား” ဆိုပြီး သူကြီးထွက်သွားတော့သည်။ ရွှေဘိုတင် ပါးစပ်အဟောင်းသားနှင့် ကျန်ခဲ့တော့သည်။

ဤအချိန်၌ ဘိန်းစားပေါက်စကလေး မောင်တင်စိန်ဆိုသည်မှာ အသက်အစိတ်လောက် အင်မတန် စိတ်ထက်သည်။ သူ့စားမြောင်အကြောင်း ကြားရသည်၌ ဒေါသအမျက် ခြောင်းခြောင်းထွက်လေသည်။

ရွှေဘိုတင်သည် ဇိမ်နှင့်စား၍ မိန်းနေတတ်သူဖြစ်သည်။ သူ ထမင်းစားခါနီး၌ အရက်အနည်းငယ် သောက်သည်။ ထမင်းကိုမြိန်ယှက်စွာ စားပြီးနောက် ဘိန်းကိုမျိုကာ တောင်ဆုပ်လောက်ရှိသော ပြောင်းဖူးဖက်ဆေးပေါ့လိပ်ကြီး မီးညှို့လျက် ငုတ်တုတ်မိန်းလေ့ရှိသည်။

ဆေးပေါ့လိပ်ကို အားရပါးရဖွာလိုက်၊ မျက်စိကိုမှိတ်ကာ မိန်းငိုက်လိုက်၊ သူဆေးလိပ်ဖွာစဉ် မတ်မတ်နေသော သူ့မျက်နှာသည် ဘိန်းမိန်းရင်း တဖြည်းဖြည်း ငိုက်ငိုက်သွားလေရာ လည်ပင်းခေါက်ချိုးဖြစ်သွားသောအခါ၌ ဇက်ခနဲ သူ့ခေါင်းပြန်စုပြန်ပြီး ဆေးလိပ်ဖွာလိုက်ပြန်သည်။ ပြီးလျှင် ထိုနည်းလည်းကောင်း ပြန်ငိုက်ပြန်လေသည်။ ယင်းသို့လျှင် ဇိမ်နှင့် ငုတ်တုတ်မိန်းနေပြီး သန်းခေါင်နီးပါးမှ အိပ်ရာဝင်လေ့ရှိ၏။ ထိုနေ့ည၌ ရွှေဘိုတင်သည် အိမ်ရှေ့ဘက်မှ ပုဏ္ဏားကွယ်တိုင်မှီ၍ ဘိန်းငိုက်နေသည်။ ဇနီးနှင့်သမီးက အတွင်းခန်းထဲမှာ ရက်ကန်းရက်နေကြသည်။ ည ၉ နာရီလောက်မှ စီခနဲ ဆူဆူညံညံ ကြားလိုက်ရသည်။

“ဟောဒီမှာ... လာကြပါ၊ လာကြပါ တင်စိန်ရယ်... ကိုဘိုတင်ခါးကို စားနဲ့ခုတ်ပြီး ထွက်ပြေးပါတယ်”

ရွှေဘိုတင်ကတော်၏ အော်သံဖြစ်၏။ ရွှေဘိုတင်၏ဒဏ်ရာကြီးကား နည်းနည်းနောနောမဟုတ်၊ ချိုစောင်းမှ နဖူးထိလုနီး ဘိုကေခွဲထားသကဲ့သို့ ဟက်တက်ကြီး ကွဲလေရာ ဦးနှောက်မပေါက်ရုံ အမြှေးကလေးသာ ခံနေတော့၏။ အသက်မသေရန် ဆရာဝန်သည် အတော်ကြိုးစား ကုလိုက်ရ၏။ လပေါင်းများစွာ ဆေးရုံမှာနေရသည်။

ဆေးရုံကဆင်းလာသောအခါ သူ့ဦးခေါင်းခွံ အကွဲဟက်တက်ကြီးနှစ်ဘက်မှာ ကျိုးပေါင်းကြီးတက်၍ လက်နှစ်လုံးလောက် နက်သော အမြှောင်းကြီးဖြစ်နေသည်။ ဦးနှောက်အမြှေးပေါ်က အသားနုမှာ တော်တော်နှင့်မကျက်၊ အပြင်လူနာအဖြစ်နှင့် ဆေးရုံသို့နေစဉ်သွား၍ ဆေးထည့်ရတုန်းဖြစ်သည်။ ဤအချိန်၌ သူ၏ “နွားပေါ့” အမှုကို စစ်ဆေးရာ ရောင်းခိုင်းသူများကို ရှာမပေးနိုင်တော့၍ နွားခိုးမှုနှင့် ထောင် ၉ လ ကျသွားလေသည်။

ကိုတင်စိန်ကား သေလောက်သော ဒဏ်ရာရအောင် စားခုတ်မှုဖြင့် ထောင်တစ်သက်တစ်ကျွန်း ကျသွားလေသည်။

ဤနေရာ၌ ရွှေဘိုတင်အား ကံကောင်းသူဟု ဆိုရမည်လား။ သူ့အား ဆရာဝန်က မည်သို့မျှ အလုပ်ကြမ်းမခိုင်းရ၊ နို့ပြီး သူ့ဦးခေါင်းကို နီးဖျာဖြင့်ပင် ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်ခြင်းမပြုရ၊ ပြုလျှင် ချက်ချင်းပင် သူသေသွားနိုင်သည်ဟု ပြောဆိုထားသဖြင့် ရွှေဘိုတင်မှာ ထောင်ထဲ၌ အငြိမ်းစားနေရရုံမက ဗာရာတစ်ယောက်နှင့် နေ့စဉ်ပင် ဆေးရုံသို့လာပြီး ဆေးထည့်သောအမှုကို ပြုရသည်။ (မြို့ငယ်ကလေး၌ ထောင်ဆေးရုံ၊ ထောင်ဆရာဝန် မရှိချေ)

ယင်း၌ ရွှေဘိုတင်အဖို့ ထောင် ၉ လကျသည်ကို ရက်နည်းသည်ဟုပင် ဆိုချင်သည်။ အကြောင်းမှာ သူ့မယားထောင်ဝင်စာ မကြာခဏသွားကြည့်သည်တွင် အခြားသူများလို ကိုယ့်လင်ထောင်ထဲ၌ အနေရချောင်အောင် အိမ်ကပိုက်ဆံများ ယူသွားစရာမလိုသည့်အပြင် သူ့လင်ထံမှပင် အိမ်စားဖို့ငွေများ မှန်မှန်ရလာခဲ့သေးသည်။

ကဲ... ရွှေဘိုတင် ထောင်ထဲ၌ ငွေဘယ်လို ဖြစ်နေပြန်လေသနည်း။ အကြောင်းကား ဤသို့တည်း။

ရွှေဘိုတင် နေ့စဉ်ဆေးသွားထည့်ရသော ဆေးရုံက ကွန်ပေါင်ဒါ(ဆေးစပ်ပေးရသူ၊ အပြင်လူနာများကို ဆေးထည့်ပေးရသူ) သည် ရွှေဘိုတင်နှင့် သူငယ်ချင်းဘိန်းစားပင်တည်း။ ယင်း၌ ဘိန်းစားနှစ်ယောက်ပေါင်းပြီး ကြိုလိုက်ကြရာ ရွှေဘိုတင်၏ လက်နှစ်လုံးလောက်နက်သော ဦးခေါင်းခွံမြောင်းကြီးထဲ၌ ဝါဝှမ်းပေါ်က တစ်နေ့လျှင် ဘိန်းတစ်ကျပ်သားမျှ ထည့်ပြီး ပတ်တီးစည်းပေးလိုက်သောကြောင့်ပင်တည်း။ ထောင်ထဲ၌ ဘိန်းဈေးကြီးလှသည်ကို အထူးပြောစရာမလိုပါ။

ထောင်ဗာရာကုလားသည် ထောင်မှထွက်လာခဲ့ကြစဉ် ရွှေဘိုတင်နောက်မှ ပုံစံတုတ်ကြီးကိုကိုင်ပြီး လိုက်လာခဲ့သည်ဖြစ်သော်လည်း ဆေးထည့်ခန်းသို့ကား သူဝင်ရသည်မဟုတ်ချေ။ အပြင်မှသာ သူစောင့်ရ၏။ အတွင်း၌ကား ဘိန်းစားနှစ်ဖော်တို့ လုပ်ငန်းကြီးစွာလုပ်ကြ၏။ ထောင်ပူဝဉ်လည်း မသင်္ကာသူကို မည်သည့်နေရာ၌မဆို ရှာဖွေနိုင်သော်လည်း ဆေးရုံက ဆေးထည့်ပြန်လာသော ရွှေဘိုတင်၏ ဦးခေါင်းက ပတ်တီးကိုကား ဘယ်သူဖြေ၍ ကြည့်ဝံ့ပါအံ့နည်း။ ထောင်ထဲ၌လည်း သူပတ်တီးကိုဖြေကာ ပါလာသော ဘိန်းကိုယူပြီး ပြန်စည်းပေးသည့်လူ အသင့်ရှိ၏။ ဤနည်းဖြင့် ရွှေဘိုတင်သည် ထောင်ထဲ၌ပင် စီးပွားဖြစ်ခဲ့ပေသတည်း။

အရွယ်ငယ်ငယ်လေးနှင့် အဖက်ဆယ်မရအောင် ဘဝဆုံးရသူကား စိတ်ထက်မြက်၍ လုပ်ရဲကိုင်ရဲသော မိုက်ရှူးရဲ ကိုတင်စိန်တည်း။ ဂျပန်ခေတ်က တစ်ကျွန်းကျသောလူများ ပြန်လွတ်လာကြပြီဆိုသော်လည်း ကိုတင်စိန်တစ်ယောက်ကတော့ ယခုတိုင် ပေါ်မလာတော့ချေတကား။ သူ့ကိုမျှော်လင့်နေခဲ့ကြသော သူ့မိဘဘိုးဘွားများလည်း သေဆုံးကုန်ခဲ့ကြပါပြီ။ ယခုအချိန်၌ကား ရွှေဘိုတင်တို့မိသားစုအားလုံးလည်း လူပြည်၌ မရှိကြတော့ပါပြီ။

ကျွန်တော့်အသက်မီသမျှ ဤမြို့တွင် အကြာရှည်ဆုံး နေထိုင်သွားကြသူများမှာ ရွှေဘိုတင်တို့မိသားစု ဖြစ်ပေသည်။ အင်္ဂလိပ်ခေတ်မှသည် လွတ်လပ်ရေးရသည်အထိ၊ ဖဆပလခေတ်တွင် ဤမြို့မြေရှိရာသို့ ကျွန်တော် ပြန်ရောက်သွားသောအခါတွင် ရွှေဘိုတင်၏ဇနီး မရှိတော့ပြီ။ ဒုတိယအခေါက်တွင် ရွှေဘိုတင်တို့သားအဖကို တွေ့ရှိသေး၏။

တတိယအခေါက်တွင်မူ ရွှေဘိုတင် ကွယ်လွန်ရှာပြီ။ သမီးကလေးကလည်း တစ်ဦးတည်း အိမ်တစ်ဆောင်နှင့် မနေနိုင်တော့သောကြောင့် သူ့ဆွေမျိုးများရှိရာ အခြားဒေသသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားကြောင်းသိရသည်။ သူတို့ဂေဟာလည်း ကွယ်ပျောက်နေသဖြင့် ဤမြို့မြေတစ်ခုလုံး ကွက်လပ်ဖြစ်နေသည်။

စတုတ္ထအခေါက် ရောက်သွားသောအခါ၌ကား ဤမြို့မြေသည် နှစ်ခြမ်းကွဲနေလျက် ဝင်းခြံ လုံလုံခြံခြံနှင့် သင့်တင့်ထည်ဝါသော အိမ်နှစ်ဆောင်ကို မြင်တွေ့ရလေသည်။ တစ်ဆောင်က အခြားရွာမှပြောင်းရွှေ့လာသော ကျွန်တော်နှင့်မရင်းနှီးသည့် သူများ၊ ဘိုးတောင်ရိုး၊ ကိုကျော်၊ ရွှေဘိုတင်တို့ အိမ်နေရာ၌ကား ကျွန်တော်နှင့် ကျောင်းနေဖက်သူငယ်ချင်း ကျောင်းဆရာမလေး၏အိမ်။

သူတို့သည် ဤမြို့ပိုင်ရှင်ထံမှ တစ်ယောက်တစ်ဝက် ဝယ်ခြမ်းယူလိုက်ကြောင်း သိရသည်။ ထို့ကြောင့် ဤမြို့မြေသည် ယခုမှ ပိုင်ရှင်များနေထိုင်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်မရှိခဲ့သော ကာလတုန်းက အကြောင်းကိုတော့ ကျွန်တော် မပြောပြနိုင်ပါ။ ကျွန်တော်သိခဲ့သမျှတော့ ရွှေဘိုတင်တို့မိသားစုအထိ ခြံစောင့်အဖြစ်နှင့် နေထိုင်ကြသူများကိုသာ သိကျွမ်းခဲ့ရပါသည်။

ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း ရွာဦးဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းက မူလတန်းကျောင်းဆရာမဖြစ်၍ သူသည် ပထမ ရွာထိပ်ရှိ ဘုန်းကြီးကျောင်းနားမှာ နေထိုင်ခဲ့သည်။ နောက်၌ သူ့အိမ် ဓားပြတိုက်၊ သူ့အား ပြန်ပေးဆွဲ၊ နို့ပြီး သူ့လင်ကို အသတ်ခံရ၍ မုဆိုးမကလေးအဖြစ်နှင့် ရွာလယ် လုံလုံခြံခြံရှိရာ လာရောက်ခိုလှုံနေထိုင်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဤမြို့မြေတွင် ကျွန်တော့်အသက်နှင့် မတိမ်းမယိမ်း၊ အနှစ် ၄၀ ကျော်အတွင်း ၄ အိမ်ထောင်တို့ နေထိုင်သွားကြလေရာ ကျွန်တော့်မျက်စိထဲတွင် ၄ မျိုးသောပုံစံတို့ကို မြင်ယောင်နိုင်ပါသည်။

ဘိုးတောင်ရိုး ဘွားရွှေအိတ်အိမ်ငယ်မှာ အဘိုးအို အဘွားအိုအိမ်ပီပီ အိုစာသော အိမ်ကလေးပင်ဖြစ်ပါသည်။ အိမ်ရှေ့တွင် သိပ်ပြီး သပ်သပ်ရပ်ရပ်မရှိ။ ဘွားရွှေအိတ် မုန့်ပေါင်းသော မြေကျင်းတူး မီးလင်းဖိုကြီးနှင့် ဘိုးတောင်ရိုးထင်းခွေထားသည့် ဝါးမြစ်ဆုံပုံကိုသာ ထင်ထင်ရှားရှား မြင်ယောင်လာပါသည်။

ကိုကျော်၊ ဒေါ်မယ်မြတို့ကား ကလေးတွေများလွန်းသဖြင့် ဘိုးတောင်ရိုးတို့အိမ်ထက် ကြီးပါသည်။ အိမ်ရှေ့အိမ်အောက်တို့တွင်မူ ကလေးတွေ ကစားထားသော ပြုတ်စပြင်းတောင်း အရာဝတ္ထုတွေနှင့် ရှုပ်ပွနေ၏။ ထို့ပြင် တစ်ရပ်လောက်မြင့်သော အိမ်အောက်မှ ဆန်ဖွပ်မောင်းဆုံနှင့် အိမ်ရှေ့မှာ ကြိတ်တစ်လုံးရှိ၏။ အကြောင်းမှာ နွေရာသီတွင် သူတို့မောင်နှံသည် အခြားသူတို့၏ ဝမ်းစာစပါးကို ကြိတ်ထိုး ဆန်ဖွပ်အလုပ်လည်း ငှားလုပ်ပေးရသေး၏။ ထိုခေတ်၌ ဝမ်းစာစပါး ကြိတ်စက်ကလေးတွေ မပေါ်သေးချေ။

ဤမြို့မြေတွင် သေသပ်သန့်ရှင်းဆုံးကား ရွှေဘိုတင်လက်ထက်ပါပေတည်း။ သူ့အိမ်ရှေ့မှာ ကြက်ပွဲ၊ ဂေါ်လီပစ်ပွဲကလေးများလည်း လုပ်လေ့ရှိသဖြင့် ပြောင်တလင်းရှင်းနေ၏။ ရွှေဘိုတင်သည် နေ့စဉ်တံမြက်လှည်း၏၊ နို့ပြီး သူ့သမီးကလေးကလည်း ပန်းစိုက်ဝါသနာပါသဖြင့် ဤတလင်းပြောင်ဘေးမှာ ပန်းပင်ကလေးတွေကလည်း ဝေဆာနေသေး၏။ ထို့ကြောင့် ညနေခင်း အားလပ်ချိန်များတွင် လူတို့သည် ရွှေဘိုတင်အိမ်ရှေ့သို့ လာ၍ စကားစမြည် ပြောလေ့ရှိကြ၏။

အဲ... ဤမြို့မြေတွင် ရွှေဘိုတင်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် လူသူအလာနည်းဆုံးကား ယခု ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း ဆရာမ လက်ထက်ပါပေ။ သူကလေးသည် ဓားပြတိုက် တစ်ခါခံဖူးထားသဖြင့် “ပျဉ်ဖိုး” နားလည်ကာ “ခဲ” မှန်ဖူးတဲ့ စာသူငယ်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၏။ သူ့ခြံဝင်းထဲ အပြင်မှ ဘာမှမမြင်ရအောင်ပင် ဝင်းခြံကို လုံခြုံစွာကာ၏။ တံခါးမှာ သော့နှင့်၊ မင်းတုပ်နှင့် ထား၏။ ယခင် ရွှေဘိုတင်လက်ထက်က တလင်းပြင်တွင် ပန်းပင်တွေ၊ သစ်သီးပင်တွေ အပြည့်စိုက်ထား၏။ ထို့ကြောင့် သူ့ခြံဝင်းနှင့် အိမ်တွင်းမှာ အလင်းရောင် မကောင်းတော့ချေ။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ သူ့အိမ် သွားလည်ရတာ အသက်ရှူကျပ်သည်ဟုထင်၏။

ကျွန်တော်သည် လွန်ခဲ့သောတစ်ခေါက်က ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းမ အိမ်ပေါ်တက်ရင်း ဤအကြောင်းအရာများကို ပြန်ပြောင်းစဉ်းစားမိ၍ ယခုရေးသားခြင်းဖြစ်ပါ၏။ ထိုစဉ် သူငယ်ချင်း၏ လက်ဖက်ရည်ကိုသောက်ရင်း ဤမြို့မြေတွင် ဆောက်ခဲ့ကြသောအိမ်တို့၌ ဘိုးတောင်ရိုး၊ ဘွားရွှေအိတ်တို့၏ ဆန်ခါတင်မုန့်နှင့် ရေဆေးပေးသော အသားဟင်းလျာများကို စားရခြင်း၊ ကိုကျော်-ဒေါ်မယ်မြတို့၏ နှစ်စဉ်မုန့်ဟင်းခါးကို စားရခြင်း၊ ရွှေဘိုတင်၏ ဝက်ပေါ်သောနေ့ ညနေဘက်၌ ဝက်ခေါင်းသုပ်နှင့် ထန်းရည်သောက်ရခြင်းတို့ကို ပြန်ပြောင်းသတိရလှပါတော့သည်။

ကဲ... ဤမြို့မြေတွင် ကျွန်တော်သိသမျှ အနှစ် ၄၀ အတွင်း ပုံပြင်များကတော့ ပြီးဆုံးပါပြီ။ ကျွန်တော် မမွေးမီကပုံပြင်များ မည်သို့ရှိခဲ့သေး၍ ယခု ဆရာမကလေး လက်ထက်မှစ၍ ရှေ့တွင် မည်သို့သော် ဝတ္ထုပုံပြင် ဖြစ်ပေါ်ဦးမည်နည်း။

မြေပြင်ပေါ်တွင် လူသတ္တဝါတွေ နေစဉ်မှာ ပုံပြင်ဝတ္ထုတို့ကား မနားတမ်း ပေါ်ပေါက်နေလိမ့်မည်တည်း။

□

အရင်းရှင်စနစ်နှင့် ဗျူရိုကရေစီခေတ်

ကုလားတွေ တစ်သုတ်ပြီးတစ်သုတ် သဘောနှင့်လည်းကောင်း၊ လေယာဉ်ဖြင့်လည်းကောင်း ထောင်လိုက် ရာလိုက်ချီပြီး ပြန်ကြကြောင်း သတင်းစာများတွင် ဖတ်ရသည်၌ ကျွန်တော်သည် စပ်စပ်ဟပ်ဟပ် စိတ်ကူးကပ်၍ “ရှယ်လီ” ကလေးကို အထူးသတိရမိပါတော့သည်။

ရှယ်လီသည် အင်္ဂလိပ်စပ် ကပြားမလေး ဖြူဖြူဖွေးဖွေး ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် စစ်မဖြစ်မီ အင်္ဂလိပ်ခေတ် ရန်ကုန်ရောက်သည်၌ တောသား ကိုယ့်ဒုက္ခကိုယ်ရှာချင်တော့ မြန်မာမတွေထက် ဘိုကပြားမတွေကို ပိုပြီးချင်ခြင်းတစ်ပါးပါသည်။ မိမိကိုယ်၌က အင်္ဂလိပ်စာ တစ်လုံး တစ်ပါးမျှ မတတ်သေးပါ။ သို့သော် တတ်အောင် အမြန်တက်သုတ်ရိုက်သင်တော့မည်ပေါ့။ ထိုခေတ်၌ ဗမာအချင်းချင်း ရည်းစားစာပေးရာ၌ပင် အင်္ဂလိပ်လို ရေးနိုင်က ပိုပြီး ခရီးရောက်ပေရာ ကပြားမကိုတော့ အင်္ဂလိပ်လို မရေးလို့ အဘယ်လျှင် ဖြစ်နိုင်အံ့နည်း။

ကျွန်တော် အင်္ဂလိပ်စာ အလွတ်ပညာသင်ကျောင်းရောက်သော ပထမနှစ်၌ ကျွန်တော်တို့ကျက်စားရာ ဒေသအတွင်းတွင် အတော်ပင် ချောမောလှသော အင်္ဂလိပ်ကပြားမလေးကို လမ်းတွင် မကြာခဏတွေ့ရ၏။ ကပြားရှပ်မှ အင်္ဂလိပ်သွေး များလိုက်သည်မှာ အစစ်လားဟုပင် ထင်ရပါသည်။ မျက်လုံးပြာပါသည်။ ဆံပင် ဝါပါသည်။ အရပ်အမောင်းလည်း ကောင်းလှပါသည်။ သို့သော် ဤကလေးမသည် ဂါဝန်မဝတ်၊ မြန်မာလိုဝတ်သောကြောင့် အင်္ဂလိပ်မလို ဆင်ယင်ထုံးစံလျှင်ကား အစစ်ဟုပင် အောက်မေ့ကြရပါသည်။

ယင်း၎င်း ကျွန်တော် စဉ်းစားသည်။ အချို့ မတောက်တခေါက် ဘိုသွေးကလေး တစ်စက်တစ်ပေါက်ပါတာနှင့် ဂါဝန်ဝတ်ပြီး ကပြားအစစ်ကြီး လုပ်နေကြသောခေတ်တွင် ဤသူငယ်မက အင်္ဂလိပ်ရှပ်ရှိလျက် မြန်မာလိုဝတ်သည်မှာ ငါတို့ဗမာကို ချစ်မြတ်နိုး၍ဟု ယူဆပြီး ကျွန်တော်သည် အင်္ဂလိပ်စာ ကောင်းကောင်းတတ်နေပြီဖြစ်သော သူငယ်ချင်းအား အင်္ဂလိပ်ရည်းစားစာရေးခိုင်း၍ လိုက်ပေးပါသည်။

ထိုခေတ်က အိမ်ခြေပြတ်သော မဟာမြိုင်လမ်း ကုန်းအဆင်းတွင် ဖြစ်ပါသည်။ အစဉ် “ဒိမ်ဘာလယ်ဒီဖူး” တွေ ဘာတွေ အလုပ်ခံရဦးမလားဟု စိုးရိမ်မိပါသေးသည်။ သို့သော် သူမက ကျွန်တော့်စာလက်ခံပြီး...

“ဘာစာပါလဲရှင်”

“ဖတ်ကြည့်ပါကွယ်”

သူ စာရွက်ဖြန့်လိုက်ပြီး “ဟင် အင်္ဂလိပ်လိုကြီး ကျွန်မ မဖတ်တတ်ဘူးရှင်၊ ရှင်ဖတ်ပြပါ”

ကျွန်တော် ထောင်းခနဲ ဒေါသထွက်တော့သည်။ “သင်း ငါ့ကို အရူးလုပ်ပြီ၊ ရန်ကုန်နေသော သင့်ရုပ်ရည်မျိုးက အင်္ဂလိပ်စာ မတတ်ဘူးဆိုတာ မဖြစ်နိုင်။ ငါဟာ ဒီနှစ်မှ အင်္ဂလိပ်စာ စသင်ရကြောင်း သင်းသိနေလို့ ငါ့ကို အရူးလုပ်ခြင်းသာဖြစ်ရမည်”ဟု ယူဆပြီး ကျွန်တော့်စာ ကျွန်တော် ဇာတ်ခနဲ ပြန်ယူကာ သုတ်ခြေတင်ခဲ့လေတော့သည်။ သို့သော် ကျွန်တော့်အထင် မှားလေသည်။ ဤကလေးမကလေးကား သနားဖွယ်တည်း။

နောက်မှ ကျွန်တော် စုံစမ်းရသည်မှာ ဤမိန်းကလေး၏မိခင်က ဘိလပ်ပေါက်ဘိုမအစစ်၊ သူတို့အိမ်၌ကားမောင်းသော ဒရိုင်ဘာနှင့်ဖောက်ပြားရာ ဤသမီးမွေးသောအခါ၌ သူလင် ဘိလပ်သားသည် သူ့သွေးမဟုတ်ကြောင်းသိလေသည်။ ယင်း၌ သူမယားသူ အင်္ဂလန်ပြန်ပို့၊ ဒီသမီးလေးတော့ ဒရိုင်ဘာလက်ထဲ ပေးအပ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဤသူငယ်မလေးမှာ ဘိလပ်သွေးတစ်ဝက်ဖြစ်နေသော်လည်း ဆင်းရဲသား ဒရိုင်ဘာ၏ သမီးဖြစ်နေ၍ အင်္ဂလိပ်ကျောင်း မနေနိုင်ခဲ့။

ဒါကို အီဖေကိုနှင့် တွေ့လိုက်ခြင်း။

(၂)

ကျွန်တော် ဒုတိယမြောက်ဂေါ်သော ကပြားမကား အစဉ်ဖော်ပြခဲ့သော ရှယ်လီ။

ရှယ်လီသည် ဗမာကပြားမျိုးသက်သက်ပဲဖြစ်သည်။ ဘိုသွေး မူးစပ်စပ်လောက်ပဲ ပါပေမည်။ သို့သော် ထိုခေတ်၏အခါအလျောက် ဘိုသွေးတစ်ရွေးသားပဲပါ။ ကပြားဟာ ကပြားပဲ၊ နှစ်ပြားသား မလျော့နိုင်ပါ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ရှယ်လီကား ချောသည်၊ လှသည်၊ ယဉ်သည်၊ ခေတ်ဆန်သည်။ ဒါမျိုးကိုမှ ဒီတောသားက ဟဲချင်နေတာကိုး။

ရှယ်လီကို ကျွန်တော် စတင်တွေ့ရသည်မှာ ကျွန်တော်တို့နှင့် တစ်လမ်းတည်းနေသော သူ “အန်ကယ်လ်”အိမ်တွင် ဖြစ်ပါသည်။ သူ့အန်ကယ်လ် အိမ်ထောင်ကလည်း “ဆိုးကောလ်ကပြား”တွေကပဲ။ ဟဲဟဲပေါ့။

သူ “အန်ကယ်လ်”အိမ်မှာ “ဆန်းဒေး”တိုင်း ပိုကာဝိုင်းရှိသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ “ဆက်တာဒေး” နေ့လယ်ပိုင်းကပဲ စတတ်သည်။

ရှယ်လီနှင့် ကျွန်တော်မှာ ဤပိုကာဝိုင်းမှာ တွေ့ကြသည်ဖြစ်လေတော့ ရယ်ရွှမ်းပတ်ရွှမ်းပြောတတ်သော ကျွန်တော်နှင့် ပိုင်းတစ်ခါထိုင်လိုက်ရုံနှင့်ပင် ရင်းနှီးသွားပေတော့သည်။

နောက်၌ ခင်မင်လာသည်။ ထို့နောက်၌ လက်လှန်(ရင်းပြန်) ကစားသောအခြေသို့ပင် ရောက်လာကြတော့သည်။ ဤအခါ၌ ကျွန်တော်သည် ချစ်ရေးဆိုလေတော့သည်။ ရှယ်လီက ခေါင်းခါလေသည်။

“မဖြစ်နိုင်ပါဘူး ကိုကြင်ဆွေ၊ မိတ်ဆွေလိုပဲ ခင်မင်နေတာကောင်းပါတယ်”

“ဘာဖြစ်လို့လဲ၊ ကျွန်တော်က ကပြားမဟုတ်လို့လား”

“ဒါနဲ့ မဆိုင်ပါဘူး”

“နို့ ဘာကြောင့်လဲ ရှယ်လီ”

“ကိုကြင်ဆွေ အခု အင်္ဂလိပ်စာသင်နေတာ ဘယ်တော့ ၁၀ တန်းဖြေနိုင်မှာလဲ၊ နောက်ပြီး ဘယ်တော့မှ အလုပ်ရမှာလဲ၊ လခကော ကောင်းမှာလား၊ ကဲ... ပြောနိုင်ရဲ့လား”

ကျွန်တော် နှုတ်ဆိတ်သွားလေပြီ။ သူသည် အချစ်ကို မဟုတ်၊ အိမ်ထောင်ရေးကို တွက်နေခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုမှ ၄ ၅ လမျှအကြာ၌ ကုလားသူဌေးတစ်ယောက်နှင့် လက်ထပ်ကြောင်း ကြားရသည်။ ဤကုလားသူဌေး မျိုးရိုးနာမည်ကြားရသည်၌ ကျွန်တော် နှာခေါင်းရှုံ့လိုက်မိသည်။ ဗမာပြည်တွင် ကုန်သည်အရင်းရှင် သွေးစုပ်စနစ်ဖြင့် ငွေကျိုကျိတ်တက်အောင် ချမ်းသာ၍ သူတို့ဘာသာအရ တရားဝင် မယားလေးယောက်အပြင် အခြားဗမာကပြားမတွေ့ကို ယူချင်သလိုယူနေသော ကုလားလူမျိုး။

ရှယ်လီ၏မိခင်သည် မုဆိုးမ၊ သိပ်ပြီး ချောင်လည်ကြသည်မဟုတ်။ ထိုကုလားကို ယူလိုက်သည်၌ ရှယ်လီမှာ ရုတ်တရက် ရွှေဘုံပေါ်ရောက်သွားပေသည်။ တိုက်နှင့် မော်တော်ကားနှင့် အခိုင်းအစေ၊ အထိန်းတော်၊ အချောတော်နှင့် ရှယ်လီ၊ ယခင်တုန်းက သူ့အန်ကယ်လ်အိမ်လာလျှင် မြင်းလှည်းကလေးနှင့်၊ ယခု လှပသော ဆလွန်ကားကြီးနှင့်... ဒရိုင်ဘာနှင့်။

ရှယ်လီနှင့်ကျွန်တော် အခင်မပျက်၊ ဟိုတုန်းကလိုပဲ ရင်းပြန်လက်လှန် ကစားကြပါသည်။ ယခင်တုန်းက ကျွန်တော်က သူ့အား ပိုက်ဆံချေး၍ ခေါက်ဆွဲကြော် ဝယ်ကျွေးခဲ့ပါသည်။ ယခုမူ ချေးစရာရှိလျှင် ကျွန်တော်က သူ့ထံမှချေး၍ ခေါက်ဆွဲကြော် သူက ဝယ်ကျွေးပါတော့သည်။

ထိုနှစ်သည် ၁၉၄၁ ခုနှစ်ဖြစ်၍ သိပ်ပြီး လများစွာ မကြာပါ။ ဒီဇင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့၊ ဂျပန်ဗုံး ဗမာပြည်ကို ဈေးဦးပေါက်ပြီး ကမ္ဘာ့စစ်ကြီးဖြစ်ကာ ရန်ကုန်မြို့ပျက်စီးပါ၍ ကျွန်တော်တို့လူသိုက် တကွဲတပြားစီ ပြေးလွှားခဲ့ကြရပေတော့၏။

ရှယ်လီတို့ ကုလားမယားများ ဘယ်သို့ ပြေးကြလေမည်နည်း။ ကျွန်တော်ကား ဇာတိဌာနေပြန်ခဲ့ပြီးနောက် တစ်နှစ်လောက်အကြာတွင် ရန်ကုန်ပြန်ရောက်၊ အိမ်ထောင်ကျ၊ မြင်းလှည်းသမားဘဝနှင့် အသက်မွေးမြူနေလေတော့သည်။

၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် ထင်ပါသည်။ တစ်နေ့သ၌ ကျွန်တော့်မြင်းလှည်း ရောက်ခဲ့လှသော ပုစွန်တောင် စက်ဆန်းရပ်သို့ အော်ဒါတစ်ခုနှင့် လိုက်သွားသည်။ အပြန်၌ လမ်းတစ်နေရာမှာ ကျွန်တော့်မြင်းလှည်းကို လက်တားခေါ်နေသော အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကျွန်တော် ချက်ချင်းပင် မှတ်မိလိုက်ပါသည်။ ရှယ်လီ၊ ပိုးဟပ်ဖြူမကလေးကဲ့သို့ ကြုံလို့လှပါသည်။ ယခင်က ရှယ်လီ၏အလှတို့သည် မရှိတော့ပြီ။

ကျွန်တော် သူ့ရှေ့မြင်းလှည်းတိုးရပ်ကာ “တက်ပါ... ရှယ်လီ...”

သူ ရုတ်တရက် အံ့အားသင့်ကာ “ဟင်... ကိုကြင်ဆွေကြီးပါလား”

“ဟုတ်ပါတယ် ရှယ်လီ၊ ကျွန်တော်လည်း အိမ်ထောင်ကျပြီး မြင်းလှည်းမောင်းစားနေရသေး၊ ရှယ်လီတို့ကော အခု ဘယ်မှာနေလဲ...”

“စက်ဆန်းမှာ...၊ အဲဒီကို လိုက်ပို့ပါ ကိုကြင်ဆွေ...”

အမှန်ဆိုလျှင် မြင်း ပန်းပြီ။ ကျွန်တော် နောက်ကြောင်း မပြန်လိုတော့ပြီ။ သို့သော် ရှယ်လီ... ရှယ်လီ.. ကျွန်တော်ချစ်ခဲ့သော ရှယ်လီ။

ယင်းအချိန်၌ ရှယ်လီတို့အိမ်ကလေးမှာ သိမ်ငယ်လှပါသည်။ ရှယ်လီသည် ဂျပန်ရုံးတစ်ခုမှာ အလုပ်လုပ်သည်ဟု သိခဲ့ရပါသည်။

ကျွန်တော် သူ့အိမ်ပေါ်သို့ မတက်ခဲ့တော့ပါ။ သူ့အိမ်ထောင်ရေးလည်း မမေးခဲ့တော့ပါ။ မေးစရာလည်းမလိုတော့ပါ။ သူ ကုလားသူဌေးကတော် မဟုတ်တော့ကြောင်း ထင်ရှားနေပါပြီ။ ယခင် သူကောင်းစားစဉ်က ဗဟန်း ရွှေဝံတိုင်လမ်းတွင် ခြံကြီး၊ တိုက်ကြီးနှင့် နေခဲ့ရသည်။ ယခု ဒီကုလားလည်း ဒီတိုက်တွေနှင့် စီးပွားရေးမပျက် ရှိနေသားကပဲ။ ကုန်သည်တို့မည်သည် အရင်းရှင်စနစ်ရှိသမျှ ဘယ်ခေတ်ရောက်ရောက် ကျရာက ထပေါက်နိုင်သည်။

ထိုကုလားသူဌေးသည် မယားများစွာရှိရာမှ ရှယ်လီကို တအောင့်တနားလောက် ယူလိုက်ခြင်းသည် ချစ်မေတ္တာနှင့်မဟုတ်၊ ရှယ်လီ၏ ချောမောလှပသော ရုပ်ရည်ရူပကာယ အသွေးအသားကိုသာ ဖြစ်လေရာ ရှယ်လီရုပ်ရည်ကျဆင်းတော့ အဘယ်လျှင် ပိုက်ဆံအကုန်ခံ၍ ထမင်းကျွေးမွေး အရာပေးတော့အံ့နည်း။ ဖြစ်သောနည်းလမ်းနှင့် ကန်ချလိုက်မည်မှာ မွေတာပဲပေါ့။

ကျွန်တော်သည် ယခုအချိန်၌ အိန္ဒိယသို့ အပြီးအပိုင်ပြန်ကြသော ကုလားတွေအကြောင်း သတင်းစာများထဲ ဖတ်နေရာမှ လွန်ခဲ့သော အနှစ်နှစ်ဆယ်ကျော်က အထက်ဖော်ပြပါ ရှယ်လီကလေး၏ အဖြစ်သနစ် ပြန်လည်စဉ်းစားပြီး “ဒီပြန်ကြတာတွေထဲမှာ ရှယ်လီကလေးကို ယူခဲ့ဖူးတဲ့ ကုလားမျိုးတွေ များများမြန်မြန် ပြန်ကြပါစေ...” ဟူသော ဆုတောင်းဖြင့်...

တို့ဗမာတွေ အခံဘဝရယ်မှ

မင်းတို့ကို ဆလံသလိုက်ပါရဲ့

ပြန်ကြပါတော့ သင်တို့ပြည်ကြီး။

(၃)

ထိုမှတစ်ဖန် ကျွန်တော်သတင်းစာကို ချလိုက်ပါ၍ ဘိုကတော် ဒေါ်ဇင်အကြောင်း သတိရမိပြန်တော့သည်။

၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ ကျွန်တော် ကြည့်မြင်တိုင်နေစဉ်က တစ်လမ်းကျော်ရှိ ဘိုကတော် ဒေါ်ဇင်။

ဤရပ်ကွက်မှာ 'ဘိုကတော်၊ ဘိုကတော်' ဟု အတော်ပင် ရေပန်းစားသည်။ အရပ်ထဲတွင် သာရေးနာရေး ဟူသမျှ ဘုရားကိုးဆူကပ်၊ ကလေးကင်ပွန်းတပ်ကစပြီး ဘိုကတော် ဒေါ်ဇင်ကိုမှ မစိတ်လိုက်ရလျှင် ကိစ္စ မပြီးသလောက် ဒေါ်ဇင် ဤမျှ ခရီးရောက်ရသည်ကား ဒေါ်ဇင်သည် ဘိလပ်သား ဘိုကတော် ဖြစ်နေသောကြောင့်တည်း။

ဒေါ်ဇင်အား အိမ်တစ်ဆောင်မီးတစ်ပြောင်နှင့် ထားသည်။ ငွေကြေးများများ ပေးကမ်းသည်။ ဒေါ်ဇင်သည် ငွေစီးကရက်ဘူးနှင့် ရွှေစီးကရက်စွပ်တံနှင့် စီးကရက်အကောင်းစားကိုမှ သောက်သည်။ လေဒီရှူး စီးသည်။ ဒေါ်ဇင် အပြင်ထွက်ပြီဆိုလျှင် အရပ်က ဝိုင်းကြည့်ကြရသည်။ မျက်နှာလို မျက်နှာရနှင့် နှုတ်ဆက်ကြရသည်။ ဒေါ်ဇင်၏နာမည် အပြည့်အစုံမှာ ခင်မေဇင်၊ ခန့်အောင်သာ ဒေါ်ဟု ခေါ်ယူခံခြင်းဖြစ်သည်။

ဒေါ်ဇင်သည် ဤအချိန်၌ အသက် ၃၅ နှစ်ခန့် ဖြူဖြူဖွေးဖွေး ရေဆေးငါးကြီး...။ တင်တွေရင်တွေ တစ်တစ်ရစ်ရစ်နှင့် ဖွံ့ထွားသော ကိုယ်ခန္ဓာလည်း ရှိသည်။ သူ့ဗိုလ်ကြီးနှင့် ရှေ့သွားနောက်လိုက် (အဲ... သူတို့ဘို သွားဆိုတော့) ဘေးတိုက်ညီပေသည်ဟု ဆိုရမည်။ သို့သော် ဘိုသည် ဒေါ်ဇင်အား အပြင်ခေါ်ထုတ်သည်က နည်းလှပေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ညအချိန်များမှသာ...။

ကျွန်တော်တို့ ဗမာအသိုင်းအဝိုင်းက ဒေါ်ဇင်အား ဗိုလ်ကတော်ဟု ဝိုင်းဝန်းဩဘာပေးနေကြသော်လည်း သူတို့အင်္ဂလိပ်အခေါ်ကမူ "ကီပင်" ပေပဲခင်ဗျာ။ ဘိုကြီးတွင် ဘိလပ်က ပါလာသော မျက်နှာဖြူ မယားကြီးကလည်းရှိနေတော့ ဘိုကြီးမှာ ဒေါ်ဇင်ထံသို့ ညအိပ် မနေနိုင်ရှာ၊ နေ့ခင်းသာ လာရောက်ပျော်မွေ့ရှာ၏။

ဒေါ်ဇင် ဘိုကတော်ဖြစ်ခဲ့သည်မှာ ၁၀ နှစ်မျှကြာပါပြီ။ သို့သော် သားသမီး မထွန်းကားရှာပါ။ ဘိုကြီးက လည်သလို ကြည့်တားထားခြင်းဖြစ်ပေမည်။ ဘိုကြီးက ဒေါ်ဇင်အား "ကီပင်"သည်မှာ သံယောဇဉ်တွယ်ချင်၍ မဟုတ်ချေ။

ဒေါ်ဇင်သည် သူ့အဒေါ်တစ်ယောက်နှင့် သူ့မောင်နှစ်ယောက်နှင့် နေထိုင်သည်။ ဘိုကြီးလာသော ကားဟွန်းသံ လမ်းထဲတွင်ကြားရသောအခါ၌ကား မောင်နှစ်ယောက်ကရော၊ အဒေါ်ကြီးပါ ဝမ်းသာလှသည်။ ဘိုကြီးသည် နေ့စဉ်လာသည် မဟုတ်။ သူ့အခါအခွင့်ရမှသာ နေ့လယ်နေ့ခင်း ပေါ်ပေါက်လာတတ်သည်။

ဘိုကြီး အိမ်ပေါ်ရောက်သောအခါ၌ ခင်မေဇင်၏ မောင်နှစ်ယောက်အား "လူကလေးတွေ မုန့်သွားစားစေချေကြပါ...." ဆိုပြီး ငွေတစ်ကျပ်စီပေး၏။

ထိုခေတ် ငွေနှစ်ကျပ်က နည်းလှသည်မဟုတ်ပေ။ မောင်နှစ်ယောက်ရော၊ အဒေါ်ကြီးရော ငွေဒင်္ဂါးကလေးတွေကိုယ်စီ အိတ်ထဲထည့်ပြီး အလိုက်ကန်းဆိုသိစွာ မြန်းကြရလေ၏။ ထိုအိမ်တံခါးပေါက်များသည် ပိတ်လေ၏။ အဒေါ်ကြီးနှင့် မောင်တို့သည် မနီးမဝေးမှာပင် အရိပ်သုံးပါးနားလည်စွာနေကြ၍ ဘိုကြီး၏ ကားဟွန်းသံကြားမှ အိမ်ရှေ့သို့ပြန်လာကြကာ ဘိုကြီးအား ဆလံပေး၍ နှုတ်ဆက်လိုက်ရသည်။

တောက်... စေ့စေ့တွေးတော့ ရှက်ဖို့ကောင်းလိုက်လေဗျာ။ သို့သော် သူ့ခေတ် သူ့အခါနှင့်တော့ ဘိုကတော် ဘိုကတော်၊ တယ်ပြီး နာမည်ကျော်လှသကဲ့...။

ဘိုတို့သည် မိမိတို့အခိုင်းအစေတို့အား သဘောကျလျှင် သူတို့ပြောင်းရွှေ့သွားကြသောအခါ၌ နာမည်ကောင်းလက်မှတ်များ ရေးပေးပစ်ခဲ့တတ်ကြသည်။ ဒေါ်ဇင်ဘိုသည် နှစ်စေ့၍ ဘိလပ်ပြန်ရမည့်အခါ၌ သူ့နေရာသို့ နောက်ရောက်လာသော ဘိုအား အိမ်ခေါ်လာကာ ဒေါ်ဇင်နှင့် မိတ်ဖွဲ့ပြီး အလုံးစုံ မှာကြားပေးခဲ့ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုဘိုလည်း ဟိုဘိုလိုပဲ နေ့လယ်နေ့ခင်းများ၌ ဒေါ်ဇင်အိမ်ရောက်လာပြီး မောင်နှစ်ယောက်အား ငွေတစ်ကျပ်စီပေး၍ မုန့်စားခိုင်းခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အဒေါ်ကြီးအား ငွေနှစ်ကျပ်ပေး၍ ဘုရားဖူးသွားခိုင်းခြင်းကိုလည်းကောင်း ပြုတတ်လေ၏။

ထိုခေတ် ထိုအခါ၌ ဘိုများစွန့်ခွာသွားသည့်တိုင် 'ဘိုကတော်ကျ'ဟူသောနာမည်ပင် ဂုဏ်ပုဒ်တစ်ခုအနေနှင့် ကျန်တတ်ပေရာ ဒေါ်ဇင်မှာ ဟိုဘိုပြန်သွားသော်လည်း ဘိုကတော်ကျ မဟုတ်ဘဲ တစ်ဘိုဆင်း တစ်ဘိုတက်သူဖြစ်ရကာ ထူးတဲ့မိန်းမပေပဲဟု အရပ်က ဩဘာပြုကြပြန်လေ၏။ စင်စစ်တော့ ငွေခေတ်တွင် ငွေ ငွေ သော နေရာတကာ စကားပြောနေခြင်းပေတည်း။

ရှုလော့။ ကျွန်တော် ပထမဦးဆုံး စာပေးဖူးသော ကပြားမလေးကို။ သူတို့ဘိလပ်သူမကို ကျွန်တော်တို့ဗမာက တစ်ချို့တစ်ပွဲ ဟဲလိုက်သည်နှင့် မိခင်နှင့်သမီးကလေး ခွဲခွာပြီးတော့ ဘိလပ်သို့ပြန်ပို့ပစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ မဟာဗမာမကိုတော့ တစ်ဘို 'ဘက်ခံ' တစ်ဘိုဆက်ပင် စီမံပေးခဲ့သည်။ လူမျိုးရေးနှင့်ချင့်သော် ရင်နှင့်စဖွယ်မကောင်းပါလော။

(၄)

ကျွန်တော်အတွေးရေလျှင်သည် ဤတွင် မနေသေးဘဲ ကျွန်တော် လူပျိုပေါက်အရွယ်က ခင်မင်ခဲ့ရသော မမမြင့်ကို သွားသတိပြန်သည်။

ကျွန်တော်တို့ ပြည်ဒီစကြိုတ်တွင် ရွှေနတ်တောင် ဘုရားပွဲတော်သည် ပျော်စရာအကောင်းဆုံးဟု ကျွန်တော်ယူဆပါသည်။ ရွှေနတ်တောင်ဘုရားသည် တောဘုရားဖြစ်ပါသည်။ တောဘုရားပွဲတော်မို့ မြို့သားတွေထက် တောသားတွေက နွားလှည်းဝိုင်းကြီးတွေဖွဲ့ကာ ဘုရားပွဲပြီးသည့်ရက်အထိ နေထိုင်ကြပါသည်။ မြို့သားတွေကတော့ မော်တော်ကားများနှင့် နေချင်းပြန် သို့မဟုတ် တစ်ညပျော်လောက် လာတတ်ကြပါသည်။

ဇာတ်ပွဲ၊ ရုပ်သေးပွဲ၊ လက်ဝှေ့ပွဲများသာမက ပိုက်ဆံကွင်းပစ်၊ သေနတ်ပစ်၊ လေးကောင်ဂျင်၊ အံစာတုံး စသော လောင်းကစားပွဲများလည်း ရှိပါသည်။ ဈေးသည်တွေကလည်း အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှ လာရောက်ကြကာ ကုန်ပစ္စည်းမျိုးစုံ ရောင်းချပါသည်။

“ရွှေနတ်တောင်ဈေး၊ ဆစ်တိုင်းပေး၊ အလေးမမှန်၊ ဝယ်သူကံ” ဟူသော စာချိုးပင် ရှိနေပါသည်။

ဟိုယခင် ခေတ်ကောင်းစဉ်တွင် ကျွန်တော်တို့ရွာမှ နှစ်စဉ် လှည်းအစီး လေးငါးဆယ်ကျော် သွားလေ့ရှိကြပါသည်။ လှည်းကြီးတွေမှာ ပေါင်းမိုးတွေနှင့် စားနပ်ရိက္ခာအပြည့်အစုံ၊ ဘုရားတောင်ခြေရောက်လျှင် လှည်းဝိုင်းကြီးဖွဲ့လေသည်။ ယင်းလို လှည်းဝိုင်းကြီးတွေမှာ ဘုရားတောင်ခြေပတ်လည် ရှစ်မျက်နှာတွင် လေးငါးထပ်မျှ ဝိုင်းပတ်နေ၏။ လှည်းဝိုင်းတိုင်းပင် ဒိုးပတ်က အတီးအမှုတ်တွေနှင့် ဘုရားကြီးရွှေသင်္ကန်းကပ်ရန် အလှူခံထွက်ကြလေရာ သူငါလှူ၊ ငါသူလှူနှင့် အလှူတံခွန်ထူသည့်ပွဲကြီးပေ။

ကျွန်တော်တို့ရွာမှ ဤရွှေနတ်တောင် ဘုရားပွဲတော်သို့ လမ်းမှာ တစ်ညအိပ်သွားရပါသည်။ အိပ်ရန် စခန်းသင့်သောနေရာမှာ အင်းမကိုးတုတ်တွင် ဖြစ်တတ်ပါသည်။ သို့သော် ဤနေရာ တော်တော်နာမည်ဆိုး၏။ စာချိုးကိုပင် ကြည့်ဦးလေ။

“အင်းမ ကိုးတုတ်၊ လှည်းမဖြုတ်နှင့်။ ဖြုတ်သာဖြုတ်စေ၊ မအိပ်လေနှင့်။ အိပ်သာအိပ်စေ၊ မပျော်လေနှင့်။ ပျော်သာပျော်စေ၊ နားစွင့်နေပါ” တဲ့ ခင်ဗျား။ ထို့ကြောင့် အင်းမကတ်တဲရှေ့နေရာ စတည်းချပြီး အိပ်ဖန်လူလဲနှင့် စောင့်ရ၏။

တစ်ခုသော သက္ကရာဇ် ကျွန်တော် ၁၄ နှစ်အရွယ်၌ ညနေဆည်းဆာအချိန် ကျွန်တော်တို့လှည်းတန်းကြီး အင်းမကတ်တဲရှေ့ရောက်သည်၌ ကတ်ဝင်းထဲတွင် အခြားဘုရားဖူးသွားလှည်းနှစ်စီး ဖြုတ်ပြီးစတည်းချနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ အော်လံကြီးနှင့် ဓာတ်စက်ကလေးတစ်လုံးကလည်း အေးအေးလူလူ ဖွင့်နေသည်။ ယင်းခေတ်၌ ဤဓာတ်စက်နှင့် ခရီးထွက်နိုင်သူမှာ နယ်နယ်ရရမဟုတ်။ နောက်ပိုင်း၌ စုံစမ်းကြည့်တော့ မြို့အုပ်ကတော်တဲ့။

“ဟင်... မြို့အုပ်ကတော်ကြီးတော်” ဆိုသောအသံမျိုး ကျွန်တော်တို့ လှည်းဝိုင်းရှိ တောသူမကြီးတွေနှုတ်မှ ထွက်သွားချေသေးသည်။ စဉ်းစားကြည့်ကြပါခင်ဗျား။ အင်္ဂလိပ်ခေတ် ဗျူရိုကရေစီယန္တရား၌ မြို့အုပ်ပင် ဘယ်လောက် တန်ခိုးထွားပါသနည်း။

ညဦးပိုင်း၌ ကျွန်တော်တို့လူငယ်များက ဓာတ်စက် နားထောင်ရအောင် သွားကြရာ “ဟဲ့... မကြိုက်မှန်းမသိ၊ ကြိုက်မှန်းမသိ”ဟု လူကြီးတွေက တားကြပါသေးသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်က အနုတောလူချော၊ တောသား လူလည်ကပဲ ဦးဆောင်၍ သွားပါသည်။

ဪ... တကယ်တော့ မြို့အုပ်ကတော်က ရုပ်ချောသဘောကောင်းပဲခင်ဗျား။ “လာကြ... လာကြ... နားထောင်ကြပါ” ဟု ဖိတ်ခေါ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့က ဓာတ်စက်အနီး၌ ဝင်၍ထိုင်ကြပါသည်။ ဂျူ ဂျူနှင့် မကြာခဏ သံပတ်လှည့်လိုက်၊ ဓာတ်ပြားပြောင်း၍ အပ်လဲလိုက်လုပ်နေသော ဓာတ်စက်မောင်းသူကိုလည်း ကျွန်တော်တို့က စိတ်ထဲမှ ချီးမွမ်းရပါသေးသည်။

ဓာတ်ပြား ၃ ၄ ချပ်မျှပြီးသောအခါ မြို့အုပ်ကတော်က ကျွန်တော်တို့အား “ဟေ့... မင်းတို့လှည်းဝိုင်းက ဘယ်ရွာကလဲကွ”

“ကြို့ပင်ရွာက ခင်ဗျား”

“လှည်းအစီးရေ ဘယ်လောက်ရှိမလဲ”

“အင်း... အတိအကျတော့ မပြောနိုင်ဘူးခင်ဗျား၊ လေးဆယ်လောက်တော့ မအောက်ပါဘူး၊ မမ သေသေချာချာ သိချင်ရင် ကျွန်တော် သွားရေလိုက်မယ်လေ” ဟု ထိုင်ရာမှထရန် ဟန်ပြင်လိုက်သည်၌...

“နေပါ... နေပါ... မလိုပါဘူးကွယ်၊ မမလိုချင်တာက ဒီလိုကွဲ့၊ မမတို့မှာက လှည်းနှစ်စီးတည်းရယ်၊ ဒီတော့ မင်းတို့လှည်းဝိုင်းနဲ့ ပေါင်းချင်တယ်ကွယ်၊ မင်းတို့လှည်းဝိုင်း ခေါင်သူကြီးက ဘယ်သူလဲ၊ မင်း ပြောပေးနိုင်ပါ့မလား”

ကျွန်တော် ဝမ်းသာအားရနှင့် “ဟာ... ကျွန်တော့်ဦးကြီးပဲ၊ ကျွန်တော် ပြောပေးနိုင်တာပေါ့၊ ခုပဲ သွားပြောလိုက်မယ်” ဆိုပြီး ထိုင်ရာမှထပြေးကာ ဦးကြီးအနားရောက်တော့ “ဦးကြီးရေ... ဦးကြီး ပွတာပဲဗျို့။”

“ဟဲ့... အသက်များရှူပါဦး၊ ဘာဖြစ်လို့တုံး”

“မြို့ မြို့ မြို့အုပ်ကတော် သူတို့လှည်းနှစ်စီးကို ကျွန်တော်တို့လှည်းဝိုင်းထဲပေါင်းပြီး လိုက်ပါရစေတဲ့ခင်ဗျား။ ကျွန်တော်တို့ ဓာတ်စက်လည်း နားထောင်ရရော ဦးကြီးနဲ့မြို့အုပ်ကတော် မိတ်ဆွေဖြစ်ရော၊ မနိပ်ဘူးလား ဟင်...”

ကျွန်တော့်ဦးကြီးမှာ ဆယ်အိမ်ခေါင်းလည်းဖြစ်၍ မြို့အုပ်ကတော်နှင့် အကျွမ်းတဝင်ဖြစ်ရသော် နည်းနည်းနောနော အခွင့်အရေးကြီးပေလော။

“ဘယ်က မြို့အုပ်တဲ့လဲကွ၊ တို့မြို့ပေါ်က မြို့အုပ်ဆိုရင် ကောင်းမယ်”

“အား... အခုမေးလို့ ဘယ်ကောင်းမလဲဗျ။ နောက်တော့ အလိုလိုသိလာမှာပေါ့။ ကျွန်တော် မြို့အုပ်ကတော်ကို ဘာပြန်ပြောရမလဲ”

“ဦးကြီးက ဝမ်းသာပါတယ်လို့...၊ မနက်ဖြန်မနက် လှည်းတွေ ထွက်လာကြတဲ့အခါမှာ အလယ်ပိုင်းကနေရာမှာ ထားပေးပါမယ်လို့ ပြောလိုက်”

နောက်တစ်နေ့ အရက်တက် လှည်းများ ထွက်ကြသောအခါ ကျွန်တော်တို့လှည်းတန်းမှာ လှည်းနှစ်စီးတိုးလာလျက် ကျွန်တော်သည် မြို့အုပ်ကတော်နှင့် ခင်မင်စပြုလာ၏။ ဘုရားရောက်၍ လှည်းစခန်းချကြပြီး တစ်ညမျှ ပွဲဈေးတန်း အတူလျှောက်ကြည့်ပြီးသောအခါ၌ကား မောင်လေးနှင့် မမမြင့် ဖြစ်သွားကြလေသတည်း။

ထိုအချိန်၌ မမမြင့်မှာ အသက်အစိတ်လောက်၊ ကျွန်တော့်ထက် ၁၀ နှစ်မျှကြီးလေတော့ တော်တော်အရွယ်ချင်း ကွာခြားလှသည်ဟု ဆိုရပေမည်။ ကျွန်တော်က အရွယ်မရောက်တရောက် လူပျိုပေါက်၊ မမမြင့်က အလှအပ တက်ကြွပြည့်ဖြိုးနေပြီဖြစ်သော အရွယ်။ မမမြင့်သည် ဖြူဖြူပျိုပျိုမျှစ်စို့ကြီးနယ်။ ဪ... ဒါကြောင့်လည်း မြို့အုပ်ကတော် ဖြစ်ပေတာကိုး။

သို့သော် ကျွန်တော်သည် နောက်၌ အမှန်ကို သိရသည်တွင်ကား မမမြင့်အတွက် လွန်စွာရင်နာလှပါသည်။ သူနေသော ရွာကလေးမှာ ပေါင်းတည်မြို့မှ တစ်မိုင်မျှကွာသော ရန်ကုန်-ပြည် လမ်းဘေးတွင်ရှိရာ ကျွန်တော့်အား ဘုရားပွဲတော်တုန်းက အလည်အပတ်လာခဲ့ပါဟု ဖိတ်၍ ကျွန်တော်သွားမိသည်။

ကျွန်တော်ရောက်စဉ် မြို့အုပ်မင်းများ တွေ့ရလေမလားဟု မျှော်လင့်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော် တွေ့စရာမလိုပေ။ မြို့အုပ်မင်းသည် မမမြင့်ရှိရာသို့ လာလိုသော်မှ လာပါသည်။ မမမြင့်သည် “ကီပင်” ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် မြန်မာလိုဆိုသော် မြို့အုပ်မင်း နယ်လှည့်ရသောအခါတွင် မမမြင့်အား ခေါ်ခေါ်သွားသဖြင့် “တောတက်မယား”ဟူ၍လည်း ခေါ်ပါသည်တဲ့။ (တရားဝင်မယားကြီးကိုတော့ “ပွဲတက်မယား” ဟူ၍ ခေါ်ကြသည်)

သို့သော် ယင်းအခြေကို မမမြင့်၏မိဘမောင်ဖားများသည် ကျေနပ်ကြပါသည်။ တိတ်တိတ်ပုန်း မယားငယ်ပင်ဖြစ်သော်လည်း မြို့အုပ်ကတော်ဟူသော နာမ်ပုဒ်နှင့် ဂုဏ်လုပ်နေကြပါသေးသည်။ လွန်ခဲ့သောအခန်း၌ ဖော်ပြခဲ့သော မင်းကတော် ဒေါ်ဇင်လိုပေါ့ခင်ဗျာ။

ခင်မေဇင်က “ဘိုကတော်” မမမြင့်က “မြို့အုပ်ကတော်”ဟု ကိုယ့်အသိုက်အဝန်းနှင့်ကိုယ် ဂုဏ်တင်နေကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းကား အရင်းရှင်စနစ်နှင့် ဗျူရိုကရေစီယန္တရားက ခမ်းနားစွာ စခန်းသွားထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ကဲ သည်နေရာ၌ ဤဝတ္ထုကို ဇာတ်ပေါင်းတော့မည်။ ကျွန်တော် တင်ပြခဲ့သော (၁) ရှယ်လီ၊ (၂) ဘိုကတော်၊ (၃) မြို့အုပ်ကတော် မမမြင့်။ ဤ ၃ ဦးတို့၏ ဖြစ်အင်ကို ဆင်ခြင်ကြည့်ကြပါ။ တစ်လင်တစ်မယားစနစ်၊ မိသားစုအချစ်နှင့် အိမ်ထောင်ကိုတည်ထောင်ကြသော ကျွန်တော်တို့မြန်မာလူမျိုး၏ ယဉ်ကျေးမှုထုံးတမ်းစဉ်လာကို ဗျူရိုကရေစီယန္တရားနှင့် အရင်းရှင်စနစ်က ကတ္တရာစေးပုံးထဲ နှစ်ပစ်ကာ ချောမောလှပသော အမျိုးသမီးတို့၏ အသွေးအသားကို တစ်ဦးတည်းပိုင်အဖြစ် ငွေကြေးနှင့်ရောင်းစားကြရသည်။ ထိုအသွေးအသား ကုန်သည်၌ ရောဂါရ၍ အလုပ် ရပ်ဆိုင်းလိုက်ရသော် ပြည့်တန်ဆာ လောကနှင့် ဘာခြားနားတော့သနည်း။ ရှယ်လီအဖြစ်ကိုပဲ ရှုလော့။ မမမြင့်နှင့် ဘိုကတော် ဒေါ်ဇင်တို့လည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းမှတစ်ပါး အခြားရှိပါဦးမည်လား။

သူတို့သည် ယခုအချိန်၌ လူပြည်တွင် ရှိနေကြဦးမည်ဆိုလျှင် ကျွန်တော်လိုက်ပြီး ကြည့်ချင်လိုက်ပါသေးသည်။

□

ခေတ်ပြောင်းချိန်

အပိုင်း(၁)

ပလောက်တောက်... ခွပ်တပ်

ပလောက်တောက်.. ခွပ်တပ်

အဆက်မပြတ် ရက်ကန်းလက်ခတ်သံသည် သရက်၊ ကုက္ကို၊ ဝါးရုံတွေ အစီအစဉ်ကား ရွက်အုပ်ညှို့ မှုန်ဝေရီမှိုင်းနေသော ရွာတန်းရှည်ကြီးတစ်ခု၌ ခြံကျယ်ကြီးတစ်ခုအတွင်းရှိ ဝါးဘိုးတိုင်၊ ဝါးကြမ်းခင်း၊ သက်ငယ်မိုး၊ ထရံကာ အိမ်ကုပ်ကလေးတစ်ခုအတွင်းမှ...။

“လက်ခတ်သံ ကျွန်းဖိုသား သောင်းတိုင်ကကြား” ဟူ၍ တင်စားရေးဖွဲ့ကြသည်။ စင်စစ်လည်း ပတ်ဝန်းကျင် တော်တော်ကွာမှ ကြားရ၏။

ထိုအသံကြားရာသို့ လာနေသော အသက် ၂၀ အရွယ် လူငယ်တစ်ယောက်၊ လယ်ကွင်းမှပြန်လာသူ၊ ပုဆိုးတိုတို၊ ရုပ်အင်္ကျီလက်ပြတ်နှင့် တဘက်ထည်ခေါင်းပေါင်းလျက်။ သူ့လက်မှာ ဝမီးသော ဖားကြီးသုံးကောင်နှင့် လက်ကောက်ဝတ်မျှရှိသော ငရံ့ခေါင်းတိုတစ်ကောင်ကို

ကိုင်းပင်ရိုးတံဖြင့် ထိုးသီးဆွဲကိုင်လာသည်။ ဖော်ပြပါ အိမ်ကုပ်ကလေးရှေ့ရောက်သော် အိမ်ရှေ့ပေါက်မှ တံစက်မြိတ်အောက် ခေါင်းငုံ့၍ ဝင်လိုက်သည်။

တို့ဆင်းရဲသားပေမဲ့ မလေးမစား မလုပ်ကြပါနဲ့။ တို့အိမ်ထဲဝင်ရင် ခေါင်းငုံ့ဝင်ရမယ်ဟူ၍ ဟာသ ထုတ်နိုင်သော အိမ်မျိုး။ ထိုအိမ်ကုပ်သောလည်း ရှည်လျားသဖြင့် အတွင်းက မကျဉ်းလှပေ။ အိမ်ကို အလယ်မှ နှစ်ပိုင်းခွဲခြားလိုက်၏။ ခေါင်းရင်းပိုင်းမှာ ခါးစောင်းလောက် မြင့်သောအဆင့်နှင့် ခြေရင်းခြမ်းမှာ နွားတင်းကုပ်နှင့် ရက်ကန်းစင်။ နွားဝင် ထွက်ရန်မှာ နောက်ဖေးပေါက်ထား၏။ ရက်ကန်းစင်နှင့် နွားမြက်စင်သည် ၇ တောင်မျှခြား၍ ဘေးချင်းယှဉ်နေ၏။

မြန်မာပြည် တောရွာဒေသရှိ ယခုကာလ ရက်ကန်းစင်များသည် ရှေးယခင်ကကဲ့သို့ သေးငယ်သော လွန်းငယ်ထိုးစင်ကလေးများ မဟုတ်တော့ဘဲ ပုဆိုးတစ်ထည်ကို တစ်နံတည်းနှင့်ရက်နိုင်သော လွန်းရိုက် လက်ဆွဲစင်ကြီးများ ဖြစ်၏။ လွန်းရိုက်သံ၊ လက်ခတ်သံ ပို၍ပြင်း၏။

ရက်သူသည် ရက်ကန်းလိပ်နှင့် ဝမ်းဗိုက်နှင့် ကပ်၍ထိုင်ရကာ ခြေနှင်း တုတ်နှင်းခြင်း၊ လွန်းကြိုးဆွဲခြင်း၊ လက်ခတ်ငင်ခြင်းတို့ကို ခြေတစ်ဘက်စီ၊ လက်တစ်ဘက်စီဖြင့် အချက်ညီညီပြုရလေရာ...

ဖော်ပြပါ အိမ်ကုပ်ကလေးအတွင်း၌ အိမ်ရှေ့လူဝင်ပေါက်ကို ကျောခိုင်းနေသော လုံမပျိုလေးမှာ အသက် ၁၈ နှစ်မျှရှိ၍ တောသူမလေးပီပီ ရင်သား တင်သားများ ဖွင့်ကားလှပသူဖြစ်ရာ သည်လို ရက်ကန်းရက်စဉ် သူ၏ ခန္ဓာကိုယ်လှုပ်ရှားနေပုံကို နောက်ကနေ၍ ကိုလူပျိုတစ်ယောက်ကြည့်ရှုမည်ဆိုပါက သူငယ်မ ရှက်ရှာပေမည်။

သို့သော် ဤလုံမငယ်သည် မသိရှာသေးပေ။ သူ့မျက်စိရှေ့မှောက် ဖားသုံးကောင်နှင့် ငရဲခေါင်းတို့တစ်ကောင် ဘွားခနဲရောက်လာမှသာ “အောင်မယ်လေး အမေ” ဟု အော်၍ နောက်ပြန်ကြည့်လိုက်တော့မှ ခဏအတွင်း အပြီးပန်းကလေးပွင့်လာပြီး “အို ကိုကြွေနှယ်.. လန့်လိုက်တာ”

လူငယ်သည် သူ့လက်ကလေးနှင့် ငါးသိတံကို ရက်ကန်းစင်တိုင်၌ ချိတ်လိုက်ပြီး ရက်ကန်းခုံပေါ်မှာ မိန်းကလေးနှင့် ယှဉ်ထိုင်နေလိုက်သည်။

သည်တော့ ထိုအိမ်ကုပ်ကလေးမှ လက်ခတ်သံကျွန်းဖိုသားသည် ဘယ်ကမျှ မကြားရတော့ပြီ။

***

မြန်မာပြည်ဆောင်းရာသီ ပြာသိုလမှာ စပါးလှိုင်လှိုင် ရိတ်သိမ်းချိန် ဖြစ်သည်။ လယ်ကွင်းပြင်အားလုံးသည် ရွှေရောင်တောက်ပကာ စပါးနံ့များ မှည့်ဝင်းနေသည်။ မြောက်ပြန်လေညင်းကလည်း တဖြူးဖြူးတိုက်ခတ်၍ စပါးမှည့်နံ့သင်းနေသည်။ ဤဝါဝင်းနေသော လယ်ကွင်းပြင်ကြီးကို အဝေးမှနေ၍ ကြည့်မည်ဆိုလျှင် ထီးထီးမားမား ရပ်တည်နေကြသော ထန်းပင်ကြီးများ၊ ညောင်ပင်ကြီးများ၊ မန်ကျည်းပင်ကြီးများနှင့် ခပ်ယုတ်ယုတ်ဖြစ်ကြသော ဆီးပင်၊ သနပ်ပင်၊ ဗန်းဗိုးပင် စသည်တို့ကို ဟိုတစ်ပင်သည်တစ်ပင် မြင်နိုင်ပေသည်။ ဤအပင်တို့ကိုအစွဲပြု၍ လယ်ရှင်တို့က ထိုအပင်အနီး၌ရှိသော လယ်ကွက်စုကို ထန်းသုံးပင်လယ်၊ ညောင်ပင်ကြီးလယ်၊ မန်ကျည်းပင်လယ်၊ ဗန်းဗိုးပင်လယ်၊ သနပ်ပင်လယ် စသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ကြကုန်သည်။

ထိုနေ့၌ ၄ ၅ ကေမျှရှိသော ဇီးကောက်ပင်လယ်သည် ကောက်ပြတ်၍ ယင်းလယ်ကွင်းရိတ်ကြသော ဇနီးမောင်နှံသည် တံစဉ်ကောက်ကြီးများကို ပခုံးတွင်ချိတ်ကြ၍ စောစီးစွာ ရွာဆီသို့ ပြန်လာကြသည်။ ယောက်ျား၏ လက်ထဲ၌ လက်ဖက်ရည်ကြမ်းအိုးနှင့် ချိုင့်တစ်ခုပါ၍ ဇနီးသည်၏လက်ထဲမှာ ကောက်ရိုးနွယ်နှင့် ကန်စွန်းညွန့်များပါလာသည်။ ၎င်းတို့၏ ခမောက်အောက်ရှိ မျက်နှာများမှာ ချွေးတွေစို့နေသော်လည်း အိမ်ပြန်ရောက်က ကောက်ရိတ်ခ လုံးခနဲရကြတော့မှာမို့ အတွေးကိုယ်စီနှင့် ပြီးယောင်သန်းနေကြသည်။ သူတို့ခြေထောက်မှာ သားရေနယ် ကောက်ရိတ်ဖိနပ်ရှည်ကြီးတွေ စီးထားကြသော်လည်း အသားကျနေပြီမို့ စစ်ထွက်ရဲဘော်ကဲ့သို့ ခြေဟန်ကျလျက်ရှိသည်။

ယခု ပြန်လာကြသည်က သူတို့လင်မယားချည်းမဟုတ်။ သူတို့ရှေ့ ရောက်သွားလိုက် တစ်ခုခုနမ်းနေခဲ့၍ နောက်ကျန်ရစ်လိုက်ဖြင့် ပါလာသော ခွေးကလေးကျားဘို။

နေလုံးသည် အနောက်ဂေါ်ယာတွင် ထန်းတစ်ဖျားခန့် ရှိနေသေးသည်ဖြစ်၍ အခြားကောက်ရိတ်နေသူအချို့က သူတို့ပြန်လာသည်ကို မြင်လျှင်...

“ဟင်... ကိုဘအေးတို့ ဇီးကောက်ပင် ပြတ်ခဲ့ပြီထင်တယ်”

“အေးကွ... မင်းတို့ကောဟေ့”

“ကျုပ်တို့တော့ သန်ဘက်ခါလောက်မှ ကျွတ်မှာပါ။ ဟဲ... ဟဲ... ဒေါ်လှဒွေးက ပြီးလို့။ ဘာလဲ ဘဲလူးဖက်ဝယ်ဝတ်လိုက်မယ်ပေါ့... ဟုတ်လား”

“ငါက.... အသက်ကြီးပါပြီဟယ်၊ နင့် မိန်းမသာ ဝတ်ဆင်ပါ”

ကိုဘအေးနှင့် မလှဌေးတို့ပြန်လာရာ လယ်ကန်သင်းရိုးခြေလမ်းနှင့် လှည်းလမ်းသည် မကွာလှမ်းသည်ဖြစ်၍ ကောက်လှိုင်းတိုက်လှည်းများပေါ်မှ လုလင်ပျိုတို့၏ “တို့လယ်သမားခေတ် ရောက်ပြီ” သီချင်းကို သီဆိုသွားကြသည်များ ကြားရသည်။ ခေတ်နှင့်ညီသော ဤသီချင်းသံသည် သူတို့ နားဝင်ပီယံချီ၍ ရင်ဝယ်တသိမ့်သိမ့် ပီတိစိမ့်ရသည်။

ကိုဘအေးနှင့် မလှဌေးတို့သည် ရွာသို့ ပြန်ရောက်ကြသည်၌ ပထမဦးဆုံး သွပ်မိုးပျဉ်ထောင်အိမ်ကြီးတစ်အိမ်သို့ ဝင်၍ အိမ်ရှင်အား ဇီးကောက်ပင် လယ်ပြတ်ခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း ပြောသည်။

“အစ်ကိုဖိုးဆင်ရေ... ပြတ်ခဲ့ပြီဗျ”

လယ်ရှင်သည် “အေးအေး.. ဒါဖြင့် မင်းတို့ ကောက်ရိတ်ခ တစ်ခါတည်းယူသွားကြကွ၊ ဒီဇီးကောက်ပင်လယ်က ၁၇ ကြီး၊ ဟိုးရုံးလယ်လေးက ၃ ကြီးနဲ့ ပေါင်း ၂၀ ဟုတ်လား”

“ဟုတ်ကဲ့”

တစ်ကြီး ၄ ကျပ်နှုန်းဖြစ်၍ ငွေ ၈၀ ကို ရေတွက်နေစဉ် အခြား လူတစ်ဦး ရောက်လာကာ ကိုဘအေးတို့ ငွေကိုင်နေသည်ကိုကြည့်၍...

“အေး... ကိုဖိုးဆင်၊ ဇီးကောက်ပင်လယ် ပြတ်သွားပြီလား”

ဆင် “အေးဟေ့... မွန်းမြချောရ နို့ မင်းလယ်တွေကော”

“ရိတ်မယ့်လူကိုမရသေးလို့ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ချည်း ကြံနေရတာ သိပ်မပြတ်သေးပါဘူး ကိုဖိုးဆင်ရယ်” ဟု ဆိုပြီး ကိုဘအေးတို့ဘက်လှည့်လိုက်ကာ “ခင်ဗျားတို့ ဘယ်သူ့လယ်ရိတ်ဖို့ ပြောထားတာရှိသေးသလဲ”

အေး “ဒီအစ်ကိုဖိုးဆင်လယ်ပြီးရင် သူတို့လယ်ရိတ်ပါလို့ ပြောထားကြတဲ့လူတွေတော့ အများကြီးရှိတာပဲ”

ချော “လယ်မရွေးရသေးဘူးမူတ်လား၊ ဒီလိုဆို ကျုပ်လည်း ပြောထားသားပဲ၊ နက်ဖြန် ကျုပ်လယ်ဆင်းကြဗျာ”

ကိုဘအေးနှင့် မလှဌေးသည် တစ်ယောက်မျက်နှာတစ်ယောက် ကြည့်ကြပြီး မလှဌေးက...

“နက်ဖြန်တစ်နေ့တော့ ကျွန်မတို့ နားမယ်စိတ်ကူးထားကြတယ်”

ချော “ဟား... နောက်မှနားကြဗျာ၊ ကျုပ်လယ်တွေ တချို့ကောက်ပင်တွေ တော်တော်လဲကုန်ကြပြီ” ဟု ဆို၍ ကူညီပြောပေးစေလိုသော မျက်လုံးဖြင့် ဦးဖိုးဆင်ကို ကြည့်လိုက်သည်၌ ဦးဖိုးဆင်ကလည်း...

“ဘအေးတို့က ရတုန်းရခိုက် ရိတ်လိုက်ကြပါကွ” ဟု ပြောသည်၌ လင်မယားနှစ်ယောက်သည် မငြင်းသာတော့ဘဲ ခေါင်းညိတ်လိုက်ကြတော့၏။

ဦးဖိုးဆင်သည် ကိုဘအေး၏ အစ်ကိုဝမ်းကွဲတော်သည်။ ကိုဘအေးတို့က ဆင်းရဲ၍ ဦးဖိုးဆင်မှာ လယ်ပိုင်ယာပိုင်နှင့် ချမ်းသာသည်။ ယခု ကိုဘအေးတို့ အိမ်ကုပ်ကလေးဆောက်၍နေကြသော ခြံကျယ်ကြီးမှာ ဦးဖိုးဆင်ခြံဖြစ်သည်။

ကျားဘိုသည် ခြံဝသို့ရောက်သည်၌ ထုံးစံအတိုင်း တွေ့နေကျ မချစ်မြ အိမ်က အောင်နက်နှင့်တွေ့၍ တစ်ကောင်တစ်ကောင် ဟောင်ဟိန်းလိုက်သည်။ ကျားဘိုဟောင်သံ ၃ ၄ ခါ ထွက်ပေါ်လာပြီးသည်၌ ထိုအိမ်ကလေးအထဲမှာ ရက်ကန်းလက်ခတ်သံလည်း ပြန်ပေါ်လာသည်။

ကိုဘအေးနှင့် မလှဌေးတို့ အိမ်ထဲဝင်ကြသောအခါ၌ လူငယ်က ရက်ဖောက်ယောက်နေသည်။ သမီးဖြစ်သူက ရက်ကန်းစင်မှ...

“ကျွန်မ ရက်ဖောက်ကုန်လုနေတာနဲ့ ကိုမောင်ကြွေ ရောက်လာတာနဲ့ အဆင်သင့်ပဲအမေ၊ သူ့ကို ရက်ဖောက်ယောက်ခိုင်းထားရတယ်” ဟု မိခင်အားပြောပြီး ဖခင်အား ရက်ကန်းစင်တိုင်၌ချိတ်ထားသော ဖားငါးတွေပြု၍...

“ဟော.. ဟိုမှာ အဖေအကြိုက်တွေလေ၊ ကိုမောင်ကြွေ ယူလာတာ” ဟု ပြောလိုက်သည်၌ ဖခင်ကြီးက ရွှင်ပျသောမျက်နှာနှင့်...

“ဟာ... ဟန်ကျတာပေါ့ကွာ၊ ချိတ်ဖားတွေက ဒီရာသီသိပ်ဆူပေါ့။ ငရဲခေါင်းတိုတစ်ကောင်ကကော ဘယ်လိုရခဲ့တာတုံး”ဟု ဆိုသည်၌ မောင်ကြွေက...

“ဖားတွင်းရယ်လို့ ချိတ်ရင်းဗျ၊ အထဲမှာ ဂလုတ်ဂလုတ်နဲ့ ချိတ်ဆွဲလို့လည်း မရတာနဲ့ တူးရွင်းနဲ့တူးနှိုက်တော့ ငရဲခေါင်းတို့ ဖြစ်နေရော”

“အေး.. သူက ဟင်းခတ်ရတာပေါ့ကွာ”ဟု ဖခင်လုပ်သူက ပြောလိုက်သည်၌ မိခင်ဖြစ်သူက ပြုံး၍ သမီးမျက်နှာမှာ လွန်စွာ ရွှင်ပျသွားလေသည်။

နို့ပြီး ကိုဘအေးသည် သမီး၏ ရက်ဖောက်ဗန်းထဲ ငုံ့ကြည့်ပြီး...

“အောင်မယ်... ရက်ဖောက်တွေ အများကြီး ရှိနေသေးသားပဲကွ၊ ဒါထားပြီး မင်း ဖားတွေသွားလုပ်ချေကွာ၊ ရေနွေးဖြောတာ ကောင်းမလား၊ မီးမြှိုက်တာ ကောင်းမလား”

စိတ်မပါစွာနှင့် ရက်ဖောက်ယောက်နေသော မောင်ကြွေသည် ထိုင်ရာမှ သွက်လက်စွာ ထလိုက်ကာ ဖားသီတံဆွဲယူ၍...

“ကျွန်တော်တော့ မီးမြိုက်တာကြိုက်တယ်ဗျ၊ မြန်လည်းမြန်တယ်၊ မီးမြိုက်နံ့ကလေးလည်း သင်းတယ်”

“ဒါဖြင့် ကောက်ရိုးပုံမှာသွားပြီး လုပ်ချေကွာ၊ ငခေါင်းတိုတော့ မီးဖုတ်၊ ဟင်းချိုချက်ဖို့ မင့်အရိုးကိုပေးခဲ့”

မလှဌေးကား ထမင်းချက်မီးဖို၌ ဝင်လျက်ရှိလေပြီ။ ကိုဘအေးသည် မောင်ကြွေ ဖားသီတံဆွဲ၍ထွက်သွားသောအခါ၌ သူ၏ နွားတင်းကုပ်ကို သိမ်းဆည်းသည်။ နွားကလေးတစ်ကောင်ထဲပါ။ ခိုင်း၍မရသေးသော နွားပေါက်ကလေးဖြစ်သည်။ မိုးဦးကျလောက်တော့ ထမ်းပိုးကျင့် ရတနံ့ကောင်းပါ၏။ ရှေးနှစ်ခါတော့ အသုံးဝင်ပြီလေ။

မကြာမီ၌ ၁၅ နှစ်အရွယ် လူငယ်ကလေးတစ်ယောက် မြက်ထမ်းနှင့်ရောက်လာသည်။

ကိုဘအေးက...

“အောင်မာ... ငါ့သားလည်း ဒီနေ့မြက်ထမ်းပြန်လာသားပဲ၊ မင်း ခုည ဟင်းကောင်းနဲ့ ထမင်းကျိတ်ရမယ်ကွ”

“ဘာဟင်းကောင်းလဲ အဖေရ”

လူငယ်သည် မြက်ထမ်းကိုချပြီး ခေါင်းက ပုဆိုးပေါင်းရွက်နဲ့ မျက်နှာချွေးသုတ်ရင်း မေးသည်။

“မင့်အကြိုက်ပဲလကွာ၊ သွားကြည့်ချေ။ နောက်ဖေးကောက်ရိုးပုံမှာ မောင်ကြွယ် မီးမြိုက်နေတယ်”

“ခြေမရှိတဲ့ အကောင်းလား အဖေရ၊ ဒါမှမဟုတ် ပက်လက်လှန်လိုက်ရင် ယက်ကန်ယက်ကန်နေတဲ့အကောင်းလား”

“အဲ့ဒါ တစ်ခုမှမဟုတ်ဘူးကွ၊ မျက်လုံးပြူးပြူးနဲ့ ပေါင်မှာ ထိုးကွင်းတွေနဲ့ကောင်”

“ဟာ... သိပြီ” ဟုဆို၍ လူငယ်သည် ကောက်ရိုးပုံဆီသို့ တစ်ဟုန်ထိုးပြေးသွားလေ၏။

ခဏအကြာ၌ မီးဖိုချောင်မှ မလှဌေးက ...

“ဖအေကြီးရေ... ခုန လူလေး မောင်ထွေးအသံကြားလိုက်တယ် မှတ်ပါတယ်”

“အေး... သူ မြက်ရိတ်တာ ပြန်လာပြီလေကွာ...၊ ဘာခိုင်းစရာရှိလို့လဲ”

“ဟောဒီ ငရံ့ခေါင်းတိုနဲ့ ဟင်းချိုချက်ဖို့ လဲလူရွက်ခူးခိုင်းရ ကောင်းမလားလို့...”

“ငါ ရေချိုးသွားရင်း ရင်းတိုက်ရွက်ပါ ရောခူးခဲ့ပါမယ်ကွာ၊ မင်း ငရံ့သာမီးဖုတ်ပြီး ဟင်းချိုအိုးတည်ထားလိုက်”

ထိုမှ တစ်ဆက်တည်း မလှဌေးက ...

“ဟဲ့... သမီး မြခင်ရေ” ဟု ခေါ်လိုက်သည်၌ လုံမပျိုသည် ရက်ကန်းရက်ခြင်းကို ရပ်တန့်လိုက်ပြီး...

“ဘာလဲ အမေ”

“နင့်အရီး အုန်းနအိမ်မှာ သရက်သီးပိုးတီ ရဦးမလား၊ သွားပြီး ကြည့်ဝယ်ခဲ့စမ်း”

သမီးသည် ရက်ကန်းစင်မှ ထ၍...

“ရပါတယ်... သရက်သီးပိုးတီနဲ့ ဆားစိမ်တော့ အရီးအုန်းနအိမ်မှာ တစ်နှစ်လုံး မပြတ်ရှိနေတာပဲ...”

ထိုည သူတို့ထမင်းပိုင်းမှာ ငရံ့ခေါင်းတိုမီးဖုတ်ခတ်သည် လဲလူနှင့် ရင်းတိုက်ရွက်ဟင်းချို၊ မိုးတွင်းက လယ်ထဲချောင်းထဲမှ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဖမ်းရတာနှင့် ဝယ်သင့်တာဝယ်၍ ငါးခူ၊ ငါးရံ၊ ငါးကျည်း ချည်းသန့်သန့် လုပ်ထားခဲ့သော သုံးဦးစပ် ငါးပိရည်ချို၊ ငရုတ်သီးစိမ်းမီးအုံးနှင့် ကြက်သွန်ဖြူ ထောင်းဖျော်ကို ကစွန်းညွှန်ပြုတ်နှင့် ကောက်ရိုးနွယ်တို့လို နို့ပြီး ဖားသား ဆီပြန်နှင့် အအီပြေရန် သရက်သီးပိုးတီတို့ဖြစ်ရကား ကိုဘအေး၊ မလှဌေး၊ သားကလေး မောင်ထွေး၊ သမီးပျို မြခင်နှင့် ရွှေဇဉ့်သည်တို့ ၅ ယောက် စားလိုက်ကြရာ ဆန်တစ်ပြည်ခွဲချက်သည် ခွေးလေး ကျားဘိုအဖို့ ဟင်းစ ကျွေးစနှင့်မှ စားလောက်ရုံမျှ ကျန်တော့သည်မှာ သူတို့လို အလုပ်ကြမ်းသမား တောသူတောင်သားများအဖို့ အံ့ဩစရာမဟုတ်ပါချေ။

ထမင်းစားပြီး၍ လက်ဖက်ရည်ကြမ်းသောက်ကြသည်နှင့် မောင်ထွေးက စပြောသည်။

“အဖေရေ... လက်ဖက်ရည်ကြမ်းကို အမြဲတမ်း ပူပူရအောင် ဓာတ်ဘူး ဝယ်ပါလား အဖေရ၊ ဘကြီးဆင်တို့အိမ်မှာ ထားတာမျိုးလေ...”

မောင်ကြွေ “ဟုတ်တယ်ဗျ.. ကိုစံတင်တို့ဖြင့် မိုးတွင်းက လယ်ထဲ လယ်ထွန်သွားရင်းတောင် ယူသွားကြသဗျ”

ကိုဘအေး “ဟ... မိုးရေစိုတော့ မင်းတို့ဓာတ်ဘူးက အေးမသွားဘူးလား၊ မိုးရေဒဏ် ခံနိုင်ပါ့မလားကွ”

မောင်ထွေး “အောင်မယ်လေး... အဖုံးသာ လုံအောင်ပိတ်ထား ရေထဲချထားတောင် မအေးဘူးခင်ဗျ”

“အင်း... အံ့ဩစရာပဲဟေ့” ဟု ဆို၍ ကိုဘအေးသည် မလှဌေးအား မျက်တောင်ပုတ်ခတ် ပုတ်ခတ်နှင့် ကြည့်လိုက်သဖြင့် မလှဌေးက...

“အဲဒါ တစ်ဘူး ဘယ်လောက်ပေးရသတဲ့လဲ”

မောင်ကြွေ “အကြီး၊ အငယ် အရွယ်အစားလိုက်လို့ပေါ့ အရီးရဲ့”

ဤတွင် အနီး၌ ကျုံ့ကျုံ့ကလေး ထိုင်နေသော မြခင်က...

“အခု ရွာက သမဝါယမဆိုင်မှာ ရောက်နေတာလေ အခု အဖေတို့ သောက်နေကြတဲ့ မြေအိုးတစ်လုံးစာလောက် ဝင်မယ်ပေါ့၊ ၁၇ ကျပ်တဲ့”

မောင်ထွေးက ထောက်၍ “အဲဒါ နက်ဖြန်ခါ ဝယ်ပါလားဗျ...”

မလှဌေးက မြခင်အား ကြည့်၍...

“သမီးရက်ကန်းပြတ်တော့ ဝယ်တာပေါ့လေ...”

မြခင် “အို... အမေကလည်း ကိုယ်ဝယ်ချင်ရင် ရက်ကန်းပြတ်အောင်ပဲ စောင့်နေရဦးမှာလား၊ ကိုယ့်အိမ်မှာ ပိုက်ဆံတွေရှိနေသားပဲ...၊ သွားဝယ်လိုက်ရောပေါ့”

မလှဌေး “ဟဲ့... ကိုယ့်သေတ္တာထဲရောက်ပြီးသားပိုက်ဆံ ပြန်မထွက်တာကောင်းတာပေါ့ဟဲ့”

မြခင်က မျက်စောင်းကလေးခဲ၍...

“ဟင်း... ကျွန်မ ရက်ကန်းပြတ်ဖို့က ရက်တော်တော်လိုသေးတာ၊ ရောက်လာတဲ့ဓာတ်ဘူးက ၄-၅-၇ လုံးရယ်၊ တော်တော်ကြာ သူများဝယ်တာနဲ့ ကုန်သွားဦးမယ်”

မောင်ကြွေ “ဟုတ်တယ်ဗျ၊ ကိုမောင်သင်လေးနဲ့ မပုတို့လင်မယားကတောင် ဝယ်မယ်ပြောနေကြသေးသဗျ”

ယင်း၌ မြခင်က “ဒါဖြင့် ဒီလိုလုပ်မယ် အမေ၊ ကျွန်မ ရက်ကန်းက တစ်ဝက်သာသာ ပြီးသွားပြီ၊ ဒီတော့ မနက်ဖြန် ၁၅ အုပ်ဖြတ်ပြီးတော့ သွားပို့မယ်လေ”

“အေး... အဲဒီလိုသာလုပ်လိုက်ပါ အစ်မလေးရာ၊ အမေပြောတဲ့အတိုင်းဆိုရင် ဝယ်ဖြစ်တော့မှာ မဟုတ်ဘူး” ဟု မောင်ထွေးက တိုက်တွန်းပြောဆိုလိုက်လေသည်။

***

ထိုရွာကြီးတွင် ထိုစဉ်က ကျေးရွာသမဝါယမက အောင်မြင်လျက်ရှိလေသည်။

ယင်းရွာ၏ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများကို ဖော်ပြရဦးမည်။ ရှေးခေတ်အဆက်ဆက်က မိရိုးဖလာ လယ်ယာမှသည် ယခု တော်လှန်ရေးအစိုးရလက်ထက်မှာ သီးထပ်သီးညှပ်များစိုက်ပါရန် စီမံခန့်ခွဲပေးခြင်းအားဖြင့် ဂုံလျှော်၊ ဝါဂွမ်းနှင့် ပဲမျိုးတို့ကို တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးကြပြီးဖြစ်သောကြောင့် ရှေးယခင်က မိုးမများလျှင် မလုပ်ရသော ကုန်းလယ်များ၊ ရွာတွင်းနှင့် ရွာနောက်ဖေးရှိ ခြံလွတ်ကြီးများမှာ ယခုအချိန် အလဟဿာ မဖြစ်ကြတော့ပြီ။ သူ့အချိန် သူ့အခါနှင့် ဆီလျော်သော အသီးအပင်တို့ကို စိုက်ပျိုးကြကုန်လေသည်။

အထူးသဖြင့် ထိုရွာကြီး၌ ဖြစ်မြောက်အောင်သည်မှာ ဂုံလျှော်။ ဒေသတို့မှာ အလွေ့ကျပေါက်ကြကုန်သည်။ သို့သော် ဂုံလျှော်အမျိုးအစားဟူ၍ မသိကြသေး။ ‘ပလီခါး’ ပင်ဟု ခေါ်ကြလျက် သူ့အရိုးမှ လျှော်ကိုခွဲပြီး ရေပုံးကြိုး၊ နွားကြိုး စသည်များ ကျစ်လုပ်ကြသည်။

ယင်းသို့ရှိ၍မှ တော်လှန်ရေးအစိုးရ ထွက်ကုန်စီမံရေးဌာနက “ဂုံလျှော်များကို ဝယ်ပါမည်၊ ကျေးရွာများမှာ စိုက်ပျိုးကြပါ”ဟူ၍ စိုက်ပျိုးစိုက်နည်းပါ ညွှန်ကြားလျက် မျိုးစေ့များပေးလိုက်ခြင်းဖြင့် ထိုဂုံလျှော်ပင်များ ဖြစ်မြောက်လာကြသောအခါ၌ ထိုရွာသားများ အံ့ဩရယ်မောလျက်...

“ဟ... ပလီခါးပင်တွေပါလား...” ဟု ပြောကြလေ၏။

စင်စစ် ခြံကြိုခြံကြား၊ မြောင်းကြိုမြောင်းကြားမှ အလွေ့ကျပေါက်ကြတော့ ပလီခါးပင်ငယ်ငယ်။ ယခု အစိုးရကညွှန်ကြား၍ မြေဩဇာပေးကာ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးလိုက်ကြတော့ ပလီခါးပင် ထွားထွားမြင့်မြင့်ကြီးတွေ။ မြန်မာပြည်မှာ ဂုံလျှော်ပင်သည် အစိုးရမျှော်လင့်တာထက် အောင်မြင်လေသည်။ အပင်တွေ ဆယ့်ကိုးပေမြင့်၍ လျှော်မှာ အလွန်ကောင်း။ အချဉ်ချွတ်ဆေးနှင့် ဆေးကြောဖွပ်လျှော်လိုက်သည့်အခါ ရွှေရောင်ယူမလား၊ ငွေရောင်ယူမလား၊ အနောက်နိုင်ငံသူများ ဆံပင်ကဲ့သို့ တောက်ပြောင်လှပလေသည်။ သဟာနှင့် ဂုံနီကြိုး၊ ဂုံနီလျှော်အဆင့်မျှ မကတော့ဘဲ ကော်ဇောရက်လုပ်ရန် နိုင်ငံခြားသို့ ရောင်းရသည်အထိ ဖြစ်လာခဲ့လေ၏။

ယင်း ဂုံလျှော်လုပ်ငန်းကား ခြံမြေရှိ၍ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးရမည်ထက် အပင်ကိုခုတ်ပြီး ရေထဲမှာ အပုပ်စိမ်၍ လျှော်ခွာ၊ အခွံသင်ရသည်က ပို၍ လုပ်အားလိုလေရာ ဂုံလျှော်စိုက်သူနှင့် အငှားလျှော်ခွာသူမှာ တစ်ယောက်တစ်ဝက် စားမျှသာကျနေသောကြောင့် ပိုင်ရှင်နှင့် အလုပ်သမားသည် ညီတူမျှတူ အကျိုးခံစားသမျှ ပြုရလေ၏။

ဂုံလျော်လုပ်ငန်းနှင့် လယ်ယာလုပ်ငန်းသည် နှစ်မျိုးတွဲရန် အလွန်အဆင်ပြေ၏။ ဂုံလျော်စိုက်မည့်မြေကို နွေမှာ အမှိုက်ပုံမီးရှို့ထားပြီးနောက် မိုးမကျမီကလေးမှာ အပေါ်ယံမြေဖွာရုံမျှ ထွန်ယက်စိုက်ပါ။ နောက်မိုးရွာ မြေစိုတော့ ဂုံနီမျိုးစေ့ကြိုလိုက်ပေရော။ သူ့အား ပေါင်းသင်စရာ မြေထောင်ပေးစရာမလိုတော့။ အပင်ကျပ်မည်ဆိုရင်ဖြင့် ပင်ညှက်ကလေးတွေ ရွေးနုတ်ပစ်ရုံသာ ရှိသည်။

တော်သလင်း၊ သီတင်းကျွတ် လယ်ပြီး မိုးနှောင်းရောက်သော ကာလ၌ ဂုံနီပင်တို့ကို ခုတ်ရလေပြီ။ ကောက်မရိတ်ရမီ အလုပ်ပြတ်နေသော လယ်လုပ်သားတို့ အလုပ်တစ်စခန်းရကြလေ၏။

ငရုတ်၊ ကြက်သွန်၊ ဝါဂွမ်းနှင့် ပဲမျိုးတို့စိုက်ပျိုးခြင်းမှာ မိုးကုန်ပြီး နောက် ဆောင်းဦးပေါက်တွင်ဖြစ်သည်။ ပဲမျိုးတို့မှာ ယခုအခါ၌ မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်းတွင် 'ဗိုလ်ကိတ်ပဲ' သည် အလွန်ဇယားကိုက်သည်။ အကြမ်းပတမ်းခံသည်။ စင်ထိုးတိုင်ထောင်စရာ မလို။ သူ့ဟာသူ ဖြာထွက်၍ အဖုတ်ဖြစ်ကာ မြေမှ ရိုးတံတစ်တောင်လောက် အရှည်၌ ခက်လက်ဝေဖြာ၍ သီးလေသည်။ ပဲကြီး၊ ကုလားပဲတို့ထက် စား၍ချိုသည်။ စိုက်ပျိုးပြုစုမှုလည်း လွယ်သဖြင့် ဈေးလည်းချို၏။

ဤဝတ္ထုအခြေခံရွာဖြစ်သော ဖော်ပြပါရွာကြီးမှာ ယင်းစိုက်ပျိုးမှုများ အပြင် ရက်ကန်းလုပ်ငန်းလည်း အလွန်တွင်ကျယ်သည်။ ထိုရက်ကန်းအလုပ်မှာ ခေတ်အဆက်ဆက်ကပင် သည်ရွာသားတွေ လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြ၏။ ယောက်ျားကလေးများပင် ရက်ကန်းခတ်တတ်ကြ၏။ သို့သော် ဟိုးယခင်ကမူ မြို့ပေါ်ရှိ အရင်းရှင်ချည်ပုံပေး တရုတ်များ၏ ခေါင်းပုံဖြတ်သွေးစုတ်ရာ စားကျက်ကွင်းသာဖြစ်ခဲ့၍ ယခု တော်လှန်ရေးအစိုးရလက်ထက်ရောက်မှ ပြည်သူပိုင်စနစ်အရ ကုန်ကြမ်းယူ ကုန်ချောသွင်းမှုကို လုပ်ကိုင်ရသည်။ သည်တော့ အလုပ်သမားတို့အကျိုး မည်မျှတိုးတက်ပါသနည်းဟူမူ (ယခု အများသုံးနေကြသည့် ပြည်တွင်းဖြစ် အခြင်ထောင်ဖျင်ကို) ချည်ပုံပေး တရုတ်များလက်ထက်က တစ်အုပ်ကို ရက်ခ ၁ ကျပ်မျှသာရရာ ယခု ၃ ကျပ်နှင့် ပြား ၃၀ ရကြ၏။ တစ်အုပ်သည် ၁၀ ကိုက်၊ ရက်ကန်းတစ်တန်းမှာ ချည် ၃ ထုပ်တန်း ၂၇ အုပ်၊ ၄ ထုပ်တန်း(အတန်းကြီး) ၃၆ အုပ်ဖြစ်လေရာ မည်မျှ ဝင်ငွေကွာခြားသည်ကို အထင်အရှား မြင်နိုင်လေသည်။

ထို့ပြင် ဟိုယခင်တုန်းကလို ၄-၅ မိုင်ကွာသော မြို့သို့ စရိတ်ကုန်ခံသွား၍ တရုတ်များထံ အောက်ကျနောက်ကျ ဆက်ဆံရသည်မဟုတ်ဘဲ ကိုယ့်ရွာက သမဝါယမဆိုင်ရာသာ ကိုယ့်ရွာသားချင်း ကိစ္စပြီးရလေ၏။

ကျေးရွာသမဝါယမဆိုင်

ကုန်သွယ်ရေးဌာန၏ ကျေးရွာလက်ခွဲဆိုင်ဖြစ်၏။ ဤဆိုင်ကို သမဝါယမငွေဖြင့် ပြုစုပျိုးထောင်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ မူလက အခြေခံစားကုန်မျှ အစပြုခဲ့သော်လည်း ယခုမူ အဝတ်အထည်နှင့် အလှကုန်၊ ဆေးဝါးပစ္စည်းများပါ ထားရသဖြင့် ခိုင်မာလုံခြုံသော အုတ်တိုက်ဖြစ်၍နေလေပြီ။

ရှေ့ဘက်နှင့်နောက်ဘက် မျက်နှာစာနှစ်ခုထားရှိသည်။ ကုန်ဝယ်လိုသူများက ရှေ့ဘက်မျက်နှာစာ၊ ကုန်ကြမ်းယူ၍ ကုန်ချောသွင်းလိုသူများက နောက်ဘက်၊ နံနက် ၇ နာရီတွင် ဆိုင်ဖွင့်သည်။ နေ့စဉ်ပင် ကုန်ကြမ်းယူ ကုန်ချောသွင်း၊ လုပ်ခထုတ်၊ ပစ္စည်းဝယ်ခြင်းဖြင့် မပြတ်စည်ကားလျက်ရှိသည်။ ဤဆိုင်သည် အိမ်ခြေ ၅၀၀ ကျော်၏ စုပေါင်းသမဝါယမ ဖြစ်သည်။

ဆိုင်ဖွင့်ကတည်းက နောက်မျက်နှာစာမှာ ရက်ပြီးသော အထည်သွင်းမည့်သူတွေ စီရရီရောက်လာကြရာ ခြင်ထောင်ဖျင် ၁၅ အုပ်ကို ရွက်လာခဲ့သော မြခင်မှာ သတ္တမဖြစ်သည်။ အစီအစဉ်အတိုင်း အထည်သွင်း၊ ငွေထုတ်လုပ်ကြရာ မြခင် အလှည့်ရောက်သည်၌ မန်နေဂျာလုပ်သူက...

"ဟဲ့... မြခင်ရဲ့ နင်တို့ ဒီအတန်းကျ တယ်မြန်ပါလားဟ၊ ငါ့စိတ်ထင် ချည်ထုပ်ယူသွားတာ ဆယ့်လေးငါးရက်လောက်ရှိသေး မှတ်ပါတယ်"

မြခင်က နဂိုရွှင်သော မျက်နှာကလေးနှင့် ကြည်ကြည်ကလေး ပြုံး၍ ...

"တစ်တန်းလုံး ပြတ်ခဲ့သေးတာမဟုတ်ပါဘူး ဦးလေးထွန်းရှိန်ရဲ့၊ တစ်ပိုင်းတစ်စနဲ့ ဖြတ်ယူခဲ့တာ ၁၅ အုပ်ထဲပါ..."

"ဟဲ့... ဘာဖြစ်လို့ ဒီလိုဖြတ်လာတာတုံး..."

"အဖေက လက်ဖက်ရည်ကြမ်းထည့်ဖို့ ဓာတ်ဘူးဝယ်ချင်တာ၊ အမေက သူ့သေတ္တာထဲရောက်ပြီးသားပိုက်ဆံတော့ ပြန်မထုတ်နိုင်ဘူးဆိုလို့"

မန်နေဂျာ ကိုထွန်းရှိန်က ပြုံး၍...

"အေး အေး၊ နင်က အဲဒီလို စီမံခဲ့ရောဆိုပါတော့။ အဆင်သင့်ပဲဟေ့၊ ဓာတ်ဘူးက နှစ်လုံးတည်းရှိတော့တာနဲ့" ဟု ပြောပြီး သူနှင့်တွဲဘက် လုပ်ဖော်သို့ လှမ်း၍ "ဒီမှာ ကိုကျော်မြ၊ ဓာတ်ဘူးတော့ နောက်တစ်ခါ တစ်ဒါဇင်လောက် ကျွန်တော်တို့ ထပ်တင်ဦးမှထင်တယ်ဗျ..."

မြ "ဟုတ်တယ်၊ ကျွန်တော်လည်း အဲဒီလိုပဲ စိတ်ကူးရတယ်ဗျ..."

ကိုထွန်းရှိန်သည် လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ပြုံးရယ်လိုက်ကာ...

"ဟန်ကျသဗျာ... ကျုပ်တို့ရွာသားတွေ လက်ဖက်ရည်ကြမ်း ဓာတ်ဘူးနဲ့ လယ်ကွင်းဆင်းရတယ်ဆိုတာ ဒီခေတ်မှဗျို့..."

အခြားတစ်ယောက်က “သားရေဖိနပ်ရှည်ကြီးနဲ့ ကောက်ရိတ်ရတာကောဗျ။ ဟိုတုန်းက ထန်းလျှော်ဖိနပ်မလုံမလဲနဲ့ ကြံခဲ့ရတာ၊ အဲသည်တုန်းကဗျာ တစ်နှစ်မှာ အနည်းဆုံးတစ်ယောက်စ နှစ်ယောက်စတော့ ကောက်ရိတ်ရင်း ပိုးထိသေကြတာ ရှိတယ်မို့လား။ ကဲ အခုတော့ အဲဒီအန္တရာယ်က ကင်းသွားကြပြီဗျ...”

သူတို့ရွာ၏ တိုးတက်မှုကို ဝမ်းသာအားရ ပြောဆိုကြသည်။ မြခင်သည် အထည် ၁၅ အုပ်တွက် ကျသင့်ငွေကိုထုတ်ပြီး ရှေ့မျက်နှာစာသို့ ပြောင်း၍ လိုချင်သောပစ္စည်းများကို ဝယ်သည်။

ဤနေရာတွင် ချောမောလှပသော မြခင်ကလေးကိုကြည့်ကြကာ အချို့မိန်းမတွေက ပြောဆိုနေကြသည်။

“ဒီသူငယ်မဟာ လှဌေးငယ်ငယ် သူ့အဖေကြီး အိမ်ပေါ်မှာနေတုန်းကအတိုင်း လှတာပဲအေ့...”

“ကိုဘအေးနဲ့မလှဌေး မွေးတာထဲမှာ ဒီကောင်မလေး အချောဆုံးတော့”

“အောင်မယ် ဒီလိုတော့ မပြောကြပါနဲ့ရှင်၊ မလှဌေး သမီးကြီးတွေ လှရင်တို့ မြကြင်တို့တုန်းကလည်း သူတို့အမေလို ချောကြတာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ သူတို့အပျိုဖြစ်ကြတဲ့ခေတ်နဲ့ အခု မြခင်လေးအပျိုဘော်ဝင်ရတဲ့အချိန်က မတူဘူး မဟုတ်လားအေရဲ့။ ဟိုတုန်းကဆိုရင် ညည်းတို့ရော၊ ကျုပ်တို့ရော၊ ကိုဘအေးတို့ရော ဘယ်လောက်ဆင်းရဲကြသလဲ။ ဟောဒီလို (သူ့လက်ထဲမှ အထည်သွင်း၍ရသော ငွေ ၄-၅ပိ အုပ်ကိုလှုပ်ပြ၍) ငွေစက္ကူထပ်များ ကိုင်ဖူးကြသလား”

မိန်းမတွေ အသီးသီးပင် သူတို့လက်ထဲမှငွေစက္ကူတွေ ကြည့်ကြကာ ခေါင်းညိတ်ကြသည်။

ထိုမိန်းမက စကားဆက်သည်။

“အဲသည်တော့ အနေဆင်းရဲ၊ အစားဆင်းရဲနဲ့ လှရင်တို့ မြကြင်တို့မှာ မိဘနှင့်အတူ နေပူမိုးရွာအရောင် အလုပ်လုပ်ကြရတာပဲမဟုတ်လား။ အခု မြခင်လေးကျတော့ မိဘကလည်း ချောင်လည်လာတော့ လယ်ထဲ၊ ချောင်းထဲ မလိုက်ရတော့ဘူး။ အိမ်မှာ ရက်ကန်းစင်ထိုင်ရရုံပဲ။ သည်တော့ ဟိုတုန်းက သူ့အစ်မတွေရပ်နဲ့ တူနိုင်ပါတော့မလားအေ့။ နို့ပြီး ခုခေတ်မှာ ဝတ်ရတာတွေလည်း ကြည့်ဦးလေ။ နိုင်လွန်တို့၊ ဒက်ထလွန်တို့၊ ရှိုးယားကော့တို့၊ ဟဲယားကော့တို့ ဟိုတုန်းကဆို ဒီလိုအထည်ချောတွေဟာ မြို့ပေါ်ကလူများနဲ့ တောက အင်မတန်ချမ်းသာမှပဲ ဝတ်နိုင်ကြတာမဟုတ်လား။ ကဲ... အခုတော့ ညည်းတို့ငါတို့ ဆင်းရဲချမ်းသာမရွေး အညီအမျှ ပြည်သူ့ဆိုင်က ထုတ်ပေးနေတာ မဟုတ်လားအေ့...”

ယင်းအခိုက် အသက် ၈၀ ကျော်ပြီဖြစ်သော်လည်း ကျန်းမာသန်စွမ်းသည့် အဘိုးကြီးတစ်ယောက် ဆိုင်ထဲရောက်လာကာ “ဟေး... မောင်ထွန်းရှိန်ရ၊ ငါသောက်နေကျ ရွှေပတ်နဲ့ ဆင်နှစ်ကောင်ဆေးပြင်းလိပ် ရှိသေးလားကွ...”

“ဟား... ရှိပါတယ် ဘကြီးရ၊ ထိုင်ပါဦး” ဆို၍ ကိုထွန်းရှိန်က သူ့ရှေ့၌ ကုလားထိုင်တစ်လုံး ထိုးပေး၏။

ဆောင်းရာသီ ပြာသိုလ နံနက်ခင်းဖြစ်လေရာ အဘိုးကြီးကိုယ်မှာ သတ္တလပ်အနွေးထည်၊ သတ္တလပ်ခေါင်းစွပ်၊ ကျားပါးစပ် သားရေဖိနပ်တို့နှင့်ဖြစ်သည်။

ကိုထွန်းရှိန်က စာရင်းကိုင်နေရာမှ...

“ဘကြီး ဘယ်နှထုပ်ယူမလဲ...”

“၅ ထုပ်ပေးလကွာ...”

“ဘကြီး တောရချောင်သွားတော့မယ် ထင်တယ်...”

“အေး... နက်ဖြန် ငါသွားမယ်ကွာ၊ ဟိုမှာ တရားထိုင်နေရတာပဲ စိတ်ချမ်းသာကိုယ်ချမ်းသာ ရှိသကွ...”

ဈေးဝယ်နေသော မြခင်လေးသည် ဤအဘိုးကြီး၏မျက်နှာကို တိတ်တခိုးကြည့်ပြီးနောက် သူလိုချင်တာရသည်၌ အဖော်များကို စကားကျယ်ကျယ်မပြောတော့ဘဲ ခပ်တိုးတိုးနှုတ်ဆက်ပြီး ပြန်ခဲ့လေ၏။

အဘိုးကြီးသည် မြခင်လေးထွက်သွားသည်ကို တစူးတစိုက်ကြီး ကြည့်နေလေသည်။ လွန်ခဲ့သော အနှစ်လေးဆယ်ကျော်က သူ၏တစ်ဦးတည်းသော သမီးကလေး မလှဌေးနှင့် တူလှချေ၏။

ဤတွင် အခုန မြခင်လေးတို့အကြောင်း ပြောနေကြသော မိန်းမအုပ်ထဲမှာ တီးတိုးသံ...

“အဘိုးကြီးက တရားတွေဘာတွေ ထိုင်လို့၊ စိတ်တော့ တော်တော်ကျပုံပေါ်ပြီ။ ဒါပေမဲ့ သမီးအပေါ်တော့ စိတ်မပြေသေးဘူးထင်ရဲ့”

တစ်ယောက် “သေခန်းပြတ်ဆိုတဲ့ သူ့စကားက ရှိနေတာကိုး”

အခြားတစ်ယောက် “ဒါကတော့ မာနပါပဲ”

နောက်တစ်ယောက် “တကယ် တရားရတယ်ဆိုရင် ဒီမာနကတော့ ပျောက်ရမှာပေါ့။ စွန်းလွန်းဦးမိနယ ဟောတော်မူတယ်မို့လား။ မာနရှိသမျှ တရားမရသေးလို့ပဲတဲ့”

နောက်ဆုံးတစ်ယောက်က “အေး ဒီအဘိုးကြီး တရားရတာက အရေးမကြီးဘူး။ ငါ တရားရဖို့ အရေးကြီးသကဲ့။ အိမ်ညှော်သည်လာလို့မှ လက်ဖက်ရည်ကရား လှလှပပ တည်စရာမရှိဘူး”ဟု ပြောပြီး “ဟေ့ မောင်ထွန်းရှိန်ရဲ့၊ နင့်ဆိုင်ကြွေကရားတွေက ဘယ်တော့ရောက်မှာလဲဟဲ့”ဟု လှမ်းအော်လိုက်သည်၌ မောင်ထွန်းရှိန်က...

“ဪ... ဒီမိန်းမကြီးနယ်... ခင်ဗျား ဟိုသီချင်းမကြားဖူးဘူးလားဗျ”

“ဘယ်သီချင်းလဲဟဲ့...”

“နက်ဖြန်၊ သို့မဟုတ် ဘယ်သောအခါ ဆိုတာလေဗျ”

“ဪ... သေခြင်းဆိုးနယ်... မရေရာလိုက်တာဟယ်...”

မောင်ထွန်းရှိန်က ရယ်မော၍ “ဟဲ့ ဟဲ့... မကြာပါဘူး၊ ၃ ရက်အတွင်း လာစေ့မယ်ဗျ”

ဤတွင် အရောင်းဘက်၌ ငွေကိုင်နေသော မောင်ထွန်းမြိုင်က “ခင်ဗျားတို့ ဟိုတုန်းကဖြင့် တည်တဲ့မြေအိုးနဲ့ပဲ သောက်နေပြီးတော့ ခုမှ ဘယ်နယ် ကြွေအိုးတွေ ဘာတွေ လုပ်လာချင်တာလဲဗျ”

“အောင်မယ်... နင်တို့က ကြွေကရားနဲ့ အချိုသောက်ကြတော့ ငါလည်း ကြွေကရားနဲ့ အကြမ်းသောက်ချင်တာပေါ့ဟဲ့”

“ဟဲ့ ဟဲ့... ငွေကလေးတွေက ရွှင်လာကြသကဲ့ဗျ”

“အေးပေါ့ဟဲ့... တစ်သက်လုံးချည်း ဆင်းရဲနေရမှာလား၊ ဒီလိုခေတ်ပြောင်းခေတ်ကောင်းနဲ့လည်း ကြိုဦးမှပေါ့”

ဟုတ်ကဲ့...၊ အမှန်ပင် ဤကျေးရွာဒေသရှိ လုပ်သားပြည်သူတို့မှာ လုပ်ငန်းများ အကွက်လည်းအဆင်ပြေ၍ ငွေစများ ရွှင်ကြလေသည်။ သူတို့မှာ အလုပ်နှင့်လက်နှင့်ပြတ်သည်မရှိကြကုန်။ ယခု ကြည့်ပါ။ ရက်ကန်းပြတ်အထည်အပ်၊ ရက်ခရစ် ဤပြည်သူ့ဆိုင်မှာပင် ကိုယ်လိုချင်သောပစ္စည်းများ ဝယ်ယူကြပြီး နောက်တစ်တန်းအတွက် ချည်ယူရပြန်လေသည်။

ဤချည်ယူရန်မှာ ချည်ဆေးချွတ်ရာ ချည်ရုံတွင်ဖြစ်သည်။ ပြည်သူ့သမဝါယမဆိုင် မန်နေဂျာ၏လက်မှတ်နှင့် ယူရသည်။ ကိုထွန်းရှိန်က အထည်အပ်သူများအတွက် နောက်ထပ်ထုတ်ပေးသည်။ လုပ်သားပြည်သူတို့မှာ ငွေပင်ငွေရင်းမလိုချေ။ ကုန်ကြမ်းယူ ကုန်ချောအပ်စနစ်သာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့မှာ ‘ရှိရှိ-သုံးသုံး-တပြုံးပြုံး’ နေကြသည်။

ချည်ပေးရာဌာန

မြို့ပေါ်ရှိ ပြည်သူ့ကုန်သွယ်ရေး လက်ကားမှ ကျေးရွာသမဝါယမများသို့ ချည်ထုပ်ကြီးများကို ပို့သည်။ ဤချည်များမှာ စက်ရုံကလာခဲ့သည့်အတိုင်းဖြစ်၍ ဝါစေ့ကွဲတွေနှင့် အရောင်ဝါကျင့်ကျင့်ဖြစ်နေသည်။ ဒါတွေကို ချွတ်ဆေးနှင့် ဝါစေ့ကွဲစဉ်ကာ အရောင်ဖြူစေပြီးမှ ရက်လုပ်သူများလက်သို့ ပေးအပ်ရ၏။

ဤလုပ်ငန်းမှာ ရေအလွန်ယိုရာ ထိုရွာတွင် ၁၉၅၉ ခုနှစ် ဗိုလ်ချုပ်အိမ်စောင့်အစိုးရလက်ထက်ကပင် တူးဖော်ခဲ့သော အဝီစိတွင်းတစ်ခုနှင့် နီးရာတွင် ချည်ဆေးရုံ လုပ်ထားရသည်။

ချည်ဆေးချွတ်ရာမှာ ယောက်ျား ၄-၅-၈ ယောက် အလုပ်လုပ်ရသည်။ ရေသယ်သူနှင့်၊ ဆေးရည်စက်ထဲ ချည်စိမ်းထားပေးသူနှင့်၊ ဖွပ်ရိုက်သူနှင့်၊ ရေညှစ်သူနှင့်၊ နေလှန်းသူနှင့် ၎င်းတို့သည် တစ်နေ့လျှင် ပျမ်းမျှခြင်းတစ်ယောက်ကို ငါးကျပ် ခြောက်ကျပ်လောက်စည်၏။ ဟိုယခင် မြို့ပေါ်တွင် ချည်ပုံပေး တရုတ်တို့၏ အိမ်နောက်ဖေး၌ တရုတ်-ကုလား ကူလီများ၏ အလုပ်ကို ဗမာတွေ ထိုက်ထိုက်တန်တန် လုပ်ခလုပ်ရခြင်းဖြစ်၏။

သူတို့သည် ချည်လာယူသူများလေ၊ ချည်ဆေးချွတ်ရလေ ပိုပြီး လုပ်ခရလေဖြစ်ရာ သီချင်းတကြော်ကြော်နှင့် တပျော်ပျော်နေကြသည်။ သူတို့အထဲတွင် စာရေးမှတ်တတ်သူများက ချည်ယူလာသူများ၏ ဖြတ်ပိုင်းကို ကြည့်ရှုလက်ခံ၍ ချည်ခင်များကိုပေးရရာ ၎င်းတို့အား ရက်ကန်းသည်များက ဦးစွမ်းထောင်၊ သို့မဟုတ် ကိုတင်းငွားဟု ကျီစားခေါ်ဝေါ်ကြကုန်၏။ အကြောင်းမှာ ဦးစွမ်းထောင်နှင့် ဦးတင်းငွား ဆိုသည်မှာ ဟိုယခင်က မြို့ပေါ်မှ ချည်ပုံပေး တရုတ်သူဌေးများ ဖြစ်ကြကုန်၏။

ဤတရုတ်တို့သည် မြို့၏ပတ်လည် ရွာပေါင်းမြောက်မြားစွာကို ချည်ပုံပေး၍ စီးပွားဖြစ်ထွန်းကြသည်။ ၎င်းတို့သည် ပြည်ကြီးပေါက်များပင် ဖြစ်ကြသော်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာလုပ်ကြလျက် သူတို့ချည်ပုံပေးရာ ရွာကြီးများရှိ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းသို့ သွားရောက်သီလယူခြင်း၊ ဘာသာရေးကိစ္စတို့တွင် လှူဒါန်းခြင်းများပြုကြ၏။ ရွာရှိ လယ်ပိုင်ရှင်၊ သူကြီး၊ ဆယ်အိမ်ခေါင်းတို့နှင့် ကျေးရွာသားများကို ချည်ပုံပေးခြင်းပြုကြသည်။

သို့တိုင်အောင် အချို့ဆင်းရဲသားများမှာ မြို့ရှိ တရုတ်အိမ်ရောက်အောင် မပေါက်ကြ၍ ရွာရှိကြေးရတတ်ထံမှတစ်ဆင့် လက်ဝေခံရသည်။ သည်တော့ ရက်ခကို တစ်ဆင့်စားခြင်း ခံရသေး၏။ ယခု ခေတ်ပြောင်းချိန်၌ကား တရုတ်အမြတ်ကြီးစားလည်း မရှိတော့ပြီ၊ တစ်ဆင့်လက်ဝေလည်း မခံရတော့ပြီ၊ မည်သည့်ရက်ကန်းသည်မဆို ရွာရှိပြည်သူ့ဆိုင်မှာပင် လွယ်ကူစွာ ကိစ္စပြီးရလေသည်။

“ဟေ့... ဦးစွမ်းထောင်၊ ကိုတင်းငွားတို့ ငါ့ကို ချည်ပေးကြပါဦးဟေ့...”

ချည်ပေးရုံထဲရောက်တော့ ခပ်စွာစွာလေး အော်လိုက်၏။ ဟိုတုန်းကမူ တရုတ်အိမ်ထဲမှာ ကျုံ့ကျုံ့ကလေးထိုင်ရ၏။ မိမိရက်လာသောအထည်ကို အသားကောင်းမကောင်း စစ်ဆေးခြင်းခံရ၏။ စိတ်ကြိုက်မတွေ့လျှင် ရက်ခံဖြတ်ခြင်း၊ လျှော့ခြင်းကို ခံရသေး၏။ နောက် ဤသို့ညံ့ဖျင်းလာလျှင် ချည်မပေးတော့ဟူ၍လည်း ပြစ်တင်မောင်းမဲခြင်း ခံရသေး၏။

ယခုတော့ ရွာက ကိုယ့်တူကိုယ့်သားတွေပဲ။

“ဟဲ့... သေခြင်းဆိုးတို့ မြန်မြန်လာကြစမ်း၊ ဝါအိမ်မှာ ကလေးက ရှိသေးတယ်ဟဲ့၊ နို့ဆာနေရောမယ်...”

“အို... ခင်ဗျားက ကလေးဘာဖြစ်လို့မွေးသေးလဲဗျ။ မမဲကြီးလာလိုက်ရင် ဒီလို ဖုတ်ပူမီးတိုက်ချည်းပဲ၊ ဒီမှာ လှန်းလက်စချည်က ရှိနေလို့ဗျ။ ကဲ... ကဲ... လာပါပြီ။ ဘယ်လောက်ယူမလဲ ပြောစမ်း...”

“ဟောဒီမှာ... နင့် ထွန်းရှိန်ရေးပေးလိုက်တဲ့ ဖြတ်ပိုင်းပဲ ကြည့်တော့ဟေ့ ငါလည်းဖတ်တတ်ဘူး...”

“နည်းလှချေလားဗျ... ခင်ဗျားဟာ များများယူစမ်းပါဗျ။ ခင်ဗျားတို့ များများယူမှ ကျွန်တော်တို့ များများချွတ်ရလို့.. များများပိုက်ဆံရတာဗျ...”

“ဟဲ့.... နင်တို့ ပိုက်ဆံများများလိုချင်တိုင်း ငါက တတ်နိုင်မလား...၊ ဝါမှာ လက်ခွဲကလည်း ရှိတာမဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်နိုင်သလောက် ကိုယ်ယူရတာပေါ့ ငွေခွေးရဲ့...၊ နင့်မိန်းမ လှရှင်သာ သမီးအပျိုပေါက်ကလည်းရှိ၊ သားတွေကလည်း ရက်ဖောက်ယောက် ချည်ဟပ်တတ်နေကြတော့ တစ်လကို ၄ ထပ်၊ ၃ အုပ်တန်းကြီး ပြတ်နေတာမို့... နင်တို့ လွန်ခဲ့တဲ့ လပြည့်တုန်းက ဘုရားကိုးဆူတောင် ကပ်နိုင်တယ် မဟုတ်လားဟဲ့...”

“ကဲ... ကဲ... အဲသားပန်ကာ ဖွင့်မနေနဲ့တော့၊ ခင်ဗျားကလေး နို့ဆာနေရောမယ် ... ကြွပေရော...”

“သွားပျံမယ်ဟယ်.. နင့်သောက်ခွက်လည်း ငါ ကြာကြာ ကြည့်မနေချင်ပါဘူး...”

“ခင်ဗျား သမက်လောက်မှ မလှဘဲကိုးဗျ...”ဟု မောင်ခွေးသည် ချည်ထုပ်ရွက်ထွက်သွားသော ဒေါ်မဲကြီးကျောပြင်ကို ကြည့်ပြောလိုက်ပြီး နောက် ဓာတ်ဘူးအသစ်စက်စက်နှင့် အခြားအထုပ်များပါသည့် လက်ဆွဲခြင်းကို ကိုင်၍လာသော သူငယ်မအား...

“အား... မြခင်တို့ကတော့ စံပဲဟေ့၊ အရင် တစ်တန်းစာယူသွားတာ ၁၅ ရက်လောက် ရှိဦးမယ်အောက်မေ့တယ်၊ ခုတစ်ခါ လာခဲ့ပြီ...”

မြခင်သည် သူ့ဆွဲခြင်းကို ခုံတန်းလျားပေါ်တင်၍ “အရင်အတန်းပြတ်ခဲ့ပြီမထင်နဲ့ဦး မောင်ကြီးရေ... တစ်ဝက်သာသာပြီးတာနဲ့ ၁၅ အုပ်ဖြတ်ပို့ပြီး နောက်အတန်းစာ ဆက်ကိုင်ထားဖို့ လာယူတာ...”

“ဟဲ့... ဘာလို့ တစ်ပိုင်းတစ်စနဲ့ ဖြတ်ရတာလဲ...”

မြခင်သည် သူ့လက်ဆွဲခြင်းကို ညွှန်ပြ၍...

“အဖေက ဟောဒီဓာတ်ဘူး ဝယ်ချင်တယ်ဆိုလို့...”

မောင်ခွေးက ရယ်မော၍...

“အေး... ငါနားလည်ပါပြီဟာ... နင့်အဖေက သေတ္တာထဲရောက်ပြီးသားပိုက်ဆံတော့ ပြန်မထုတ်နိုင်ဘူးဆိုလို့မဟုတ်လား...”

ငွေဂုဏ်မောက်တဲ့ ဖခင်ကြီးအား တစ်နေ့တော့ ငွေရှိပြလိုက်မည်ဟု အားခဲထားသော မလှဌေးအကြောင်းနှင့် သူ့စကားလုံးကို တစ်ရွာလုံးလိုလိုသိထားကြသည်ဖြစ်ရာ မြခင်က ကြည်ရွှင်စွာ ပြုံးရယ်လိုက်၍...

“မောင်ကြီးဗိုက်ထဲ ပုဏ္ဏားလေးရှိတယ်နော်...”

“ဟဲ့... ပုဏ္ဏားလေးဆိုတာက ကိုယ်ဝန်ဆောင်ပုဏ္ဏားမ ဗိုက်ထဲမှာသာရှိတာပေါ့၊ ရော့... ရော့... ချည်ခင်တွေ ပြည့်မပြည့်လည်း ရေကြည့်ဦး... ပိုနေလည်း ပြန်ပေးနော်...၊ နင် ဒီဓာတ်ဘူးက ဘယ်လောက်ပေးခဲ့ရလဲ...”

“၁၇ ကျပ်တောင် မောင်ကြီးရဲ့...”

“တောင်မနေနဲ့...၊ ငါဝယ်တုန်းက ဒီအမျိုးဒီအရွယ်ပဲ ၁၈ ကျပ်ခွဲပေးရတယ်၊ အခု တစ်ကျပ်ခွဲကျသွားတာခင်ဗျ...”

“ဟုတ်လား... မောင်ကြီး၊ ဘယ်တုန်းက ဝယ်တာလဲ...”

“မနှစ်က မိုးဦးကျတုန်းကပေါ့၊ မိုးတွင်း လယ်ထဲယူသွားရတာတော့ တယ်နိုင်သဟေ့... လက်ဖက်ရည်ကြမ်း အမြဲတမ်း ပူပူသောက်ရသဟ...”

“အဖေကလည်း အဲဒါ သဘောကျလို့ပဲ...”

“ဒါပေမဲ့ စစချင်း ရေခွေးပူပူ မထည့်ရသေးဘူး...”

“ဟုတ်လား... ဘယ်လို စထည့်ရမလဲ...”

“နင့်အဖေပြောလိုက်... ပထမဦးဆုံး ထန်းရည်အပြည့် ထည့်သောက်လိုက်ဦးလို့...”

“အို... အဟုတ်များလားလို့... မောင်ကြီးကြိုက်တာတွေ လျှောက်ပြောနေ၊ ကဲ.. သွားမယ်နော်”

“ဟဲ့... နေပါဦးဟဲ့...၊ အရင်လိုလိုက်တာ၊ နင့်လက်ဆွဲခြင်းထဲက အထုပ်တွေက ဘာတွေလဲ...”

“ဪ... မောင်ကြီးရယ်... အထုပ်တွေက ဘာတွေလဲလို့ပဲ မေးနေရသေးလား၊ အထုပ်တွေက အထုပ်တွေပဲပေါ့ မောင်ကြီးရဲ့...”

လူရွတ်မောင်ခွေးက သူပြန်ထိသွားသည်ကို သဘောကျစွာရယ်၍ “ဟဲ့ ဟဲ့... ကောင်မလေးက မခေဘူး၊ နင်တစ်နေ့တော့ လင်ရဦးမှာပဲ၊ ကဲ... ငါ ပြင်မေးမယ်၊ ဘာအထုပ်တွေလဲဟဲ့...”

“ဟောဒါက ပဲကြီးလှော်ထုပ်ရှင့်၊ ဟောဒါက မြေပဲယို...”

မောင်ခွေးသည် လွန်စွာအံ့သြဟန်လုပ်၍ “ဟယ်... ဒါနဲ့များ မောင်ကြီးစားပါဦးလား မပြောဘူး၊ အံ့... အံ့ပါရဲ့...”

“ဪ... မောင်ကြီးက စားချင်လို့လား...”

“ဟဲ့.... အလကားပေးလို့မစား... ကျားကိုက်တတ်သတဲ့”

“ဒါဖြင့် မောင်ကြီးကို ကျားကိုက်မှာစိုးပါတယ်၊ ကျွန်မ မပေးတော့ပါဘူး...”

“ဪ... မလုပ်ပါနဲ့ဟယ် စားပါမယ်ဟဲ့ ဘုရားစူး...”

မိန်းကလေးသည် ပြောရင်း အထုပ်များဖြေနေသည်ဖြစ်၍...

“ရှေ့... ရှေ့ ကြိုက်သလောက်ယူ...”

မောင်ခွေးသည် ပဲကြီးလှော်တစ်ဆုပ်နှင့် မြေပဲယိုတစ်ချပ် ယူလိုက်ပြီး...

“ဘုန်းကြီးပါစေ... သက်ရှည်ပါစေ၊ အိုအောင်မင်းအောင် ရိုးပြာမြေကျ ပေါင်းရပါစေ...”

မြခင်က မျက်စောင်းကလေးခဲ၍...

“အို... မောင်ကြီးကလည်း အပျိုကို ဒီလိုပဲ ဆုပေးရသလား”

“ဟဲ့.... အခု အပျိုပေမယ့် နင်တစ်နေ့ လင်မယူဘဲနေမှာ မဟုတ်မှ မဟုတ်တာ၊ အဲဒါ ငါက ကြိုပေးထားတာ၊ ဟင်း... ငါလို ကြိုကြိုတင်တင် ဆုပေးတတ်တဲ့လူများပဲ ရှာပါဦး...”

မြခင်သည် ရှက်သွေးကလေးဖြာ၍ သွားလေသည်။ သို့သော် စိတ်ထဲမှာတော့ ချစ်သူကိုတွေး၍ ပီတိဖြာမိသည်။

သူသည် ချည်ထုပ်ကိုရွက် လက်ဆွဲခြင်းကို ဘယ်ဘက်လက်မောင်းတွင်ချိတ်၍ ရွာရိုးလျှောက်ခဲ့သောအခါ၌ အိမ်ထောင်ကို စိတ်ကူးနေသော အရွယ်လည်းဖြစ်၊ မောင်ခွေးက ဆုပေးလိုက်သည်လည်းရှိ၍ ရွာရှိအိမ်အခြေအနေကို သတိထားကြည့်မိလာလေသည်။

မြခင်သည် မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေးရပြီးစ ပြာပုံဘဝ၌ ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ သူ ၈ နှစ်၊ ၉ နှစ် သမီးအရွယ်အထိကား ရွာ၏ အခြေအနေမှာ မည်သို့မျှတိုးတက်ပြောင်းလဲမှု မရှိသေးချေ။ လယ်မြေဝေချမ်းရေးကို ကြားသိလိုက်ရ၏။ သို့သော် သူ့မိဘများမှာ လယ်လုပ်စားသူမဟုတ်၊ လယ်ကူလီလုပ်သားမျှသာဆို၍ လယ်မရလိုက်၊ ရွာမှာ ပါတီနှင့်ကပ်၍ လည်သူများကသာ လယ်ကို လည်သလိုရရှိကြကုန်သည်။ သာမန်လူတို့မှာ လယ် ၅ ဧကကိုပင် ဟိုတစ်ကွက် သည်တစ်ကွက်မှ ကုန်းလယ်တွေ၊ ရေနစ်ကွင်းတွေ ရကုန်ကြသည်။

မြခင်သည် ၁၀ နှစ်၊ ၁၁ နှစ်သမီးအရွယ်၌ နိုင်ငံရေးအစိုးရမဟုတ် အိမ်စောင့်အစိုးရဆိုတာ ကြားသိလိုက်ရပြီး ထူးထူးခြားခြား ရွာမှာ အဝီစိတွင်းတွေလာတူးသည်။ ဓာတ်တိုင်တွေစိုက်၍ လျှပ်စစ်မီးကြိုးတွေသွယ်သည်နှင့် ယခု ရွာခြေအိမ်တွေမှာ လျှပ်စစ်မီးရောင်တွေလင်း၍ အဝီစိတွင်းရေတွေ သုံးနေရသည်။

သည်နောက် တော်လှန်ရေးအစိုးရဆိုတာ ကြားသိရပြန်ပြီး စည်းစနစ် လုပ်ငန်းတွေ တရကြမ်းပြောင်းသည်ကို ကြုံတွေ့ရတော့သည်။ ယင်းပြောင်းလဲချက်တို့ကား မိမိတို့ဆင်းရဲသားတွေအဖို့ အကောင်းချည်း ဖြစ်နေ၏။ ကိုယ်တွေ့သိရ၏။

ဆင်းရဲသားတွေအဖို့ တကယ်တမ်းထိရောက်သည့် ပထမဦးဆုံးစီမံကိန်းကား လယ်သမားတွေကို ဘယ်တစ်ဧကလျှင် ၂၅ နှုန်း၊ ယခင်က အမတော်ကြေးခေါ် စိုက်ပျိုးရေးစရိတ်နှင့် စပါးကြိုတင်ဝယ်ငွေတို့ကို ရက်ရောစွာပေးခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဤပုံစံကား တော်လှန်ရေးအစိုးရဆိုသည်နှင့်အညီ ခေတ်နှင့်စနစ်ကို တော်လှန်ပြောင်းလဲလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေ၏။

ယခင် နိုင်ငံတော်အစိုးရလက်ထက်တွေတုန်းက အမတော်ကြေး မပေးဘူးတော့မဟုတ်ပါ။ ပေးပါ၏။ သို့သော် ကျွန်ခေတ်ကစနစ်အတိုင်း တစ်ဧက ၅ ကျပ်နှုန်းကို လယ်သမားလက်ထဲရောက်ဖို့က လွယ်ကူလှသည်မဟုတ်ဘဲ အမြီးဖြတ် ခေါင်းဖြတ်နှင့် လယ် ၅ ဧကသမားသည် ငွေ ၂၅ ကျပ်မျှပြည့်အောင် ရကြသည်မဟုတ်။ သဟာနှင့် ထိုခေတ်က ဘွဲ့ရ ရာထူးကြီးပုဂ္ဂိုလ် (သူ့လယ်တွေမြောက်မြားစွာ ဝေခြမ်းရေးထဲပါသွားသူ) တစ်ဦးက တိုင်းကျော်ပြည်ကျော် မိန့်ခွန်းခြွေခဲ့ဖူးသည်။

“တောသူတောင်သားတွေဟာ ဘယ်လိုပဲ ဝေခြမ်းရေးတွေလုပ်လုပ်၊ အမတော်ကြေးတွေ ထုတ်ပေးပေး၊ ဘယ်ကောင်းစားနိုင်ကြပါ့မလဲ။ ကြည့်ပါလား၊ အမတော်ကြေးပေးတဲ့ငွေကို အိမ်ရောက်အောင် အကုန်ပါကြတဲ့လူက နည်းပါတယ်၊ ခေါက်ဆွဲဆိုင်ဝင်ပြီး ကဇော်သောက်ပစ်ကြတာနဲ့ သူတို့ဝယ်ချင်တာ ဝယ်ပစ်ကြတာနဲ့ ဇီကုတ်လို့ နတ်ပြည်တင်ချင်တိုင်း မဖြစ်နိုင်ဘူး”

ဤသဘောအမိပွယ်သက်ရောက်သော စကားမျိုးကို ပြောခဲ့ဖူးသည်။

မှန်၏။ တောသားမြို့ရောက်၊ ရသောအမတော်ကြေးကို ခေါက်ဆွဲဆိုင်မှာ ကဇော်သောက်၏။ လိုချင်တာဝယ်ပစ်၏။ လယ် ၅ ဧကအတွက် ငွေ ၂၅ ကျပ်မျှပြည့်အောင်မရတာကို မြို့တက်ပြီး တတန်တက လာယူရတော့ သူငွေ ဆင့်ပါးစပ်နှမ်းပက်လောက်ကို လယ်စရိတ်တွင် မည်သို့သုံးပါမည်နည်း။ မြို့ရောက်ခဲလှသော လယ်သမားအား တစ်နှစ်တစ်ခါ မြို့တက်ပြီး ပျော်ပွဲစားခိုင်းတာနှင့် တူနေတော့သည်ကိုး။

ယခု တော်လှန်ရေးအစိုးရစီမံကိန်းကား တစ်ဧက ၂၅ ကျပ်ကို တိကျမှန်ကန်စွာ ရွာသို့အရောက်လာပို့သည်။ သည်တော့ မည်မျှ ခရီးရောက်ပါသနည်း။ လယ်သမားနှင့် လယ်လုပ်သားတို့မှာ ငွေကြေးချောင်လည်ကြ၍ ပျိုးနတ်ခ၊ ကောက်ရိတ်ခပင် အကြွေးစနစ်မရှိတော့ပြီ။ လက်ငင်းငွေချေကြလေပြီ။

ဟိုယခင် ခေတ်အဆက်ဆက်ကမူ (စာရေးသူ မိခွဲသမျှ) ပျိုးနတ်ခ၊ ကောက်စိုက်ခ၊ မြက်နတ်ခ၊ ကောက်ရိတ်ခ စသည်တို့ကို ငွေကြေးနှင့် လက်ငင်းပေးသည်ဟူ၍ မရှိခဲ့ကြ။ စပါးပေါ်မှ စပါးကိုပေး။ သို့မဟုတ် ထိုစပါးဖိုးနှင့်ညီမျှသော ငွေကိုပေး။

သည်တော့ ဆင်းရဲသား၊ လယ်လုပ်သား၊ ကူလီတို့ မည်သို့စားကြရပါသနည်း။ စပါးပေါ်သော် မိမိတို့ရကြမည့် လုပ်အားအတွက် စပါးတင်းရေကို ရည်ညွှန်း၍ ကျေးရွာရှိကြေးရတတ်တို့ထံမှာ စပါးပေး ငွေယူရသည်။ တင်းတိုးချေးရသည်။ စပါးပေးနှင့် တင်းတိုးအကြောင်းကို စာဖတ်သူများ သိပြီးဖြစ်ကြပေမည်။ သည်တော့ လယ်လုပ်သားသည် မိမိလုပ်အား၏ တစ်ဝက်ခသာ ရယူခြင်းဖြစ်နေသည်။

ဥပမာ လယ်လုပ်သား မောင်မည်းသည် လယ်ရှင်ကြီးဦးဖြူထံမှာ မိမိလုပ်ခ စပါးပေါ်လျှင် ၁၀ တင်း ရစရာရှိ၏။ သို့သော် စပါးမပေါ်ခဲ့။ မောင်မည်းမှာ စားစရာသုံးစရာ မရှိတော့။ မြေရှင်ဦးဖြူထံမှာပင် စပါးပေး ၅ တင်းဖိုးနှင့် တင်းတိုး ၅ တင်းတွက် ယူရ၏။ စပါးပေါက်ဈေး ၃၀၀ ဖြစ်ခဲ့သော် စပါး ၅ တင်းဖိုး ၁၅ ကျပ်ကို မောင်မည်းမှာ ၇ ကျပ်ခွဲသာရ၏။ တင်းတိုးစပါးပေါ်မှ ၅ တင်းထွက်သည်။ မောင်မည်း ၂ တင်းခွဲ(လွန်လှ ၃ တင်း) သာရ၏။

ဒါကို ဦးဖြူကလည်း မတရားဟုမထင်၊ မောင်မည်းကလည်း နှစ်နာလှသည်ဟု မတွက်ဆ၊ မိရိုးဖလာ ထုံးတမ်းစဉ်လာကြီးပဲဟု အတည်ပြုထားခဲ့ကြသည်။ ယခုမှ ဤထုံးတမ်းစဉ်လာဆိုးကြီး ပျက်စီးရလေပြီတည်း။

ယင်းကား တော်လှန်ရေးအစိုးရ၏ လယ်ယာစီမံကိန်းအရ လယ်စိုက်ပျိုးစရိတ်နှင့် စပါးကြိုတင်ငွေတို့ကို ရက်ရောစွာထုတ်ချေးခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးတည်း။

ဟိုယခင် ယင်းသို့ ထုတ်မချေးမီကမူ မြေယာဝေချမ်းရေးမှ လယ်ဧကလေးတွေ အသီးသီးရကြသော်လည်း မိုးဦးကျပဟေ့... ကံ လယ်ထဲဆင်းကြဆိုတော့ အချို့ နွားလည်းမရှိ၊ မျိုးစပါးမှလည်း နတ္ထိဖြစ်ကြသဖြင့် ဖော်ပြပါ မြေပိုင်ရှင်ကြေးရတတ်တို့ထံမှာပင် စပါးပေး တင်းတိုးတွေ ယူရလေရာ စပါးပေါ်၍ တလင်းကျသောအခါ၌ မိမိတလင်းထဲမှာ ထွန်ဖြစ်နှင့် ကောက်ဆွသာ ကျန်ခဲ့တော့သည့်အပြင် ကြွေးလည်းတင်နေချေသေးတော့။

သဟာနှင့် ကိုယ့်အခြေမရှိဘဲနှင့် လယ် ၅ ဧက ရကြသူတို့မှာ မနိုင်ဝန်ထမ်းရသကဲ့သို့ ဖြစ်နေကာ မြေယာဝေခြမ်းရေး၏ အရသာလည်း မတွေ့ဖြစ်ကြလျက် စိတ်ပျက်လက်ပျက်နှင့် အခြေခံရှိသူ နီးစပ်ရာလူကို ရသမျှ လယ်ခကလေးနှင့် လက်သိပ်ထိုး အပ်နှင်းလုပ်ကိုင်စေရတော့သည်။ မိမိတို့ကား ဟိုတုန်းကအတိုင်း မျောက်လောင်း မျောက်လောင်း။

ယင်းသို့ရှိနေစဉ် တော်လှန်ရေးအစိုးရက လယ်တစ်ဧက ၂၅ ကျပ်နှုန်း ရွာသို့ အရောက်လာပို့သော စီမံကိန်းကို ချမှတ်လိုက်သောအခါ၌ ၅ ဧကသမား ၁၂၅ ကျပ်။

ဟင်... လယ်မြေဝေခြမ်းရေးမှ ၅ ဧက ရကြသော လူတန်းစားတွေ မိုးဦးကျတိုင်း ကျတိုင်း ငွေတစ်ရာနှစ်ဆယ့်ငါးကျပ်ကြီးတောင် လက်ထဲ လုံးခနဲ ကိုင်ရတယ်ဆိုလေတော့ စိတ်ကူးမျှ မထည့်ခဲ့ဖူးတဲ့ အခွင့်အရေးကြီး။ ဟယ် ကိုယ့်လယ် ၅ ဧကတွေ ကိုယ်ပြန်လုပ်လိုက်ကြတာ တစ်ရွာလုံး ရာခိုင်နှုန်းများစွာက လယ်သမားကြီးတွေဖြစ်ကြလေတော့ လယ်လုပ်သားကနည်းအသွား... ဒီတော့ နတ်ချိန်၊ စိုက်ချိန်၊ ရိတ်ချိန်၊ လုပ်သားအရင်ရအောင် လုကြရင်းနှင့် လုပ်ခတွေ ငွေနှင့် လက်ငင်းပေးရသောစနစ်သို့ တစ်ပြိုင်တည်း တစ်ချက်တည်း ပြောင်းလဲသွားရလေတော့သတည်း။

ဤကား ကျေးရွာဒေသတွင် တော်လှန်ရေးအစိုးရ၏ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ် ဆောင်ကြဉ်းသည့် အောင်မြင်ပထမတည်း။

ထိုမှတစ်ဖန် ဂုံနီစိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် သီးထပ်၊ သီးညှပ်စိုက်ပျိုးခြင်းများကို စီမံထုတ်ဖော်အားပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ပြန်လေရာ ကျေးရွာသားတို့မှာ လွန်စွာ ဝင်ငွေကောင်းကြလျက် နေအိမ်တွေပါ ပြောင်းလဲတိုးတက်လာကြတော့သည်။

အိမ်ထောင်ကို စိတ်ကူးယဉ်နေပြီဖြစ်သော မြခင်လေးသည် ပြည်သူ့ဆိုင်မှအပြန် ရွာရိုးလျှောက်ကြည့်ခဲ့ရာ ယခင် ဝါးဘိုးတိုင်သက်ငယ်အိမ်မှ ကျွန်းတိုင်သွပ်မိုးသို့ ပြောင်းလဲသွားကြသည်များ၊ ဟောဒီ ၄-၅-၆ နှစ်အတွင်း ကလေးမှာ ကြည့်စမ်း၊ မိမိအနီးပတ်ဝန်းကျင်မှာပင် ကိုမောင်သင်လေးအိမ်၊ ကိုစကင်းအိမ်၊ ကိုပုတိုအိမ်၊ ကိုကျော်ခင်အိမ်၊ ကိုတင်အုန်းကြီးအိမ် စသည်ဖြင့်...

နောင်လည်း ပြောင်းဆဲ ပြောင်းလဲမည့်သူတွေ ရှိသေး။ ယင်းအုပ်စုတွင် မိမိတို့အိမ်လည်း ပါဝင်၏။

အကြောင်းမူ တစ်နေ့သ၌ အဖေနှင့်အမေသည် သေတ္တာထဲမှ ငွေစက္ကူများကို ကိုင်တွယ်ရေတွက်ကြပြီး တိုင်ပင်နေသည်ကို ကြားလိုက်ရသည်။

အမေ “ဖအေကြီးရေ၊ ကျုပ်တို့လည်း အိမ်ပြင်ဆောက်ဖို့ ကောင်းနေပြီ”

အဖေ “အေး... ဟုတ်သကွယ်၊ ငါ့ အစ်ကိုမိုးဆင် ပြောကြည့်မယ်၊ ရောင်းတန်ကောင်းပါရဲ့...”

အမေ “အလကားတောင် ထားနေရတယ်၊ ပိုက်ဆံပေးမယ်ဆိုတော့ ဝမ်းတောင်သာမှာပေါ့ ဖအေကြီးရဲ့...”

အဖေ “ကဲ... မြေရပြီဆိုပါတော့၊ အိမ်က ဘယ်လောက်ကုန်မှ တင့်တင့်တယ်တယ် ဖြစ်မယ်မသိဘူး...”

အမေ “အခု မောင်တင်အုန်းကြီး ဆောက်နေတာ သစ်နဖားရွာက မောင်ကြွေတို့ဦးလေး ဝယ်ပေးတာ၊ ဟိုက ဒီအရောက်ပို့ ၆၀ဝိ ပဲကျတာ၊ သစ်သားထည်အပြည့်၊ ကိုယ်က ဒီကသိပ်မိုးနဲ့ ဆောက်ခဲ၊ မောင်ကြွေကို သူဦးလေး မေးခိုင်းကြည့်ရဦးမယ်...”

အမေ “အောင်မာလေး ရပါတယ်တော်၊ သစ်နဖားရွာသားတွေက ဒီလိုပဲ အိမ်ဆောက်ပြီး ရောင်းစားနေကြတာပဲ...”

မြခင်သည် ဤစကားများကို ပြန်လည်ကြားယောင်ကာ စိတ်ကူးယဉ်စွာနှင့် အိမ်ပြန်ခဲ့လေသည်။

အပိုင်း(၂)

ကျေးရွာများသို့ ဖွတ်ဘိုးအေများ ရောက်လာခြင်း

ကျေးရွာဒေသများသို့ ကိုယ်တိုင်လာရောက်ပြီး ငွေများ ရက်ရောစွာ ချေးသည်ကား ယခု တော်လှန်ရေးအစိုးရလက်ထက်ကျမှ မဟုတ်သေး။ ဟိုယခင် ယခု တော်လှန်ရေးကောင်းစီဝင်များပင် ကလလရေကြည် သန္ဓေမတည်မီက ကျေးရွာသားများ ကြုံတွေ့ခဲ့ရပြီးဖြစ်ပါ၏။

ယခု ဒီအစိုးရချေးတာ တစ်ဧက ၂၅ ကျပ်နှုန်း၊ ဟိုယခင် ချေးသူများက ဘယ်ကလိမ့်မှာတုံး၊ နို့ပြီး ယခု အစိုးရက စပါးပေါ်လျှင် ပြန်ဆပ်ရသည်။ မဆပ်လျှင် ကျွက်စီကျွက်စီ လုပ်တတ်သည်။ ယခင် ကျေးဇူးရှင်များက ဒီလိုမလုပ်ဘူးခင်ဗျာ။ မြန်မြန်ဆပ်မှာတောင် စိုးနေသေး၊ ကြာလေကြိုက်လေဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များပါတကား။ ၎င်းတို့ကား ချစ်တီးကုလားများ ဖြစ်ကြလေသည်။

အိန္ဒိယပြည် မဒရပ်မြို့နယ်များမှ လာရောက်သော ချစ်တီးကုလားတို့သည် မြန်မာပြည် အင်္ဂလိပ်မင်းလက်အောက် လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း ၆၀ ကျော် ၇၀ လောက်ကပင် မြန်မာပြည်ရှိ မြို့ကြီးမြို့ငယ် အသွယ်သွယ်သို့ ဝင်ရောက်ပျံ့နှံ့ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့လုပ်ငန်းကား အပေါင်ခံ၍ ငွေတိုးချေးငှားခြင်းပင်။

ဤဝတ္ထုတစ်နေရာ၌ ဖော်ပြခဲ့သည့် တောသူတောင်သားတို့၏ လုပ်အားကို ကုပ်သွေးစုတ်ရန်ဖြစ်ကြသော ရက်ကန်းချည်ပုံပေး တရုတ်တို့သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များလုပ်ကြကာ ရွာတွေရှိ ဘုန်းကြီးကျောင်းများသို့ သွားရောက်ဥပုသ်စောင့်ခြင်း၊ လှူဒါန်းခြင်းများဖြင့် ကျေးရွာလူကြီးလူကောင်းများနှင့် မိတ်တွေသင်္ဂဟများဖြစ်ကြကာ သူတို့လုပ်ငန်းကိုတိုးချဲ့ထွင်သည်။ ချစ်တီးကုလားတို့ကား ဘာသာရေးအခြေခံကြီးသူများဖြစ်ကြ၍ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများသို့ ဦးမလှည့်ကြဘူး၊ မြို့ပေါ်ရှိ မြေစာရင်းဌာနရုံးမှ မည်သည့်ရွာတွင် မည်သူ မည်ဝါ လယ်ဧက မည်မျှရှိကြသည်ကို ကြည့်ရှုကြပြီးနောက် သူတို့နှင့် ပေါင်း၍သင်း၍ ရနေပြီဖြစ်သော ဗမာဒလန်တစ်ယောက်ယောက်နှင့် လယ်ပိုင်ရှင်အိမ်သို့ တိုက်ရိုက်ပင် လာရောက်မိတ်ဖွဲ့တတ်ကြလေသည်။

“ကျွန်တော်တို့က ချစ်တီးသူဌေး အာရန်ကြီးတိုက်က စာရေးကလေးတွေပါအစ်ကို၊ အစ်ကိုတို့လို လုပ်ငန်းကြီးကြီးလုပ်တဲ့ လူကြီးလူကောင်းတွေ အလုပ်တိုးချဲ့ဖို့ငွေများလိုရင် ကျွန်တော်တို့သူဌေးက အနည်းဆုံး အတိုးနှံ့ချေးဖို့ လွှတ်လိုက်ပါတယ် အစ်ကို၊ သူ့အကျိုးကိုယ့်အကျိုး အတ္တပရနစ်ဝ အကျိုးရှိဖို့ပေါ့ အစ်ကို”

၎င်းတောလိုက်စာရေးခေါ် ချစ်တီးကုလားတို့ကား မြန်မာစကားကို ရေရေလည်လည် တတ်ကြပြီးဖြစ်သည်။

မိမိအိမ်ပေါ် ငွေတက်ပေးနေတယ်ဆိုတော့ မယူချင်သူ မရှားပေဘူးလားခင်ဗျာ။

“ဟေ့ မင်းတို့အနည်းဆုံးအတိုးက ဘယ်လောက်လဲကွ၊ ဆိုပါဦး” ဟု မေးလိုက်ပါအံ့။

“မများပါဘူး အစ်ကို၊ ၁၀ဝိ မှ တစ်လကို ငါးမတ်ပါ။ ချစ်တီးတိုက်တွေမှာဆိုရင် နှစ်ကျပ်ထက် မအောက်ပါဘူး အစ်ကို”

မြို့ပေါ်ချစ်တီးတိုက်တို့တွင် နှစ်ကျပ်၊ နှစ်ကျပ်ခွဲတိုး ဖြစ်နေတာလည်းမှန်၏။ ယခုမှ သူကပတ်ပျိုးမို့ အတိုးကလေးနှင့် စလုံးရေ စခြင်းဖြစ်၏။

သည်တော့ မြေပိုင်ရှင်ကြီးက...

“ဟယ်... တစ်ကျပ်တိုး မရဘူးလားကွ” ဟုဆစ်အံ့။

“ရပါတယ်အစ်ကို၊ အစ်ကိုလိုချင် ကျွန်တော်သူဌေးကို ပြောပေးမှာပေါ့” ဟု လျှော့၍လာ၏။

အကယ်၍ လယ်ရှင်က...

“အို... ငါ မင်းတို့အတိုးတွေနဲ့ မချေးချင်ပါဘူးကွာ၊ ငါ့မှာ အသုံးတွေထူးထူးလည်း မရှိသေးပါဘူး”ဟု ငြင်းဆိုစဉ်းတော့၊ ချစ်တီးသည် ရောက်မိမှဖြင့် လက်လွတ်မခံတော့ပေ။

“ဒါပေမယ့်အစ်ကို၊ ကျွန်တော်တို့မှာ အခုပါလာတဲ့ ငွေ ၃၀၀ ယူထားလိုက်၊ အစ်ကို ချေးတာမဟုတ်ဘူးနော်၊ ကျွန်တော်တို့က အစ်ကိုကို ယုံလို့ အပ်ခဲ့တာ၊ နောက်တစ်ခါ ကျွန်တော်တို့လာတော့မှ အစ်ကို သုံးစရာမရှိဘူးဆိုလည်း ပြန်ပေးပေါ့”

“ဟဲ့... ဒီအတွင်း ငါသုံးမိရင်ကောကွာ အတိုးပေးနေရဦးမှာလား”

“အား... အစ်ကိုကချေးတာမှ မဟုတ်တာ၊ အစ်ကိုသုံးမိတောင် ဒီလအတွက် အတိုးမပေးရပါဘူး အစ်ကိုရယ်”

“အေး... ငွေဆိုတာ လက်ထဲရှိနေရင် သုံးမိတတ်လို့မေးရတာကွ”

“ဟုတ်ပါတယ် အစ်ကို... ကိစ္စမရှိဘူး၊ အစ်ကို အကျိုးဖြစ်ထွန်းမယ်ဆိုရင် သုံးပေါ့၊ နောက်အလိုရှိလည်း ပြောပါ၊ ကျွန်တော့်နာမည် ဆာမိခေါ်ပါတယ်၊ နောက်တစ်လကျော်ရင် ကျွန်တော်အစ်ကိုတို့အိမ် လာလည်ပါဦးမယ်၊ ဒါနဲ့ အစ်ကိုခြံထဲမှာ ငှက်ပျောပင်များ မရှိဘူးလား”

“အရှေ့ဘက်ခြံထဲမှာ ရှိပါကွာ၊ ဘာလို့လဲ...”

“ကျွန်တော်တို့က ငှက်ပျောဖတ်နှင့် ထမင်းစားတယ်မဟုတ်လား အစ်ကို”

“အေး... ကြိုက်သလောက်ခုတ်သွားစမ်းကွာ၊ ဟေ့ ငဖြူ၊ ခြံထဲကို ကုလားတွေကိုလိုက်ပြလိုက်စမ်းကွာ... စားလည်းယူသွား”

ချစ်တီးဆွာမိသည် ဤရွာ၌ ဂုဏ်သိက္ခာသမာဓိရှိသည်ဟု ထင်ရှားသော လယ်ပိုင်ရှင် ကိုဖိုးဆင်ထံတွင် ငွေ ၃၀၀ လက်လွတ်စပယ်ထားခဲ့၍ ကိုဖိုးဆင်ခြံမှ ငှက်ပျောဖတ်စည်းတစ်လိပ်ကို သူတို့ချစ်တီးလည်းပေါ်တင်ကာ မြို့သို့ပြန်သွားလေသတည်း။ ပဏာမသပ်လျှို့ဝှက်ခဲခြင်း။

ချစ်တီးများပြန်သွားလတ်သော် ကိုဖိုးဆင်နှင့် ဇနီးမမြရင်တို့ တီးတိုးစကားပြောကြလေသည်။ စုတ်ဝင်မည်၊ လာဘ်ဝင်မည်ဟု တောရွာဒေသအလျောက် အခါအခွင့်သင့်တိုင်း ဗေဒင်မေး၍ ဟောထားတာကလည်း ရှိသည်။ လူမျိုးခြား မ စမည်ဟု ဆိုစကားလည်းရှိ၏။ ယင်းခေတ်တွင် ချစ်တီးတွေက ငွေကို အတင်းလိုက်ချေးနေချိန်ဖြစ်၍ ဗေဒင်ဆရာတွေကလည်း ဤသို့ဟောရန် သိနေသည်လည်းဖြစ်နိုင်၏။

လက်ထဲတွင် ငွေရောက်က ဘယ်သူသည် မသုံးဘဲအောင်အည်း၍ နေနိုင်အံ့နည်း။ ဈေးရောင်းဈေးဝယ် ဝါသနာပါသော ဒေါ်မြရင်က အောက်အရပ်မှ ငါးပိများကို မှာယူရန်စိတ်ကူးရလေ၏။ ကိုဖိုးဆင်က သဘောတူလေ၏။

ငါးပိများရောက်လာပြီးနောက် အရိုင်းကို ဆန်ကွဲဆန် နှစ်ဆထိုးကာ ပြုပြင်၍ စဉ့်အိုးထဲသိပ်ပြီး လက်လီရောင်းရာ လွန်စွာ တွက်သားကိုက်လေ၏။

ယင်းသို့ရှိနေစဉ် ချစ်တီးဆွာမိသည် တစ်လလောက်ရှိသည်၌ သူ့စကားအတိုင်း ကိုဖိုးဆင်အိမ်သို့ ရောက်လာ၏။ ကိုဖိုးဆင်ကဆီးတဲ့၍ “ဟေ့ ဆွာမိရ.. တစ်လစေ့လို့ မငွေပြန်တောင်းရအောင် လာပြီလားကွ...”

ဆွာမိက ပျာပျာသလဲ “ဟာ... မဟုတ်ပါဘူး အစ်ကို၊ ကျွန်တော်ဖြင့် ဒီငွေကို သတိတောင်မရပါဘူး”ဟုဆိုပြီး သူနှင့်ပါလာသော ထမင်းချက်ကုလားအား ချစ်တီးလိုပြောလိုက်သည်၌ ထိုကုလားက သူတို့ချစ်တီးလည်းပေါ်မှ တောင်းတစ်လုံးကိုချသည်။ ၎င်းတောင်းထဲ၌ ချက်ပြုတ်ရန် အိုးခွက်၊ ငရုတ်၊ ကြက်သွန်၊ ဆီ၊ ဆားနှင့် ကြက်အရှင်များပါလေရာ ဒါကိုကြည့်၍ ကိုဖိုးဆင်က...

“အေး... မင်းတို့က ကြက်အရှင်လည်လှီးပြီးမှ စားကြတယ်နော်”

လူအရှင်လတ်လတ်ကိုပင် သွေးစုတ်ရန် လာရောက်ကြိုးပမ်းနေသော ချစ်တီးကုလားအား ဗမာပီပီ တရားသံပါလေးပြောတော့ ဆွာမိက အလွန်နှိမ့်ချသော အသံဖြင့်...

“အစ်ကိုရယ်... ဒါက ကျွန်တော်တို့လူမျိုးထုံးစံဖြစ်နေတာကိုး၊ ခွင့်လွှတ်ပါနော်၊ အစ်ကိုတို့လည်း စားရအောင်လို့ ကျွန်တော် ပိုပိုမိုမို ဝယ်ခဲ့ပါတယ်”

ဇာတ်ရှိသောကုလားလူမျိုးတို့သည် လူမျိုးခြားချက်သော အစားအစာများကို လက်ဖျားနှင့်မှ မထိကြ။ ကျွန်ုပ်တို့ဗမာများကား ဘာကောင်ကြီးကပဲ ချက်ချက် ကောင်းလျှင် ဟံကြသည်သာ။ ချစ်တီးကုလားချက်သော ကြက်သားဟင်း၊ ပဲဟင်းနှင့် ခရမ်းသီးကြော်တို့သည် တောရွာမှ ကိုဖိုးဆင်တို့အိမ်သားများ ခံတွင်းတွင် မဆလာနံ့ပြင်းပြင်းနှင့် တစ်မျိုးထူးခြားလေသည်။ ချစ်တီးဆွာမိတို့သည် မိတ်ဆွေရင်းချာဖြစ်ရန် တမင်တကာ လာရောက်ချက်ပြုတ်ကျွေးမွေးသည်ဖြစ်သော်လည်း သူတို့သည် မြန်မာလူမျိုးများနှင့် ထမင်းလက်ဆုံစား၍တော့ မဖြစ်ကြ။

သူများပန်းကန်ခွက်ယောက်ကိုလည်း မထိလို၍ သူတို့က ငှက်ပျောဖက်ထဲ စုပုံထားကြပြီး ကိုဖိုးဆင်တို့အိမ်သားများကို ဟင်းသတ်သတ်ခပ်၍ ပေးလေသည်။

ဆွာမိက ပျော်ပွဲစားသက်သက်လာတာပါ။ ဟိုငွေကိစ္စ သတိတောင်မရပါဘူးဟုဆိုသော်လည်း ငွေကျွံနေပြီဖြစ်သော ကိုဖိုးဆင်တို့ကပင် စပြောရလေသည်။

ငွေသည် ငါးပိဖြစ်လေရာ ရောင်း၍တော့မြတ်နေပါ၏။ သို့သော် အချို့အကြွေးနှင့်၊ ငါးပိကလည်း မကုန်သေးသဖြင့် ငွေရင်းမပေါ်သေးလေရာ ကိုဖိုးဆင်သည် ထမင်းစားပြီး အေးဆေးစွာ သွားကြားထိုးရင်း...

“ဆွာမိရေ... မင့်ငွေတော့ တိုပြန်မပေးနိုင်သေးဘူးဟေ့၊ အသုံးကလေး ပြုထားသကဲ့...”

“အာ.... အစ်ကိုကလည်း ဒါပဲပြောနေ၊ ကျွန်တော် ဒီကိစ္စလာတာမဟုတ်ပါဘူး ပြောနေမှပဲ”

“ဒါဖြင့် အဲဒီငွေ ဘယ်လိုထားမလဲ”

“ကျွန်တော် အရင်ထဲက ပြောခဲ့ပြီကော၊ တစ်လ အတိုးမယူပါဘူးလို့”

“ဒါဖြင့် အခုရှေ့တော့ ယူတော့မယ်ပေါ့၊ ဟဲ... ဟဲ”

“ဒါတော့ အစ်ကိုရယ်... ကျွန်တော်တို့မှာက ဒီအတိုးကလေးရမှ စားရတာပဲ၊ အစ်ကိုတို့က ကျွန်တော်တို့ငွေယူရင်းပြီး တစ်ရာလောက်မြတ်မှ တစ်ကျပ်လောက် အတိုးပေးရတာပဲ”

“ဒါဖြင့် မင်း တစ်ကျပ်တိုးနဲ့ပဲထား”

“ထားပါတယ် အစ်ကိုရယ်... ထားပါတယ်၊ အစ်ကို နောက်ထပ် လိုချင်လဲပေးဖို့ ဟောဒီမှာ ပါ ပါသေးတယ်”ဟု ငွေခေါက်ကြီး ထုတ်ပြ၏။

“အင်း... ၁၀၀ မှ ၁၀ တိုး၊ ကိုယ့်ရွာထဲ ရွှေပေါင်ခံတောင် ၂ ကျပ်တိုးလောက် ရနေတာ၊ နို့ပြီး စပါးပေးချေးရရင်ကော” တောသား ကြေးရတတ်တို့၏ အမြတ်ကြီးစား စိတ်ဓာတ်ဝင်လာကာ လင်မယားနှစ်ယောက် တိုင်ပင်ပြီးသကာလ ငွေ ၅၀၀ ပြည့်လေအောင် နောက်ထပ် ဆွာမိထံမှ ယူလိုက်လေသတည်း။

ဤကား ကျေးရွာလယ်ပိုင်ရှင်များအား ချစ်တီးကုလားက မည်သို့စတင် အပင်းသွင်းသည်ကို အကျဉ်းမျှ ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပင်းကလေး ၄-၅၀၀ မှသည် သူတို့၏ကြွေး အတိုးရော အရင်းပါက ထိုလယ်ရှင်၌ရှိသော လယ်များ၏ ခေတ်ပေါက်ဈေးနှင့် ညီသည်အထိ ချဲ့ထွင်ကာ ကြိုးရှည်ရှည်နှင့် များထားပြီးသကာလ နောက်ဆုံးတွင် အရင်းရှင် ဥပဒေပိုက်ကွန်ဖြင့် ကျုံး၍ ဆွဲတော့မည်ဖြစ်ပေ၏။

ထိုစဉ်အခါတွင် (ဤဝတ္ထုအခြေခံရာ) ကျေးရွာကြီးတွင် ယခုကဲ့သို့ အိမ်ခြေ ၅၀၀ မကျော်သေး၊ ၃၀၀ မျှသာရှိခဲ့ရာ ဤ ၃၀၀ ခန့်တွင် ဆယ့်လေးငါးအိမ်က လယ်ပိုင်ရှင်ကြီးငယ်များဖြစ်ကြ၍ အကျန်များက လယ်ကူလီများသာဖြစ်ကြလေ၏။

ယင်း လယ်ပိုင်ရှင်ကြီးများအနက်မှ သည်ဝတ္ထုကိုအခြေခံသော လူကြီး ၃ ယောက်၏အမည်ကို ဖော်ပြမည်။

ဦးမာဒင်၊ ဦးစံရင်၊ ဦးဖိုးဆင်

ဦးဖိုးဆင်ကား အခုနပင် ချစ်တီးကုလားက သူ့အား ငွေအပင်းသွင်းသွားပုံကို စံပြအဖြစ်နှင့် ဖော်ပြခဲ့သူဖြစ်သည်။ ဦးစံရင်ကား သေဆုံးခဲ့လေပြီ။ ဤဝတ္ထုဇာတ်ဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ကိုဘအေး၏ဖခင်ဖြစ်သည်။ ဦးမာဒင်ကား မလှဌေး၏အဖေဖြစ်၍ ဝတ္ထုအစဉ် ကျေးရွာသမဝါယမဆိုင်ထဲတွင် ဆင်နှစ်ကောင် ဆေးပြင်းလိပ် လာဝယ်သော အဘိုးကြီးဖြစ်ကြောင်း စာဖတ်သူ ရိပ်မိကောင်းပါသည်။

သူတို့ ၃ ယောက်သည် ဟိုယခင် ကိုမာဒင်၊ ကိုစံရင်၊ ကိုဖိုးဆင်ဟု ခေါ်ရစဉ် အရွယ်တုန်းက ရွာနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် ကျော်ဇောထင်ရှားသော ‘တောသူဌေး’ ခေါ် မိရိုးဖလာ လူချမ်းသာမြေပိုင်ရှင်များ ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။ ဦးစံရင်သည် ဦးဖိုးဆင်ထက်ကြီး၍ သူတို့က ဆွေမျိုးတော်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ကွယ်လွန်သူ ဦးစံရင်သား ကိုဘအေးနှင့် ဦးဖိုးဆင်အား ‘အစ်ကိုဖိုးဆင်’ဟု ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဦးမာဒင်နှင့်ကား သွေးသားမစပ်ကြ။ လှူစရာမပြိုင်၊ လုပ်စရာမပြိုင်၊ စီးပွားရေးပြိုင်ကြသူများ ဖြစ်၏။ ရွာသည် ရှည်လျား၍ တောင်ဖျား မြောက်ဖျား ဘုန်းကြီးကျောင်းနှစ်ကောင်း ရှိလေရာ ကိုးကွယ်ရာမှာလည်း တစ်ကျောင်းစီ ကိုးကွယ်ကြ၏။

ချစ်တီးကုလားများ ရွာသို့ မချဉ်းကပ်မီက သူတို့သည် ရိုးရိုးမှန်မှန် ဝန်နှင့်အား၊ မြားနှင့်လေး၊ ကိုယ့်လုပ်အားနှင့်ကိုယ် ချင့်ချိန် သုံးစွဲခဲ့ကြသည်။ ချစ်တီးတွေအိမ်အရောက် ငွေစက္ကူခေါက်တွေ လာပေးကြတော့ ကိုအာတို့ ဘဝင်မြင့်ကြကာ မိမိကိုယ်မိမိ ဘုန်းကံရှင်များပင် ထင်ကြလျက် လုပ်ငန်းချဲ့ထွင်ခြင်း၊ အသုံးအစားလက်ဖွာခြင်း၊ သားသမီးတို့၏ ဆင်ယင်တန်ဆာဆင်ခြင်း၊ အလှူအတန်းတွေ အားကျမခံလုပ်ခြင်း အမှုတွေကို ပြုကြလေ၏။

“ကျွန်တော်တို့သူဌေးမှာ ငွေတွေ အများကြီးရှိတယ် အစ်ကို၊ ဒါတွေ အစ်ကိုတို့သုံးပေးမှ ကျွန်တော်တို့ အတိုးကလေးရလို့ ထမင်းစားရမှာပါ အစ်ကို...”

ဘုန်းကြီးကျောင်းစာ အတော်အသင့် တတ်သည်ကလွဲ၍ ဘာမျှ အပြင်ပန်း စာပေဗဟုသုတ မရှိကြသော တောသားကြီးများ ချစ်တီးစကားကို မဟုတ်ထင်ကြကုန်သည်။ ချစ်တီးငွေကိုယူ၍ သုံးစွဲပေးခြင်းပင် သူတို့ကိုယ်သူတို့ မဟာကရုဏာရှင်ကြီးများ အောက်မေ့ကြသေးသည်။

“သူတို့ ဘင်္ဂလားတိုင်းပြည်က ငွေသာပေါပြီး အစားအသောက်က တယ်ရှားဆိုပဲကွ။ ဒါနဲ့ ဒီပြည်ရောက်ပြန်တော့လည်း ငွေသာရှိပြီး ချောများ ဘာမှ မလုပ်တတ်မကိုင်တတ်နဲ့ တို့လို ယုံကြည်စိတ်ချရတဲ့ လူဆီမှာ ငွေတိုးကလေး ချေးစားကြရတာကွဲ့”

ချစ်တီးငွေတွေ အိမ်တိုင်ရာရောက် လာပေးနေစဉ် အချိန်တုန်းက ၁၀ နှစ်သားမျှသာ ရှိဦးမည့် မောင်ဘအေးနှင့် သူ့ဖခင် ဦးစံအေးက ပြောခဲ့ဖူးကြောင်း၊ ယခု ဦးဘအေးက ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်တွေနှင့် ပြန်ပြောလေ့ရှိသည်။

ဦးဘအေးသည် ငယ်ဇာတာကောင်းခဲ့သူဖြစ်သည်။ သူငယ်စဉ်က ဆွဲကြီး ဒေါ်လာပြားကြီးနှင့် ရွှေခြေကျင်းလည်း ဝတ်ခဲ့ရကြောင်း၊ ရွှေနားတောင်းလည်း ပန်ခဲ့ဖူးကြောင်း သူ့နားပေါက်ကိုပြသည်။ လက်ရှိဘဝ၌ ဆင်းရဲလှသော သူ့သားသမီးများအား ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်များ ပြောပြတတ်သည်။

မှန်ပါ၏။ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၅၀ ကျော် ၆၀ အခါက မြန်မာလူမျိုးများသည် ရွှေဝတ်တန်ဆာများကို သမီးမိန်းကလေးတွေတွင်မက သားယောက်ျားကလေးများကိုပါ နားတောင်း၊ ဆွဲကြီး၊ ခြေကျင်းများ ဝတ်ဆင်စေပါသည်။ ယင်းကား တောသား ကြေးရတတ်များ ဝင့်ကြွားခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ယင်းအထာကိုသိနေသော ချစ်တီးကလေးတို့သည် လယ်ပိုင်ရှင်တို့၏ သားသမီးများ ဝတ်ရေးစားရေးပင် ဝင့်၍ ခြေရုပ်တတ်ကြသည်။

ဦးမာဒင်၊ ဦးစံရင်၊ ဦးဖိုးဆင်တို့၌ သားသမီးများစွာ ရှိလေရာ ချစ်တီးဆွာမိတို့သည် မည်သူ့သားသမီးအတွက် မည်သည့်နေရာက မြို့လာစဉ် ရွှေဘယ်လောက်သား ဝယ်ပေးလိုက်ရကြောင်း၊ ကျွန်တော်တို့ ချစ်တီးရွှေက သိပ်ကောင်းတာပဲ စသည်ဖြင့် ဟိုအိမ်ကစကား သည်ပို့၊ သည်အိမ်ကအကြောင်း ဟိုအိမ်ပြော ပြုတတ်ကြသေးသည်။ သားရှင်ပြုခြင်း၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် ရာသီပွဲတော်အလျောက် အလှူအတန်းပြုခြင်းများတွင်လည်း သူတို့က မြှောက်ထိုးပင့်ကော်လုပ်၍ ငွေချေးတတ်ကြသေးလေသည်။

ချစ်တီးကလေးတို့သည် နည်းမျိုးစုံစွာနှင့် တောရွာက လယ်ပိုင်ရှင်များနှင့် ရင်းနှီးအောင်ပေါင်းသည်။ သူတို့က တောသို့လာ၍ ပျော်ပွဲစားခြင်းများပြုသည်။ ချစ်တီးပွဲများတွင် လယ်ပိုင်ရှင်တို့အား ဖိတ်ကြား၍ ဧည့်စောင်ပြုသည်။ မြို့ရောက်လျှင် သူတို့တိုက်သို့ဝင်စေ၍ လက်ဖက်ရည်များ၊ မုန့်များ တိုက်ကျွေးသည်။

ယင်းသို့ ရွာများတွင် ချစ်တီးကလေးတွေဝင်၍ ခြေသွက်နေချိန်သည် သာသနာဘာသာ လွန်စွာစည်ပင်သည်ဟု ထင်စရာရှိသည်။ ပဉ္စင်းခံ ရှင်ပြုတွေ လှိုင်လှိုင်ဝေသည်။ ဘုရားပွဲတော်များမှာ ဇာတ်ပွဲ၊ အငြိမ့်ပွဲများနှင့် ငြိမ့်ငြိမ့်ညံ့သည်။ တစ်ကြိမ်သောအခါ၌ တောင်ဘက် ရွာဦးကျောင်းတွင် ဘုန်းကြီးပျံတော်မူရာ ချစ်တီးများ တော်တော်ငွေချေးလိုက်ရသည်။ သဟာနှင့် နောက်တစ်နှစ်ရောက်သော် သောက်မှန်း ကန်းမှန်းမသိသော ချစ်တီးကလေးတစ်ယောက် ရွာသို့လာစဉ် “အစ်ကိုတို့ ဒီနှစ် ဘုန်းကြီးပျံမလုပ်တော့ဘူးလား၊ လုပ်ပါဦး၊ သိပ်ကောင်းတာပဲ”ဟု ပြောမိသည်၌ စိတ်ဆတ်သော ကိုစံရင်သည် ထိုကလေးကို ဖနှောင့်နှင့် ထပေါက်ဖူးသည်။ ဤသတင်းသည် ချစ်တီးတိုက်ရောက်သွားသောအခါ၌ သူဌေးအာရန်ကြီးကိုယ်တိုင်က ဦးစံရင်ကို ဖိတ်ခေါ်၍ တောင်းပန်သမျှပြုသည်။

ချစ်တီးကလေးလူမျိုးတို့သည် ငွေစတင်ချေးရာ၌ လွန်စွာဖြည်းညင်းညံ့သက်ကြသည်။ ကြည့်ပါ။ ဦးဖိုးဆင်အိမ်သို့ ချစ်တီးငွေရောက်လာပုံကို နမူနာအဖြစ် ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ပထမတွင် အတိုးပင် မယူလိုက်သေး။ နောက်ထပ် ၂၀၀ ကျပ်ယူ၍ ပထမ ၃၀၀ ကျပ်နှင့် ၅၀၀ ကျပ်ဖြစ်တော့မှ တစ်လ တစ်ကျပ်တိုးက စယူသည်။ သူတို့သည် တစ်နှစ်လျှင် တစ်ခါမျှသာ အတိုးတောင်းလေ့ရှိရာ တစ်နှစ်မြောက်သည်၌ ဦးဖိုးဆင်သည် အတိုးငွေ ၆၀ ကျပ် စတင်ပေးရလေ၏။

ကြည့်စမ်း၊ ငွေ ၅၀၀ ကျပ်ဆို တစ်နှစ်မှ အတိုး ၆၀ ကျပ် ဖြစ်လေတော့ မည်မျှသက်သာလေသနည်း။ ဦးဖိုးဆင်၏မိန်းမ ဒေါ်မြရင်က ကုန်ကလေး တောက်တိုမယ်ရ ကူးသန်းချင်တာနှင့် ရွာထဲက ဆင်းရဲသားတွေကို စပါးပေး တင်းတိုးချေးတာနှင့် လွန်စွာ တွက်သားကိုက်နေလေတော့ ပိတ်ဖြူဝတ်သော ချစ်တီးကလေးတို့သည် သူတို့အတွက် ဘိုးဘိုးအောင်သဖွယ် ဖြစ်နေရကား အတိုးမှန်မှန်ပေး၍ အရင်းကိုပြန်ဆပ်ဖို့ စိတ်မကူးကြရုံမက လုပ်ငန်းချဲ့ထွင်ရန် လယ်များကို တိုးချဲ့ဝယ်ယူ၍ လက်ထောက်ခံ ချရန် ငွေကို ပို၍ပို၍သာ ချေးကြလေ၏။ ဒီယုန်မြင်၍ ဒီချုံထွင်ထားသော ချစ်တီးများကလည်း ကြိုက်လှပါသည်။

သို့သော် နောက်ထပ် ငွေလိုချင်တယ်ဆိုတော့ “အစ်ကိုရေ... ၁ကျပ်တိုးတော့မရဘူး၊ သူဌေးက ငါးမတ်တိုးမှတဲ့...”

အို... ဒီလောက်တော့ ဘာအရေးတုန်း၊ ကျိတ်လိုက်...။

ချေးငွေ တစ်ထောင်လောက်ကို ငါးမတ်တိုးဖြင့် နှစ်စဉ်မှန်မှန် အတိုးပေးနေလေတော့ ချစ်တီးများ အားမရပြန်တော့ပြီ။

“အစ်ကိုရေ၊ ဒီနှစ်တော့ ကျွန်တော်တို့သူဌေးလည်း ငွေကျပ်လို့ အရင်းထဲကပါ ဖွဲဆပ်ပါတဲ့ ပြောတယ်အစ်ကို”

“ဟဲ့.. မရှိသေးဘူး”ဟုသာ ညာပြောလွှတ်လိုက်၍ ပြန်သွားကြပြီး နောက်တစ်ခေါက် ပြန်လာပြန်တော့...

“အစ်ကိုရေ... ဒီလို အရင်းမပေးနိုင်ရင်တော့၊ သူဌေးကပြောတယ်၊ ငါးမတ်တိုးမထားနိုင်ဘူး၊ တစ်ကျပ်ခွဲတိုးမှတဲ့”

ကဲ... လုပ်ရပြန်တော့၏။ စာချုပ် ပြင်ချုပ်ရပြန်တော့၏။

စင်စစ်ကား ချစ်တီးသည် အရင်းသာမဟုတ်၊ အတိုးပါ မပေးနိုင်ပါစေနှင့်ဟု ဆုတောင်းနေသည်ဖြစ်ရာ တစ်နှစ်နှစ်တွင် အကြောင်းအားလျော်စွာ လယ်ယာလုပ်ငန်း စပါးအထွက်နည်း၍လည်းကောင်း၊ သာရေးနာရေး ကိစ္စရှိ၍လည်းကောင်း၊ အတိုးပါပြေလည်အောင် မဆပ်နိုင်သောအခါ၌ အတိုးရော အရင်းပါပေါင်း၍ နှစ်ထပ်တိုး ပြုလုပ်လေ၏။

ထိုအစ၌ လယ်ပေါင်စာချုပ် မလုပ်ရသေးချေ။ လူယုံတော်အဖြစ်နှင့် ကြီးရည်ရှည် လှန်ထားတုန်းဖြစ်၏။

အဲ... အတိုးချည်းမှန်မှန် ဆပ်နေနိုင်လျှင် အရင်းပါပြန်တောင်း၍ မပေးနိုင်က အတိုးပိုတင်ခြင်း၊ ငွေကိုလိုလျှင် ထပ်ပေးခြင်းဖြင့် နောက်ပိုင်းတွင် အတိုးက ၂ ကျပ်၊ ၂ ကျပ်ခွဲတိုးဖြစ်လာလေ၍ အတိုးပင်မှန်မှန် မဆပ်နိုင်သောအခါ၌ နှစ်ထပ်တိုးပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ငွေအတိုးအရင်းပွားတွေ သိပ်များလာသောအခါ လယ်ပေါင်စာချုပ်ကို ပြုလုပ်လေတော့၏။

ထိုစဉ်တွင် လယ်တစ်ဧကကို ၂၅၀/-၃၀၀/ ပေါက်ဈေးရှိလေရာ ချစ်တီးတို့သည် တစ်ဧကလျှင် ၁၅၀-၂၀၀ နှုန်းထားလောက်မှန်း၍ မြေရှင်ပိုင်သော လယ်ဧက အရေအတွက်ကြည့်ကာ ချေးလေသည်။

ယင်းသို့ဖြင့် သူတို့ရစရာရှိသော ငွေအတိုးရင်းပွားသည် ထိုမြီစားပိုင် လယ်ဧကတန်ဖိုးနှင့် ကိုက်ညီသောအခါ ဘီလူးဇာတ်ကို ခင်းလေတော့သတည်း။

ရွာတစ်ရွာတွင် ချစ်တီးများဝင်မိပြီဆိုလျှင် ၁၀ နှစ်ထက် ပိုမကြာမီ ရပ်လုံးပေါ်လေသည်။

ဖော်ပြပါရွာကြီးတွင် မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၈၀ ပြည့်လောက်(ခရစ် ၁၉၁၈) ခုနှစ်လောက်ကစပြီး ချစ်တီးများ ဝင်ရောက်ခဲ့လေရာ ၁၂၉၀ ပြည့် (၁၉၂၈) နှစ်လောက်တွင် ရွာမှာ ချစ်တီးမှုတွေနှင့် သောက်သောက်လဲသွားလေ၏။

ထိုခုနှစ်သည် စပါးဈေးကလည်း ခါတိုင်းနှစ်တွေ ၁၅၀ ပတ်လည်နေရာမှ ၄၀-၄၅ ကျပ်အထိ ထိုးဆင်းသွားသည် မဟုတ်ပါလား။ မြန်မာပြည်အရပ်ရပ်မှာ ချစ်တီးတွေ ဗရဗွေထသော နှစ်ပေတည်း။

ဤဝတ္ထုတွင် စံအဖြစ်ဖော်ပြထားသော ဦးမာဒင်၊ ဦးစံရင်၊ ဦးဖိုးဆင်တို့ သုံးဦးအနက်မှ ဦးဖိုးဆင်သည် အငယ်ဆုံးဖြစ်၍ ကိစ္စအဝဝတွင် ဟိုလူကြီးနှစ်ယောက်ကိုကြည့်ကာ ချိန်ချိန်ဆဆ ပြတတ်သူဖြစ်သည်။ ဦးမာဒင်နှင့် ဦးစံရင်ကား လူကြီးပိုင်းရောက်သည့်တိုင်အောင် ကာလသားစိတ်က ကုန်ကြသူများမဟုတ်သေး။ အသောက်အစား၊ အပျော်အပါးတွေနှင့် သုံးတတ်ဖြန်းတတ်သူများ ဖြစ်ကြလေသည်။ သူတို့ကား ကာလသားကြီးများဟု ခေါ်ကြသည်။

သူသည် လယ်ယာခိုင်းနွားအပြင် လှည်းယာဉ်၊ အလှမောင်းနွား၊ နင်းနွားလည်း ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင် မွေးမြူကြသည်။ ထိုစဉ်တွင် စပါးဈေးတစ်ရာလျှင် ငွေ ၁၅၀ ပတ်လည်ရှိနေစဉ်၌ ခိုင်းနွားတစ်ကောင်တန်ဖိုးမှာ ၁၀၀ ပတ်လည်တွင်ရှိလေရာ တစ်ရာကျော်သော နွားကိုမူ 'ရာကျော်'ဟူ၍ပင် ဝင့်ကြွားစွာ မှည့်ခေါ်တတ်ကြသည်။

တစ်ခုသောနှစ်တွင် ဦးမာဒင်၏နွားလှည်းသည် 'ရာကျော်'ခေါ်တွင်၍ ဦးစံရင်၏နွားမှာ 'ရွှေလရောင်'ဟူသောအမည်ဖြင့် ထင်ရှားကျော်ကြား၏။

လှည်းမှာ နွားနှစ်ကောင် တပ်ဆင်မောင်းနှင်ရာတွင် သာမန်အားဖြင့် လက်ျာဘက်က နွားကို 'အလှည့်နွား'၊ လက်ဝဲဘက်ကို 'အတိုင်နွား'ဟုခေါ်ကြလျက် လှည်းယာဉ်အလှတွင်မူ လက်ဝဲဘက်နွားကို 'နွားပြေး'၊ လက်ျာဘက်နွားကို 'နွားနင်း'(ဝါ) 'နွားလိုက်' ဟု ခေါ်ကြသည်။ ဤနှစ်ကောင်အနက် နွားပြေးကလှည်းကို အပြေးသယ်ဆောင်၍ နွားနင်း (ဝါ) နွားလိုက်က စရံခြေကျလှအောင် ကြော့ကြော့မော့မော့ ပြေးရသည်။ သူကသာ နာမည်ရ၏။ နွားပြေးက သူ့ကို ထောက်ကူသူသာ ဖြစ်သည်။

ရာကျော်နှင့် ရွှေလရောင်သည် စင်စစ်အားဖြင့် ရွှေလရောင်က ရာကျော်ထက် နွားစ နွားကဲသာသည်။ ခြေနင်းခြေကျ ပို၍လှသည်။ နှစ်ဦးပြိုင်၍ မောင်းပြကြလျှင် ရွှေလရောင်ကိုသာ ပို၍ ဩဘာပေး၏။

သို့ရာတွင် တစ်ခုသော လှည်းယာဉ်ပွဲ၌ ရွှေလရောင်မှာ မရှုမလှ အရေးနိမ့်ခဲ့ရသည်။

ထိုအရပ်၌ပြုလုပ်သော လှည်းယာဉ်ပြိုင်ပွဲများမှာ ဥပမာ-လှည်းယာဉ် ၁၀ စီး လာရောက်သည် ဆိုပါတော့၊ ပထမဦးဆုံး တစ်စီးစီမောင်းပြရ၍ တင်မြှောက်ထားသော သဘာပတိလူကြီးက ဂရီ၊ချိုး၍ အမှတ်ပေးရသည်။ နောက်ပိုင်း၌ ညံ့သောလှည်းများကို မထွက်စေ၍ ကောင်းသောလှည်းများကိုသာ ပရိသတ်ဆန္ဒအရ တလားပြီးတလား မောင်းပြစေသည်။

ထိုနေ့ပွဲမှာ စင်စစ်အကဲဖြတ်လူကြီးများက ရွှေလရောင်ကို အကောင်းဆုံးဟု ဆုံးဖြတ်ကြပါသော်လည်း များစွာသောလူထုက ရွှေလရောင်ကို အလိုမရှိ၊ ရာကျော်မှ ကြည့်ချင်သည်။ ရာကျော်တက်ပါဟု တစ်ခဲနက် အော်ကြသဖြင့် ရာကျော်တာစားသွား၍ ရွှေလရောင်ကို မှေးမှိန်ခဲ့ရသည်။ ရာကျော်ကို ဦးမာဒင်သား စံရွေးကမောင်း၍ ရွှေလရောင်ကို ဦးစံရင်သား ဘအေးက မောင်းသည်။ ထိုစဉ်၌ သူတို့သည် လူလားမြှောက်ကြလေပြီ။ ဘအေးက ရှက်သည်။ စံရွေးက လက်မ ထောင်သည်။ လူထုက အလိုမရှိဘူးပြောသောကြောင့် ဘအေးက လှည်းကိုမောင်း၍ အုပ်စုထဲမှာ ထွက်ခဲ့တော့သည်။ ထွက်ခါနီးမှ ဘအေးက...

“ဟေ့.. စံရွေးရ၊ မင်းတို့ ဒီအထိလုပ်ဖို့ မကောင်းပါဘူးကွာ၊ မင်းနဲ့ငါဟာ ရည်းစားလုဖက်လည်း မဟုတ်ပါဘူးကွာ...”

ဒါကို စံရွေးက ဖျတ်ဖျတ်လူးအောင် နာသည်။ အကြောင်းမှာ ဘာအေးသည် စံရွေးညီမ လှဌေးနှင့် ကြိုက်နေကြောင်း တစ်ရွာလုံးလို သိပြီးသားဖြစ်နေသောကြောင့်တည်း။

စင်စစ်တော့ ဤလှည်းပြိုင်ပွဲ၌ ညစ်သည်မှာ စံရွေးမဟုတ်ပါချေ။ သူ့အဖေ ဦးမာဒင်ကြီးသာ ဖြစ်ပါ၏။ အသို့ကမူ ဦးမာဒင်သည် ဤလှည်းပြိုင်ပွဲ၌ လာရောက်ကြည့်ကြသော လူဆူလူပူ တစ်ရာကျော်လောက်ကို ထန်းရည်အရက် ဝအောင်တိုက်ပြီး သူ့နွား ‘ရာကျော်’သာ ကောင်းကြောင်း၊ ‘ရွှေလရောင်’ ဘာမျှ အသုံးမကျကြောင်းကို အော်ဟစ်ခိုင်းထားသောကြောင့်တည်း။

ယင်းကား ဦးမာဒင်နှင့် ဦးစံရင်တို့သည် ပျော်ပွဲပြိုင်ပွဲများ၌ မည်သို့ မည်ပုံ ငွေကုန်ကြေးကျခံတတ်ကြကြောင်း အမြဲမက်မျှ နာမူနာ ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သားရေးသမီးရေး၊ လှူရေးတန်းရေးတို့၌ နှစ်ပေါင်းများစွာက ဂုဏ်ပြိုင်ခဲ့သည်များလည်း ရှိသေး၏။ ဤသုံးငွေ ဖြန့်ငွေတို့ကား စင်စစ် သူတို့လုပ်အားမှ ရသည်များမဟုတ်၊ ချစ်တီးတိုက်မှ သူတို့လယ်များကို သိမ်းယူရန် ယာယီ လှည့်ပတ်လာသော ငွေခရီးသည်များ ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းသို့ လှည့်ပတ်လာခဲ့သော ခရီးသည်ငွေနှင့် အတိုးတို့သည် သူတို့ပိုင်လယ်များ၏ လက်ရှိပေါက်ဈေးနှင့် ကွက်တိဝင်လေသောအခါ ချစ်တီးတို့သည် (အချိန်မရွေး ပေးဆပ်ပါမည်။ မပေးဆပ်နိုင်ပါက ဤအပေါင်ခံလယ်များကို သိမ်းယူပါမည်ဟူသော အော်ဒီစာချုပ်အရ) အခု ချက်ချင်း ပေးဆပ်ရမည်ဟု ရုံးတင် တရားစွဲဆိုလေတော့၏။

သည်လို ချစ်တီးအမှုတွေ သောသောညံသည်မှာ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၉၀-၉၁-၉၂-၉၃ ခုနှစ်များလောက်တွင် ဖြစ်လေသည်။ ကျေးရွာများမှ လယ်ပိုင်ရှင်ပေါင်းမြောက်မြားစွာ ရုံးရောက်ကြရလေသည်။ အရင်းရှင်ဥပဒေအရ ၎င်းတို့ကသာ ရုံးကြရသည်ဖြစ်လေသည်။ မြန်မာပြည်၏ လယ်ယာမြေ တစ်ဝက်ကျော်ကျော် ချစ်တီးကုလားလက်ထဲ ရောက်ရသော ခေတ်ပေတည်း။

ဦးမာဒင်နှင့် ဦးစံရင်တို့ တရားစွဲခံရသောအခါ၌ ဦးစံရင်မှာ ချစ်တီး၏ ငွေတိုးရင်းပေါင်းသည် ပိုင်ဆိုင်သည့် လယ်ယာများသာမကတော့ဘဲ နေထိုင်သောအိမ်နှင့် ခြံကိုပါ လေလံတင်ခြင်း ခံရလေသည်။ ရုံးမှ ဒီဂရီကျ၍ နောက်တစ်နေ့၌ လေလံပစ်တော့မည်ဖြစ်သည့် ထိုနေ့ညနေ၌ ဦးစံရင်၏ အိမ်သူအိမ်သားများမှာ မျက်ရည်နှင့်မျက်ခွက် ဖြစ်ကြကာ ရယူနိုင်သည့် ပစ္စည်းဝန်စည်စလည်များကို သယ်ဆောင်လျက် တူတော်သူ ဦးဖိုးဆင်အိမ်သို့ ရွှေ့ပြောင်းလာကြလေသည်။ ဦးစံရင်ကား ငိုမိဘလက်ထက်က တည်ဆောက်ခဲ့တဲ့အိမ်၊ ငါ မဆင်းနိုင်ပါဘူး၊ နေနိုင်သမျှတော့နေမည်ဟု ချန်ရစ်ခဲ့၍ နောက်တစ်နေ့ ရောက်သောအခါ လေလံပွဲကို ရွှေ့ဆိုင်းလိုက်ရလေ၏။

အကြောင်းမှာ ဦးစံရင်သည် ထိုအိမ်ထုပ်တန်းပေါ်တွင် ကြိုးဆွဲချကာ သူ့ကိုယ်သူ အဆုံးစီရင်လိုက်သတည်း။

“ခမျာများ ငွေသာရှိပြီး ဘာမှ မလုပ်တတ်မကိုင်တတ်နဲ့ တို့လို ယုံကြည်စိတ်ချရတဲ့ လူဆီမှာ ငွေတိုးကလေး ချေးစားရတာကွဲ့”ဟု ပြောခဲ့သူ။ “အစ်ကိုတို့ ဒီနှစ် ဘုန်းကြီးပျံမလုပ်တော့ဘူးလား” မေး၍ ကုလားအား ဖနောင်နှင့် ထပေါက်ခဲ့သူ။ ချစ်တီးသူဌေးကြီးက တောင်းပန်ခဲ့ရသူ။ ကြားကြားသူဟူသမျှ ချစ်တီးကြွေးကို ကြက်သီးမွေးညှင်းထကြလေ၏။ သို့သော် အချိန်ကားနောင်းခဲ့ပြီ။ မြောက်မြားစွာသော တောရွာလယ်ပိုင်ရှင်တွေ ပြုတ်ကုန်ကြလေပြီ။

ဦးဖိုးဆင်တစ်ယောက်သည် သတိတရားရကာ အချိန်မီလိုက်သေး၏။ သို့သော် သူ့တွင်ရှိသော လယ်နှင့်ကြွေးက မမျှသေး၍ ချစ်တီးက တရားမစွဲသေးသည်ကို လယ်ဧက ၂၀ ကျော်လောက်ရောင်းပြီး ချစ်တီးကြွေးဇာတ်လမ်းကို သိမ်းပစ်လိုက်ရခြင်းဖြင့် ရှိပစ္စည်းတစ်ဝက်လောက် ပဲ့သွားရသေး၏။

အရင်းရှင်စနစ်ကို တော်လှန်သည့်မျက်စိနှင့် ကြည့်မည်ဆိုလျှင် ချီးမွမ်းဖွယ်ကောင်းသည်ကား ဦးမာဒင်။ သူ့တွင် ချစ်တီးကြွေးတွေ ခေါင်ခိုက်ပြီး သူ့လယ်တွေနှင့် ချစ်တီးကြွေးက အံဝင်ခွင်ကျပြီး ချစ်တီးများက တရားစွဲတော့မည်ဟု ကြိုတင်သိမြင်သည်၌ သူ့လယ်ယာခြံမြေတွေ ရှိသမျှကို သားသမီးများနာမည်တွေ အသီးသီးလွှဲအပ်ပေးကာ ချစ်တီးနှင့် ပွဲကြီးပွဲကောင်း ရင်ဆိုင်ရသောအခါ၌ ဒေဝါလီခံလိုက်ခြင်းဖြင့် ချစ်တီးများကို အနိုင်ယူလိုက်လေ၏။

“ငါ့လခွီး၊ သူတို့ငွေရင်းက ငါအတိုးတွေ နှစ်စဉ်ဆပ်နိုင်တုန်းက ဆပ်ခဲ့ရတာနဲ့ ကြေရုံမက ပိုတောင်နေပါပြီကွာ။ သူတို့ဥပဒေ စာရွက်ပေါ်မှာ ရှိတဲ့အတိုးနဲ့ မြေခံရမယ်ဆိုလည်း ခံရပါစေတော့၊ ကြွေးရှိ မြေခံရမယ်ဆိုတာက တို့ဗမာတရားကွ၊ ငွေရင်းမဟုတ်ဘဲနဲ့ သူတို့ဟာသူတို့ တိုးချင်သလောက် တိုးထားတဲ့အတိုးတွေ ကြွေးလုပ်ထားတာက ကုလားဥပဒေကွ”ဟူသော ဆောင်ပုဒ်ဖြင့် တော်လှန်ခဲ့သူဖြစ်၏။

သို့ဖြင့် ဦးမာဒင်သည် ဒေဝါလီခံသည်(လူမွဲစာခံသည်)ဟု အရင်းရှင် ဥပဒေဘောင်၌ နာမည်ဆိုးသွားသော်လည်း အခြေအနေမပျက် ရှိနေခဲ့သည်။ ဦးစံရင်သာ ဘဝဆုံးပြီးနောက် သူ၏အိမ်ထောင်မှာ တူတော်သူ ဦးဖိုးဆင်၏ ခြံထဲမှာ သင့်လျော်သော အိမ်ကလေးဆောက်ကာ ဖြစ်သလိုလုပ်ကိုင်စားသောက်ခဲ့ရလေ၏။

အပိုင်း(၃)

ယင်းသို့ ရုတ်တရက် ပြောင်းသွားသော အခြေအနေကြောင့် ရတက်ပွေရသည်မှာတော့ မောင်ဘအေးနှင့် မလှဌေးတို့ သမီးရည်းစားတည်း။

ထိုအချိန်၌ သူတို့အသက်များမှာ ၁၉ နှစ်နှင့် ၂၁ နှစ် ဖြစ်ချေသည်။ ယခင်က မိဘချမ်းသာတာချင်းလည်းတူ၊ ရုပ်ချောမောလှပတာချင်းလည်း ဘက်ညီလှ၍ သူတို့နှစ်ယောက်တော့ မြေကြီးလက်ခတ်မလွဲ လက်ထက်ပွဲကြီး ကျင်းပတော့မှာပဲဟု အများက အောက်မေ့နေကြစဉ်မှာ မမျှော်လင့်ဘဲ ဘက်ညီလှသော ရွှေနဲ့မြ၊ နေနဲ့လတို့ ဂဟေပွဲကျသွားခြင်း ဖြစ်လေတော့သည်။

ပထမတွင်မူ ဦးမာဒင်က ဆင်းရဲသွားသောမိသားစုကို သနားသောအားဖြင့် သက်ညှာမှုများ ပြုလိမ့်မည်လားဟု မျှော်လင့်ကြသေး၏။ သို့သော် ဦးမာဒင်သည် ဤလူစားမျိုးမဟုတ်။ မောင်ဘအေးအား အိမ်နားသို့ ရစ်သီခွင့်မပေးခြင်းဖြင့် သူ၏စိတ်သဘောကို ထုတ်ဖော်ပြောလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ သည်အခြေမှာ သူ့သားစံရွေး၏စိတ်ကြိုက်လည်း ဖြစ်သွားလေ၏။ လွန်ခဲ့သောနှစ် လည်းယာဉ်ပြိုင်ပွဲတုန်းက “ဟေ့ မင်းနဲ့ငါ ရည်းစားလုဘက်လည်း မဟုတ်ပါဘူးကွ” ဟူသော ဘအေး၏ တင်လိုက်သောစကားလည်း ရှိခဲ့သည်မဟုတ်တုံလော။

ကျေးရွာရှိ ကြေးရတတ်မိဘများ၏ သားသမီး အိမ်ထောင်ရေးကိစ္စမှာ ပထမ ပစ္စည်းအင်အား၊ ဒုတိယ ရုပ်ရည်နှင့် စိတ်နေသဘောထား၊ တတိယ ဆွေမျိုးအသိုက်အဝန်း။ ဤသုံးချက်တွင် ယခု မောင်ဘအေးမှာ အရေးကြီးဆုံးသော ပထမအချက်ကြီး ချွတ်ယွင်းခဲ့လေပြီ။

မလှဌေးတွင် ဦးမာဒင်ကြီး ဒေဝါလီခံခါနီး၌ တိတ်တိတ်ပုန်း နာမည်လွှဲပေးအပ်သော လယ်ဧက ၂၀ မျှပင်ရှိနေရာ သတို့သားဘက်က ဧကအစိတ်သုံးဆယ်မျှပါမှ စေ့စပ် လက်ခံပေတော့မည်။ မောင်ဘအေး လက်မှိုင်ချရတော့သည်။ သူကိုယ်တိုင်မှ ယခုအခြေတွင် နောင်တော်ကြီး ကိုဖိုးဆင်အိမ်၌ အကူသူရင်းငှားကလေး လုပ်နေရသည်။ လယ်ကိုထွန်တတ်ပြီးဖြစ်သော်လည်း ချမ်းသာသော မိဘလက်ထက်တွင် သက်သောင့်သက်သာ နေခဲ့သည်ဖြစ်၍ လယ်တစ်တုံးလုပ်ကို ပယ်ပယ်နယ်နယ် မလုပ်နိုင်သေးသဖြင့် ခေါင်းဆောင်လုပ်သူရင်းငှား မဖြစ်သေး၊ သည်နှစ်ကြိုးစားပါမှ ရှေ့နှစ်ခါ ဖြစ်နိုင်ပေမည်။

ယင်းသို့ဖြင့် မောင်ဘအေးနှင့် မလှဌေးတို့အချစ်သည် ဝေးသလိုဖြစ်၍ သွေးအေးနေခဲ့ရာမှ ဦးစံရပ်ပျက်စီးပြီး တစ်နှစ်မျှအကြာ၌ မလှဌေးကို အခြားရွာက လယ်ပိုင်ရှင်သားတစ်ယောက်နှင့် ကြောင်းလမ်းသည်တွင် မောင်ဘအေးသည် မလှဌေးကို ခိုးယူထွက်ပြေးလေသတည်း။

ဦးမာဒင်က အရှက်ရ၍ သမီးကို သေခန်းဖြတ်လိုက်လေသတည်း။

သည်တွင် မောင်ဘအေးနှင့် မလှဌေးတို့ ဆင်းရဲသားအိမ်ထောင်စခန်း စလေသတည်း။

တဲအိုပျက်မှာနေ၍ ထမင်းရည်အတူ လျက်ရစေတော့ဟု တင်စားအပ်သော မလှဌေးတို့အချစ်သည် ခိုင်မြဲ၏။ လယ်လုပ်ချိန်တွင် မောင်ဘအေးက သူများအိမ် သူရင်းငှားလုပ်၍ မလှဌေးက ကောက်စိုက်လိုက်ရ၏။ ကောက်ရိတ်ချိန်မှာ ကောက်ရိတ်ရလေ၏။ လယ်လုပ်ခွင့်အားလပ်ချိန်မှာ ရက်ကန်း ရက်ရ၏။

ထိုစဉ်တွင် လယ်ကူလီလုပ်ရသည်နှင့် ရက်ကန်းရက်ရခြင်းတို့မှာ လွန်စွာ အောက်ကျနောက်ကျ နိုင်လှ၏။ ရက်ကန်းမှာ တစ်တန်းပြတ်သော်မှ ရက်ခ လေးငါးကျပ်မျှရ၍ မြို့ပေါ်ရှိ ချည်ပုံပေးတရုတ်တို့၏ စီးပွားရေးကို ဖြည့်တင်းရခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ကောက်စိုက်ခ၊ ကောက်ရိတ်ခတို့မှာလည်း ဘယ်တော့မှ လက်ငင်းရသည်မဟုတ်ဘဲ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း စပါးပေး၊ တင်းတိုးချေးတို့ဖြင့်သာ စားသောက်နေထိုင်ခဲ့ရသည်။

အင်္ဂလိပ်လက်အောက် ကျွန်သဘောကံခေတ်တွင် တောရွာနေ ဆင်းရဲသားတို့၏ လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြပုံကို ဖော်ပြရဦးမည်။

ကျေးရွာတွင် ငါးပိ၊ ငါးခြောက်၊ ငရုတ်၊ ကြက်သွန်၊ ဆီ၊ ဆား စသော အခြေခံစားသုံးကုန်များ ရောင်းသော ကုန်စုံဆိုင်များရှိ၏။

ကိုဘအေးနောင်တော် ဦးဖိုးဆင်ဇနီး ဒေါ်မြရင်အိမ်မှာ ကုန်စုံဆိုင်ဖွင့်ထား၏။

ကိုဘအေးသည် ဦးဖိုးဆင်အိမ်မှာ သူရင်းငှားလုပ်ရ၏။ မလှဌေးက ကောက်စိုက်ချိန်မှာ ကောက်စိုက်၍ ကောက်ရိတ်ချိန်မှာ ကောက်ရိတ်ရ၏။ ယင်းလုပ်ခတို့ကို ရည်ညွှန်း၍ ဒေါ်မြရင်ကုန်စုံဆိုင်မှာ သူတို့ကုန်ကြွေးယူ၍ စားရ၏။ ယင်းအကြွေးကား ကျသလောက်သာ ပေးဆပ်ရသည်မဟုတ်သေးချေ။ တတိတ်နှင့် ယူစားခဲ့ကြွေးများကို တစ်နှစ်လျှင် တစ်ချိန်တွင် စုပေါင်း၍ စပါးပေးထားပြီး စပါးပေါ်ချိန်မှာ ပေးဆပ်ရ၏။ ‘ပေးဆပ်ရ၏’ ဆိုသည်ထက် ‘ခုနိမ်လိုက်၏’ ဆိုသည်က ပို၍မှန်ပေသည်။ အသို့မူ မလှဌေးတို့ တတိတ်တတိတ်နှင့် ယူစားခဲ့သော ကြွေးစုပေါင်းလိုက်ခြင်းသည် ဥပမာ ငွေ ၆၀ ဖြစ်နေပေအံ့။ ထိုခေတ် ထိုအချိန်က စပါးပေါက်ဈေး ၁၅၀ ဆိုအံ့၊ ငွေ ၆၀ သည် စပါးတင်း ၄၀ သာ ဖြစ်၏။ ယင်းကို စပါးပေးစနစ်ဖြင့် တင်းတိုးပြုလိုက်သောအခါ အများအားဖြင့် နှစ်ဆတိုးယူလေရာ ကဲ... ကိုဘအေးက ဦးဖိုးဆင်၏ ညီလည်းဖြစ်၊ ကိုယ့်အိမ် သူရင်းငှားလည်းဖြစ်မို့ ၈ တင်းတိုးပဲ ယူတယ်ထားတော့ မူရင်း ၄၀ တင်းတိုး ၃၂ နှင့် ၇၂ တင်း ဖြစ်သွားလေသည်။

ကဲ... ကိုဘအေးရဲ့ သူရင်းငှားခက တင်း ၄၀ ပဲရသဗျ။ မလှဌေး ကောက်စိုက်ခ၊ ကောက်ရိတ်ခက ဒီအိမ်မှာ နှစ်ဆယ် အစိတ်ထက် ပိုမရနိုင်ဘူးခင်ဗျ။ သည်တော့ တစ်နှစ်လုံးလုပ်စာ ခုနိမ်လိုက်၍မှ မကြေ။ ကြွေးဝလချီးလည်ပြီး နေပေတော့သတည်း။

လယ်လုပ်ငန်းရပ်နားချိန်တို့တွင် မလှဌေး၏ ရက်ကန်းရက်ခရတာနှင့် ကိုဘအေး၏ အခြားလုပ်ငန်းကလေးများ၊ ကျပန်းလုပ်ခြင်းဖြင့် ဝတ်ရေးစားရေးကို ဖြည့်ရသေး၏။

ယင်းသို့ဖြင့် ကိုဘအေး မလှဌေးတို့ လင်မယားသည် သားသမီးတွေ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် မွေး၍ ခေတ်အဆက်ဆက်ကို ကျော်ဖြတ်ခဲ့ရာ ယခု တော်လှန်ရေးအစိုးရလက်ထက်ကျမှ အသက်ရှူချောင်စပြု၍ ငွေကလေး ကြေးကလေးများ လက်ထဲကိုင်ရပြီဖြစ်ကြောင်း အစဉ် ဖော်ပြခဲ့ပါ၏။ ဟိုယခင်တုန်းကမူ သူတို့လက်ထဲမှာ ငွေစများကို ကိုင်ခဲ့ရသည်မရှိချေ။ မြီရှင်၏စာရင်းမှာသာ သူတို့ဘယ်လောက်ဖိုး ယူစား၍

ငွေမည်မျှသင့်သည်ကို စပါးပေးထားကာ တင်းရေမည်မျှ ခုနှိမ်လိုက်ရသည်ဟုသာ ရှိပေမည်။ ယင်းသို့လျှင် ဆင်းရဲသားများသည် မသေရုံအသက်နှင့် အရှက်လုံရုံလောက်သာ ဝတ်ဆင်နေခဲ့ရသော ခေတ်ဖြစ်လေ၏။

ကိုဘအေးနှင့် မလှဌေးတို့သည် စုစုပေါင်း သားသမီး ၇ ယောက်မွေးခဲ့ပြီး ၃ ယောက်ပျက်စီး၍ ၄ ယောက် အဖတ်တင်ခဲ့သည့်အနက်မှ အကြီးနှစ်ယောက်က အိမ်ထောင်ကျသွားခဲ့ပြီ။ ယခု သမီးပျိုကလေး မြခင်နှင့် သားအငယ်ဆုံးလေး မောင်ထွေးတို့သာ လက်ရှိအတူတကွ နေထိုင်ကြသည်။

ယခု လက်ရှိအခြေမှာ အစကဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ကျေးရွာဆင်းရဲသားများ အလွန်တရာ ချောင်လည်ကြ၍ ကိုဘအေးတို့လင်မယားမှာ ငွေတော်တော်များများပင် စုမိနေသဖြင့် လက်ရှိ မြေယာကွက်ကိုဝယ်ပြီး အိမ်ကြီးရခိုင်ဆောက်ရန်ပင် ကြံစည်နေပြီဖြစ်လေ၏။

အခြားသူတွေ အသစ်ဆောက်ကြသော အိမ်ကြီးများကိုကြည့်၍ စိတ်ကူးရှင်စွာ ပြည်သူ့ဆိုင်မှ ပြန်လာခဲ့သော မြခင်သည် အိမ်ပြန်ရောက်သောအခါ၌ နွားတင်းကုပ်သိမ်းဆည်းနေသော မောင်ထွေးနှင့် ရေခပ်နေသော မောင်ကြွေကို တွေ့ရလေသည်။

ဤနေရာ၌ မြခင်ရည်းစား မောင်ကြွေ အကြောင်းကို ပြောရမည်။ မောင်ကြွေသည် မုဆိုးမဒေါ်ဖွား၏ သားဖြစ်သည်။ ရှေးကထုံးစံအတိုင်း ခေတ်အဆက်ဆက်က ဆင်းရဲခဲ့သော မျိုးရိုးဖြစ်ဘိလည်း ယခု တော်လှန်ရေးအစိုးရလက်ထက်တွင် ဖော်ပြပါ ရွာသားများကောင်းစားကြသည်။ အများနည်းတူ မောင်ကြွေတို့ အိမ်သားများလည်း ငွေကြေးရွှင်လျက် ရှိကြလေပြီ။ မောင်ကြွေအစ်မ အပျိုကြီးတစ်ယောက်နှင့် သူ့အမေဒေါ်ဖွားက ရက်ကန်းတွင် တစ်လလျှင် ချည်လေးထုပ်၊ တစ်ထုပ်လျှင် ချည်လေးထုပ်၊ တစ်ထုပ်လျှင် ၉ အုပ်၊ ပေါင်း ၁၂၆ အုပ်တန်းပြီး မှန်မှန်ပြတ်လျက်နေသည်။ မောင်ကြွေက အသက် ၂၀ ကျော်ပြီဖြစ်၍ လယ်အလုပ်ကို ကျွမ်းကျင်စွာ လုပ်တတ်ပြီဖြစ်သည့်အပြင် အချိန်အခါအလျောက် အလျဉ်းသင့်ရာအလုပ်ကို ပေါ့ပါးသွက်လက်စွာ လုပ်တတ်ပြီဖြစ်သည့်အပြင် အချိန်အခါအလျောက် အလျဉ်းသင့်ရာအလုပ်ကို ပေါ့ပါးသွက်လက်စွာလုပ်၍ မိန်းမယူရန် ငွေစုသူဖြစ်သည်။ လုပ်ငန်းကိုင်ငန်းတွင်လည်း အကွက်မြင်သူဖြစ်၏။ အားလျှင် ဖားငါးရှာတတ်သူလည်း ဖြစ်သည်။

ယခုကြည့်။ သည်ဆောင်းရာသီမှာ လယ်ထဲ ကောက်ရိတ်ကြတာနှင့်၊ အိမ်မှာ ရက်ကန်းခတ်ကြတာနှင့် လူတွေအလုပ် မအားကြသည်တွင် မောင်ကြွေသည် ရေထမ်း၍ရောင်းနေ၏။

သည်ရွာမှာ ဟိုးယခင်ခေတ်များက ရေဝယ်သုံးကြသည်ဆိုသည်မှာ ကြားမှ မကြားဘူးနဲ့။ ယခုမှ အလုပ်နှင့်လက်နှင့် မပြတ်ကြတော့၊ ငွေကြေးလည်းရွှင်ကြ၍ အိမ်မှာ အလုပ်တိုင်လုပ်တာနှင့် ရေသွားခပ်ရသည့်အချိန်ကိုစာ၍ ရေဝယ်သုံးကြခြင်းဖြစ်သည်။ ရေထမ်းရောင်းရသူမှာလည်း ရေတွင်းနှင့် အနီးအဝေးကိုကြည့်၍ တစ်ကျပ်လျှင် ၁၀ ထမ်း၊ ၇ ထမ်း ဖြစ်လေတော့ တစ်နေ့လျှင် ဝင်ငွေသည် ၄ ကျပ်၊ ၅ ကျပ်ထက် မအောက်တော့ချေ။ မောင်ကြွေသည် လူငယ်ပီပီ သွက်လက်စွာ သွားနိုင်၊ ထမ်းနိုင်သူဖြစ်၍ ကောက်ရိတ်တာထက် ဝင်ငွေကိုက်သည်ဟု ရေထမ်းရောင်းနေခြင်း ဖြစ်၏။

မြခင် ပြန်လာသောအခါ၌ မောင်ကြွေသည် ရေထမ်းကိုချခဲ့၍ မြခင်၏ခေါင်းပေါ်မှ ချည်ထုပ်ကို ဆီးယူသည်။ မြခင်သည် ပုဆိုးစလွယ်သိုင်းထားသော ရင်အုပ်ကားကားကြီးနှင့် ချစ်သူမျက်နှာကို ကြည့်၍ သူ့နဖူးမှ ကျသော ချွေးတို့ကို ခေါင်းဖုဖြေ၍ သုတ်သည်။ ဤစဉ်တွင် တင်းကုပ်ထဲမှ မောင်ထွေးလည်း ရောက်လာ၍ လက်ဆွဲခြင်းထဲက အထုပ်တွေဖြေသည်။ မြေပဲယိုနှင့်ပဲလှော်ကို ဝါးကြလျက် အသစ်စက်စက် ဝယ်လာခဲ့သော သူတို့အိမ်သို့ ပထမဆုံးအကြိမ် ရောက်လာသော ရေနွေးဓာတ်ဘူးကို ထူးဆန်းအံ့ဩစွာ ကိုယ်တွယ်ဖွင့်ပိတ် ကြည့်ကြသည်။

မောင်ထွေးက မေးသည်။

“အစ်မရဲ့... သူ့အထဲကို ရေနွေးဆူဆူထည့်ထားရင် တော်တော်နဲ့ အေးမသွားသလို ရေအေးအေးကို ထည့်ထားရင်ကော ကြာကြာအေးနေပါ့မလားဟင်...”

မြခင် သိပ်နားမလည်။

“မသိဘူးလေ၊ ဒါက ရေနွေးဘူးခေါ်တာပဲ၊ ရေခဲဘူးဆိုတာက သတ်သတ်ရှိတယ်...”

ဤတွင် မောင်ကြွေက...

“သူ့အအေးထည့်လည်း ရပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ရေနွေးထည့်လိုက်၊ ရေအေးထည့်လိုက်ဆိုရင် ဓာတ်ပျက်သွားမလားတော့ မသိဘူးကွ...”

“ဒီလိုလေ... အခု ရေနွေးလက်ဖက်ရည်ကြမ်း ထည့်နေပြီးတော့ တစ်ခါတလေ အအေးထည့်ရင်ကော...”

“မင်းက ဘာထည့်ချင်တာတုံး”

“မြို့သွားတော့ ဖွာလူဒါ ဝယ်ထည့်လာချင်လို့”

“အား... ဒီလိုဆို တစ်ခါတလေတော့ ရမှာပေါ့ကွ...”

“ဒါဖြင့် အစ်ကိုဈေးသွားရင်လေ ယူသွားပြီး ဝယ်ထည့်ခဲ့ပါလားဗျ...၊ ကျွန်တော် ဖွာလူဒါ သိပ်ကြိုက်တာပဲ”

မြခင်က သူမောင်နဖူး လက်ခေါက်နှင့်ရွယ်၍....

“ဟင်း... သူဒီအကြိန့် မေးနေတာကိုး” ဆိုပြီးမှ ...

“နှင့်အတွက် ဖွာလူဒါ မထည့်ခင် ဦးဦးဖျားဖျား ဒီနေ့ အဖေတို့အတွက် လက်ဖက်ရည်ထည့်ပြီး ထမင်းပိုရင်းနဲ့ လယ်ထဲယူသွားရမယ်...”

“အဖေတို့ ဒီနေ့ ဘယ်သူလယ်ရိတ်လဲဟင်...”

“ကိုမြချောရဲ့ ဇီးချိုပင်လယ်...”

“ဟာ... ဒီလိုဆို အပြန်မှာ ဇီးသီးတွေ ယူခဲ့ရဦးမယ်”

“အေး နင်ကတော့ အစားအသောက်ပဲ တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုး စဉ်းစားနေ” ဟု ဆိုပြီးနောက် မြခင်သည် လမ်းမှာ စိတ်ကူးယဉ်ခဲ့သည်များကို ပြန်သတိရ၍...

“ဒါနဲ့ ကိုကြွေ၊ အခု ကိုတင်အုန်းကြီး ဆောက်နေတဲ့အိမ်ဟာ တော်တို့ ဦးလေးဝယ်ပေးတာ၊ ဒီအရောက် ၉၀ဝိ ပဲကျတယ်ဆို”

“အေးလေ... ဘာပြုလို့လဲ...”

“ကျွန်မတို့လိုချင်ရင် နောက် အဲ့ဒီအိမ်မျိုးများ ရဦးမလား...”

“ရတာပေါ့၊ ဒီထက်ဈေးချောင်အောင်တောင် ဦးလေးကို ဝယ်ပေးခိုင်းမယ်...”

“ဒါဖြင့် အဖေကို ညကျပြောကြည့်မယ်...”

“အေးကွာ၊ ငါ့ကိုယ်တိုင် ဦးလေးတို့ဆီ သွားဝယ်ခိုင်းမယ်...”

ထိုည ၈ နာရီလောက်တွင် ကိုဘအေးတို့လင်မယား သားအမိတွေသည် ခြံမြေကိုဝယ်၍ အိမ်ဆောက်ကြရန် တိုင်ပင်နေကြစဉ် ဦးဖိုးဆင်ထံမှ ဘအေးရော၊ လှဌေးရော ခေတ္တလာကြရန် မှာလိုက်ကြောင်း သတင်းရောက်လာ၍ လင်မယားနှစ်ယောက် သွားရောက်ကြသည်။

ဦးဖိုးဆင်သည် ပက်လက်ကုလားထိုင်ပေါ် ထိုင်နေ၍ မလှဌေးတို့လင်မယားက သူ့ခြေရင်းရှိ သင်းဖြူးပေါ်၌ ထိုင်ကြကာ ကိုဘအေးက...

“ဘာကိစ္စလဲအစ်ကို၊ ကျွန်တော်လည်း အစ်ကို့ပြောစရာရှိနေတာနဲ့ အဆင်သင့်ပဲ...”

ဦးဖိုးဆင်သည် ပါးစပ်မှ ဆင်နှစ်ကောင်ကို ချွတ်လိုက်ပြီး...

“အေး... မင်းတို့ပြောမှာကို ငါ မောင်ကြွေဆီက သိပြီးပါပြီကွ၊ သူ နေခင်းက ရေထမ်းလာရင်းနဲ့ ငါ့ကို တီးခေါက်ကြည့်သွားသကွ...”

ဤတွင် ကိုဘအေးက စိတ်စောလှစွာဖြင့်...

“ဒါဖြင့် ဘယ်နှယ်လဲ အစ်ကို”

“အေး... ငါ အခုပြောမယ့်စကားက မင်းတို့မှာ အဲဒီပြဿနာ မပေါ်တော့ဘူး...”

ကိုဘအေးတို့မှာ နားမလည်နိုင်ကြဘဲ...

“ဘာမို့လဲ အစ်ကို”

“တကယ်လို့မင်းတို့မှာ ဆောက်ပြီးသားအိမ်ကြီးရခိုင်နဲ့ ခြံကျယ်ကျယ်ကြီးတစ်ခု ရမယ်ဆိုရင် ငါ့မြေကိုဝယ်ပြီး ဘယ်အိမ်ဆောက်နေစရာ လိုတော့မလဲ၊ ဟုတ်ဘူးလား...”

“ဟုတ်ပါတယ် အစ်ကို၊ ဒါပေမဲ့ အစ်ကိုဘာတွေလျှောက်ပြောနေတာလဲ...”

“မင်းတို့မှာ အခု အဲဒီလို အိမ်ကြီးခြံကြီးသာမက လယ်ဧက ၂၀ လည်း ရနေပြီ...”

လင်မယားနှစ်ယောက် ယုံရအခက်၊ မယုံရအခက် ရုတ်တရက် အံ့အားသင့် သွားကြကာ ကိုဘအေးမှာ မျက်လုံးပြူးသွားလျက်...

“ဟာ... အစ်ကို ဘာတွေလျှောက်ပြောနေတာလဲ၊ တောက်တီးတောက်တဲ့”

ဤတွင် အနီး၌ ဦးဖိုးဆင်သား ဖိုးဆောင်နှင့် ဖိုးထောင် ရှိနေကြရာ ဖိုးထောင်က...

“အဖေ၊ သူတို့နားမလည်သေးဘူး၊ ကျွန်တော် ရှင်းပြလိုက်မယ်”ဟုဆိုပြီး သူတို့ဆီမှာ ဖအေ့ဘက်က ညီကို ဘထွေး(ပထွေး)ဟုခေါ်သည်ဖြစ်၍...

“ဒီမှာ ပထွေး၊ ပထွေးက ဒေါ်လေးဌေးကို ခိုးပြေးတော့ရင် ကျွန်တော်တို့ မမွေးသေးဘူး ဟုတ်လား...”

ကိုဘအေးက “မင်းက ငါ့သားအကြီးဆုံး ထွန်းစိန်ထက်တောင် တစ်နှစ်ငယ်သေးတာပဲ၊ ဒါဘာဖြစ်တုံး...”

“ဘာဖြစ်ရမလဲ၊ ပထွေးတို့ မဖြစ်သင့်တာတွေ ဖြစ်ကုန်ကြတာပေါ့”

“အောင်မာ ကြီးကျယ်လိုက်တာ၊ ဘာများတုံး မင့်ဟာက...”

ဖိုးဆောင်နှင့် ဦးဖိုးဆင်က ပြုံးနေကြသည်။ ဖိုးဆင်က ဆက်လက်၍...

“အဲဒီတုန်းက ပထွေးနဲ့ ဒေါ်လေးဌေး ခိုးပြေးတာကို ဟောဒီ ကျွန်တော်တို့အဖေက ဒေါ်လေးဌေးအဖေ ဦးမာဒင် သွားပြောတော့ရင် လက်မခံဘူး၊ တစ်သက်အပြတ်လို့ ပြောလွှတ်လိုက်တယ် မဟုတ်လား၊ အင်း... နှစ် ဘယ်လောက်တောင် ကြာသွားပြီလဲဟင်၊ ဒေါ်လေးဌေး...”

မလှဌေးကစဉ်းစား၍...

“၄၀-၄၁ နှစ် ရှိသွားပြီပေါ့ကွယ်...”

“အဲဒါ အခု ကျွန်တော်နဲ့ ဖိုးဆောင်က သွားပြောတော့မှ ခင်ဗျားတို့အဖေကြီးက သဘောတူပြီတဲ့ ဆရာရေ၊ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်တို့က ပြောတယ်၊ သဘောတူရုံနဲ့ မပြီးသေးဘူး၊ ပစ္စည်းလေးဘာလေး လက်ဖွဲ့ဦးဆိုတော့ ဒေါ်လေးဌေးအတွက်က ရွှေတစ်ဆင်စာတဲ့၊ နို့ပြီး အိမ်နဲ့ခြံအပြင် လယ်က ဧက ၂၀ တဲ့ခင်ဗျာ၊ အဲဒါမလုပ်ချင်နေဦးတော့၊ လာမယ့် မိုးဦးကျဆိုရင် စိုက်ပျိုးရေးစရိတ် ၂၅၀ ကတော့ တိမ်တိမ်မြည်နေပြီ။ ဟီ... ဟီ... ပထွေးတို့ ၆၀ ကျော်မှ ကံပေါ်တာပေါ့...”

လင်မယားနှစ်ယောက်မှာ ဒီသားအဖတွေပြောတာ ယုံရခက် မယုံရခက် ဇဝေဇဝါဖြစ်နေကြရာ ဦးဖိုးဆင်က ဆက်လက်၍...

“အေး... ဖိုးထောင်ပြောတာ ဟုတ်တယ်ကွ၊ မင်းတို့ကို အိမ်နဲ့ခြံနဲ့ လယ်ဧက ၂၀ ပေးမယ်ဆိုတာ ညနေကပဲ ကိုမာဒင် ငါ့ကိုခေါ်ပြောတယ်၊ ဒီလယ်ကလည်း ဟိုတုန်းကတည်းက မလှဌေးနာမည် လွှဲထားတာပဲ၊ ရွှေတစ်ဆင်စာဆိုတာကလည်း ကိုမာဒင်ဟာ ဟိုတုန်းက လှဌေးဝတ်ခဲ့တာတွေကို တမင်သက်သက်ပဲ သိမ်းထားခဲ့တာတဲ့...”

မလှဌေးမှာ ရုတ်တရက် တက်သွားလေရာ ဝိုင်းဝန်းနာနပ် ယူရသည်။ သတိရလာသောအခါ...

“အစ်ကိုပြောတာ တကယ်နော်၊ ဟုတ်လားအစ်ကို”

“သတိထား လှဌေး၊ ဟုတ်ပါတယ်၊ အဘိုးကြီး ခုမှ နောင်တရရှာတယ်၊ အခု သူ့သားအငယ်ဆုံး လှမောင်ကလည်း မယားစကား နားထောင်ပြီး သူ့ယောက္ခမဆီ သွားနေကြတော့ အဘိုးကြီးက သူရင်းငှားလေး လှကြိုင်နဲ့ နှစ်ယောက်ထဲရှိတယ်။ အဲဒါ မင်းတို့က သူ့အိမ်မှာ လာနေကြပါတော့တဲ့။ သူကတော့ မသေခင်မှာ တောရကျောင်းသွားပြီး တရားပဲ အားထုတ်နေတော့မယ်တဲ့...”

မလှဌေးမှာ မျက်ရည်တွေ တွေ့တွေ့ ကျနေလေသည်။

ယင်းသို့ဖြစ်ရသည်ကား...

နံနက်ခင်းက ဦးမာဒင်သည် ပြည်သူ့ဆိုင်သို့ ဆင်နှစ်ကောင်ဆေးပြင်းလိပ် လာဝယ်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့၏။ ထိုစဉ်က...

မိမိ အသိအမှတ်ပြုထားသော မြေးမကလေး မြခင်ကို မြင်လိုက်ရသည်၌ သည်အရွယ်ပင် မိမိက သမီးအဖြစ်မှ စွန့်ပစ်လိုက်သော မလှဌေးကို သတိရလှသည်။ ယင်းသို့ သေခန်းဖြတ်ပြီးမှ သမီးမျက်နှာ တစ်ခါမျှ ပြန်မကြည့်တော့သဖြင့် မလှဌေး၏ ယခုအရွယ်ကို သူ့စိတ်အမြင်ထဲဝယ် ဘယ်ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသည်ကို မှန်းဆ၍မရ။ မိခင်နှင့်ချွတ်စွပ်တူသော မြခင်လေးကို အခုနက မြင်လိုက်ရမှ သမီးမိုက် မလှဌေး၊ မလှဌေး သင်းဒီအရွယ်က သည်အတိုင်းပါပဲလားဟဲ့....။

ဦးမာဒင်တွင် သားများရှိသည့်အနက်မှ မလှဌေးသည် တစ်ဦးတည်းသော သမီးဖြစ်၏။ မိဘစကားနားမထောင်သဖြင့် အချစ်ကြီး၍ အမျက်ကြီးလိုက်ရသော်လည်း စင်စစ်သားသမီးတို့ထုံး မှန်းတယ်ဟူ၍ကား မရှိပါချေ။ ကရုဏာဒေါသတို့သာ တဖွဖွ ထခဲ့ရသည်။ လှဌေးတို့လင်မယား သားသမီးများနှင့်ဆင်းရဲကြသည်ဟု ကြားတိုင်း ‘ဒါဟာ မိဘကျိန်စာသင့်တာပဲ၊ ငါ့စကား နားမထောင်တဲ့ သမီးမိုက် ကောင်းတယ်’ဟု တစ်ဖက်သတ်အမိန့်ချ၍ တစ်ဖက်သတ်သာ အနိုင်ယူခဲ့သည်။ စင်စစ် ရုံးသူ၊ ခံစားနေရသူကား မိမိသာဖြစ်သည်။ မိဘက သားသမီးကို ပြတ်ပါပြီဟု စွန့်လွှတ်လိုက်သည်၌ တကယ်ပြတ်သွားသူကတော့ သားသမီးများသာဖြစ်သည်။ မိဘက ကရုဏာဒေါသနှင့် တဖွဖွ သတိရနေတတ်သည်။ သားသမီးနှင့် မိဘဆိုသည်မှာ ဘဝအရုဏ်တက်နှင့် ဘဝမွန်းလွဲပိုင်းပေကပဲ။ အိမ်ထောင်ကျ၍ မိဘက စွန့်လွှတ်လိုက်ပြီဆိုသောအခါ၌ (စွန့်လွှတ်သည် မဆိုပါနှင့်ဦး၊ သဘောတူပေးစားပြီး အိမ်ထောင်ခွဲသွားကြသည်ပဲ ထားပါဦးတော့) သားသမီးမှာ မိဘကိုပြန်ပြီး သတိရနေရန် အချိန်မရကြတော့၊ ၎င်းတို့က မွေးဖွားသော သားသမီးများသာလျှင် ၎င်းတို့၏ကဏ္ဍသစ်မှာ တွင်ကျယ်ရပေတော့သည်။ မိဘမူကား သားသမီးကိုမေ့ရန် ခဲယဉ်းလှ၏။

စင်စစ်ကား မိဘက သားသမီးကို ပြတ်သည်ဆိုသည်မှာ တရားနှင့်ဖြတ်ခြင်းမျိုးမဟုတ်၊ ဒေါသနှင့်ဖြတ်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် အကယ်ပြတ်သည် မဟုတ်ပါချေ။ ကြည့်လေ၊ ဦးမာဒင်သည် သူ့သမီး မလှဌေးအား ပြတ်သားလုပ်ကို တမင်လုပ်ဆောင်ပြပုံများကတော့ မလှဌေးသည် ကိုဘအေးနှင့် ညားသွားပြီး သားဦးကလေး မောင်ထွန်းစိန်ကို မွေးဖွားသည်။ ၎င်းမောင်ထွန်းစိန်ကလေး လမ်းလျှောက်တတ်သောအရွယ်၌ ဦးမာဒင်သား စံရွေးထက် အငယ် ဖိုးခေါင်က မောင်ထွန်းစိန်ကလေးကို လမ်းမှာတွေ့၍ မိမိတူကလေးရယ်ဟု ကောက်ယူချီပွေသည်။ ဤအကြောင်း ဦးမာဒင်ကြားသည်၌ သားလူပျိုပေါက် မောင်ဖိုးခေါင်ကို ‘ငါ စွန့်ပစ်ထားတာ နင်က အဖက်လုပ်ရပါမည်လား’ဟု နွားကြမ်းနှင့် ရိုက်နှက်သည်တဲ့။

နောက်တစ်ကြိမ်...

ဦးမာဒင်ဇနီး ဒေါ်မယ်လှသေဆုံး၍ မလှဌေးက မအေ့ အသုဘလာတာကို ဦးမာဒင်က အနားမသီရဟု သားများကို မောင်းထုတ်စေသည်တဲ့။

ယင်းတို့ကား ဦးမာဒင်က လူစွမ်းကောင်းကြီး၊ လူထူးလူဆန်းကြီး၊ လူမာနအိုးကြီး လုပ်ပြလိုက်ခြင်းများတည်း။ ဒါတွေကို သူ့ဟာသူ တော်လှပြီ ဟုတ်လှပြီဟု အောက်မေ့ခဲ့သည်။

သို့ရာတွင် ဦးမာဒင်သည် သေခါနီး၌ တရားဘက်လိုက်ကာ တရားထိုင်ကြည့်တော့မှ ထိုအရာများသည် ကြီးစွာသော အမှားများဖြစ်ကြောင်း မည်သူကမျှ မပြော မဟောရဘဲနှင့် သူ့ဟာသူ သိလာရတော့သည်။

အကြောင်းမှာ တရားထိုင်သောအခါ၌ သမာဓိရရှိက လွန်စွာအရေးကြီးလှသည်။ ပိန်ဖောင်း သော်လည်းကောင်း၊ ရှူရှိုက် သော်လည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌေဒိဋ္ဌမတ္တံ သော်လည်းကောင်း မည်သည့်နည်းနှင့်ပဲ တရားထိုင်ထိုင် အချုပ်မှာ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန် သုံးခုရှိသည့်အနက် အတိတ်နှင့် အနာဂတ်သို့ မရောက်စေဘဲ ပစ္စုပ္ပန်တည်တည်မှာ စိုက်ဖို့ ကြိုးစားကြရသည်။

'ပစ္စုပ္ပန် တည်တည်စိုက်ဖို့' ဆိုသည်မှာ အတိတ်ကိုလည်း ပြန်မတွေး၊ အနာဂတ်ကိုလည်း စိတ်မရောက်မှ ဖြစ်ပေမည်။ ယင်းသို့ဖြစ်ရန်မှာ လွန်စွာခဲယဉ်းလှသည်။ စာဖတ်သူ (တရားမထိုင်ဖူးသေးသော်လည်း) စဉ်းစားကြည့်ပါ။ မိမိအားနေသောအခါ၌ အိပ်မပျော်သေးသမျှ စိတ်က မအားမနေပေ။ တစ်စုံတစ်ခုကို သတိရနေသည်။ တွေးတောနေသည်။ စဉ်းစားနေသည်သာ ဖြစ်ချေသည်။

သတိရနေသည်ဆိုသည်မှာ နောက်ကြောင်းအတိတ်ကို ပြန်လည်ကြားယောင် မြင်ယောင်နေခြင်းဖြစ်သည်။ တွေးတောစဉ်းစားခြင်းကတော့ အနာဂတ်အတွက် ကြံစည်နေခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ အတိတ်ကိုလည်း ပြန်မတွေး၊ အနာဂတ်ကိုလည်း မစဉ်းစားသောအခါ ပစ္စုပ္ပန်တည်တည်မှာ စိတ်သည်ဖြစ်၍ စိတ်မှာ ဘာအလုပ်မျှမရှိသဖြင့် လူ၏ချမ်းသာမှုကား ပြောဖွယ်ရာမရှိတော့ပြီ။ ကိုယ်ကာယက ဘာမျှမလုပ်ရသောအခါ ချမ်းသာခြင်းနှင့်စိတ်က ဘာမျှမလုပ်တော့၍ ငြိမ်းအေးချမ်းသာခြင်းကား မနိုင်ယဉ်လောက်အောင် ကွာခြားလှပါပေသည်။ ထိုစိတ်၏ ချမ်းသာခြင်းမှတစ်ဆင့် မဂ်တရား ဖိုလ်တရားကို တက်ရသည်။

တကယ်တမ်း တရားအားထုတ်သူတို့မှာ ယင်းသို့ ပစ္စုပ္ပန်တည်တည်စိုက်ရန်(မိမိကျင့်သုံးနေသောနည်းဖြင့်) ကြိုးစားကြသည်ဖြစ်ရာ ဤအခါများတွင် အနာဂတ်ကို မစဉ်းစားဘဲနေဖို့က လွယ်ကူသယောင်ရှိသော်လည်း အတိတ်ကို မတွေးဘဲနေဖို့က လွန်စွာခဲယဉ်းလှပါ၏။ အတိတ်ဆိုသည်မှာ မိမိကပိုင်ဆိုင်သည်မဟုတ်၊ အတိတ်ကသာ မိမိကို အုပ်စိုးနေသည်။

လူတစ်ယောက်၏ဘဝတာတွင် မိမိက နှစ်နှစ်နာနာ ကျဆုံးခဲ့ရသည်လည်း ရှိ၏။ မိမိက လှလှပပကြီး အောင်မြင်လိုက်ရသည်လည်း ရှိ၏။ ဤနှစ်မျိုးမှ အကောင်းဖြစ်စေ၊ အဆိုးဖြစ်စေ မေ့နိုင်စရာခဲယဉ်းသော အကြောင်းကြီးများ ဖြစ်လေရာ တရားအားထုတ်သောအခါ၌ ဤနှစ်ခုလုံးကပင် ဒုက္ခပေးတတ်လေတော့သည်။ တရားအားထုတ်သောအခါ၌ ဒါမျိုးတွေက မေ့ထား၍မရချေ။ တရားခွင်တွင် တရားခံအား သူ၏ပြစ်မှုများကို သက်သေခံများက ထုတ်ဖော်၍ ပြောကြသကဲ့သို့ ဘွားခနဲ ပေါ်လာတတ်ကြချေသည်။ အတိတ်သည် အရိပ်ပမာ လိုက်လျက်ရှိသည် ဆိုသောစကားမှာ ဤအခါတွင် မှန်လှကြောင်း အကယ် သဘောပေါက်တော့သည်။

ဦးမာဒင်၏ အတိတ်ခရီးစဉ်တွင် လူတစ်ထောင်လျှင်လည်းကောင်း၊ တစ်သောင်းလျှင်လည်းကောင်း တစ်ယောက်မျှ လုပ်လေ့မရှိသော ပြုမူမှုကို သူလုပ်ခဲ့သည်။ သမီးအား အမွေဖြတ်စွန့်လွှတ်ရုံမက ၎င်းသမီးကမွေးသော သားဦးကလေးအား သားဖြစ်သူက သူ၏တူကလေးရယ်လို့ ကောက်ချီမိသည်ကို ကြိမ်နှင့် နာကြည်းစွာ ရိုက်နှက်ခဲ့သည်။ သမီးသည် သူမိခင်သေ၍ မသာလာသည်ကို မိမိက မောင်းထုတ်ခဲ့သည်။ ယင်းပြစ်မှုကြီးများကား ဦးမာဒင် တရားအားထုတ်သောအခါတွင် ဘွားခနဲ ဘွားခနဲ ပေါ်လာ၍ အလုံးကြီးဆောင့်သည်။ တရားထိုင်ရင်း အဘိုးကြီးတန်မဲ့နှင့် ကလေးသဖွယ် မျက်ရည်စက်လက်နဲ့ ငိုကြွေးမိသည်။ ထိုအဖြစ်များကို တွေ့ကြုံခံစားရသည်၌ ဦးမာဒင်သည် မိမိသမီးအား ခွင့်လွှတ်ရုံမက တောင်းပန်မှသာလျှင် တရားထိုင်၍ ဖြောင့်တော့မည်ဟု စဉ်းစားမိလေ၏။

ထို့ကြောင့် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း တရားထိုင်ရန် တောရချောင်သို့ သွားခါနီး ပြည်သူ့ဆိုင်တွင် ဆင်နှစ်ကောင်ဆေးပြင်းလိပ် လာဝယ်စဉ် မြခင်လေးကို မြင်ရသည်၌ ယင်းကိစ္စကို အပြီးရှင်းမှပဲဟု ဆုံးဖြတ်ချက် ချလိုက်ကာ သူ့အား ဆေးပြင်းလိပ်များ ထုတ်ပေးနေသော ဆိုင်မန်နေဂျာအား...

"မောင်ထွန်းရှိန်ရေ... မင်းဦးကြီး မောင်ဖိုးဆင်တစ်ယောက် နေထိုင်ကောင်းရဲ့လားကွ"

"ဟာ... ဘကြီးရေ... အရင်တလောက ကြုံပြီရယ်ထင်တာ၊ ငွေအား ဆေးအားနိုင်တာနဲ့ အခုတော့ ပြန်ထသေးရဲ့၊ တော်သေးသဗျာ..."

"အေးလကွာ... မောင်ဆင်လည်း ၈၀ ထဲ ရောက်ပြီပဲကွ၊ ငါလည်း ၈၅၊ အခု မောင်ဆင် ဟိုဟိုဒီဒီ လျှောက်နိုင် သွားနိုင်ရဲ့လား"

"သွားနိုင်သဗျာ၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းနဲ့ ခေါက်ကယ် ပြန်ကယ်နေတာပဲ၊ သူ ဘုရားကျောင်းဆောင်လေးတစ်ခု ဆောက်နေတယ်"

"အေးလကွာ... ဒါဖြင့် မောင်ဆင် ဒီညနေ ငါ့အိမ် ခဏမှာတယ် ပြောလိုက်စမ်းကွာ..."

"ဟုတ်ကဲ့၊ ဟော... ဟော့ဟိုမှာ သူ့မြေး မပုလာတာနဲ့ အဆင်သင့်ပဲ"

***

‘ယောက္ခမအိမ်ထက်၊ ခုမတက်’

‘သမက်အိုကလေး တို့ပထွေး’ဟူသော ဆောင်ပုဒ်ဖြင့် ကိုဘအေးအား ဖိုးထောင်နှင့် ဖိုးဆောင်တို့ လှည်းဖြင့် ပို့ကြသည်။ ကူညီသည်ပိုးရန် မောင်ကြွေလည်း ပါခဲ့သည်။ မလှဌေး၊ မြခင်၊ မောင်ထွေးတို့ကား ယမန်နေ့ကပင် ဦးဖိုးဆင်က သူတို့အဖေကြီးထံ ပို့ခဲ့လေပြီ။ လှည်းပေါ်တွင် ကိုဘအေးတို့၏ ဝန်ထုပ်စလည်များဖြင့် ၄ ယောက်သား ထိုင်လိုက်ကြသည်။ ဖိုးထောင်က လှည်းကိုမောင်းသည်။

ပထမတွင် ကိုဘအေးက “ငါအောက်ကပဲ ခြေကျင်လိုက်ပါမယ်ကွာ...၊ မင်းတို့နွားတွေ လေးနေပါမယ်”ဟု ပြောသည်ကို ဖိုးထောင်နှင့် ဖိုးဆောင်ကမရ။ “ဟာ... သတို့သားပဲ၊ ဘယ်မြေပြင်က ခြေကျင်လိုက်လို့ တော်မလဲဗျာ” ဟုဆိုပြီး တက်စီးခိုင်းကြသည်။ သူတို့လှည်းကိုလည်း လှည်းဦးငှက် ဆောင်ပန်းနှင့် ကက်အိမ်ရံတိုင်တို့တွင် ပန်းခက် သစ်ခက်များ စိုက်ချည်ကြ၍ “ဟင်း... ဒါ နယ်နယ် မအောက်မေ့ကြနဲ့၊ မင်္ဂလာလှည်းဗျ”ဟူ၍လည်း ကြွေးကြော်ခဲ့ကြသေးသည်။

ဖိုးထောင်သည် ခပ်ထုံထုံဖြစ်သော သူနွားတွေကို ကြိမ်နှင့်တို့မောင်းနေရာမှ...

“ပထွေးတို့ငယ်ငယ်က ရွှေလရောင်ဆိုတဲ့နွား တယ်ကောင်းတာပဲဆို၊ ကျွန်တော်တို့အဖေက ပြောပြဖူးတယ်”

ကိုဘအေးစိတ်သည် ရှေးခေတ်ဟောင်းသို့ ပြန်ပြောင်းရောက်သွားကာ ရီဝေသောမျက်လုံးများဖြင့်...

“ဟာ... အဲသလောက်ကောင်းတဲ့နွား နောက်မတွေ့တော့ဘူးကွာ၊ နွားပြေးက ကဆုန်ချပြီး သမင်ပြေး ပြေးတာကို သူက ထမ်းပိုးတန်းဦးအောင် စရံခြေကျကျ လိုက်နိုင်တယ်ကွာ၊ မင်းနယ် တစ်ချက်ကလေးမှ မဖောက်ဘူး”

“နွားမွေး ဘာရောင်လဲ ပထွေးရ”

“နွားရွှေကွ၊ ရွှေရောင် တောက်နေတာပဲ၊ နွားရွှေ... စွေရင်စွေ မစွေရင် ပြည်တန်တဲ့နွားမျိုးပေါ့”

“အဲဒီ ပြည်တန်တဲ့နွားကို ပထွေးတို့ ဘယ်လောက်ပေးဝယ်ရတာလဲ”

“၉၅ ကျပ်ရယ်ကွ၊ ပွဲခနဲ့မှ ၉၆ ကျပ်ကျတာပဲ၊ ခုနယ်ဆို ဒီနွားမျိုး ဘယ်တစ်ထောင်နဲ့ ရမလဲကွာ...”

“ဟိုတုန်းက နွားဈေးတွေက ခုခေတ်ဈေးနဲ့ သိပ်ကွာတာပဲနော်”

“ဟိုတုန်းက ငွေရှားတာလဲကြည့်ဦးကွ၊ စပါးဈေးက တစ်ရာလေးငါးဆယ်ရယ်၊ တစ်ခါတလေ စိုက်ကျလိုက်ပြီဆိုမှဖြင့် စပါးတင်း ၁၀၀ မှ ငွေ ၅၀ ကျပ် ၆၀ ကျပ်ဖြစ်သွားတယ်၊ တို့အဖေများ ပျက်စီးရတဲ့နှစ်ကဆိုရင် စပါးဈေး ၄၅ ကျပ်ရယ်...”

“အဲဒီတုန်းက လယ်ပိုင်ရှင်တွေကလည်း ချစ်တီးငွေ သိပ်ချေးကြတာပဲနော်”

“ဟာ... ချစ်တီးတွေက မချေးချင်ရင် မနေရအောင် အတင်းလာလုပ်ကြတာကွ၊ တို့အဖေကြွေးနှစ်ရပ် ပြောပြရဦးမယ်၊ တို့အဖေဟာ ကြွေး ၃၀၀၀ ကျပ် တင်နေရောဟေ့၊ ငွေတစ်ရာ တစ်လ တစ်ကျပ်ခွဲတိုးနဲ့ဆိုတော့ တစ်နှစ်တစ်နှစ်မှာ အတိုးချည်း ၅၄၀ ကျပ် ဆပ်ဆပ်နေရတယ်။ တို့က လယ်နှစ်တုံးလုပ်ဆိုတော့ ရွာထဲမှာ စပါးပေး တင်းတိုးချေးတာနဲ့ သူ့အတိုးကို မှန်မှန်ဆပ်နေနိုင်တယ်။ အဲဒီတော့ ကိုရွှေကုလားများ ဘယ်နယ်လုပ်သလဲသိလား၊ ဒီနှစ်တော့ ခင်ဗျား အတိုးတင်မကဘူး၊ အရင်းပါဆပ်ပါ လုပ်တယ်။ အဲဒါ အာရန်ကြီးတိုက်တဲ့ကွ၊ အဲဒီအချိန်မှာ အာရန်ကြီးက မရှိဘူး၊ ရန်ကုန်သွားတယ်ဆိုလားပဲ၊ အဲဒီတော့ အဖေက မင်းတို့နဲ့ ဓကားမပြောချင်ဘူး၊ မင်းတို့သူဌေး အာရန်ကြီးနဲ့မှ ငါ ပြောမယ်။ သူကပါ သည်အတိုင်းတောင်းတယ်ဆိုရင်ဖြင့် ငါ လယ်ဆယ်ဧကလောက် ရောင်းလိုက်မယ်ဆိုပြီး အဖေက စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုးနဲ့ သူတို့ချစ်တီးတိုက်ထဲက ထွက်ခဲ့တယ်ဆိုပဲကွ၊ ဟ ဖိုးထောင်ရ၊ ချိုင့်ခွက်လည်း ကြည့်ရှုမောင်းပါဦးကွ၊ ဖင်ဆောင့်လိုက်တာ ငါ့လခွီး...”

“ပထွေးကလည်း သူဌေးသားမက် ဖြစ်ရပြီဆိုပြီးတော့ တယ်နု ပါလား ပထွေးစကား နားထောင်ရတာနဲ့ဗျာ...၊ ကဲ... ဆက်ပြောပါဦး...”

“အဲဒါနဲ့ ငါ့အဖေလမ်းမရောက်တော့ ဟိုဘက် ရာမကြီးတိုက်က ချစ်တီးတစ်ယောက်က နောက်က ဖုတ်ဖုတ် ဖုတ်ဖုတ်နဲ့ လိုက်လာသကဲ့၊ အနားရောက်တော့ အစ်ကိုအစ်ကို ဘာဖြစ်တာလဲ၊ ဟိုဘက်တိုက်မှာ ဆူညံဆူညံနဲ့ ကြားရတယ်လို့မေးတော့ (အဲဒီကုလားက မူတူးတဲ့ကွ) လူချင်းမဆက်ဆံဖူးပေမဲ့ မျက်နှာသိဖြစ်နေတော့ အဖေက အကျိုးအကြောင်း ပြောပြသတဲ့ကွ၊ အဲဒီအခါမှ အယ် ကိုမူတူးက အာရန်ကြီးတိုက်က ကုလားတွေကိုမိုက်တယ်၊ လာ အစ်ကို ကျွန်တော်တို့တိုက် လိုက်ခဲ့။ အစ်ကို လိုသလောက် ငွေယူ၊ သင်းတို့ငွေကို ချက်ချင်း ပြန်အမ်းလိုက်စမ်းပါဗျာဆိုပြီး အဖေအကျီ လက်ဆွဲခေါ်သွားသတဲ့ကွ...။

“ဒီတော့ အဖေကလည်း ဟိုကုလားတွေ ဒေါပွလာတာဖြစ်လေတော့ သူ ဘိုးဘိုးအောင် မ တယ်ထင်ပြီး ရာမကြီးတိုက်ထဲ လိုက်သွားသတဲ့ကွ၊ ရောက်လည်းရောက်ရော မူတူးက ကျွီလီမာလီ ပြောလိုက်တဲ့အခါမှာ သူတို့သူဌေးက ချက်ချင်း ငွေ ၅၀၀၀ ကျပ် ထုတ်ပေးရောတဲ့ဟေ့၊ အဖေက ဟာ... များပါတယ်၊ ဒါလောက် မလိုချင်ပါဘူးဆိုတာတောင် မရဘူးတဲ့ကွ၊ ဟိုကောင်တွေကြွေး အတိုးရော အရင်းပါဆပ်ခဲ့ပါ၊ ပိုတာ အစ်ကိုသုံးပါးဆို အတင်းတွန်းပေးလိုက်တော့ အဖေကလည်းယူပြီး အာရန်ကြီးတိုက် ဟန်နဲ့မာန်နဲ့ သွားဆပ်လိုက်သတဲ့ကွ။

“တကယ်တော့ကွာ... တောက်၊ ကုလားတွေ သက်သက် အကွက်ဆင်လုပ်ကြတာပါ။ မြို့ပေါ်မှာ အာရန်ကြီးတိုက်ရယ်၊ ရာမကြီးတိုက်ရယ်လို့ ရှိနေပေမဲ့ အမှန်ကတော့ သူတို့အတူတူပဲကွ၊ တစ်ကုမ္ပဏီထဲက တိုက်ခွဲတွေ။ အဖေက ငွေ ၃၀၀၀ ကျပ်ကြွေးကို

အတိုးမှန်မှန်ဆပ်နိုင်နေတာ မကျေနပ်လို့ ကြွေးချက်ချင်း ၅၀၀၀ ကျပ်တင်အောင် လုပ်လိုက်ကြတာ။ နောက်တော့ မကြေပါဘူးကွာ၊ ငွေ ၅၀၀၀ ကျပ်ကို လယ်ပေါင်စာချုပ်လုပ်၊ တစ်စတစ်စနဲ့ တစ်ကျပ်ခွဲတိုးကနေ ၂ ကျပ်လုပ်၊ မင်းတို့စဉ်းစားကြည့်ကြစမ်း။ အဲဒါ မှန်မှန်မဆပ်နိုင်တော့ နှစ်ထပ်တိုးလုပ်၊ အတိုးပါအရင်းထဲ ပြန်ထည့်ပေါင်းပြန်သကွ၊ အဲဒီလိုနဲ့ပဲ ရှိတဲ့လယ်တွေ စုံးစုံးမြုပ်ရတော့တာပေါ့ကွာ”

“တောက် စဉ်းစားကြည့်တော့ တော်တော်အသည်းနာဖို့ ကောင်းသကွာ။ တောက လယ်ပိုင်ရှင်တွေက သူတို့ငွေ အတိုးပေးနိုင်အောင်၊ လယ်က ရတာတင်မက လယ်ကူလီဆင်းရဲသားတွေဆီက သွေးနဲ့ချွေးကို တစ်ယောက်စီ တစ်ယောက်စီက တစ်စက်စီ တစ်စက်စီ ညှစ်ယူပြီးတော့ ချစ်တီးကုလားတွေကို ပုံးလိုက်ထမ်းပို့နေရတာပါပဲ။ တွေးလေတွေးလေကွာ၊ တို့ဗမာတွေက ဖျင်း၊ ကုလားတွေက လည်ပင်းနင်း...”ဟုဆိုရင်း ကိုဘအေးမှာ စကားမဆက်နိုင်ဘဲဖြစ်သွားသည်နှင့် ဖိုးဆောင်က...

“အခုတော့ ချစ်တီးကုလားတွေ မရှိကြတော့ဘူးနော်...”

“ဒီတော်လှန်ရေးအစိုးရလက်ထက်မှာ ကိစ္စပြတ်ကြတာပါပဲကွာ၊ အရင် အစိုးရတွေ လက်ထက်မှာတုန်းက လယ်တွေ ဝေခြမ်းရေးလုပ်လိုက်ပြီး လယ်ပေါင်မြေပေါင် မခံရဘူးဆိုပေမဲ့ မြို့ပေါ်မှာ စိန်ပေါင် ရွှေပေါင်နဲ့ စားနေကြသေးသကွာ။ ခုအစိုးရကြတော့ ဘာပေါင်မှမခံရဘူး။ ဘာအတိုးမှမလည်း မချေးရဘူးလို့ တစ်ချက်လွှတ်အမိန့် ထုတ်လိုက်တော့မှပဲ ချစ်တီးကုလားတွေ မျိုးပြတ်တော့တာပါပဲ။ ငါတော့ နိုင်ငံရေးနားလည်လို့မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီအစိုးရလုပ်ပုံတွေ သဘောကျတယ်ကွာ။ တို့ တောသူတောင်သား လယ်သမားတွေ ကောင်းစားဖို့ တကယ် သူဆောင်ရွက်တာကွာ။ ကြည့်ပါလား၊ မင်းတို့ လယ်ပိုင်ရှိတဲ့ကောင်တွေ လယ်လုပ်တဲ့ကောင်တွေဆိုရင် မိုးဦးကျ စိုက်ပျိုးစရိတ် တစ်ဧက ၂၅ ကျပ်နှုန်း ရွာအရောက် လာပို့ရှာတာ...”

ဖိုးထောင် “ဒါကတော့ မှန်ပါတယ်ဗျာ၊ နို့ပေမဲ့ သူပေးတဲ့ငွေက ပျိုးနတ်ခ၊ ကောက်စိုက်ခ၊ ကောက်ရိတ်ခတွေ ပေးရတာနဲ့ ကုန်တာပါပဲ။ နို့ပြီး စပါးပေါ်တော့ ပြန်ဆပ်ရရော...”

“ဟ ဒါကတော့ အစိုးရကချေးတဲ့ငွေ တိုင်းပြည်က ပိုက်ဆံ၊ ပြန်ဆပ်ရမှာပေါ့ကွာ၊ မင်းအဖေဆီက ချေးတာတောင် မင်းပြန်မဆပ်ဘဲ နေရလို့လား...”

“ဟုတ်ပါတယ်လေ... ကျွန်တော်ဆိုလိုတာက အခုခေတ်လယ်လုပ်ရတာက အစိုးရဆီက ငွေကြိုရတယ်ဆိုပေမယ့်လို့ နောက်ဆုံးစပါးပေါ်လို့ စာရင်းရှင်းလိုက်တဲ့အခါမှာ ကိုယ်လုပ်ခနဲ့ နွားပိုင်ရှိလို့ နွားခလောက်သာ ကျန်တော့တာဗျ...”

“ဟ ဒီခေတ်ကြီးမှာ ဒီထက်အပို ဘာကျန်စရာရှိသေးသလဲ။ ခေါင်းပုံဖြတ်သွေးစုတ်မှု မရှိရဘူးလို့ ဆိုထားတယ်မဟုတ်လား။ ဟိုအရင်ခေတ်က လယ်ပိုင်ရှင်တွေ ကောင်းစားတယ်ဆိုတာက ပျိုးနတ်ခ၊ ကောက်စိုက်ခ၊ ကောက်ရိတ်ခတွေကို လက်ငင်းမပေးဘဲ စပါးပေး တင်းတိုးတွေ ချေးရလို့ကွ...”

“အေးလေ... ခု ကျွန်တော်တို့မှာ လယ် ၁၅ ဧကလောက် နွားတစ်ရှဉ်းလုပ်ရတယ် ဆိုပေမယ့်လို့ ကျွန်တော့်လုပ်စာ ရသလောက် တွက်ကြည့်လိုက်တော့ ဟောဒီမှာ ဘာလယ်ပိုင် ဘာပစ္စည်းအရင်းအနှီးမှ မရှိဘဲနဲ့ ကျပန်းတွေရာလျှောက်လုပ်နေတဲ့ မောင်ကြွေဝင်ငွေလောက်ပဲရသဗျ။ သူကတောင် ကျွန်တော့်ထက် ပိုရင်ပိုဦးမယ်၊ ဟုတ်ဘူးလား မောင်ကြွေ”ဟု ကောင်ကလေးကို မေးသည်၌ မောင်ကြွေက...

“ဪ... ကိုလေးဖိုးထောင်ရဲ့၊ ဒီအစိုးရ ချထားတဲ့စီမံကိန်းကိုက ကိုယ်လုပ်ရင် လုပ်သလောက်ရမယ်။ နို့ပြီး လူတန်းစားညီရမယ်လို့ ဆိုထားတယ် မဟုတ်ဘူးလားဗျ။ လယ်ပိုင်မြေပိုင်ရှိတဲ့လူရော မရှိတဲ့လူရော လုပ်အားသာ ပဓာနပေါ့ဗျ...”

“အောင်မယ်... မင်းကလည်း ဒါတွေပါ နားလည်နေသကိုးကွ...”

“ဘယ့်နယ် မလည်ဘဲ ရှိရမလဲဗျ။ ကျွန်တော်လည်း ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးကြီးမှာ ခေတ်ကိုလေ့လာနေရတဲ့ လူတစ်ယောက်ပဲဗျ...”

ဤတွင် ဖိုးဆောင်က...

“ဟေ့ ဖိုးထောင်၊ မင်းက ခုခေတ်ကောင်လေးတွေကို အထင်မသေးနဲ့နော်၊ ဒီတော်လှန်ရေးအစိုးရလက်ထက်မှာ ဟောပြောပွဲရှိတိုင်း သွားသွားနားနားထောင်နေကြတာကွ...”

“ဒါတင်မကပါဘူးဗျ။ ခု ကျွန်တော်တို့ရွာမှာ စာကြည့်တိုက်လည်း ရှိနေတယ် မဟုတ်လားဗျ။ ခုနယ် ခက်နေတာက ခင်ဗျားတို့လို မကြီးမငယ် လူလတ်ပိုင်းတွေပဲ၊ မိဘဆီက အမွေရထားတဲ့ လယ်ကလေးတွေနဲ့ ဟိုတုန်းက လယ်ရှင်စိတ်ဓာတ်က မကုန်ကြဘူး၊ ခေတ်ကို မလေ့လာကြဘူး။ အားအားရှိ ထန်းရည်သောက်၊ အရက်သောက်၊ ကြက်တိုက်...”

“ဟေ့ ဟေ့... ကောင်လေး တော်တော့ ဘုရားဖြစ်မယ့် အုတ်ခဲကျိုးလေး”ဟု ဖိုးထောင်က မျက်မှောင်ကြုတ်၍ ပြောလိုက်သည်၌ မောင်ကြွေက ရယ်မော၍...

“ဟဲ... ဟဲ.... ကိုလေးဖိုးထောင်က ဒေါကန်သွားသလား၊ နို့ ကျွန်တော်ပြောတာ မဟုတ်ဘူးလားလို့”

ယင်းအခိုက် ရွာတောင်ပိုင်းနှင့် မြောက်ပိုင်းအကူး အိမ်ခြေပြတ်သော လှည်းလမ်းကျပ်တစ်နေရာ ရောက်သည်တွင် လမ်းပေါ်မှာ ကန့်လန့်ဖြတ် ကြိုးတစ်ချောင်းတားထားသည်ကို တွေ့ရသည်နှင့် ဖိုးထောင်က လှည်းကို ရပ်လိုက်ရသည်။

လမ်းဘေးချိုကွယ်မှ တုတ် ဓားကိုင် လူ ၃ ယောက် ထွက်လာသည်။ ကိုဘအေးက ဒေါပွစွာ “ဟေ့ ကမြင်းမသားတွေ၊ ဘာလုပ်ကြတာလဲဟ”

ထိုလူများမှာ တစ်ရွာတည်းသား မောင်ခွေး၊ မောင်သင်လေး၊ ဗိုလ်ချိုဆိုသူများ ဖြစ်ကြ၍ မောင်သင်လေးက...

“မင်္ဂလာဆောင် ကြိုးတားကြတာဗျ”

ကိုဘအေးက...

“ဟ... နင့်အမေလင် မင်္ဂလာဆောင်လားဟ”

“မဟုတ်ဘူး၊ မြခင်တို့ အမေလင် မင်္ဂလာဆောင်ဗျ”

ဖိုးထောင်တို့လည်း ပြီးမိကြ၍ ဖိုးထောင်က...

“ကိုသင်လေးရာ ကျုပ်တို့ ပထွေးလေးဟာပဲဗျာ...၊ မလုပ်ကြပါနဲ့...”

ဤတွင် မူးနေဟန်ရှိသော ဗိုလ်ချိုက...

“ဘတူ ပထွေးလေးပဲဖြစ်ဖြစ် ရွာမှာ ထုံးစံရှိတဲ့အတိုင်းပဲ”

“ကဲ... ဘယ်လောက်ပေးရမှာလဲ”

“ငါးဆယ်...”

“ငါးဆယ်ကြီးတောင် မများဘူးလားဗျာ၊ လျော့ပါဦး”

“မလျော့နိုင်ဘူး၊ ပေးရင်ပေး မပေးရင် ငါ ဟောဒီနွား ဓားနှင့်ခုတ်လိုက်မယ်”ဟု လက်ရွယ်သည်၌ ဖိုးထောင်က မျက်လုံးပြူးကာ...

“ဟာ မလုပ်ပါနဲ့ဗျာ၊ ကဲ.... ပထွေး ပေးလိုက်စမ်းပါဗျာ”

“ဟာ ငါးဆယ်ကြီးတောင် မပေးနိုင်ဘူးကွာ၊ မင်းတို့ဟာ တော်ရုံတန်ရုံပေါ့”

ဤတွင် မောင်ခွေးက စပ်ဖြီဖြီနှင့် သူသွား သံချေးတက်တွေပြီ၍....

“ကဲ... အချင်းချင်းတွေပဲ အစိတ်လုပ်ဗျာ၊ ဦးလေးဘအေးကလည်း ဒီအစိတ်တော့ပေးလိုက်”

“ဟာ... ရော့ ရော့...”

ကိုဘအေးက စိတ်တိုစွာပေးသည်၌ ဗိုလ်ချိုက...

“ဟာ... အစိတ်တော့ နည်းတယ်”

မောင်ခွေးက...

“မနည်းပါဘူး ဗိုလ်ပုချိုရာ၊ ငွေအစိတ်ဆိုရင် ကြက်တစ်ကောင်၊ အရက် သုံးပုလင်းနဲ့ မနက်တောင် မျက်လုံးစင်းနေလိမ့်၊ လာ လာ”

ယင်းသို့ဖြင့် ကိုဘအေးဆီက ငွေအစိတ်လည်းရရော၊ ဖိုးဆောင်ရော ဖိုးထောင်ရော လှည်းပေါ်မှ ခုန်ဆင်းကြပြီး...

“ဟေ့... မောင်ကြွေရေ၊ မင်းယောက္ခမလောင်းကို မင်းပဲ သူယောက္ခမအိမ် လိုက်ပို့တော့ကွာ၊ နို့ပြီး လှည်းကို ငါ့အိမ်ပြန်မောင်းပို့လိုက်ဟေ့”ဟုဆိုပြီး လာရောက် ကြိုးတားကြသူများနှင့်အတူ လိုက်ပါသွားကြလေ၏။

“အေး သောက်ကမြင်းမသားတွေ၊ နင်တို့လည်း တစ်ကျိတ်တည်း တစ်ညဏ်တည်းဆိုတာ ငါ အစကတည်းက ရိပ်မိသားပဲ၊ သောက်ကြ မျိုကြဟေ့၊ ငါ့ငွေအစိတ်ကို နင်တို့အန်ဖတ်ဆိုအောင်”ဟု ကိုဘအေးက လှမ်းပြောလိုက်သည်၌ သူတို့ကလည်း...

“ဤသို့ပြုရ မြတ်ပုညကြောင့် သတို့သားအဘိုးကြီးနဲ့ သတို့သမီး အမယ်ကြီးတို့ အိုအောင်မင်းအောင် ပေါင်းရပါစေဗျာ”ဟု ပြန်အော်ခဲ့ကြသေး။

***

ခေတ်နှင့်လူ

ခေတ်နှင့်လူ။ လူနှင့်ခေတ်သည် အညမညဖြစ်၍ သဟဇာတ ပြုနေကြသည်။ ခေတ်သည် သက်မဲ့မဟုတ်။ သူ့ခေတ်သူ့အခါတွင် ဤခေတ်၏ ပုံသဏ္ဌာန်အတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးရသည်။ ခေတ်၏စကားကို နားထောင်ရသည်။ လူကို ခေတ်က ရှေ့ဆောင်သွားသည်။ စင်စစ်ကား

ဤခေတ်ကို လူကပင် ဖန်တီးအသက်သွင်းပေးထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဥပမာ ကာလယန္တရားကို ခေတ်ပေါ်ပုံသဏ္ဌာန် တည်ဆောက်၍ စီးနင်းလိုက်ပါကြသည်နှင့် တူသည်။ သို့သော် ဤယန္တရားသည် ဟောင်းမြင်း၍ လူများစုက မကြိုက်မနှစ်သက်သောအခါ (ဝါ) သူထက်သာသော ပုံသဏ္ဌာန်တစ်မျိုးကို တွေ့မြင်လာကြသောအခါ ဤလူများစုကပင် အဟောင်းကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ကြပြီး အသစ်တစ်မျိုး စီမံဖန်တီးကြပြန်သည်။ တကယ်တော့ ခေတ်ကို လူများကသာပိုင်ဆိုင်သည်။ လူများကသာ ဖန်တီးနိုင်သည်။ လူများစု၏ အင်အားပေါ်မှာသာ တည်သည်။

ယခုအခါ မြန်မာပြည်တွင် ခေတ်ဟောင်းကို တိုက်ဖျက်ပစ်၍ ခေတ်သစ်ကိုတည်ဆောက်နေကြသည်။ မြန်မာပြည်သည် လွတ်လပ်ရေးရပြီးမှ လူထုစိတ်ကြိုက် ခေတ်ကို တည်ဆောက်ရသည်မှာ သည်ဟာ ပထမဖြစ်သည်။ ဟိုယခင်ကမူ နယ်ချဲ့၏ အမွေဆိုး စနစ်ဟောင်းဖြင့်သာ ခေါင်းဆောင်ကြီးများက သက်သာစွာ စခန်းသွားခဲ့ကြသည်။ သည်လို အဟောင်းကို တိုက်ဖျက်၍ အသစ်ကို တည်ဆောက်နေရသော ခေတ်ပြောင်းကာလတွင် အရာရှိပိုင်းကလူရော၊ လုပ်သားပြည်သူများရော အရိပ်သုံးပါးကို နားလည်သင့်သည်။ ခေတ်အခြေအနေကို သုံးသပ်သင့်ပေသည်။ ရွှေစင်တစ်ပဲ လည်မှာဆွဲမိသော ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီး၏ ပုတ်သင်ညိုလို မဖြစ်သင့်။

ကိုဘအေးနှင့် မလှဌေးတို့သည် ဤခေတ်ပြောင်းကာလမှာ ဆိုရှယ်လစ်စနစ်၏ ဦးတည်ချက်ဖြစ်သော တောသူတောင်သား လယ်သမား၊ အလုပ်သမား ကောင်းစားရေးတွင် အောင်မြင်စပြုနေသော ဒေသတစ်ခုမှာ လယ်ယာလုပ်သားအနေဖြင့် အကျိုးထူးခံစားရသော အိမ်ထောင်တစ်ခု ဖြစ်လေရာ ရှေးယခင် ခေတ်အဆက်ဆက်က မကြုံဘူးသောဌေးများ စုဆောင်းမိကြကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။ ခြံမြေဝယ်၍ တဲကုပ်ငယ်ဖျက်ပြီး အိမ်ကြီးဆောက်ဖို့ပင် ကြံစည်နေကြသည်။ သို့ရှိစဉ် မမျှော်လင့် မတွေးထင်အပ်သော ရတနာပုံကြီး ဆိုက်လေ၍ အခြေအနေသည် ကြီးစွာသော ပြောင်းလဲခြင်းကြီးကို ဖြစ်သွားသည်။ ခေတ်ဟောင်းက လယ်မြေပိုင်ရှင်ကြီး၏ ခြံကြီးအိမ်ကြီးကို အပိုင်စားရလျက် သူရင်းငှားတစ်ယောက်နှင့် လယ်ဧက ၂၀ ကျော်ကို စီမံအုပ်ချုပ်ရသည်။ ထွန်ပိုင်၊ လယ်ပိုင်၊ နွားပိုင်၊ လှည်းပိုင်တွေနှင့် ဖြစ်နေသည်။

ဦးမာဒင်သည် ဟိုးယခင် သမီး ခိုးရာလိုက်သွားစဉ်က ပြန်ယူသိမ်းဆည်းထားခဲ့သော ရွှေဝတ်ရွှေထည်များကို သမီးအသက် ၅၀ ကျော် ၆၀ နီးကြီးအား ထုတ်ပေးသည်။ မလှဌေးမိခင် ကွယ်လွန်သူဒေါ်လှမယ်၏ အဝတ်သေတ္တာများကိုလည်း ပေးအပ်သည်။

ထိုအခါ မလှဌေးတို့သားအမိတွေမှာ ရုတ်တရက် နတ်ရေကန်ထဲ ပစ်ချလိုက်သည့်နယ် တစ်သွေးတစ်မွေး ပြောင်းလဲသွားကြသည်။ ရွှေဝတ်ရွှေထည်များကိုကား အဘွားကြီးဘက်သက်နေပြီဖြစ်သော မလှဌေးက မဝတ်တော့ဘဲ သမီးကလေးမြခင်ကို ညွတ်နေအောင် ဆင်သည်။

ယင်းသည်ပင် သမီးကလေး မြခင်၏ဇာတ်လမ်း တစ်ခန်းဖွင့်ခြင်းတည်း။

မြခင်သည် အရွယ်ကောင်း အချိန်ကောင်းမှာ အခြေအနေကောင်းကိုရသည်။ ခြံကျယ်ဝန်းကျယ်ကြီးထဲတွင် အိမ်ကြီးအိမ်ကောင်းမှာ နေရလျက် ဝတ်ကောင်းဆင်လှကို ဝတ်ဆင်ရန် လက်ဝတ်လက်စား ပြည့်ပြည့်စုံစုံနှင့် ဖြစ်လေတော့ အလှကျက်သရေ တက်ဖျိုးဝေသည်ပေါ့။

ယင်း၌ ဖအေ၏သွေးပါသော ဒေါ်လှဌေး ဘဝင်ကိုင်လေသည်။ သူ့ဖခင်၏နေရာတွင် သူဝင်လေသည်။

ယခင်က တောင်ပိုင်း၌ ဆင်းဆင်းရဲရဲနှင့် သူများခြံထဲ အိမ်ကုပ်ကလေးဆောက်နေရစဉ်က သဘောတူကြည်ဖြူခဲ့သော မြခင်ရည်းစား မောင်ကြွေနှင့် သဘောမတူတော့ဘူး ဖြစ်လေတော့သည်။ ဟိုယခင် မောင်ကြွေရှာပေးသော ဖားငါး စားနေရစဉ်က မောင်ကြွေ ခပ်ပေးသောရေ သောက်သုံးနေရစဉ်က မောင်ကြွေမှ မောင်ကြွေဟဲ့၊ ခုတော့ သမီးအား ညည်းကောင် တို့နဲ့ မတန်တော့ဘူးဟု ဟန့်တားသည်။ မောင်ကြွေ လာမလည်စေရန် အမိန့်ထုတ်သည်။

သည်အခါမှာ မွန်းဘအေးကပါ မယားဘက် ခပ်ပါပါ ဖြစ်လာသည်။ သူကလည်း လယ်ပိုင်၊ မြေပိုင်၊ အိမ်ကြီးရခိုင်နှင့်ဆိုတော့ ဘဝင်ကိုင်လာပြီပေါ့။

သို့သော်လည်း လူငယ်တို့၏ ချစ်ခြင်းမေတ္တာက ရိုးသားမှန်ကန်လှပါသည်။ ဒေါ်လှဌေးသည် ဦးမာဒင်သမီးဖြစ်သကဲ့သို့ မြခင်ကလည်း ဒေါ်လှဌေးသွေးဖြစ်ရကား မအေးနည်းတူပဲ မောင်ကြွေနှင့် ခိုးရာလိုက်ပြေးလေသတည်း။

ဟင်... ရှင်လှဌေးတို့ ဒေါ်လှဌေးလိုဖြစ်ခြင်း။ သူ့အဖေတုန်းက သူ့ကိုလုပ်တဲ့အတိုင်းပဲပေါ့။ ပါသွားတဲ့ လတ်ဝတ်လက်စားတွေ လိုက်သိမ်း၊ တစ်သက်အပြတ်ဟေ့။

“ဘယ့်နယ်တော်၊ အရပ်က ပြောစရာဖြစ်ပြီပေါ့၊ မအေးခြေရာနင်းတဲ့ သမီးရယ်လို့၊ ဒီပုတ်ထဲက ဒီပဲ၊ ခြံခန့်တဲ့အမျိုး ခုန်တာပဲလို့ ဆိုကြတော့မယ်ပေါ့”

“ဒါတော့ဗျာ၊ ကလေးတွေကိုချည်း အပြစ်မဆိုပါနဲ့ဦး၊ မိဘတွေ လုပ်ပုံကလည်း ရှိသေးသကဲ့သို့၊ သူတို့ချင်း ချစ်ကြိုက်နေတာပဲ၊ ပေးစားလိုက်ရင် ဘယ် ဒီလိုအကြောင်း ဖြစ်စရာရှိမလဲဗျ...”

ဖိုးထောင်တို့ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်က ဒေါ်လှဌေးတို့လင်မယားကို ပြောကြသည်။

“ကိုယ့်ညီမ ဒီလိုဖြစ်တော့ ကျွန်တော်တို့လည်း ရှက်ရသဗျ။ ဒါဟာ ခင်ဗျားတို့အပြစ်ပဲ”ဟု ဖိုးထောင်က ပြောသည်။

မလှဌေးက မျက်နှာထားစူးလျက်...

“ဟဲ့... ငါ့ကိုချည်း အပြစ်တင်မနေကြနဲ့ဦး၊ ငါတို့က သဘောတူချင်ဦးတော့၊ ငါ့အဖေကြီးစိတ် နှင်တို့သိတယ်မဟုတ်လား၊ ငါ့ကိုယ်ငါ အခုမှ ပြန်သိက္ခာဆယ်နေရတုန်း၊ အခု သူ့မြေးကပါ ဒီလိုဖြစ်ပြန်တယ်ဆိုတော့ ငါ့အဖေအိုကြီး သေခါနီးမှ သမီးတင်မက မြေးမကပါ ဒုက္ခပေးရာ ရောက်မနေပေဘူးလား၊ ဖိုးဆောင်ရဲ့။ ငါ ဘယ်နှယ်လုပ် မျက်နှာပြပါ့မလဲ၊ ဘယ်နှယ်လုပ် အကြောင်းကြားပါ့မလဲ...”

ကိုဘအေးက သူ့နဂို အေးစက်စက်အသံဖြင့်...

“အကြောင်းမကြားပါနဲ့လေ၊ ဟိုမှာ တရားထိုင်နေတာ အနှောင့်အယှက် ဖြစ်ပါ့မယ်၊ နောက်မှ ယောက်ယားပေါ့...”

ယင်းအချိန်၌ ဖိုးမာဒင်မှာ နိဗ္ဗိန္ဒချောင်၌ သွား၍ တရားထိုင်နေသည်။

ထိုမှ ၄၅ လလောက်အကြာ ဖိုးမာဒင် ပြန်ရောက်လာလေ၍ သမီးဖြစ်သူက ငိုကြွေးချက်မနှင့် တိုင်ပါလေသည်။ ဖိုးမာဒင် အကျိုးအကြောင်း သိသွားသောအခါ၌ လွန်စွာ ဒေါသလေသည်။ ဖိုးမာဒင်စကား ကြားရသည်၌ မလှဌေးတို့မှာ အံ့အားသင့်သွားလေသည်။

“နှင်တို့သမီး ဒီကောင်လေးနဲ့ မတူဘူး မတန်ဘူးလို့ ဘယ်သူက ပြောကြသလဲတဲ့ဟင်၊ ငါတို့တရားတော်နဲ့ပဲ ကြည့်ကြည့်၊ ခုခေတ်ပြောင်းနေတာနဲ့ပဲ ကြည့်ကြည့်၊ လူတန်းစားမကွဲကြတော့ဘူးဆိုတာကို နှင်တို့ဟာ အရိပ်သုံးပါးလည်း နားမလည်ကြဘူး၊ ခေတ်ကိုလည်း မသုံးသပ်တတ်ကြဘူး၊ ငါ့ခေတ်နဲ့တုန်းက ငါမိုက်ခဲ့တာကို ငါပြန်အဖတ်ဆယ်ရပြီ မဟုတ်လား၊ သွား ငါ့မြေးနဲ့ ငါ့မြေးသမက်ကို ခေါ်ခဲ့ကြ၊ လည်းတပ် သွား...”

ဒေါ်လှဌေးမှာ မျက်ရည်တွေသုတ်ကာ ဝမ်းသာလုံးဆိုသွားလေသည်။ စင်စစ် သူသည် ကောင်မလေးနှင့် ကောင်လေးကို သဘောမတူ၍ မဟုတ်ပေ၊ သူ့အဖေကြီးကို ကြောင့်ကြစိုးရိမ်မိကာ အဘိုးကြီးပြောသကဲ့သို့ ခေတ်သဘောနှင့် အရိပ်သုံးပါးကို နားမလည်မှုသာ ဖြစ်ချေ၏။

ယခု သူတို့သည် ဝမ်းသာအားရနှင့် လှည်းကိုမောင်းနှင်၍ ထွက်ခဲ့ကြသည်။ အခါရာသီမှာ မနှစ်က သူတို့ဖခင်ကြီးအိမ်သို့ ပြောင်းခဲ့ကြသော တပေါင်းလပင် ဖြစ်သည်။ လုံးဝအဆက်အသွယ် ဖြတ်ထားလင့်ကစား မောင်ကြွေတို့လင်မယားသည် ယခင်က သူတို့နေခဲ့ကြသော အိမ်ကလေးမှာပင် ဦးဖိုးဆင်၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေကြကြောင်း ကြားသိပြီးဖြစ်သည်။

သမီးနှင့်သမက်ကို တစ်ခါတည်းခေါ်ခဲ့မည်။ အိမ်ကုပ်ကလေးမှ ကယ်တင်ခဲ့မည်ပေါ့။

သို့သော် ထိုခြံထဲ သူတို့လှည်းဝင်မိသည်၌ လင်မယားနှစ်ယောက်သား မျက်လုံးတွေ ဝိုင်းဝိုင်းလည်သွားကြသည်။ အကြောင်းမှာ အရပ်ထဲမှ လူပေါင်းမြောက်မြားစွာနှင့် အိမ်သစ်ကြီးတစ်လုံးကို ဆောက်နေကြသည်။ ထိုနေ့သည် မောင်ကြွေတို့လင်မယား အိမ်တိုင်ထူကြသော နေ့ပင်တည်း။

အလို လက်တစ်ပိုက်လောက်ရှိသော ကျွန်းတိုင်ကြီးများနှင့် ၄ ပင် ၃ ပင်အိမ်ကြီးပါတကား။ ဆောက်သည့်နေရာမှာလည်း မိမိတို့ယခင်က ရည်မှန်းထားသည့် အိမ်ဟောင်းကလေး၏ ခေါင်းရင်းနားတွင်ပင်။

သူတို့လင်မယား လှည်းနှင့်ဝင်လာကြသည်ကို မြင်လျှင် လူအပေါင်းတို့သည် ဆီး၍ကြည့်ကြလျက် နှုတ်ဆော့တတ်သော ဖိုးထောင်က စတင်၍...

“ဟဲ့... ဟဲ့... တစ်သတ်အပြတ်ပဲတို့ ဘယ်နှယ် ဖြစ်လာကြတာတုံး...”ဟု ဆီးအုပ်လိုက်သည်၌ နှစ်ယောက်သား ရှက်သွေးဖြာသွားကြသည်။

မလှဌေးသည် လှည်းပေါ်မှအမြန်ဆင်း၍ လုပ်အားကူကြသော လူ ၂၀ ကျော်ကို ကျွေးမွေးရန် ချက်ပြုတ်နေသော သမီးဆီသို့ ပြေးဖက်ကာ ငိုချင်းချ၏။

“အလွမ်းသယ်သဗျ၊ ကန်စွန်းနွယ်က...”ဟု ဖိုးထောင်က အော်လိုက်ပြန်သည်၌ မောင်ခွေးကပါ...

“ဪ... တောင်းဆိုးပလုံးဆိုးသာ ပစ်ရိုးထုံးစံရှိတာ၊ ပုစွန်လုံးတော့ ဘယ်ပစ်နိုင်မလဲ၊ ငါးပိဖျော်ရတာပဲ...”ဟု ဝိုင်းတွယ်ကြသည်တွင် ဒေါ်လှဌေးသည် မျက်ရည်တွေအရွှဲသားနှင့် ပြုံးကျဲကျဲကြီးဖြစ်လျက် ထိုင်ရာမှထ၍ ခါးထောက်ကာ...

“ဟဲ့ သေခြင်းဆိုးတို့၊ ကာလနာတို့ နှင်တို့က ငါ့ကိုများ နောက်စရာ အောက်မေ့နေကြသလားဟဲ့...”

“နောက်ဆရာ မဟုတ်ပါဘူးခင်ဗျာ၊ အရင်ဆရာ လက်ဦးဆရာတွေလိုပဲ သဘောထားပါတယ်၊ ခေတ်ပြောင်းကာလကြီးမှာ သားရေးသမီးရေး နမူနာယူဖို့ပေါ့...”ဟု ပြည်သူ့ဆိုင်မန်နေဂျာ ဖိုးထွန်းရှိန်ကပါ ဝင်အုပ်၍ ဝိုင်းဟားကြ၏။

မလှဌေးသည် သမီးထံမှ အကျိုးအကြောင်းသိရသည်မှာ ဤအိမ်တစ်ကွက်စာမြေကို ဦးဖိုးဆင်က သူတို့အား လက်ဖွဲ့ကြောင်း၊ မောင်ကြွေစုထားသောငွေနှင့် အိမ်ဝယ်ဆောက်ကြောင်း။

ထိုစဉ် အိမ်ဆောက်တာကို ကြည့်ရအောင်လာသော ဦးဖိုးဆင်နှင့် တွေ့ကြ၍ ကိုဘအေးတို့လင်မယားက အကျိုးအကြောင်း ပြောပြကြတော့ ဦးဖိုးဆင်က...

“အစကတည်းက ငါ ပြောသားပဲ၊ နင်တို့ကသာ ထင်နေကြတာ၊ ဒီအဘိုးကြီး စိတ်ကျ၊ တရားရနေပြီဆိုတာ ငါသိသားပဲဟ၊ သူခေတ်ကို နားလည်နေပြီ၊ နင်တို့သာ ယောင်ဝါးဝါးနဲ့ ချောက်မှန်းကမ်းမှန်း မသိဖြစ်ခဲ့ကြတာ၊ ကဲ.. ပြီးပြီးသားဟာ ထားတော့၊ ခုလိုဖြစ်ကြတော့ အားလုံးစိတ်ချမ်းသာရာ ရကြတာပေါ့လေ၊ လူ့ပြည်မှာ စိတ်ချမ်းသာဖို့က အရေးကြီးဆုံးဟ၊ ကလေးတွေ အပါခေါ်ခဲ့ဖို့ဆိုတာတော့ မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး၊ ဒီမှာ သူတို့လည်း အိမ်ကြီးရခိုင် ဆောက်နိုင်နေပြီကပဲ၊ ဖိုးမာဒင်လည်း ကလေးတွေ ဒီအခြေအနေ ရောက်နေတယ်ဆိုတာ သိရင် ဝမ်းသာမှာပါကွာ...”

ကိုဘအေးတို့လင်မယားသည် မိမိတို့ခေတ်တုန်းက အဖြစ်နှင့် ယခုခေတ်အဖြစ်ကို နှိုင်းယှဉ်၍ စဉ်းစားမိလေသည်။

သူတို့ အနှစ် ၄၀ ကျော် နေထိုင်ခဲ့သော အိမ်ကုန်ကလေးမှ ယခု ကြင်စဉ်းမောင်နှံတို့ ဆောက်နေကြသော အိမ်ကြီးကို မော်၍ ကြည့်လိုက်မိသည်။ ဪ... ခေတ်သည် ပြောင်းလဲခဲ့ချေပြီတကား....။

(၁၉၆၆ ခု၊ ဩဂုတ်လ မြဝတီ)

□

ဪ - ခင်လေးရယ်

ကျွန်တော်သည် နွေရာသီ၏ ပူပြင်းသောအရှိန်ဒဏ်ကို ခံစားလျက် ကျွန်တော့်ညီမလေး၏ ကုန်စုံဆိုင်ရှေ့ရှိ တန်းလျားကုလားထိုင်တွင် လက်ရန်းပေါ်၌ ပုဆိုးဟောင်းတစ်ထည်ကို ခေါင်းအောက်ခုကာ တုံးလုံးလဲ့ရင်း ငယ်စဉ်တောင်ကျေး ကလေးဘဝမှစ၍ ရှေးဟောင်းဖြစ်တွေကို ပြန်ပြောင်း၍ စဉ်းစားနေ၏။

ကျွန်တော် ယခု ရန်ကုန်မြို့မှ ခေတ္တပြန်ရောက်နေသည်မှာ ကျွန်တော့်ကိုမွေးခဲ့သော ဤဂါမ... ဤလောဟာ...။ ယခု ၁၉၆၉ ခုနှစ်၊ ကျွန်တော် အသက် ၅၀။ ကျွန်တော့်အမေကား ၁၉၄၁ ခုနှစ်က ဤလောဟာမှာပဲ ကွယ်လွန်ခဲ့၏။ ကျွန်တော့်အဖေကား ရှိသေး၏။ အသက် ၈၃ နှစ်၊ သွားနိုင်၊ လာနိုင်၊ စားနိုင်၊ သောက်နိုင်။

ယခု ညီမလေး၏ ကုန်စုံဆိုင်နှင့် ရက်ကန်းစင်အတွက် ဆောက်လုပ်ထားသောနေရာမှာ ရှေးယခင်က စပါးကျီ၊ စပါးကျီ မဆောက်မီတုန်းကဆိုလျှင် မီးဖိုဆောင်။

ကျွန်တော့် ဘိုးဘွားများလက်ထက်က မူလပထမအိမ်ကြီးမှာ မီးဖိုဆောင်ကို ခြေရင်းဘက်တွဲထား၏။ နောက် အဖေလက်ထက်ရောက်တော့ သူ့ခေတ်ကာလအလျောက် စပါးသိုလှောင် ရောင်းဝယ်ခြင်းပြုလုပ်မှာမို့ မီးဖိုဆောင်ကို နောက်ဖေးဘက် ပြောင်းလိုက်ပြီး ထိုနေရာကို စပါးကျီ ဆောက်လိုက်၏။

ထို့နောက် လွတ်လပ်ရေးရပြီး ဖဆပလ ခေတ်ရောက်၊ အစိုးရက စပါးခိုင်တွေဖွင့်တော့ တောရွာတွင် ငွေရှင်ကြေးရှင်များ စပါးအရောင်းအဝယ်မကောင်းတော့သည်၌ အဖေလည်း အသက်ကြီး၍ သူ့ခေတ်ကုန်ပြုဖြစ်ကြောင်းသိရှိကာ ဤစပါးကျီကိုဖျက်ပြီး သမီးနှင့်သမက် ဆန္ဒအလျောက် ကုန်စုံဆိုင်နှင့် ရက်ကန်းစင်အတွက် တည်ဆောက်စေ၏။

ကျွန်တော်တို့အိမ်၌ ကုန်စုံဆိုင်ဖွင့်ခဲ့သည်မှာ ကျွန်တော် လူမှန်းသိစ ကျွန်တော့်မိခင် လက်ထက်ကတည်းက ဖြစ်၏။ မိခင်ကွယ်လွန်ပြီးနောက် ဤအလုပ်ပြတ်ခဲ့ရာ ယခု သမီးအငယ်ဆုံးလေး အိမ်ထောင်ကျတော့မှ အမေ့လက်ရာကို ပြန်ဆက်ခြင်းဖြစ်၏။

ကျွန်တော့်ညီမသည် ကလေးငယ်တွေ တွဲလွဲနှင့်ပင် သမီးပျိုတစ်ယောက်နှင့် စက်လည်းချုပ်သည်။ ရက်ကန်းလည်း ရက်သည်။ ကုန်စုံဆိုင်လည်း ရောင်းသည်။ ရာသီအလိုက် စိုက်ပျိုးခြင်းလည်း လုပ်သည်။ သူ့ယောက်ျားက လယ်နှစ်ရှင်းလုပ်သည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့ချောင်ချောင်လည်လည် စားနိုင်သုံးနိုင်ကြသည်။

ကျေးရွာ၏အခြေအနေမှာလည်း ရှေးယခင်ခေတ်နှင့်စာလျှင် များစွာချောင်လည်ကြသည်ဟု ဆိုရမည်။ အကြောင်းမှာ ကျွန်တော်သည် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း တန်းလျားပေါ်၌ မျက်စိမှိုန်း၍ ဈေးဝယ်လာတို့ အသံဗလံကို နားထောင်နေသည်။ အကြွေး အလွန်နည်းသည်။ လက်ငင်းတွေများသည်။ နို့ပြီး ပုစွန်ခြောက်၊ ငါးကျည်းခြောက်၊ ငါးရဲ့ခြောက်၊ လက်ဖက်၊ ပဲလှော်ဝယ်သည်များ ဖောဖောသီသီ ရှိကြသည်။

ဟိုရှေးယခင် ကျွန်တော့်မိခင် လက်ထက်တုန်းကမူ သည်လို အကောင်းစား ငါးခြောက် ငါးခြမ်းနှင့် အပိုစာ လက်ဖက်၊ ပဲလှော်တို့မှာ အလွန်တရာ ရောင်းရခဲ့၍ မြန်မာထမင်းပွဲတစ်ခုမှ မပါမဖြစ်သော ငါးပိ၊ ငရုတ်၊ ကြက်သွန်တို့ပင်လျှင် ဆယ်ဦးမျှ ကိုးဦးလောက်က အကြွေးချည်းဖြစ်ပါ၏။ ဘာကြောင့် ဒါလောက် မှတ်မိနေသနည်းဆိုသော် ကျွန်တော့်အမေသည် ဈေးရောင်းနေသော်လည်း စာတစ်လုံးမှ မတတ်မူ၍ ကြွေးစာရင်းအားလုံးကို ကျွန်တော်က မှတ်ရသောကြောင့် ဖြစ်ပါ၏။

ကျွန်တော့်အမေသည် စိတ်မှတ်တော့ ကောင်းပါ၏။ ကျွန်တော်ကျောင်းကပြန်လာလျှင် သည်နေ့ ဘယ်သူက ဘယ်လောက်ဖိုး၊ ဘယ်နေ့ ဘယ်တော့ပေးမည်ဟု ပြောသွားကြောင်း၊ သူ့သားစာတတ်ကြီးအား မှတ်စေပြီး ကြွေးတောင်းဖို့ တာဝန်ကိုပါ လွှဲအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့်မှာ ညနေကျောင်းက ပြန်လာတိုင်း ကြွေးစာရင်းသစ်ကို မှတ်ရ၏။ ကြွေးဟောင်းတွေကို နေ့စဉ် လျှောက်တောင်းရ၏။ သို့သော်လည်း ဘယ်တော့မှ ချိန်းတဲ့အတိုင်းမရတတ်။ နေ့လွဲတွေကိုသာ မိခင်ထံ ပြန်အစီရင်ခံရ၏။

အကြောင်းမှာ ထိုကာလသည် ဆရာစံသူပုန်ခေတ်၏ ပတ်ဝန်းကျင်နှစ်များဖြစ်လေရာ ကျေးရွာ တောသူတောင်သား လယ်သမားများ အလွန်ဆင်းရဲကျပ်တည်းကြသောကြောင့် ဖြစ်၏။ အမှန်ကိုဆိုရသော် ကျေးရွာတို့တွင် ထိုအချိန်၌ အိမ်ခြေ ၅၀ လျှင် တစ်အိမ်မျှ (ဥပမာ- ကျွန်တော့်မိဘများကဲ့သို့ လယ်ပိုင် လက်ကျန်ကလေးရှိသူ) လောက်သာ သင့်တင့်ရုံလောက် စားနိုင်သုံးနိုင် ရှိကြသည်။ ကျန် ၄၉ အိမ်လောက်ကား စပါးပေးတင်းတိုး ယူစားကြရကုန်သော လယ်ကူလီများသာ ဖြစ်ကြကုန်၏။

ယင်းသို့သော် ခေတ်ဆိုးကြီးမှသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်ပြီးနောက် လွတ်လပ်ရေးရ၊ ဖ-ဆ-ပ-လ ခေတ်ရောက်၊ လယ်မြေဝေခြမ်းရေးတွေဖြစ်၊ ဆင်းရဲသားများ ၅ ဧကစီရကြ၊ ထိုမျှနှင့် ကျေးရွာသားတွေ လူမွေးလူတောင်မပေါက်ကြသေး။ မျောက်လောင်း မျောက်လောင်းပဲ နေရာမှ ယခုတော်လှန်ရေးအစိုးရလက်ထက် ရောက်ခဲ့၍ စိုက်ပျိုးရေးစရိတ်တွေ၊ ပင်တောင်ကြေးတွေ ရက်ရောစွာ ချေးခြင်း၊ ဂုံလျှော်တွေစိုက်စေခြင်း၊ အစိုးရသမဝါယမ ကိုင်၍ ရက်ကန်းတွေ ရက်စေခြင်းဖြင့် ကျေးရွာတွေမှာ စပါးပေး၊ တင်းတိုးချေးစနစ်တွေ ပပျောက်ကုန်လျက် ကျေးရွာသားများ အသက်ရှူချောင်ကြ၍ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ကျွန်တော့်ညီမ ကုန်စုံဆိုင်မှာ လက်ငင်းတွေဝယ်နိုင်ကြခြင်း ဖြစ်ကုန်ပါ၏။

တော်လှန်ရေးခေတ်ပြောင်းသည် ကျေးရွာတွေအတွက်တော့ သိသိသာသာကြီး ကောင်းနေပေပြီ။ ကျွန်တော်သည် ဤအကြောင်းများကို ပြန်ပြောင်းစဉ်းစားရင်း ဈေးဝယ်လာကြသော ကလေးလူကြီးတို့ကို တစေ့တစောင်း အကဲခတ်လျက်ရှိသည်။ ကျွန်တော်ရွာက ကာလကြာစွာ ခွာခဲ့သည်မှာ ယခု ကျွန်တော့်ညီမအငယ်ဆုံးလေး ၅ နှစ်၊ ၆ နှစ် သမီးအရွယ်ကဖြစ်ရာ အနှစ် ၃၀ ကျော် ကြာခဲ့ပြီဖြစ်၍ များစွာသော သူတို့ကို ဘယ်သူသားသမီးလဲ၊ ဘယ်သူမြေးလဲပင် မသိတော့။ အချို့မှာ ရွာ၏သားသမီးများမဟုတ်ကြဘဲ ရွာ၏သမက်၊ ချွေးမများ ဖြစ်နေကြသည်ကို တွေ့ရသည်။

သို့ရှိစဉ် ကျွန်တော့်နား၌ ထူးခြားသလိုရှိသော အမျိုးသမီးတစ်ယောက်၏အသံသည် သနားစဖွယ် ကျွန်တော့်ညီမအား တောင်းပန်ခယလေသည်မှာ “ချိုချိုရယ်၊ အရင်ကြေးနေပါဦးမယ်၊ ခုဟာလည်း တစ်ဝက်ပဲယူပါဦး၊ ကလေးက မမာတော့ ငါ ကောင်းစား အလုပ် မလုပ်ရဘူးဟယ်၊ နောက်တော့ ငါ ဆက်ဆက် ပေးပါမယ်နော်”

လာသမျှ ဈေးဝယ်တို့တွင် ဤမျှ အောက်ကျခံပြောသော အသံမကြားမိသဖြင့် ကျွန်တော် ရုတ်တရက် ခေါင်းထောင်ထကာ မျက်စိဖွင့်ကြည့်လိုက်မိရာ ထိုအမျိုးသမီးက ကျွန်တော့်အား ဖော်ရွေစွာပင် “ဪ ကိုကျင်မောင် အလည်လာသလား”ဟု နှုတ်ဆက်လေသဖြင့် ကျွန်တော် ပြုံးပြီး ခေါင်းညိတ်ပြလိုက်ရပါသည်။

ကျွန်တော့်စိတ်တွင် ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့် သူက ကျွန်တော့်ထက် ကြီးလိမ့်မည်ဟု ထင်မိပါသည်။ သူ့ရုပ်သူ့အရွယ်နှင့်မလိုက်အောင် သူ့အသံ သာယာသည်ဟုလည်း အောက်မေ့မိပါ၏။ သို့သော် ကျွန်တော် သူ့ကို မသိပါ။ ဧကန္တ ကျွန်တော်မရှိမှ ရွာသို့ရောက်လာသော ရွာ၏ချွေးမ ဖြစ်တန်ရာ၏။ သို့သော် သူသည် ကျွန်တော်၏ငယ်မည်ကို အဘယ်ကြောင့် သိနေပါသနည်း။ တစ်ဆင့်ကြားလည်း ဖြစ်နိုင်ပါ၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် ဤအမျိုးသမီး ထွက်ခွာသွားသည်၌ ခေါင်းကို ကုလားထိုင်လက်ရန်းပေါ် အသာပြန်လှဲချရင်း...

“ချိုချို... အဲဒါ ဘယ်သူလဲဟေ့...”

“အဲဒါဘယ်သူလဲ ပြောလိုက်ရင် အစ်ကိုကြီး ထမုန့်မှာပဲ...”

“ဟဲ့... ငါက ဘာကြောင့် ထမုန့်မှာတုံး၊ နင့်မလဲ...”

“အဲဒါ ခင်လေးရယ်...”

“ဘာ... ဒါ... ခင်လေး...”

ကျွန်တော် ငေါက်ခနဲ ထထိုင်မိလျက်သားဖြစ်နေရာ ကျွန်တော့်ညီမက ပြုံးစေ့စေ့နှင့် “အစ်ကိုကြီးဟာ ထမုန့်ပေမဲ့ ခုန်တော့ ထတာပဲ”

ကျွန်တော် ရှက်စနိုးဖြစ်သွားကာ “အေးဟယ်... နင်ပြောလည်း ပြောစရာပဲ၊ ဒါ ခင်လေး...”

ဤနောက်ဆုံး စကားလုံးကို ကျွန်တော် အသံဆွဲ၍ပြောနေမိရာ ညီမက “ဟုတ်ပါသရှင်... ဦးပေါအိုင်သမီး ခင်လေးမှ ခင်လေးအစစ်ပါ...”

“ဟင်... ခင်လေး ခင်လေး၊ ဘယ်နှယ့် ဖြစ်တာလဲလိမ့်”

“ဖြစ်ရပုံကတော့ အစ်ကိုကြီးရယ်...”

***

ထင်ထရေးနဲ့ မြင်သေးတယ်

ခင်ခင်လေးနဲ့ ကြင်ရေးဆွယ်

တုံးခုကာ၊ မောင်တကယ်

လှမ်းချင်ပါတယ်၊ ရွှေဂူမြန်နန်း

နတ်ပန်းသော်ကရယ်...
 မမိတဲ့ပန်းကို၊ လှမ်းဖို့အရေးငယ်
 မြော်တွေးရသူမှာကွယ်-ခင်ရယ်
 ရေမွန်းသူပမာ၊ ဝါးကူ၍သာပေးပို့
 စားသော်လည်း၊ ခင့်ကိုမြင်တယ်
 အိပ်သော်လည်း၊ ခင့်ကိုမြင်တယ်
 ဂီတာဆို၊ တီးလို့ဖြေမယ်
 သို့ပေမဲ့... မပြောဘူး မောင့်သက်လယ်...။
 သဉ္ဇလီ၊ လှပမုန်းရဲ့
 တစ်ညလုံးပဲ ထင်တယ်၊ မြင်တယ် ခင်ရယ်
 ပင်ထက်ပျော်- ပင်ထက်ပျော်၊ သဇင်အလှကို
 မကြင်ရသူမှာကွယ်...
 ထိပ်ထားရယ်.... စိတ်အားငယ်...
 ရေမွန်းသူပမာ၊ ဝါးကူ၍သာ...

“ဟေး... တုတ်ပဲကူမဟေ့”ဟုဆိုကာ ခင်လေးတို့အိမ်က သူရင်းငှား လူမိုက် ဖိုးထိုက်ဆိုသူ ပြေးထွက်လာသော အသံကြားရတော့ အဆိုကျော် ကျွန်တော်နှင့် ဒန်အိုးနှင့်ကြောင်သားရေ ဘင်ဂျီကို တဒန်းဒုန်း ခေါက်လာသော (ကျွန်တော်အစ်ကိုဝမ်းကွဲတော်သူ) အောင်ထွန်းမြိုင်မှာ တစ်ဟုန်တည်း သုတ်ခြေတင်ခဲ့ရတော့သည်။ ဤမျှမကသေး၊ နောက်တစ်နေ့ည ညတွင် ဦးပေါအိုင်၏ အိမ်ရှေ့၌လည်းကောင်း၊ နောက်ဖေးမှလည်းကောင်း၊ ခေါင်းရင်း ခြေရင်း မနီးမဝေးမှလည်းကောင်း၊ သူ့သမီး၏နာမည်ပါသော သီချင်းကိုလည်းကောင်း၊ မည်သူမျှ သီဆိုတီးမှုတ်ခြင်းမပြုရ၊ ပြုမူသော် ခေါင်းအကွဲပဲဟူသော သူရင်းငှားလူမိုက် ဖိုးထိုက်၏ ‘ဝမ်းနင်’ ရောက်လာသတိ။

သည်တုန်းက ကျွန်တော်တို့မှာ အသက် ဆယ့်လေးငါးခြောက်နှစ် အရွယ်လား။ အင်မတန် ကြောက်တတ်သေးလေတော့ ဘုရားစူးရစေ နောက်ထပ်မပုံပေါင် ခင်ဗျာ။

ခင်လေးနှင့်ကျွန်တော်သည် သက်တူရွယ်တူမျှ တစ်ရွာတည်းမေး၊ တစ်ရွာတည်းသားချင်း ဖြစ်ပါ၏။ သို့သော်လည်း သူ့ကို ကျွန်တော် (အိုစနာမှ ခုန ညီမဆိုင်တွင် မတွေ့မီတုန်းကဆိုလျှင်) လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၃၅ နှစ်ခန့်က တစ်ကြိမ်သာ မြင်ခဲ့ရဖူးပါသည်။

အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ခင်လေးတို့မိသားစုသည် အင်မတန် သွေးကြီးမွေးကြီး နိုင်လွန်းလှ၏။ ကျွန်တော်တို့ရွာတွင် သူတို့သည် အချမ်းသာဆုံးဖြစ်၏။ လယ်ကေ အများဆုံးပိုင်၏။ သူတို့အိမ်သည် အကြီးဆုံး အကောင်းဆုံး ဖြစ်၏။ ခြံဝင်းကျယ်ကြီးအတွင်းဝယ် ယောက်ျားကြီးလက်နှစ်ဖက်ပတ်မိရုံလောက်ရှိသော ကျွန်းသားလုံးတိုင်များဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသည်။ ခုနစ်ပင် + ငါးပင် နှစ်ထပ်အိမ်ကြီး၊ နောက်ဖေးက မီးဖိုဆောင်၊ ခေါင်းနှစ်ဖက်နှင့် ထုတ်လေသဖြင့် မည်မျှကြီးပါသနည်း။ ခန့်မှန်းနိုင်ပါသည်။ သွပ်မိုး ပျဉ်ထောင်၊ လျှာထိုးခင်း လျှာထိုးကာ၊ နို့ပြီး ခြံဝင်းထရံကလည်း လုံလှပါ၏။ ထိုခေတ်က သူတို့အိမ်ကို ဓားပြမတိုက်ချေ။

ခင်လေးတို့ မိဘဘိုးဘွားများအကြောင်းကို ကျွန်တော် အသက်မမီ၍ နားမလည်တာရှိနေ၏။ ကျွန်တော်တို့ရွာကြီးသည် တောင်နှင့်မြောက်တန်းသော(ထိုစဉ်က) အိမ်ခြေ ၃၀၀ ကျော်ရှိသည့် ရွာကြီးဖြစ်၍ တောင်ဘက်ပိုင်းနှင့် မြောက်ဘက်ပိုင်း ဘုန်းကြီးကျောင်း နှစ်ကျောင်းရှိသည့်အနက် ရွာအနေအားဖြင့် ခင်လေးတို့အိမ်သည် ကျွန်တော်တို့တောင်ဘက်ပိုင်း ဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ လာသင့်၏။ သို့သော် ခင်လေးဘကြီး ဦးဖော့နှင့် ကျွန်တော်တို့ဘုန်းကြီးက (ဘာကြောင့်လဲမသိ) မတည့်၍တဲ့။ ခင်လေးတို့အိမ်သားများသည် မြောက်ဘက်ကျောင်းကို ကိုးကွယ်ကြ၏။ သည်တော့ သူတို့အိမ်မှာ နေ့စဉ်ဆွမ်းမလောင်းရတော့ချေ။

အကြောင်းမှာ တောင်ဘက်ကျောင်းဆွမ်းခံနှင့် မြောက်ဘက်ကျောင်းဆွမ်းခံသည် နယ်နိမိတ်ကန့်သတ်ပြီး ဖြစ်နေ၏။ ခင်လေးတို့အိမ်မှာ ကျွန်တော်တို့တောင်ဘက်ကျောင်း ဆွမ်းခံဧရိယာ၌ပါရာ သူတို့က ကျွန်တော်တို့ဘုန်းကြီးကျောင်း ဆွမ်းမလောင်းသည်ဖြစ်၍ ကျွန်တော်တို့ကျောင်းဘက်က ဆွမ်းခံကျောင်းသားတို့သည် သူတို့အိမ်ကို တိတ္ထိအိမ်ကဲ့သို့ သဘောထားကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ တောရွာလေးမှာ မုဆိုးမအိမ်ကအစ (ဟင်းမတတ်နိုင်စေကာမူ) ဆွမ်းလေး လက်ဖက်ရည်ကြမ်း တစ်ပန်းကန်စာလောက်တော့ နိစ္စဓူဝ လောင်းမြဲဖြစ်ရာ ခင်လေးတို့အိမ်မှာ ဤဘက်က တစ်ဖူနာလေပြီ။

ထို့ပြင် ခင်လေးတို့ အိမ်သူအိမ်သားများသည် သူတို့အိမ်က သူရင်းငှားများမှလွဲ၍ အခြားလူများနှင့် အဆက်အသွယ် အဝင်အထွက် မလုပ်။ ကျွန်တော်တို့အဖေနှင့် ခင်လေးတို့အဖေသည် သက်တူရွယ်တူမျှ သူတို့ချင်းလမ်း၌ တွေ့လျှင်လည်းကောင်း၊ လယ်ထဲ၌

တွေလျှင်လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဆက်ကောင်း နှုတ်ဆက်ကြမည်ဖြစ်သော်လည်း ကျွန်တော့်အဖေသည် သူတို့အိမ် သွားတာကိုလည်းကောင်း၊ သူ့အဖေသည် ကျွန်တော်တို့အိမ် လာတာကိုလည်းကောင်း တစ်ခါမျှ မရှိခဲ့ဘူးချေ။

ကျွန်တော်သာလျှင် ခင်လေးအိမ်မှ သူရင်းငှား သဘောကောင်းသော ဦးကျော်ခင်နှင့် ပတ်သက်၍ သူတို့အိမ်ကြီးထဲ တစ်ခါ ရောက်ဖူးသွားသည်။ သည်တော့ ကျွန်တော် အသက် ၁၅ နှစ်၊ ခင်လေးလည်း သည်လောက်ပဲ ကျွန်တော်ထင်သည်။ အပျိုပေါက်၊ လူပျိုပေါက် တစ်ယောက် တစ်ယောက် ခေတ္တမျှ မျက်စိချင်းဆုံလိုက်မိသည်။ သူတို့ညီအစ်မချင်းပြောသော ခင်လေးအသံကို ကြားလိုက်ရဖူးသည်။ ခင်လေးသည် အသားဝါချော။ သူ့အသံကလည်း (ကျွန်တော် ဘယ်လိုပြောရမလဲ မသိ) 'တုံသာသာ' ဆိုပါစို့...။ အလွန်နားထောင်၍ ကောင်းပါ၏။ စိတ်ဆိုးလို့ ရန်တွေတာတောင်မှ ချစ်စရာကောင်းနေလိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော်ထင်မိပါသည်။ နို့ပြီး ခင်လေး ဆံပင်ကလည်း (ကျွန်တော်တွေ့စဉ်က ခေါင်းလျှော်ပြီးစ ဖြစ်လေရာ) ဒူးဆစ်အောက် ရောက်သည်မှ လှိုင်းတွန့်ကောက်ကလေးတွေနှင့် ဖြစ်ပါ၏။

ဆိုပါစို့...။ လူငယ်တို့ဘဝ ခင်လေးကို ကျွန်တော် မြင်မြင်ချင်း ချစ်မိ၏။ ထို့ကြောင့် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ကျွန်တော့်အစ်ကိုဝမ်းကွဲ အောင်ထွန်းမြိုင်ကို ဘင်ဂျီခေါက်စေ၍ "ထင်တရားနဲ့ မြင်သေးတယ်၊ ခင်ခင်လေးနဲ့ ကြင်ရေးဆွယ်၊ တုံးခုကာ မောင်တကယ်လှမ်းချင်ပါလှတယ်" ဟူသော ရတနာပုံမောင်စု၏ သီချင်းကိုဆိုမိရာ သူတို့သူရင်းငှား လူမိုက် ဖိုးထိုက်၏ ကြိမ်းမောင်းခြင်းကို ခံရသည်။ နောင် ဤသို့မပြုရန် သတိပေးခြင်းကိုခံရသည်။ ကျွန်တော့်ကိုခင်မင်သော သဘောကောင်းသည့် သူတို့သူရင်းငှား ဦးကျော်ခင်ကလည်း "နောင် မင်းငါ့ဆီကို ဒီအိမ်လိုက်မလာပါနဲ့တော့ကွာ"ဟု ဝမ်းနည်းစွာဖြင့် ပြောသံကို ကြားရပါသည်။

ဒီတော့ ဒီကောင်ကလည်း ဘာမူမည်နည်း။ မွေးဗီဇကိုက ငါ ဘယ်မိန်းမတော့ မရမနေနိုင်ဘူးဆိုတဲ့စိတ်မျိုးမှ မပါခဲ့တာကပဲ။ စင်စစ်လည်း ခင်လေးနှင့် ကျွန်တော် ဘယ်နည်းနဲ့မှ မနီးစပ်နိုင်ပါ။ ရပ်ရည်နှင့် ပညာအရည်အချင်း ကျွန်တော်က ညံ့လို့မဟုတ်ပါ။ သို့သော် ဤခေတ် ဤအခါ၌ ကျေးရွာက ကြေးရတတ်တို့ စကားပြောကြသည်မှာ ပစ္စည်းခင်ဗျာ။ ခင်လေးတို့၏ အဖေနှင့်အမေ လက်ထပ်ကြစဉ်က (ကျွန်တော် မမိခဲ့သော်လည်း သက်ကြီးစကား ကြားသိရပါသည်) တစ်ဦးတည်းသော သားသမီးချင်း တစ်ဖက်ကို လယ်ဧက ၅၀ နှင့် ရွှေက ဘယ်လောက်သားစီ ဆိုလည်း ထိတ်ထိတ်ချင်း ပေါက်ကြတာတဲ့။

ထိုသို့ နှစ်ဖက်ပေါင်း လယ်ဧက ၁၀၀ မှ အစပြုခဲ့၍ နွားသုံးလေးရှဉ်းလောက် သူတို့ကိုယ်တိုင်လုပ်ပြီး ကျန်လယ်များကို လယ်ထောက်ခချခြင်းဖြင့် တစ်နှစ်ထက် တစ်နှစ် စီးပွားတက်ခဲ့ရာ သူတို့သားသမီးများ အရွယ်ရောက်ကြသည့် သူတို့တွင် အတွင်းပစ္စည်း၊ အပြင်ပစ္စည်းတွေ မည်မျှကြွယ်ဝနေပြီလဲ၊ ကျွန်တော် မပြောနိုင်ပါ။

ကျွန်တော့်မိဘများက ဘိုးဘွားလက်ထက်က တော်တော်လေး ရှိခဲ့ဟန်တူပါရဲ့။ သို့သော် ကျွန်တော်မွေးစ နှစ်လောက်ကစပြီး ရွာတွေထဲ ချစ်တီးများ ဝင်ရောက်မွေ့နှောက်လိုက်ရာ ကျွန်တော် လူပျိုပေါက်ဖြစ်သော အရွယ်၌ လယ်များ တယ်မရှိတော့ပြီ။ တစ်ရှဉ်းလုပ်သာသာ ကလေးမျှသာ ကျန်တော့၏။ အခြားသူများနှင့်စာလျှင် ကျွန်တော့်မိဘများက တော်သေးသည်ဟု ဆိုရမည်။ အချို့မှာ နေအိမ်ပါ လေလံပစ်ခံရ၍ အိုးခွက်နှင့်အိပ်ရာလိပ်လောက် ဆွဲဆင်းရသူတွေများပင် ရှိကြပါ၏။

ထိုခေတ်၌ တစ်ရွာလုံးရှိ လယ်ပိုင်ရှင်များ ချစ်တီးကြွေးများနှင့် မကင်းနိုင်ကြသော်လည်း ချစ်တီးနှင့် လုံးဝမပတ်သက်ခဲ့သူကား ခင်လေးတို့မိဘများပင် ဖြစ်တော့၏။

"အောင်မယ်... သူတို့က ချစ်တီးထက်တောင် ချမ်းသာသေးတာ"ဟု ပြောစမှတ်ပြုကြ၏။ သို့သော် ငွေကြေးနှင့်ပတ်သက်၍ကား ရွာထဲတွင် မည်သူနှင့်မျှ ဆက်ဆံခြင်းမပြုချေ။

ခင်လေးတို့အဘိုး(ဦးပေါအိုင်၏ ယောက္ခမ) ဦးဖော့သည် အင်မတန် စည်းကမ်းကြီးသည်။ ကပ်စေးနံသည်ဟု ပြောကြသည်။ သူ့သား မြေးများသည် ပိုက်ဆံချမ်းသာသော သားသမီးရယ်ဟူ၍ ပေါက်ပန်းဈေး ဝယ်ခြမ်းစားသောက်ခြင်း မပြုရ။ သူတို့အိမ်မှာ တစ်နေ့တစ်မိုးစာ ရိက္ခာအပြည့် ဝယ်ထားသည်။ ကလေးသရေစာကိုလည်း အိမ်မှာပဲ လုပ်ကျွေးသည်တဲ့။ ထို့ကြောင့် သူတို့အိမ်မှာ ဈေးသည် အဝင်အထွက် မရှိ။ စင်စစ် လယ်လုပ်သားများမှလွဲ၍ အခြားသူ အဝင်အထွက်မရှိသလောက်ပင်။

အမှန်အားဖြင့် ခင်လေးတို့မိဘများသည် ပစ္စည်းမာန အလွန်ကြီးကြခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့သားသမီးများကိုလည်း အိမ်ထဲကအိမ်ပြင် မထွက်စေရ။ အခြားကလေးများနှင့် ရောနှောမှာကို အလွန်စိုးသည်။ သူတို့တွင် ခင်ကြီး၊ ခင်လတ်၊ ခင်လေး၊ ကိုကြီးဟု မောင်နှမလေးယောက်ရှိသည့်အနက် မည်သူမျှ ကျောင်းမနေရပေ။ ကျောင်းသွားလျှင် အခြားကလေးများက ဖော်ကားမော်ကား ပြုမှာစိုးလို့တဲ့။ စာကို အိမ်မှာပဲ သူတို့အဘိုးဦးဖော့က သင်ပေးသတဲ့။ ကျွန်တော့်စိတ်တွင် သင်းတို့တစ်တွေ စာကောင်းစွာ တတ်လိမ့်မည်မထင်။ မသကာ ဖတ်တတ်ရုံလောက်ရှိမည်။ ဘုရားရှိခိုးအမျိုးမျိုးဆိုတတ်မည်။

ခင်လေးနှင့်ကျွန်တော် လူပျိုပေါက် အပျိုပေါက် တွေကြဖူးသောအချိန်၌ သူ့အစ်မခင်ကြီးနှင့် ခင်လတ်တို့မှာ လောက်လောက်လားလား အပျိုကြီးများဖြစ်နေကြပေပြီ။ သို့သော် ကာလသားများ မချဉ်းကပ်နိုင်ကြပါ။ မိသားဖသားပီပီ တောင်းရမ်းကြမည်ဆိုလည်း အနည်းဆုံး လယ်ဧကအစိတ်တော့ လက်ဖွဲ့နိုင်မှဖြစ်ရကား ထိုအချိန်မှာ ကျေးရွာတွေ ချစ်တီးအင်္ဂါရံဖြစ်၍ ဆယ်ဧကထွက်နိုင်သော သတို့သားက လူစွမ်းကောင်းဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ခင်ကြီးနှင့် ခင်လတ်တို့မှာ ပြိုင်ဘက်မရှိ။ ခေါက်ထားခဲ့ကြရရာ အပျိုကြီး... အပျိုကြီး... အပျိုကြီးများဘဝနှင့်ပင် နောက်ဆုံး၌ သေသွားကြရသည်ဟု ကြားသိရပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ၁၉၃၈ ခုနှစ်က ရွာမှထွက်ခဲ့၍ နောက်တွင် ရွာကို ရောက်တယ်ဆိုရုံလောက် ဆွေမျှလောက်သာ ပြန်ရောက်တတ်ပြီး အနှစ် ၃၀ ကျော်ကာမှ စောစောက ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ညီမ၏ကုန်စုံဆိုင်မှာ ခင်လေး၏အဖြစ်ဆိုးကိုတွေ့ရ၍ သူတို့အကြောင်းမေးကြည့်တော့ ရှေးယခင်အိမ်ကြီး၌ ဟိတ်ဟန်ကြီးခဲ့သော ထိုအိမ်သားများအနက် ခင်လေးနှင့် ကိုကြီးနှစ်ယောက်သာ ကျန်တော့သည်။ ဤနှစ်ယောက်တည်းရှိတော့သော မောင်နှမနှစ်ယောက်လည်း မသင့်မြတ်၊ ကိုကြီးက ခင်လေးကို အိမ်ကြီးမှနှင်ထုတ်ထားသည်။ ဘာကြောင့်တုန်း ခင်လေးမှာ အပြစ်ရှိလို့တဲ့။

“ကျွန်မ မှတ်မိသလောက်ဆိုရင်တော့”

ကျွန်တော့်ညီမ ချိုချိုက ပြောပြပါသည်။ “သူတို့အဘိုး ဦးဖော့က အင်္ဂလိပ်ခေတ်မှာပဲ သေတယ်။ ဦးပေါအိုင်တို့ လင်မယားကတော့ ဂျပန်ခေတ်မှာ ဆုံးကြတယ်။ မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် အဲသည်အိမ်ကြီးမှာ အပျိုကြီး ခင်ကြီးနဲ့ ခင်လတ်တို့က ဦးစီးပြီး ကိုကြီးက လယ်ခင်းဆောင်လုပ်တယ်။ အဲသည်တုန်းမှာ ခင်လေးက သူတို့အိမ်က သူရင်းငှား ပေးရေးဆိုတဲ့ကောင်လေးနဲ့ ခိုးရာလိုက်ပြေးတယ်။ ပေးရေးက အသက် ၂၀ လောက်၊ ခင်လေးက ၃၀ လောက်ရှိနေပြီ။ အဲဒီအခါမှာ ခင်ကြီးနဲ့ခင်လတ် အပျိုကြီးများ ဒေါပွလိုက်တဲ့ဖြစ်ခြင်း မပြောနဲ့တော့၊ တစ်သက်အပြတ်ပဲပေါ့။ ဒါနဲ့ ရပ်ရွာကလူကြီးက “မိန်းကလေး ဆင်းရဲပျံ့မယ်” ဆိုပြီး ပြန်ခေါ်စေချင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ မိဘမျိုးရိုးကို အိုးမည်းသုတ်တယ်ဆိုပြီး အိမ်ပေါ်တော့ ပြန်လက်မခံဘူး။ တစ်သက်အပြီး အမွေပြတ်ပဲဆိုပြီး လယ်ဧကနှစ်ဆယ်လောက် ပေးလိုက်တယ်”

ကျွန်တော်က “ဟာ... ဒါဖြင့် ဘယ်ဆိုးလို့တုံး...”

“ဒါပေမဲ့ ခင်လေးယောက်ျား ပေးရေးဟာ နည်းနည်းမှ မကောင်းဘူး၊ အရက်သောက်တယ်၊ ဘိန်းစားတယ်၊ ဖဲရိုက်တယ်၊ တတိတတိနဲ့ ရှိတဲ့လယ်လေးတွေ ရောင်းပစ်လိုက်တာ နောက်ဆုံးတော့ ကုန်ပါရောလား၊ အဲသည်တော့ လင်မယားကွဲရော၊ ခင်လေးမှာ ကလေး ၃ ယောက်ကျန်ခဲ့တယ်”

“ဟင်... ဒါဖြင့် ခင်လေး၊ ခု ဘယ်မှာနေလဲ၊ ဘာလုပ်စားလဲ”

“လုပ်စားရတာကတော့ ချည်ဟပ်၊ ချည်ချ၊ ရက်ဖောက်ယောက်ပေါ့။ နေရတာတော့ ဟိုတုန်းက သူတို့အိမ်က သူရင်းငှား ကိုဖိုးထိုက်ကြီး၊ အစ်ကိုကြီး သိလား”

“သိတာပေါ့၊ ဟိုတုန်းက ဝါရိုက်မယ်လုပ်တဲ့လူ”ဟု ကျွန်တော့်နှုတ်မှ ရုတ်တရက် ထွက်မိရာ ညီမက ဘာကြောင့်လဲမေးသဖြင့် ၁၅ နှစ်အရွယ်ကအဖြစ်ကို ရှင်းပြလိုက်ရသေးသည်။ ချိုချိုက ရယ်နေပါသည်။

“အေး... ရယ်စရာပေါ့ဟယ်၊ ခု ခင်လေးက ကိုဖိုးထိုက်အိမ်မှာနေရသလား”

“ဘယ်... အိမ်ပေါ်မှာ ဟုတ်မလဲ၊ အိမ်ခြေရင်းဘက်မှာ အဖီလေးချနေရတယ်”

“ဟင်... အဲဒါ သူ့မောင် ကိုကြီးက ပြန်မခေါ်ဘူးလား”

“မခေါ်ဘူးလေ၊ ခင်ကြီးနဲ့ခင်လတ်တို့ ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့်ဆိုသလို သေကုန်ကြတော့ မောင်နှမလေး နှစ်ယောက်တည်းကျန်တော့တာ၊ အတူတကွ ပြန်နေကြဖို့ အရပ်လူကြီးတွေက ပြောကြပေမဲ့ မရဘူး၊ သူ့လယ်တွေ နောက်ထပ် ခွဲပေးရမှာစိုးလို့”

“နို့ ခင်ကြီးနဲ့ခင်လေးတို့ သေကြတော့ လယ်တွေအားလုံး ကိုကြီးက ရသလား”

“ရတာပေါ့၊ ဒါပေမဲ့ သိပ်မကြာလိုက်ပါဘူး၊ လယ်မြေဝေခြမ်းရေးနဲ့တွေ့သွားတော့ ခု သူတစ်ယောက်လုပ်စာ တစ်ရှင်းလုပ်ပဲရှိတော့တယ်”

“အေး... ကောင်းကွာ၊ နို့ ဒီကောင်လေးက ခုလယ်လုပ်တတ်လား”

“မလုပ်တတ် ငတ်သေသွားမှာပေါ့၊ သူ ဘာပညာမှ မတတ်တာပဲ”

“သူကော မိန်းမ မယူဘူးလား”

“ယူတာပေါ့၊ ယူတာမှ ကိုအုန်းရွှေ မိန်းမ... ကလေး ၃ ယောက်နဲ့ မဆိုးမလေး”

“အလဲ့... ဒါတော့ ဘယ်သူက ပေးစားလို့လဲ”

“ဘယ်သူကမှ ပေးစားလို့မဟုတ်ဘူး၊ သူ့အစ်မ ခင်ကြီးနဲ့ခင်လတ်တို့ မမာကြတော့ မဆိုးမလေးက အိမ်နီးပါးနားဖြစ်တော့ လာရောက်ပြုစုတယ်။ အဲဒီထဲမှာ နီးစပ်သွားကြပြီးတော့ အပျိုကြီးများသေသွားပြီး မကြာခင်ဘဲ သူတို့ညားကြတာပေါ့”

“သူတို့ကတော့ အခု အဲဒီအိမ်ကြီးမှာပေါ့နော်...၊ ဒီလောက်အိမ်ကြီးကျယ်နေတာ ခင်လေးကို ပြန်ခေါ်ဖို့တော့ ကောင်းတယ်”

“ဒါဖြင့် အစ်ကိုကြီးပဲသွားပြီး စေ့စပ်ပေးပေတော့၊ ခင်လေးဟာ အားကြီးသနားစရာကောင်းတယ်၊ သူ့သမီးအကြီးဆုံးလေးဟာ ဘယ်တော့မှ မမာဘူး၊ ကျောကုန်းမှာ ဝမ်းတွင်းပါအနုပဆုပ်ကြီးနဲ့ အစ်ကိုကြီး သွားကြည့်ပါလား။ သူတို့သားအမိတွေနေရတာ သိပ်သနားစရာကောင်းတာပဲ”

ကျွန်တော်လည်း ခပ်ပျင်းပျင်းရှိသည်နှင့် “အေးဟယ်... ငါ သွားကြည့်ဦးမယ်၊ ဒီအချိန် သူ့အိမ် ကိုဖိုးထိုက်များ ရှိမလားမသိဘူး”

ကျွန်တော့်ညီမက ရယ်မောရင်း “အခုတော့ အစ်ကိုကြီးကို ရိုက်လွှတ်မယ် မဟုတ်တော့ပါဘူး၊ သွားသာသွားပါ”

“ဟယ်... နင်ကလည်း ငါ သူ့အိမ်သွားတော့ သူများ တွေမလား မေးတာပါ”

“တွေ့စရာမလိုပါဘူး၊ ခင်လေးနေတာက သူတို့အိမ်ခြေရင်းဘက်က အဖီပဲ၊ မအေးကြည် အိမ်ဘက်ကနေပြီး ဝင်ရတယ်”

ဟုတ်ပါ၏။ အဖီဆိုသည်မှာ အိမ်တစ်ခု၏ နံရံအပြင်ဘက်က တစ်ဖက်ရပ် အမိုးကလေးချကာ အဆင့်လေး ထိုးနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကိုဖိုးထိုက် အိမ်ခြေရင်းဘက် မအေးကြည် အိမ်ခေါင်းရင်းဘက် ခြံစောင့်ရင်းပေါက်မှ ချောင်းတစ်ချက်ဟန်၍ ခင်လေး၏ အဖီပေါက်ကို ခေါင်းဝင်ကြည့်လိုက်သောအခါ ရက်ဖောက်ယောက်နေသော ခင်လေးသည် ရုတ်တရက် လန့်သွားကာ ကျွန်တော်မှန်း သိသွားသည်၌ ပြုံးပြုံးပျာပျာ ထိုင်ရာမှထလျက် တစ်ခုတည်းသော တစ်ယောက်ထိုင် သင်ဖြူးစုတ်ကလေးကို ဆွဲခင်းနေသဖြင့် ကျွန်တော့်မှာ လာမိတာမှားလေပြီဟု အားနာစွာနှင့်...

“နေပါစေ... ခင်လေး နေပါစေ၊ ကျွန်တော် မထိုင်ပါဘူး၊ မခင်လေး ကလေးမမာဘူးဆိုလို့ လာကြည့်တာပါ”

ခင်လေးသည် ကျွန်တော့်အား ဘာပြန်ပြောရမှန်း မသိရှာချေ။ သူကလေးကား အသက် ဆယ်နှစ်ကျော်နေပြီဖြစ်သော်လည်း ဟိုဟိုဒီဒီမလျှောက်နိုင်ဘဲ တညင်းလုံးပေါ် ခေါင်းအုံးတင်၍ ရင်ဘတ်အောက်ခုကာ လေးဘက်ထောက်နေရရှာသည်။ ကျောမှ အနာကြီးက ပက်ပြီနှင့်။

သူ့အဖီမှာ မီးဖိုနှင့် အိုးခွက် အိပ်ရာတို့သည် ညစ်ပေပွယောင်းကာ တစ်ဆက်တည်း ပြန်ကြီ။ အို... လောက၌ ဒီလောက်သနားစရာကောင်းသော ကလေးနှင့် ဒီလောက်ဆင်းရဲသော မိန်းမ။

ကျွန်တော် ခင်လေးအား ဘာစကားတစ်ခွန်းမျှ ပြောရမှန်းမသိတော့ဘဲ သူ့အဖီအခန်းပေါက်မှ ခေါင်းရပ်ကာ ထွက်ခဲ့တော့သည်။ နှုတ်မှလည်း မဆက်ခဲ့မိ။ အပြင်ရောက်တော့မှ သက်ပြင်းကြီးကို ရှူလိုက်ပြီး ကျွန်တော့်စိတ်ထဲဝယ် “ဪ... ခင်လေးရယ်” ဟူ၍သာ။ ။

(၁၉၇၀ ခု၊ ဇန်နဝါရီ ၂၀)

□

လူဝင်စား

လူဝင်စားဆိုတာကို ခင်ဗျားယုံသလား၊ မယုံသလားတော့ ကျုပ်မသိဘူး။ ကျုပ်တို့ရွာက ဒေါ်ကြာညိုတို့ လူသိုက်ကဖြင့် အထူးပဲယုံကြည်ကြသမျှ။ ဒီလိုယုံကြည်တဲ့ အကျိုးကျေးဇူးပဲ ဆိုရမယ်ပေါ့။ သူတို့လူသိုက်ထဲက လူကြီးကြီးမားမား ထင်ထင်ရှားရှားလူများ သေသွားပြီဆိုရင် ဒီဘဝဒီမျှနဲ့ပဲ ကိစ္စပြတ်သွားပြီ မထင်လေနဲ့ သေပြီး တယ်မကြာလှဘူး၊ သူတို့သားချင်းထဲမှာပဲ လူပြန် ပြန်ဖြစ်လာကြသမျှ။

သူတို့ဟာ ကျုပ်ကြားဖူးတဲ့ “လူသေလူဖြစ်” ဆိုတဲ့စာအုပ်ကို မဖတ်ဖူးဘူးဆိုတာတော့ ကျုပ်က ကြားနေပြီး ကျိန်တွယ်တောင် ပြောရဲပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် သူတို့လူသိုက်ဟာ အများအားဖြင့် ဘုတ်အုပ်ကိုင် စာဖတ်နိုင်လောက်အောင် စာမတတ်ကြဘူး။ အကြောင်းသင့်လို့ ပြောရဦးမယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ သင်္ကြန်တွင်းတုန်းကပဲ သူတို့ဆွေမျိုးသိုက်ရဲ့ ဧည့်ခံမဏ္ဍပ်မှာ သူတို့အထဲက တော်တော်လေးစွာတဲ့ မလှချုံက ပြောနေသမျှ။ အ သုံးလုံးတဲ့အေး။ အသက်ကြီးလည်း စာသင်ရမယ်၊ သင်ရင်တတ်တာပဲ။ လူကြီးတွေ အားတဲ့အချိန်မှာ လာသင်ကြပါလို့ အတင်းတရားဟောခံရတာနဲ့ ငါသွားသင်ရတယ်အေး။ ကကြီး ကခွေးတော့ ငါ ကြားဖူးနားဝနဲ့ နှုတ်ကရနေတာပဲ။ အဲ... ရေးတာကျတော့ မလွယ်ဘူးဟေ့။ ၉-သလင်းချိတ်၊ ၄-ဝမ်းဘဲ၊ ၃-ရင်ကောက်လည်း ရောက်ကရော ဟိုဟာ ဒီဘက်လှည့်၊ ဒီဟာ ဟိုဘက်လှည့်နဲ့ ရှုပ်ကရော... ခက်တယ်ဟယ်...။ ငါ မသင်ချင်တော့ဘူး၊ တော်ပြီဆိုပြီး ငါ နောက်ထပ်မသွားတော့ဘူး၊ သူ့စာသင်လို့ ငါ ရေးတတ် ဖတ်တတ်ကော ဘာလုပ်ဦးမှာလဲ။ ကိုယ်အလုပ်လုပ်နိုင်မှ ထမင်းစားဖို့ရတာ မဟုတ်လား။ အလကားပါအေ... ဒီသေခါနီး မျက်မွဲကြီးတွေ လိုက်ပြီး စာသင်ခိုင်းနေတာ သက်သက် မရောင်ရာဆီလူးတာပါ။

ဒီ မလှချုံရဲ့အသက်ဟာ ၅၀ လောက် ရှိရောမယ်ပေါ့။ သည်လိုပဲ သူတို့လူသိုက်ထဲမှာ ခုအချိန် အသက် ၄-၅၀ တွေဆိုရင် စာမသင်ခဲ့ရတဲ့ လူတွေက များပါတယ်။ နည်းနည်းပါးပါးတတ်လည်း စာဖတ်လေ့ဖတ်ထ မရှိကြဘူး။ ဖတ်ဖို့အချိန်ကလည်း မရရှာကြဘူးလေ။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ကို ပေါ့ပေါ့ဆဆတော့ မထင်လေနဲ့ခင်ဗျ။ သူတို့ မိရိုးဖလာ အယူအဆတွေ ခိုင်မြဲတယ်။ ကြားဖူးနားဝ တရားမွေ့နဲ့ ဇာတ်သဘင်လာ ဗဟုသုတတွေကလည်းရှိကြတော့ သူတို့ယုံကြည်မှုနဲ့ သူတို့ဖူးလိုပြီးသား။ အခု ကျုပ်ပြောပြမယ့် လူဝင်စားကိစ္စကတော့ သူတို့လူသိုက်ထဲမှာ အထူးစပယ်ရှယ်ပါပဲ။ သူတို့သားချင်းထဲမှာ လူဝင်စားတွေ မကြာခဏ ပေါ်ပေါက်လာတတ်တဲ့အနက်က အခုနောက်ဆုံးပေါ်ကလေး ပြောရရင်ဖြင့် အခုနပြောခဲ့တဲ့ မလှချုံရဲ့မြေးပေါ့ခင်ဗျ။ ဝင်စားတဲ့ လူကတော့ဆိုရင် ဒီကလေးရဲ့အဘိုး ဖြစ်မယ်ပေါ့။

အဲ... နေဦး၊ သူတို့ဆွေမျိုးစာရင်းဇယား ချပြရဦးမယ်။ မလှချုံရဲ့ ယောက်ျားနာမည်က ကိုထွန်းကြည်၊ မလှချုံတို့ရဲ့သမီးအကြီးဆုံးက မြချစ်ကလေး။ ဒီမြချစ်ကလေးပဲပေါ့။ လူဝင်စားမွေးတာ၊ သူ လူဝင်စားမွေးတာဟာဖြင့် အကြီးဆုံးကလေးနဲ့ အခု တတိယကလေး၊ ပေါင်း နှစ်မိရာပြီပေါ့။ အကြီးတုန်းကဆိုရင် သူ့ဘကြီး ပြန်ဝင်စားတာပေါ့။

အဲ.. စာရင်းထပ်ခဲ့ပြီဦးမှ။ ဒီလိုလေ မလှချုံရဲ့အမေနာမည်က ဒေါ်ကြာညို။ ဒေါ်ကြာညိုယောက်ျားက ဦးမြ။ အဲ ဦးမြသေတဲ့အခါမှာ မြချစ်ကလေးဝမ်းထဲကို သားဦးအဖြစ်နဲ့ ဝင်စားတာခင်ဗျ။ ဒါကြောင့် ဒီကလေးကို ‘မောင်မြလေး’လို့ နာမည်ပေးတယ်ခင်ဗျ။ အခု

တတိယမြောက်သား လူဝင်စားကျတော့ရင် 'စိန်လေး'တဲ့ ခင်ဗျ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် အဲဒါက မလှချုံ့ယောက်ျား ကိုထွန်းကြည်ရဲ့အဖေ ဦးဘစိန်သေပြီး ခမည်းခမက်ဟာ ဒီဘဝမှာ မြေးဖြစ်သူ မြချစ်ကလေးဝမ်းထဲဝင်ပြီး ညီအစ်ကိုအရင်း ဖြစ်ရတယ်ပေါ့။

မနိပ်လားကွယ်ရဲ့။ အဲသည်တော့ ဒေါ်ကြာညိုကလည်း သူ့ယောက်ျားသေပြီး ဝင်စားတဲ့ သူ့မြေးကလေး မောင်မြကလေးကို ချစ်လိုက်တာ အမော။ အဲ... ဦးဘစိန်နီး မပုတို့ကလည်း သူ့ကြင်ယာဟောင်း မြေးကလေး မောင်စိန်လေးကို ထိုနည်းလည်းကောင်းပေါ့ခင်ဗျ။ ဒီကလေးတွေဟာ များသောအားဖြင့် အဘွားတွေရဲ့ ခါးတစ်ခွင်ပေါ်မှာ ကြီးကြပြီး နို့ဖြတ်တဲ့အခါဆိုရင် သူတို့အဘွားတွေနဲ့ပဲ အိပ်ကြတော့တယ်ခင်ဗျ။ ဒီနေရာမှာ ခင်ဗျားတို့က ဒီကလေးတွေဟာ ဘာကြောင့် လူဝင်စားများ ဖြစ်ကြတယ်ဆိုတာ သိရသလဲလို့ စောကြောချင်ကြပေလိမ့်မယ်။ ကျုပ် ပြောပါမယ်။

ဒေါ်ကြာညိုယောက်ျား ဦးမြသေတဲ့အခါမှာ မလှချုံ့ရဲ့သမီး မြချစ်ကလေးက အိမ်ထောင်ကျစခင်ဗျ။ အဲ... သားဦးကလေးမွေးတော့ရင် ကလေးဟာ တော်တော်ချုံ့ချာသဗျ။ ညည ထထဝိုတယ်။ ဒါနဲ့ ကျုပ်တို့ တောရွာလေ့အတိုင်း နတ်ဝင်သည်ဆီမှာ ဆန်ခွက်သွားကြည့်တော့ရင် "ဒါဟာ လူဝင်စားပဲ ဦးမြဝင်စားတာပဲ၊ ဦးမြဝင်စားတာ၊ ခမည်းလိုလို့ ငိုတာ၊ ဘွားအေကြီးက မြေးကို ခမည်းပေးလိုက်"လို့ အတပ်ဟောလိုက်ဆိုသလိုဗျ။

ဒီတော့မှ ဒေါ်ကြာညိုက ဦးမြရဲ့ ကျန်ခဲ့တဲ့လက်စွပ်ကို ဒီမြေးကလေး လည်ပင်းဆွဲပေးလိုက်သဗျ။

ဒါနဲ့ ဒီကလေး ညည အငိုရပ်သွားရောလားလို့ ခင်ဗျားက စောကြောချင်သေးတယ်မဟုတ်လား။ မှန်တယ်၊ လက်စွပ် လည်ပင်းဆွဲပေးပြီး ၄-၅ ရက်လောက်ပဲ ငိုတော့တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ဒီနတ်ဝင်သည်ကပဲ ဒီကလေးအတွက် ဘယ်ဘက်အရပ်က ဆရာကို ခေါ်ကုပါလို့ နတ်ကပြောတဲ့အနေနဲ့ တစ်ဆက်တည်း ဟောလိုက်သေးသကဲ့သို့ဗျ။ တကတည်း နတ်ဝင်သည်ဟောတဲ့အရပ်မှာကလည်း သူငယ်နာဆရာ ဦးထိပ်ပိတ်က အသင့်ရှိနေပြီးသား။

ဒီတော့ သူတို့အားလုံးကပဲ ယုံကြည်သွားကြတယ်။ ဦးမြ မသေခင်တုန်းက သူ့မြေးကလေးကို အလွန်ချစ်တာလည်း ပြန်ပြီး စမြို့ပြန်ကြတယ်။ ဒီမြေးမကလေးကို ဦးမြက ချစ်လွန်းလို့ပဲ မြချစ်ကလေးလို့ နာမည်ပေးတာပဲတဲ့။ ကဲ သည်တော့ သူ့မြေးသူချစ်လို့ သူ့မြေးဝမ်းထဲ ဝင်စားတာကို ဘယ်သံသယဖြစ်စရာ လိုတော့မတုံး။

အခု ဦးဘစိန်သေပြီး ဝင်စားတာလည်း ဒီနည်းဒီပုံပါပဲခင်ဗျ။ ဦးဘစိန် မသေခင်တုန်းကလည်း ဒီမြေးမကလေးကို သိပ်ချစ်ခဲ့တာပါပဲ။ ဟော... ဦးဘစိန်သေပြီး တစ်နှစ်လောက်အကြာမှ မြချစ်ကလေးကို ဒီတတိယမြောက်သား စိန်ကလေးကို မွေးတာပဲ။

ကဲ ပြန်ဆန်းစစ်ကြည့်စမ်း၊ မြချစ်ကလေးရဲ့ ပထမဦးဆုံးသားက မအေဘက်က ဘကြီး၊ တတိယသားက ဖအေဘက်က။ ဝင်စားပုံ ဝင်စားနည်းကလည်း မျှမျှတတလည်း ရှိပါပေသဗျ။ သူ့ဒုတိယသမီးကလေးပဲ လူဝင်စားမဟုတ်တာ၊ ဒီကလေးမလေးမွေးတုန်းက သူမမွေးမီ တစ်နှစ်ပတ်လည်လောက်မှာ သူတို့ဆွေမျိုးထဲက ထင်ထင်ရှားရှား သေသွားတဲ့လူကလည်း မရှိဘဲကဲ့သို့ဗျ။ နို့မဟုတ်ရင် ဒီကလေးမလေးလည်း လူဝင်စားပဲ ဖြစ်ရဦးမှာပဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် သူတို့အမျိုးက စပါယ်ရှယ် လူဝင်စားတာတဲ့ဗျ။ မလှချုံ့လည်းပဲ ဒေါ်ကြာညိုရဲ့ညီမ မကြာပိုဟာ အပျိုဘဝနဲ့သေပြီး ဝင်စားတာဆိုသကဲ့သို့။ မလှချုံ့ အပျိုဖြစ်တော့ရင် မကြာပို သေခါနီးတုန်းကနဲ့ တယ်တူသတဲ့ဗျ။ ဒေါ်ကြာညို ပြောပြလေ့ရှိတယ်။ ငါးဟင်းကြိုက်ပုံချင်း ထမီနဲ့နှပ်သုပ်ပုံချင်းတောင် တူသတဲ့ဗျ။ အံ့ရော။

ကဲ... ဒီနေရာမှာ ခင်ဗျားက သူတို့ လူဝင်စားကြတာလည်း သူတို့ဆွေမျိုးထဲကချည်း လှည့်ဝင်နေကြရောလား၊ တခြားကများ ဖောက်မဝင်ကြတော့ဘူးလားလို့ စောကြောချင်စိတ် ပေါ်ကောင်းပေါ်လိမ့်မယ်။ ကျုပ်သိသမျှ ပြောရရင်ဖြင့် နှစ်ဦးဖောက်ဝင်တာကို တွေ့ရတယ်ဗျ။ တစ်ဦးက ဥစ္စာစောင့်ဘဝက လာတာတဲ့ဗျ။ တစ်ဦးကတော့ရင် အံ့ဩစရာကောင်းတယ်။ မလှချုံ့ရဲ့ဦးလေးအရင်းခေါက်ခေါက်ကို သတ်ပစ်လိုက်တဲ့လူက မလှချုံ့ရဲ့ဝမ်းထဲကို ဝင်စားတာ အခုဆိုရင် အဲဒီကလေးဟာ အပျိုတောင်ဖြစ်နေပြီ။

လူသတ်တဲ့ လူဆိုးလူမိုက်ဘဝကနေပြီး တမလွန်မှာ မိန်းကလေးလာဖြစ်တော့ တယ်ပြီး သဘောသကာယလည်း ကောင်းသဗျ။ အလုပ်အကိုင်လည်း အင်မတန်တော်တယ်။ ဣန္ဒြေလည်းရှိ၊ လူကြီးတွေကိုလည်း ကြောက်ရွံ့ရှိသေတတ်သဗျ။ ဘာကြောင့် ဒီလိုဖြစ်လာသလဲဆိုတာ အောင်မယ် သူတို့မှာ ဟိုဘဝ သည်ဘဝ ဆက်ပြီး အကြောင်းအကျိုးတွေ ပြောစရာတွေကလည်း အပြည့်ပဲရှိသဗျ။

ကဲ... သူ့ခဏထားပြီး ဥစ္စာစောင့်မလေး ဝင်စားတဲ့အကြောင်း ပထမ ပြောပါဦးမယ်။ ဒေါ်ကြာညိုအစ်မရဲ့သမီး မလှတုံက မွေးတာခင်ဗျ။ ဒီသူငယ်မကလေးဟာ ခြေလက်အင်္ဂါလည်း မသန်ဘူး။ စကားလည်း မပြောတတ်ဘူး။ အဆွံ့အအ ကလေးပဲ။ ဒါနဲ့ သူတို့မေးနေကျ နတ်ဝင်သည် ဒေါ်ရုပ်ဆိုးက ဟောတယ်။ ဥစ္စာစောင့် ဝင်စားတာတဲ့ခင်ဗျ။ ခြေလက်အင်္ဂါမသန်တာကတော့ လူ့ဘဝမှာပျော်ပြီး အကြာကြီး မနေအောင်တဲ့။ စကားမပြောနိုင်တာကတော့ သူ စောင့်ခဲ့ရတဲ့သိုက်ဟာ ဘယ်မှာရှိတယ်၊ ဘယ်လို ရတနာတွေ ဘယ်လိုထားတယ်၊ ဘာကောင်တွေက စောင့်တယ်ဆိုတာတွေ လျှောက်ပြောမှာစိုးလို့တဲ့ ခင်ဗျ။

"ဒါပေမယ့် ကိုယ့်ရင်သွေး ကိုယ့်သားချင်းအနေနဲ့ လူလာဖြစ်နေတုန်းမှာ ညည်းတို့ကောင်းကောင်း ပြုစုကြပါ။ တစ်နေ့မှာ သူဟာ ခြေလက်အင်္ဂါ သန်စွမ်းမလာဘူး၊ စကားမပြောနိုင်ဘူးလို့ ဘယ်သူမှ အတတ်မဟောနိုင်ပါဘူး။ နို့ပြီး သူတို့လူသိုက် အကြီးအကဲကလည်း သူတို့ထဲက ဥစ္စာစောင့် လူ့ဘဝရောက်လာတုန်း ကောင်းမှုကုသိုလ်ပြုဖို့ ပစ္စည်းဥစ္စာကို တစ်နည်းနည်းနဲ့ ပို့မပေးဘူးရယ်လို့လည်း မပြောနိုင်ဘူး သိရဲ့လား"

အဲဒီလို ဒေါ်ရုပ်ဆိုးက ဟောလိုက်သေးတော့ အောင်မယ် သူတို့ ဆွေမျိုးတစ်သိုက်ဟာ ဒီဒုက္ခိတမကလေးအပေါ်မှာ စိတ်ဝင်စားကြပြီးတော့ ကောင်းကောင်းမွန်မွန်ပဲ ပြုစုကျွေးမွေးကြတယ်။ ချစ်ချစ်ခင်ခင် ကြင်ကြင်နာနာလည်း ရှိကြတယ်။ ဒုက္ခိတမကလေးရယ်လို့ပဲ ကလေးချင်းကတောင် နှိပ်နှင်းခြင်း၊ နှိပ်စက်ခြင်း မပြုကြဘူးခင်ဗျာ။

ဒါပေမဲ့ ဒီသူငယ်မလေးဟာ တယ်ပြီး သက်ဆိုးမရှည်ရှာဘူး၊ ၈ နှစ် ၉ နှစ်သမီး အရွယ်လောက်မှာပဲ အနိစ္စရောက်ရှာတယ်။

ဒေါ်ရုပ်ဆိုး ဟောတဲ့အတိုင်းပဲ ဥစ္စာစောင့်က ခေတ္တလူလာဖြစ်သွားတယ်ဆိုတော့ ဒီကလေးမလေး သေဆုံးပြီးတဲ့နောက်မှာ ဘယ်လိုများ အိပ်မက်ပေးဦးမလဲလို့ သူတို့ဆွေမျိုးတစ်သိုက်က မျှော်လင့်ကြသေးသဗျ။ အဲဒါ နှစ်ကလည်း ကြာပြီမို့ ကျုပ်လည်း ကောင်းကောင်း မမှတ်မိတော့ဘူး။ သူ့အမေ မလှဘုံမှာ ဘယ်လိုအိပ်မက်ပေးသလိုလို ရွာအနောက်ဘက်က တောတန်းထဲ ဟင်းရွက်သွားရှာရင်း လက်ကောက်တစ်ကွင်းပဲ ကောက်ရသလိုလို ခင်ဗျာ၊ ပြောသံကြားခဲ့ရသေးတယ်။

ကျုပ်တို့ တောရွာလေမှာ နတ်တို့ နတ်ဝင်သည်တို့ကို ယုံကြည်သကိုးခင်ဗျာ။ ဝါဝင်ဝါထွက်မှာ အိမ်တွင်းအိမ်ပြင် ကန်တော့ဖို့၊ အရေးတစ်စုံတစ်ခုရှိရင် ဆန်ခွက်ကြည့်ဖို့၊ အကြောင်းထူးရင် ဆိုင်းနဲ့ပုံနဲ့ ပွဲကြီးလမ်းကြီးပေးဖို့၊ နတ်ကတော် နတ်ဝင်သည်ဆိုတာကတော့ ရွာတိုင်းလိုလိုမှာပဲ ရွာအကြီးနဲ့ အငယ်လိုက်ပြီး အနည်းနဲ့အများတော့ ရှိကြတာပဲ။ ရွာကြီးတယ်ဆိုရင် သူ့အပိုင်းနဲ့သူ၊ ကိုယ့်ရပ်ကွက်နဲ့ကိုယ်၊ ကဲ ကျုပ်တို့ရွာမှာဆိုရင် ကျုပ်တို့တောင်ပိုင်းက ဒေါ်ရုပ်ဆိုး၊ အဲ... ဟိုမြောက်ပိုင်းကတော့ ဒေါ်အိမ်မင်း။

သည်နတ်ကတော်တွေဟာ သူရပ်ကွက်နဲ့သူ ဟောရရင် ဆွေရေးမျိုးရေး၊ အိမ်တွင်းရေး ကိစ္စတွေမှာတောင် မှန်တတ်ကြသဗျ။ သူတို့နတ်ဝင်သည်အချင်းချင်းကလည်း သစ္စာစောင့်သိကြတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုရင် ဥပမာ ကျုပ်တို့ရွာတောင်ပိုင်းက မမယ်ခက ကိုယ့်ရပ်ကွက်က ဒေါ်ရုပ်ဆိုးကျော်ပြီး မြောက်ပိုင်းက ဒေါ်အိမ်မင်းဆီသွားပြီး နတ်မေးမယ်ဆိုရင် မဟောဘူး ခင်ဗျာ။ ဒေါ်ရုပ်ဆိုးဆီ မေးပါလို့ ပြန်လွှတ်တယ်။

တကယ်လို့ မမယ်ခက “ဟာ... ကျုပ်နဲ့ ဒေါ်ရုပ်ဆိုးနဲ့ ရန်ဖြစ်ထားလို့ပါ။ သူ့ဆီတော့ မဖြစ်ပါဘူး။ ကလေး ညည ထင်နေတာလည်း ၄-၅ ရက်တောင် ရှိနေပြီ ဒုက္ခပါပဲ” ညည်းညူရင်ဖြင့် ဒေါ်အိမ်မင်းက “ကဲ ဒါဖြင့်လေ ငါ မရုပ်ဆိုးဆီ ခွင့်ပန်ဦးမယ်” ပြောပြီး သူတို့ချင်း တွေ့ဆုံနီးနှောပြီးတော့မှ မမယ်ခ ကလေးအတွက် ဆန်ခွက်ကြည့်ပေးတတ်သဗျ။ သည်တော့လည်း ဒေါ်ရုပ်ဆိုးဟောသလိုပဲ မှန်တာပဲခင်ဗျာ။

အဲသည်လို မှန်ကြလို့ပဲ သူတို့ဟောလိုက်ရင်ဖြင့် နတ်ကိုယုံသူမှန်သမျှ လွယ်လွယ်ကူကူပဲ သူတို့အဟောကို ယုံကြသဗျ။

အဲ... မလှချုံရဲ့ဦးလေးအရင်းခေါက်ခေါက် ကိုကြာရွက်ကိုသတ်တဲ့ လူမိုက်ဖိုးဆော့ဟာ ကိုကြာရွက်သတ်ပြီး တစ်နှစ်လောက်အကြာမှာ သူလိုပဲ လူမိုက်အချင်းချင်းက ပြန်သတ်လို့ သေခြင်းဆိုးနဲ့သေပြီးမှ မလှချုံရဲ့ဝမ်းထဲ သမီးကလေးအဖြစ်နဲ့ ဝင်စားတယ်လို့ ဒေါ်ရုပ်ဆိုးက ဟောလိုက်တာကိုဖြင့် တော်တော်ပဲ မယုံကြည်စရာ ဖြစ်ကုန်ကြသဗျ။

အဲသည် ကလေးမလေးဟာဆိုရင် မွေးလာကတည်းက ခြေလက်အင်္ဂါမကောင်းရှာဘူး။ ခြေကျင်းဝတ်၊ လက်ကောက်ဝတ်တွေမှာ ကြိုးနဲ့ရစ်ထားသလို ကျင်ပြီးနေတယ်။ တချို့ ခြေချောင်းလက်ချောင်း အဖျားဆစ်ကလေးတွေမှာ ရစ်ပြီး ပြတ်လုတည်းကာတွေလည်း ဖြစ်နေသဗျ။

အဲသဟာကြောင့်ပဲ ဒါကြောင့် ဖိုးဆော့ ဝင်စားတာလို့ဆိုခြင်းဖြစ်သဗျ။ ဘယ်လိုတုန်းဆိုရင်ဖြင့် အင်း... သူတို့ရာဇဝင်နဲ့ ရှင်းမှဗျို့။ တစ်ချိန်က ကျုပ်တို့အရပ်မှာ ရဲဘော်ဖြူအုပ်စိုးစဉ် ဥပဒေမဲ့ မင်းမဲ့ကာလဆိုပါတော့ခင်ဗျာ။

သည်အခါမှာ ဘယ်ရန်ငြိုးရယ်ကြောင့် မသိ၊ ဖိုးဆော့ဟာ ကိုကြာရွက်ကို သတ်ပစ်လိုက်သဗျ။ အဲသည်က တစ်နှစ်လောက်ကြာတော့ အခြားလူမိုက်တစ်အုပ်က ဖိုးဆော့ကို သတ်ပစ်ပြန်ရောခင်ဗျာ။ ဖိုးဆော့ဟာ ကိုကြာရွက်ကို သတ်စဉ်က တစ်ယောက်ချင်းပဲ လက်ဦးအောင် ရင်အုံကို ဓားမြှောင်နဲ့ ထိုးသတ်လိုက်သဗျ။

အဲ... ဖိုးဆော့ကို သတ်တော့ရင် ဟိုက လူများတယ်၊ တိရစ္ဆာန်လို အတင်းဖမ်းခေါ်သွားပြီး ချက်ချင်း သတ်မပစ်သေးဘဲ ကြိုးနဲ့ချည်၊ ထုတ်မှာ ဇောက်ထိုးဆွဲ ရိုက်နှက်ပြီး သေလုမျောပါးဖြစ်တော့မှ ကြိုးဖြေပေး၊ ထွက်ပြေးခိုင်း၊ အဲသည်တော့မှ နောက်ကနေ သေနတ်နဲ့ ပစ်သတ်လိုက်တယ်။

ဒါကြောင့် ဖိုးဆော့သေလို့ လူဖြစ်တဲ့အခါ အဲသည်ကလေးမကလေးမှာ ခြေဆစ် လက်ဆစ်ကလေးတွေ ကျင်နေတာဟာ ဟိုဘဝက ဖိုးဆော့ကို ကြိုးနဲ့တုပ်ခဲ့တဲ့ ဒဏ်ရာတွေတဲ့ ခင်ဗျာ။

ကဲ... သဟာ ထားဦးတော့။ သူများသတ်ခဲ့တဲ့ ဖိုးဆော့လို လူဆိုးလူမိုက်က လူသတ်ခံရလို့ပဲ ဥပစ္စေဒကံနဲ့ သေခြင်းဆိုးသေပြီး ချက်ချင်းပဲ လူပြန်ဖြစ်ရသလား ဆိုတာကျတော့ လာပြန်သဗျ။ ကျုပ်တို့ ကြားဖူးနားဝရှိတဲ့ တရားတော်မှာက သတ္တဝါတို့ကံကြမ္မာဟာ အလွန်ဆန်းကျယ်တယ်။ အကုသိုလ်ရယ်၊ ကုသိုလ်ရယ် နှစ်ခုရှိတဲ့အနက်က အဲသည်ကာလမှာ တစ်မျိုးစီ ခံစားရတယ်။ အကုသိုလ်ကံ ဖိစီးနေတဲ့အခါမှာ မည်မျှပင် ကောင်းကောင်းမွန်မွန်နေဦးတော့၊ အတိတ်က အကုသိုလ်မကုန်သေးသမျှ သည်ဒဏ်ခံနေရဦးမှာပဲ။ အဲ... ကုသိုလ်ကံ အကျိုးပေးခိုက် ကြုံနေပြန်ရင်လည်း ဘယ်လိုပဲ မကောင်းမှုပြုနေဦးတော့ ကုသိုလ်ကံကြွင်းက တင်းခံနေဦးမှာပဲတဲ့ဗျ။

ဖိုးဆော့ လူပြန်ဖြစ်တာလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲတဲ့။ ကိုကြာရွက်ကိုသတ်တဲ့ အကုသိုလ်ကံမပေါ်သေးဘူး။ သည့်အရင်ကပြုခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်ကံကြွင်းကရှိနေလို့ လူပြန်ဖြစ်လာတာတဲ့ဗျ။

ကဲ ဒါဖြင့်လည်း လူပြန်ဖြစ်ခြင်းဖြစ်ရင် တခြားသူဝမ်းထဲ ဝင်ပါတော့လား။ ဘယ်နှယ် ကိုယ်သတ်ခဲ့တဲ့ ကိုကြာရွက်ရဲ့တူမ မလှချုံရဲ့ဝမ်းထဲမှာ ဝင်ရသလားဆိုတာကျပြန်တော့လည်း၊ အောင်မယ်... သူတို့တီးတိုးပြောကြတာရှိသေးချို့။ ဟဲ... ဟဲ နို့ပြီး ဖိုးဆော့ဟာ ကိုကြာရွက်ကိုသတ်ပြီးမှ သူ့အမှား သူသိပြီး နောင်တရတာလည်းဖြစ်ပြီး ဒီအမျိုးထဲဝင်ပြီး ကျေးဇူးဆပ်ချင်စိတ်ပေါ်တာလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ဆိုကြပြန်သေးချို့။

“ဒါကြောင့် ကြည့်ပါလား”တဲ့။

“ဒီကောင်မလေးဟာ ဘယ်လောက် အလုပ်အကိုင်ကောင်းသလဲ၊ အလုပ်နဲ့ ပြတ်တယ်မရှိဘူး၊ သူတို့အိမ်က ရက်ကန်းခတ်သံဟာ မပြတ်ကြားနေရတာပဲ။ နို့ပြီး ဒီကလေးမလေးဟာ ထွေလီကာလီလည်း မမူဆာတတ်ဘူး၊ အပြင်ထွက်လည်ခြင်း ပြုခြင်းလည်း မရှိဘူး။ ဣန္ဒြေသိက္ခာရှိတယ်ဆိုတာလည်း ဟုတ်ပါတယ်၊ သူ့ခြေဖျား လက်ဖျားကလေးတွေ လူမြင်မှာတောင် စိုးရိမ်ရှာပါတယ်”

“ဪ... ဖိုးဆော့ ဖိုးဆော့၊ မင်း ဟိုဘဝတုန်းက မိုက်မဲရမ်းကားခဲ့သမျှ ဒီဘဝမှာတော့ တယ်ပြီး လိမ္မာလိုက်ပါလားကွယ်လို့” ပြောတဲ့လူတွေကလည်း ရှိသေးသမျှ။

အခု ကျုပ်ပြောတဲ့ လူဝင်စားတွေအကြောင်းကို ခင်ဗျားကတော့ ယုံချင်မှ ယုံမယ်ပေါ့ဗျာ။ ကျုပ်တို့ရွာက ဒေါ်ကြာညိုတို့ လူသိုက်ကတော့ အဟုတ်ပဲ ယုံကြည်ကြသမျှ။ သူတို့ယုံကြည်တဲ့ အကျိုးကျေးဇူးလည်း ခံစားရပါတယ်။ ကြည့်လေ ဒေါ်ကြာညိုရဲ့ယောက်ျား၊ ဦးမြဟုတ်လား။ နို့ပြီး မလှချုံယောက်ျားမ ဦးဘစိန်တို့ဟာ စိန်ကလေး၊ မြကလေးအမည်နဲ့ သူတို့ဆွေမျိုးသိုက်ထဲမှာ လူပြန်ဖြစ်နေကြတော့ သွားလေသူမိဘအတွက် ဘာမျှပူဇော်မလိုတော့ဘူး။ နှစ်လည်သပိတ်တွေတောင် ထပ်ပြီးသွတ်နေစရာမလိုတော့ဘူးပေါ့ခင်ဗျာ။ နို့ပြီး ခင်ဗျားတို့ တချို့မြို့ကြီးသားတွေလိုပဲ ကွယ်လွန်သွားသူကို ဘယ်နှလမြောက်၊ ဘယ်နှနှစ်မြောက် လွမ်းဆွတ်သတိရကြောင်း၊ သက်သက်ပိုက်ဆံကုန်ခံပြီး သတင်းစာတွေထဲ ထည့်နေစရာ မလိုတော့ဘူး။

ကဲ... ဖိုးဆော့သေပြီး မလှချုံဝမ်းထဲ ဝင်စားတဲ့အကြောင်းလည်း ထပ်ပြောရဦးမယ်။ အစဦးဟာဖြင့် ဖိုးဆော့က ဒေါ်ကြာညိုရဲ့မောင်၊ မလှချုံရဲ့ ဦးလေးအရင်းခေါက်ခေါက်ကို သတ်ခဲ့တာဖြစ်လေတော့ ခေတ်ပျက်ထဲမှာ ရုံးတင်လည်း အမှုမလုပ်ရတော့ ဒေါ်ကြာညိုတို့ ဆွေမျိုးတစ်သိုက်နဲ့ ဖိုးဆော့တို့ဆွေမျိုးတစ်သိုက်ဟာ တစ်ဖက်နဲ့တစ်ဖက် ပဋိပက္ခ ဖြစ်နေလိုက်ကြတာ ဒေါ်ကြာညိုတို့အထဲကပဲ ဖိုးဆော့တို့ဘက်ကို ပြန်ပြီး ကလဲ့စားချေဦးတော့မလိုလို၊ ဟိုဘက်ဆွေမျိုးနဲ့ ဒီဘက်ဆွေမျိုးလည်း ခေါ်ခြင်းပြောခြင်း မရှိကြ။

အဲ... ဖိုးဆော့လည်း မလှချုံဝမ်းထဲ ဝင်စားတယ်လည်းဆိုရော ခင်ဗျာ အဲဒီ ပဋိပက္ခမှုဟာ တစ်ခါတည်း ကျေအေးသွားတော့တာပဲ။ ဖိုးဆော့မိန်းမ မယ်ကြိုင်ဟာဆိုရင် ဖိုးဆော့ကျန်ခဲ့တဲ့ ပစ္စည်းကလေးတွေကို လာပြီး ခမည်းပေး ရတာနဲ့ သူ့လင်ဝင်စားကလေး ချောမြူရတာနဲ့ တော်တော်လေး ကြီးတဲ့အခါမှာ သူ့အိမ်ခေါ်သွားပြီး ကျွေးရမွေးရနဲ့ တစ်ခါတည်း ဆွေမျိုးနှစ်ဖက် ရွှေလမ်းငွေလမ်း ပေါက်သွားတာပါပဲ ခင်ဗျာ။

ကဲ မနိပ်ဘူးလားဗျာ၊ သူတို့ယုံကြည်မှုနဲ့ သူတို့။

(၁၉၆၆၊ ဇွန်လ ငွေတာရီ မဂ္ဂဇင်း)

□

လူမနော

၁၉၅၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၀ ခုနှစ်အထိ ကျွန်တော်နေခဲ့သော ရွာကလေးတွင် ဖြစ်ပါသည်။ ဤရွာကလေးသည် ရန်ကုန်မြို့မှ ၇ မိုင်ကွာ ပြည်လမ်းမကြီး၏ အရှေ့ဘက် ချောင်ကျကျ(ယခုခေတ် ‘ပျံကျ’ များနေကြသော ကွက်သစ်မျိုးမဟုတ်) ရှေးခေတ်က ရွာဟောင်းဖြစ်၍ ပကတိတောရွာအတိုင်းပင် တစ်အိမ်နှင့်တစ်အိမ် ရင်းနှီးခင်မင်ကြသည်။ တစ်အိမ်က သတင်းစကားကို တစ်အိမ်က ချက်ချင်းနားပေါက်တတ်သည်။ တစ်ရွာလုံးတွင် အချင်းချင်း ဆွေရိပ်မျိုးရိပ် မကင်းကြသည်က များသည်။

တစ်ရံရောအခါဝယ် နတ်တလင်းမြို့မှ ဧည့်သည်များ ကျွန်တော့်အိမ်ရောက်လာရာ သူတို့ဆီတွင် အလွန်တရာပေါသော ဒန့်သလွန်သီး ၁၀၀ စည်း တစ်စည်းပါလာသည်။ ဤအချိန်ဝယ် နတ်တလင်းမြို့မှာ ဤတစ်ရာစည်းသည် နှစ်ကျပ်မျှဖြစ်သော်လည်း ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ တစ်တောင့် ဆယ်ပြား၊ တစ်မတ် သုံးတောင့်မျှသာ ရသေးသည်။ သို့သော် ဤမျှများပြားသော ဒန့်သလွန်သီးတွေကို ကျွန်တော့်အိမ်တွင် ဘာလုပ်ရပါမည်နည်း။ စိတ်ကူးရသည်နှင့် တစ်ခါ နှစ်ခါချက်မျှ ၁၅ တောင့်သာဖယ်ထားပြီး ကျန် ၈၅ တောင့်ကို လက်ဆွဲခြင်းထဲထည့်ကာ ဈေးသို့သွားရန် ရွာရိုးသို့ထွက်ခဲ့သည်။

ပထမဆုံး အိမ်ရှေ့မျက်စောင်းထိုးအိမ်မှ သန်းသန်းက “ကိုဆွေ... လက်ဆွဲခြင်းထဲက ဘာတွေလဲ၊ ဘယ်သွားမလို့လဲ”

“ဒန့်သလွန်သီးတွေဗျာ... ဧည့်သည်တွေယူလာတာ အိမ်မှာများနေတာနဲ့ ဈေးသွားရောင်းမလို့”

“ဒါဖြင့် လာစမ်းပါဦး”

သူ့အိမ်ရှေ့ ကပြင်ပေါ် လက်ဆွဲခြင်းချလိုက်တော့ သူက...

“ဘယ်လို ရောင်းသလဲ”

“ဈေးမှာ ပေါက်ဈေးပေါ့ဗျာ၊ တစ်တောင့် ၁၀ ပြား၊ တစ်မတ် သုံးတောင့်ယူပေါ့”

“လေးတောင့် ထားပါလားရှင့်၊ ကိုယ့်ရွာသားချင်းပဲ”

“ယူဗျာ”

သူ့အိမ်မှာထွက်ခဲ့ရာ ကျွန်တော်တို့ကို လှမ်းကြည့်နေသော နောက်တစ်အိမ်မှာ ဒေါ်ကြည်စုက..

“စာရေးဆရာကြီး လက်ဆွဲခြင်းထဲက ဘာတွေလဲဗျ၊ လာစမ်းပါဦး...”

“ဧည့်သည်တွေယူလာတဲ့ ဒန့်သလွန်သီးတွေဗျာ... ဈေးသွားရောင်းမလို့”

သူ့အိမ်ရှေ့ရောက်တော့...

“ဘယ်လိုရောင်းသလဲဗျ”

“တစ်မတ် သုံးတောင့်ဆိုတော့ ဟော့ဟို... သန်းသန်းက လေးတောင့်ဆစ်တာနဲ့ လေးတောင့်ပဲ ပေးခဲ့တယ်”

“ဟာ.... ကျွန်တော်တော့ ငါးတောင့်ပေးဗျာ”

“ယူဗျာ”

သူ့အိမ်မှ ပြန်ထွက်ခဲ့၏။ နောက်တစ်အိမ်က လှမ်းခေါ်ပြန်၏။

“ဘာတွေတုန်း ဦးသော်တာရေ့”

“ဒန့်သလွန်သီးတွေဗျ၊ မအေးသာရဲ့”

“ရောင်းဖို့လား”

“အစစ်ပေါ့ဗျာ”

“လာစမ်းပါဦး၊ ဘယ်လိုရောင်းသလဲ”

“ဟော့ဟို... ဒေါ်ကြည်စုက ငါးတောင့်ဆစ်လို့ ငါးတောင့်ပဲ ပေးခဲ့တယ်ဗျ”

“ဟာ... ကျုပ်တော့ ခြောက်တောင့်ပေးတော်”

“ယူဗျာ”

တစ်အိမ်နှင့်တစ်အိမ် လှမ်းမြင်နေရသည်ဖြစ်၍ နောက်တစ်အိမ် ဒေါ်စိန်ဥက လှမ်းခေါ်ပြန်၏။

“ဆရာကြီး ဘယ်ကများ ဒန့်သလွန်သီးတွေ ရခဲ့တုံး”

“နတ်တလင်းက ဧည့်သည်တွေ ယူလာတာဗျ”

“ဒါနဲ့များ လျှောက်ရောင်းနေရသေးလား၊ အလကားပေးရောပေါ့ ဟဲ့... ဟဲ့...”

“ယူလေဗျာ... ဘယ်နှတောင့် ယူမတုံး”

“အလကား ပြောတာပါရှင်၊ သူများလိုပဲ ဝယ်ရမပေါ့၊ ဘယ်လိုရောင်းတုံး”

“မအေးသာက တစ်မတ် ခြောက်တောင့်ဆစ်လို့ ခြောက်တောင့်ပဲ ပေးခဲ့တယ်”

“ကျုပ်တော့ ခုနှစ်တောင့် ပေးတော်...”

“ယူဗျာ”

ဒေါ်စိန်ဥအိမ်မှအထွက် နောက်တစ်အိမ် မလေးနွယ်က ခေါ်၍...

“အောင်မယ်လေး စာရေးဆရာကြီးက ဒန့်သလွန်သီးတွေ လျှောက်ရောင်းနေတယ်၊ ခေါင်းပုံဖြတ် အမြတ်ကြီးစား ဖြစ်နေရောပေါ့”

“ရောင်းသူနဲ့ဝယ်သူနှစ်ဦး သဘောတူရောင်းကြ ဝယ်ကြတာပဲဗျာ၊ ခေါင်းပုံဖြတ်တယ် အမြတ်ကြီးစားတယ်ထင်ရင် မဝယ်ချင်နေပေါ့”

“အောင်မယ်လေး... ဝယ်ပျံ့မယ်ရှင်၊ ဘယ်လိုရောင်းလဲ”

“တစ်မတ် ခြောက်တောင့်ဆိုတာကို ဟော့ဟို လောဘကြီးတဲ့ ဒေါ်စိန်ဥကြီးက ခုနှစ်တောင့်ဆစ်လို့ ခုနှစ်တောင့် ပေးခဲ့တယ်ဗျ”

“ဟီး... ဟီး... ကျွန်မတော့ ရှစ်တောင့်ပေးတော်”

“ယူဗျာ”

ယင်းသို့လျှင် ကျွန်တော်သည် တစ်အိမ် တစ်တောင့်တိုးနှင့် ဆစ်တိုင်းပေးခဲ့ရာ နောက်ဆုံး ခင်ငြိမ်းကြည် အိမ်တွင် ၁၃ တောင့်နှင့် ကိစ္စပြတ်၍ လက်ဆွဲခြင်း ခေါင်းစွပ်ကာ အိမ်သို့ပြန်လာခဲ့ပါတော့သည်။ ကျွန်တော်သည် ၁၀ အိမ်ရောင်းခဲ့ရာ ၁၀ မတ်ရဲခွဲ၍ ၎င်းမတ်စေ့လေးတွေ ထပ်ပြီး စားပွဲပေါ် တင်ထားလိုက်ပါသည်။

မကြာမီ ပထမဦးဆုံး ဈေးဦးပေါက် သန်းသန်းရောက်လာကာ စတင် ရန်တွေ့တော့သည်။

“ကိုဆွေ... ကျွန်မတော့ တစ်မတ် လေးတောင့်ပေးခဲ့ပြီး ဒေါ်ကြည်စုအိမ်ကျတော့ ငါးတောင့်ပေးသွားဆို”

ဒုတိယ ဒေါ်ကြည်စု ရောက်လာပြန်ကာ...

“ဆရာကြီး... ကျွန်တော့်တော့ ငါးတောင့်ထဲပေးပြီး မအေးသာအိမ်တော့ ခုနစ်တောင့်ပေးသွားတယ်ဆို”

တတိယ မအေးသာ...

“ဒီမှာရှင့်... ကျွန်မတော့ ခြောက်တောင့်ထဲပေးပြီး မအေးသာအိမ်တော့ ခုနစ်တောင့်ပေးသွားတယ်ဆို”

စတုတ္ထ ဒေါ်စိန်ဥ...

“ဒီမှာ... ကျုပ်တော့ ခုနစ်တောင့်ပေးပြီး မလေးနွယ်တော့ ရှစ်တောင့် ပေးသွားတယ်၊ စာရေးဆရာလုပ်နေပြီး တရားသလား”

“ဟောဗျာ”

ကျွန်တော်သည် ဤသို့ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် လာရန်တွေ့ကြသည်ကို နောက်ဆုံး အများကြီးရသွားသော ခင်ငြိမ်းကြည်မှတစ်ပါး ဒုတိယ နောက်ဆုံး မခင်ရွှေရောက်လာသည်အထိ ထိုင်နားထောင်ပြီးနောက်...

“ကဲ... ဒေါ်ဒေါ်တို့၊ မမတို့၊ ကျွန်တော် တစ်ယောက်စီ ရှင်းပြပါရစေ။ ပထမဦးဆုံး မသန်းသန်း၊ ကျွန်တော်က တစ်မတ် သုံးတောင့်ဆိုတာကို ခင်ဗျားက လေးတောင့်ဆစ်လို့ လေးတောင့်ပဲ ပေးခဲ့တယ်။ ခင်ဗျားကျေနပ်လို့ ခင်ဗျား ယူထားလိုက်တယ်...။

“ဒုတိယ ဒေါ်ကြည်စုက ကျွန်တော်က သန်းသန်းအိမ်မှာ လေးတောင့်ဆစ်လို့ လေးတောင့်ပဲ ပေးခဲ့တယ်။ ခင်ဗျားပဲ လေးတောင့်ယူပါဆိုတာကို ခင်ဗျားက ငါးတောင့်ပေးပါဆိုလို့ ကျွန်တော်က ငါးတောင့်ပဲ ပေးခဲ့တယ်...။

“တတိယ မအေးသာ၊ ဒေါ်ကြည်စုမှာ ငါးတောင့်ပေးခဲ့တယ်ဆိုတာကို ခင်ဗျားက ကျုပ်တော့ ခြောက်တောင့်ပေးပါဆိုလို့ ကျွန်တော် ခြောက်တောင့်ပေးခဲ့တယ်...။

“ကဲဗျာ... တစ်ယောက်စီပြောနေ ရှည်ပါတယ်။ ခင်ဗျားတို့ ဆစ်တိုင်းပဲ တစ်အိမ် တစ်တောင့်တိုး ကျွန်တော် ပေးခဲ့တယ်။ အဲဒါ ခင်ဗျားတို့က ကျွန်တော့်ကို ခုမှဝိုင်းပြီး မကျေနပ်ကြဘူးဆိုတော့ ကျွန်တော် ဘယ်နှယ့်လုပ်ရမလဲ”

“ရှင့်ဟာက ဘုရားတကာ ရန်တိုက် လုပ်တာကိုတော့”

“အောင်မယ်... အောင်မယ်... ဘယ်နှယ့် ဘုရားတကာ ရန်တိုက်တုန်းဗျ။ ခင်ဗျားတို့ဆန္ဒအရ ခင်ဗျားဆစ်တိုင်း ကျွန်တော်ပေးခဲ့တာပဲဗျ။ ကဲ... ဒီမှာ ဒေါ်စိန်ဥ၊ ခင်ဗျားကို ကျွန်တော် အလကားယူလည်း ပေးမယ်လို့ ပြောခဲ့တယ် မဟုတ်လား”

သူတို့ ခေတ္တမျှ တွေ့နေကြပြီးနောက် မအေးသာက...

“ဆရာဟာက ဒီလိုလုပ်ဖို့ မကောင်းဘူး၊ တကယ်ဆို တစ်မတ်ခြောက်တောင့်ဖြင့် ခြောက်တောင့်၊ ခုနစ်တောင့်ဖြင့် ခုနစ်တောင့် အညီအမျှစီ ရောင်းဖို့ကောင်းတယ်”

“အယ်... ဒီလိုဆိုလည်း လွယ်ပါတယ်ဗျာ၊ ကဲ ကဲ အားလုံး ပြန်ယူခဲ့ကြ၊ ခင်ဗျားတို့အားလုံး သဘောတူတဲ့ဈေး ဖြစ်ရစေမယ်၊ ပြန်ပြီး ဝေမျှပေးရမယ်”

ဤတွင် တစ်မတ်ဖိုး ၁၀ တောင့်၊ ၁၂ တောင့် ရသူတွေက မခံနိုင်။

“အောင်မယ်... အောင်မယ်... ဒီလိုတော့လည်း ဘယ်ပြန်လုပ်နေနိုင်တော့မလဲ၊ ကျွန်မတို့အိမ်မှာ ချက်ဖို့ တုံးတစ်တောင် ပြီးခဲ့ပြီ”

“ကဲ... မဟာရာတို့၊ ခင်ဗျားတို့ ကြားကြတဲ့အတိုင်းပါပဲဗျာ...၊ ကျွန်တော် ဘာတတ်နိုင်တော့သနည်း”

အားလုံး တွေဝေစဉ်းစားနေကြရင်း အနည်းဆုံးရလိုက်၍ သူအနစ်နာဆုံးထင်နေသော သန်းသန်းက...

“ကိုဆွေရယ်.. ကျွန်မတော့ လေးတောင့်ထဲ ရလိုက်တာ၊ ပိုက်ဆံတောင် ပြန်ပေးဖို့ကောင်းတယ်”

“ဟာ... ဟုတ်ပေ့ ဒေါ်သန်းသန်းရေ၊ ရော့... ရော့ ခင်ဗျာပိုက်ဆံပြန်ယူဗျာ”ဟု သူပိုက်ဆံတစ်မတ်ကို ပြန်ပေးလိုက်၏။ ယင်း၌ ဒေါ်ကြည်စုက...

“ကျုပ်လည်း ငါးတောင့်ထဲဟာ ပိုက်ဆံပြန်ပေးဗျာ”

“ရော့ဗျာ”

ဤတွင် မအေးသာကလည်း...

“ကျွန်မလည်း ပြန်ပေးတော်”

“ကဲ... ကဲ... ရော့... ရော့ အားလုံးပြန်ယူကြ၊ ခင်ငြိမ်းကြည်ပါ ပြန်ပေးမယ်၊ ဒါမှ အေးမယ်” ဆိုပြီး သူတို့ပိုက်ဆံအားလုံးကို ပြန်ပေးလိုက်သည်။

သို့တိုင် မအေးသေးချေ။ အလကားရတာချင်း အတူတူ သူတော့များတယ်၊ ငါတော့ နည်းတယ်နှင့် ပွစိ ပွစိ လုပ်နေကြသေးသဖြင့် ကျွန်တော်က...

“တကတည်းဗျာ... ‘လူ့အလို နတ်မလိုက်နိုင်’ ဆိုတဲ့ စကားသာ ကြားဖူးပါတယ်၊ ခုတော့ ‘လူ့အလို သော်တာဆွေ မလိုက်နိုင်’ဆိုတာ ဖြစ်နေပြီ”ဟု ပြောလိုက်တော့ အင်မတန် နတ်ကိုးကွယ်သော ဒေါ်စိန်ဥက...

“အောင်မယ်... သူကပဲ နတ်ထက် ကြီးကျယ်နေသလိုလို”

“အောင်မယ်.... ကျုပ်က ဘာလို့ နတ်ထက် မကြီးကျယ်ရမှာတုံးဗျ၊ ကဲ... ဘယ်နတ်များ ခင်ဗျားတို့ကို ဒန့်သလွန်သီးတစ်တောင့် အလကားပေးဖူးသလဲ၊ ပြောစမ်းပါဦး”

ယင်းမှ သူတို့သည် ပြုံးစိစိနှင့် ပြန်သွားကြကုန်သတည်း။

(၁၉၆၉၊ ဇွန်လ ဖြူနီညီပြာ)

□

အနန့်အကြမ်း

၁၉၅၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ နံနက်ခင်း နှင်းတွေဝေနေချိန်ဝယ် ကျွန်တော့်အိမ်နောက်ဖေး ကုန်းမြင့်ကွင်းပြင်ကျယ်ကြီးထဲရှိ တစ်ခုသော ဆီးပင်အောက်၌ ကျွန်တော်သည် အလောင်းတစ်ခုကို မြှုပ်နှံရန် ပေါက်ပြားတစ်လက်နှင့် တွင်းတူးလျက်ရှိ၏။ ကျွန်တော့်ဇနီးက အလောင်းကို အဝတ်နှင့်ပတ်၍ ရင်ဝယ်ပိုက်ကာ ငိုယိုလျက်ရှိ၏။

ကွယ်လွန်သူကား “စိစိမာ” မည်သော ကြောင် မတမ်းမလေး ဖြစ်၏။

“ရိုးရိုးသေတာဆိုရင် မေ ဒီလောက် ဝမ်းမနည်းပါဘူး မောင်ရယ်။ ခုတော့ ခုတော့ ဘယ်ကခွေးကလေးကဝတွေလည်း မသိဘူး”

မှန်ပါတယ်။ ညက သန်းခေါင်ကျော်လောက်တွင် အိမ်အောက်တွင် ကြောင်ကို ခွေးတွေပိုင်းကိုက်သံ ကြားရ၍ ကျွန်တော် လက်နှိပ်ဓာတ်မီးနှင့် ဓားတစ်ဖက်ကိုပိုပြီး ဆင်းတော့ ညလည်ခွေးတစ်အုပ် ထွက်ပြေးကြသည်။ စိစိမာမှာ မချီမဆုံ ကျန်ခဲ့သည်။ အိမ်ပေါ်ယူလာခဲ့၍ ဝှမ်းစနှင့် ပိုက်ထွေးကာ အိမ်မှာရှိသမျှ ဆေးဝါးနှင့် ကုသပါသော်လည်း ခွေးအစွယ်ရာတွေက အဆုတ်နှင့် အသည်းထိအောင် ပေါက်နေသဖြင့် သတ္တဝါတို့၏ မလွန်ဆန်နိုင်သော သင်္ခါရတရားအရ နံနက်လင်းအားကြီး ၄ နာရီလောက်တွင် သဇီဝသဘောမှ အဇီဝသဘောသို့ ကန့်နီနိုင်စီပိုင်းလန် ချောပါရောလား ခင်ဗျာ။

စင်စစ် ကျွန်တော်၏ မူလဇီဝ သဘောတရားအရ ပြောရပါမူ သည်လိုအိမ်က ကြောင်ကို ခွေးကိုက်၍သေခြင်းသည် ဟင်းကောင်းကောင်းကြီးတစ်အိုး ရတနာပုံဆိုက်ခြင်းပင်။ ကိုက်သောခွေးများအား ကျေးဇူးဥပကာရတင်ရမည်။ အရိုးအရင်းများကို ကျွေးရပေမည်။

ကျွန်တော်၏မူလဇာတိမှာ အင်မတန် အစားအသောက်ကြမ်းသော ပေါင်းတည်မြို့နယ် ကျေးလက်တောရွာတွင် မွေးဖွားကြီးပြင်းခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့ အရပ်သားများသည် မြွေကိုလည်း စား၏။ ဖားကိုလည်း စား၏။ ကြွက်ကိုလည်း စား၏။ ကြောင်ကိုကား ကာလသားစခန်းမှာ ထိပ်တန်းက ထား၏။ ကြောင်သားသည် ကြွက်သားထက်ကောင်း၏။ ဝက်သားထက်လည်း ကောင်း၏။ ကြောင်ကိုမီးမြှိုက်၍ ချက်လိုက်သည်ရှိသော် ဝက်ကလေးကောင်လုံးကြော်ကဲ့သို့ပင် အခေါက်တစ်ထပ်၊ အဆီတစ်ထပ်၊ အသားတစ်ထပ် ဖြစ်ဘိလည်း ဝက်သားက အိ၍ ကြောင်သားက မအီဘဲ ပို၍ချိုလေ၏။

ကြောင်သားသည် အဘယ့်ကြောင့် ကောင်းပါသနည်း။ မစားဘူး မစားဝံ့ မစားချင်သော်လည်း စဉ်းစားနိုင်ရန် ဖော်ပြရပါမူ ကြောင်သည် အိမ်မှာ လူနှင့်အတူနေ၍ လူ၏ထမင်းဟင်းကို စားနေသည်ကိုးဗျ။ ပေါရိသာဒမင်း လူသားဟင်းစွဲသွားသည်ကို သတိချပ်ရာသည်။

အချို့က အိမ်ကြောင်ကို မစားသင့်၊ တောကြောင်မှ စားကောင်းသည်ဟု မှတ်ထင်၏။ မှား၏။ တောကြောင်သည် တောသာခေါင်မှာသာ ရှိတော့မပေါ့။ လူနေရွာခြေ၏ အနီးပတ်ဝန်းကျင်မှာ အိမ်ကြောင်တွေချည်းပေါ့။

ကြောင်တို့မည်သည်မှာ အရွယ်ရောက်သည်ရှိသော ညအချိန်တွင် အိမ်မှထွက်တတ်ကြ၏။ ဖိုမ မြူးထူးရန်လည်းကောင်း၊ ကြွက်ဖားခုတ်ရန်လည်းကောင်း ရွာအပြင် လယ်ကွင်းစပ်မှာ လည်ပတ်ကြကုန်သည်။ ထိုအခါ၌ ကြောင်လိုက်ခွေးတို့နှင့် လာကြသော ကြောင်လိုက်သမားများနှင့် တွေ့၍ အချင်းဖြစ်ပွားကြကုန်လေ၏။

ကြောင်လိုက်ခွေးတို့မည်သည်မှာ ကြောင်ရှိရာကို အနှံ့ခံလာတတ်သည်။ ကြောင်ကိုတွေ့သည်ရှိသော် အတင်းလိုက်၏။ ထိုအခါ ကြောင်တို့မွေတာ နီးရာသစ်ပင်ပေါ်သို့ တက်ပြေး၏။ စင်စစ် ကြောင်နှင့်ခွေးချည်းဖြစ်ပါမူ တက်ပြေးစရာ သစ်ပင်ရှိနေပါက ကြောင်ကို ခွေးက ဘယ်တော့မျှ မဖမ်းနိုင်ပေ။

ကြောင်လိုက်ခွေးတို့က ဒါကိုနားလည်၏။ သူတို့ ပထမအလုပ်မှာ ကြောင်ကို သစ်ပင်ပေါ်တင်ပေးရန် ဖြစ်သည်။ ဒုတိယအလုပ်မှာ ကြောင် သစ်ပင်ပေါ် ရောက်နေပြီဖြစ်ကြောင်း အစ်သံပေး၍ခေါ်၊ လူရောက်လာပြီး သစ်ပင်ပေါ်တက်၍ကြောင်ကို ရိုက်ချ၊ အောက်ရောက်သောအခါ၌ လိုဗ်ကိုက်။

စင်စစ် ကြောင်ကို သာမန်ခွေးများ မကိုက်နိုင်။ ကြောင်မှာ သွားသာမက လက်သည်းခြေသည်းကလည်း တစ်တပ်တစ်အား ရှိသည်။ ကြောင်ကိုက်ခွေးများသာလျှင် ကိုယ်လည်း အနာခံ၍ စွန့်စားကိုက်ခံဝံ့ပေသည်။ ကြောက်ကိုက်ခွေးများအား ကြောင်သားကို မက်မောအောင် ဟင်းအရိုးအရင်းများကို ကျွေးပေးထားရသည်။

ကြောင်လိုက်ခွေးများသည် ကြောင်လိုက်နေကျ ဖြစ်ပြီဆိုသောအခါ၌ မလိုက်ရ မနေနိုင်အောင်ပင်ဖြစ်တတ်သည်။ ညအချိန်မှာ ကြောင်လိုက်ကိရိယာလက်နက်နှင့် လူအိမ်ပေါ်က ဆင်းလာမှာကိုပဲ စောင့်နေတတ်သည်။ မိမိသခင်နှင့် ကြောင်လိုက်ဖော်များ လာဖို့ကိုလည်း မျှော်နေတတ်၏။

တစ်ခါတစ်ရံ မိမိသခင် အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာကြောင့် မလိုက်နိုင်လျှင်လည်း သူတို့အား အခြားလိုက်နေကျ လူများက ခေါ်သွား၍လည်းရ၏။ စင်စစ်ကား ကြောင်လိုက်သမားများသည် ကာလသားများဖြစ်ကြသလို ကြောင်လိုက်ခွေးများကလည်း ကာလသားများနှင့် တူပေ၏။

မှတ်မိပါသေးသည်။ ကျွန်တော် ရွာမှာနေစဉ် တစ်ကြိမ်သောအခါ၌ ဦးထွန်းစိန်အိမ်က ကြောင်လိုက်ခွေးနှစ်ကောင်ကို ဦးထွန်းစိန်မပါဘဲ ကျွန်တော်တို့အဖော်တစ်စုက ခေါ်ခဲ့ကြကာ ရွာကွင်းစပ်မှာ ကြောင်လိုက်ကြ၏။ သန်းခေါင်ချိန်လောက်၌ သုံးပိသာလောက်ရှိသော ကြောင်ထီးကြီးတစ်ကောင်ရ၍ ကျွန်တော်တို့ လယ်ထဲမှာပင် မီးမြှိုက်ကြသည်။ ခွေးနှစ်ကောင်သည် မီးမြှိုက်စဉ်၌ ထိုင်ကြည့်နေကြ၏။ ထို့နောက် ထန်းရည်ရှိသော ကိုမောင်ခိုအိမ်မှာ ချက်စားကြမည်ဟု ကြောင်ကိုယူခဲ့ကြသောအခါ၌လည်း သူတို့ခွေးနှစ်ကောင်က ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူ လိုက်ခဲ့ကြ၏။ တကတည်းမှာ ကြောင်သားဟင်းကျက်ပြီး ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူ စားသောက်ပြီးမှပဲ သူတို့အိမ်သို့ ပြန်ကြပါလေရော။

ဤကား ကျွန်တော်တို့သည် ရွာအပြင်ဘက်၌ တခြားအိမ်က ကြောင်ကို ခွေးနှင့် လိုက်စားကြခြင်းဖြစ်၍ ကိုယ့်အိမ်က ကြောင်ကိုလည်း စားချိန်တန်လျှင် စားပစ်တတ်ကြ၏။ ယင်းမှာ အိမ်ရှိမိန်းမသူတို့သည် ကိုယ့်အိမ်ကကြောင်ကို သနားတတ်ကြ၏။ တားဆီးတတ်ကြ၏။ ခွန်းကြီးခွန်းငယ်များတတ်ကြ၏။ ထိုအခါ၌ ကျွန်တော်တို့ယောက်ျားမျှတားက အကွက်ဆင်တတ်ကြ၏။ အသို့ဟူမူ ထိုကြောင်ကို အိမ်က မိန်းမသူစိတ်ပျက်လာအောင်လုပ်ရ၏။ မည်သို့လုပ်ရပါသနည်း။ ကြောင်ချေးများကို ကော်၍ မလျော်သောနေရာ၌ သွားထားခြင်း၊ ထမင်းဟင်းများကို ကြောင်အန်ဖတ်သဖွယ် ဝါး၍ ဧည့်ခန်း အိပ်ရာများပေါ်၌ ထွေးထားခြင်းပြုလျက် ၎င်းတို့ကို အိမ်သူမအား တွေ့စေပြီး ကြောင်ကို ဆဲရေးတိုင်းထွာခြင်းများ ပြုရ၏။

ယင်းသို့ ပြုဖန်များလတ်သော် အိမ်ရှင်မ စိတ်ပျက်လောက်ပြီ၊ ကိုယ့်အကြံအစည် မှည့်လောက်ပြီဖြစ်သောအခါ၌ စားဖို့လုပ်ရတော့၏။

မိမိက ကြောင်ကို အားရပါးရ ဆဲရေးတိုင်းထွာနေပါ။ ထိုအခါ မိမိ စားဖော်က အိမ်ရှေ့ရောက်လာပြီးမေး....

“ဟေ့ကောင်ရ၊ ဘာလို့များ ဒါလောက် ဒေါသထွက်နေရတာလဲကွာ”

“အိမ်က ကြောင်ပေါ့ကွာ၊ ငါ့လခွေး... အိပ်ရာပေါ် အန်လားအန်ရဲ့၊ ဘုရားခန်း ချေးယိုလားယိုရဲ့၊ ဘယ်နှယ့်ဘယ်နှယ် ဒါလောက် အကျင့်ယုတ်လာမှန်း မသိဘူး”

“ဟ ဒီလိုဆို ဒီကြောင်မျိုး အိမ်မှာ မထားအပ်ဘူးဟေ့၊ စီးပွားရင်လည်း ပျက်တတ်တယ်၊ လူကိုရင်လည်း ခိုက်တတ်တယ်ကွာ”

“အေးကွာ... ငါတော့ ဒီကြောင် ဘယ်နှယ်လုပ်ရမှန်း မသိတော့ပါဘူးကွာ”

“တခြားပို့ပစ်လိုက်ပေါ့ကွာ”

“ရော့ကွာ... ဒါဖြင့် မင်းပဲသင့်တော်ရာ ပို့ပစ်လိုက်စမ်းပါ”

ယင်းသို့လျှင် ကိုယ့်အိမ်ကကြောင်ကို တခြားအိမ်၌ ဟင်းဖြစ်အောင် လုပ်တတ်ကြရ၏။

ကဲ အထက်ပါတို့ကို ထောက်ချင့်ကြလော့။ ကျွန်တော်တို့သည် ကြောင်တစ်ကောင်ကို စားရဖို့အရေး၊ မည်မျှလောက် အားထားကြံဆောင်ကြရပါသနည်း။ ယခုကား အစဉ်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ကိုယ့်လက်ထဲ ပူပူနွေးနွေး ရောက်ပြီးသား ကြောင်သေ မတမ်းမ ၀၀ကပ်ကပ်ကလေးကို တွင်းတူးမြေမြှုပ်ရမယ်ဆိုတော့ အောင်မယ်လေး ကျွန်တော့်ရွာက ငယ်ပေါင်းကြီးဖော်များ ကြားသိကြမယ်ဆိုလျှင်ဖြင့် ဘယ်လောက်များ အော် အော် ရယ်ပစ်လိုက်ကြပါမည်နည်း။ တို့ကောင် ကြီးမှည့်သွားလေခြင်း၊ မြို့ရောက်မှ လူနံ့သွားလိုက်လေခြင်းဟုလည်း ဆိုကြပေမည်။

ဆိုစေလော့ ရှိစေလော့၊ ဒါတွေသိလျက်နှင့် မျက်ရည်စက်လက်နှင့် ဇနီးသည်ရှေ့မှာ နံနက်ခင်း နှင်းမှုန်မှုန်တွင် နဖူးမှချွေးစို့အောင် တွင်းကိုတူးနေရပါသည်။ တကယ်ကား ကျွန်တော်သည် ဒီကြောင်အား မီးဖိုထဲမှာ နဖူးကချွေးစို့အောင် မီးမြှိုက်ဖို့ပါ။ အစပထမတွင် ကျွန်တော်သည် ကြောင်သေပြီဆိုတော့ ဒါကိုပဲ စဉ်းစားထားပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော့်ဇနီးက တကတည်း လူသေတဲ့အတိုင်း ငိုလေတော့....

ကြုံရသည့်ဖြစ်အပ်

၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် ယခု ကျွန်တော့်ဇနီးမေနှင့် အိုးသစ်အိမ်သစ် တည်ထောင်လိုက်ကြသည်။ တစ်အိမ်နှင့်တစ်အိမ် နံရံချင်း ပြတင်းပေါက်ဖွင့်သာရုံလောက် ကွာသော ရပ်ကွက်မျိုးမှာ နှစ်ပေါင်းများစွာနေခဲ့သော ကျွန်တော်သည် ထိုနေရာမျိုးတွင် ငြီးငွေ့လှပြီဖြစ်၍ မြို့ဆင်ခြေဖုံးသို့ ထွက်ခဲ့သည်။ ပြည်လမ်း ၇ မိုင်တွင် အတွင်းဘက်ကျသော ရွာတန်းရှည်ခေါ် ရွာအိုလေးမှာ တစ်လအစိတ်ပေးရသော သုံးပင်နှစ်ခန်းအိမ်ကလေးကို ငှားရမ်းနေလိုက်သည်။ အိမ်ကလေးက ရရာသစ်သားနှင့် ဖြစ်သလိုဆောက်ထား၍ နံချာလှသော်လည်း ခြံဝင်းက ကျယ်လှသည်။ ဒါသည် ကျွန်တော်တို့ အကြိုက်၊ တောစရိုက်အတိုင်း ကြက် ဘဲ မွေးမည်။ အသီးအပင် စိုက်မည်။

မေကလည်း ရှမ်းပြည်တောင်ကြီးမြို့တွင် ခြံဝန်းကျယ်ကျယ်နှင့် နေခဲ့၍ သူတို့အိမ်မှာလည်း ကြက် ဘဲ မွေးမြူခဲ့သည်ဖြစ်သောကြောင့် တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရန် သဘောတူကြသည်။ သို့သော် တိရစ္ဆာန်မွေးတာချင်း သဘောတူကြသော်လည်း တိရစ္ဆာန်အပေါ်ထားသော သဘောထား၌ကား သူနှင့် ကျွန်တော် ကွဲပြားကြလေတော့သည်။

သူ မွေးဖွားကြီးပြင်းခဲ့သော မိသားစုမှာ တောင်ကြီးမြို့ပေါ်တွင် ခေတ် ပညာတတ် လခကြီးစား ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များ ဖြစ်ကြသည်။ သူတို့အိမ်က တိရစ္ဆာန်များကို အသီးသီး ချစ်စနိုးနာမည်များပေး၍ အချစ်တော်များအဖြစ်နှင့် မွေးမြူကြသည်။ ယုယကြင်နာစွာ ပြုစုကြသည်။

ကျွန်တော်ကား မြစ်မနီး၊ ရေဝေး အင်မတန် ပူပြင်းခြောက်သွေ့သော ကျေးလက်တောရွာမှ အေ (A) ရေးပြ၍ လှည်းထောက်ခွဲလားဆိုသည့် လယ်သမားမိသားစုမှ ပေါက်ဖွားကြီးပြင်းခဲ့ရသူ ဖြစ်ပါ၏။ ကျွန်တော်တို့တွင် တိရစ္ဆာန်ကို ချစ်စနိုးမွေးမည့် ဓလေ့မရှိပါချေ။ အိမ်ရှိကြောင်ကအစ ကြီးလျှင်စားဖို့လောက် သဘောထားသည်။ တိရစ္ဆာန်တို့အား နာမည်လည်း ဖွယ်ဖွယ်ရာရာ ပေးလေ့မရှိဘဲ ခွေးများကိုသာ ကျားလျှင် ကုပ်ကြား၊ ညိုလျှင် မျောက်ညို၊ ပုလျှင် ဒေါက်တိုလောက်သာ ခေါ်တတ်ကြပါသည်။

ဟောဗျ... မရွှေမေကတော့ ကျွန်တော် ပထမဦးဆုံး မ တည်ရန် ဝယ်လာခဲ့သော ကြက်မနှစ်ကောင်အား တစ်ကောင်ကို 'မဂျူး'၊ တစ်ကောင်ကို 'မိစန်း'ဟု နာမည်ပေးလိုက်ပါကရောလား။ မဂျူးက သူ့အစ်မတဲ့ဗျ။ သူ့မိစန်းက ကျောင်းမှာတုန်းက သူ့အချစ်ဆုံး သူငယ်ချင်းတဲ့ဗျ။ သူတို့ချင်းခေါ်တဲ့ အတိုကောက်နာမည်တွေကို အမှတ်တရ မှည့်ခေါ်တာတဲ့ဗျ။ သည်တော့ ကျွန်တော် ဒီကြက်မတွေ ရိုက်ချက်စားချင်ရင် အခက် မတွေ့ပါလား၊ သည်နောက် ရောက်လာသော ခွေးများ ကြောင်များလည်း နာမည်အသီးသီးနှင့် ဖြစ်ကရောခင်ဗျာ။

မေသည် တိရစ္ဆာန်နာမည်ပေး အလွန်ဝါသနာပါ၏။ အိမ်မှာ ကြောင်မ ကလေးမွေးအံ့။ အထီးအမ ကြည့်ပြီးသကာလ တစ်ခါတည်း နာမည်ပေးတော့၏။ တစ်ကြိမ်သောအခါ၌ ကျွန်တော်တို့အိမ်မှာ ကြောင်တွေ အစိတ်သုံးဆယ်လောက် ရှိခဲ့ဖူးသည်။ နာမည်အသီးသီးနှင့် သူ့ကြောင်တွေနာမည် သူပဲ မှတ်မိသည်။ ကျွန်တော်ကား ကြောင်မကြီး လေးငါးကောင်က လွဲပြီး မသိတော့ချေ။ သူ့ကြောင်များကလည်း ကိုယ့်နာမည်ကိုယ် အသီးသီး သိကြသည်။ ခေါ်လျှင်ထူးဖော် လာဖော်ရသည်။ သည်လောက်များသည့် နာမည်တွေ ဘယ်ကရပါသနည်း။ အများအားဖြင့် အင်္ဂလိပ်နာမည်များဖြစ်ပါ၏။ သူဖတ်သော ဝတ္ထုစာအုပ်များထဲမှ ဇာတ်ကောင်တွေအမည်နှင့် ကမ္ဘာကျော်ရုပ်ရှင်မင်းသား မင်းသမီး အဆိုကျော်တွေ နာမည်များဖြစ်ကုန်၏။

ကျွန်တော်တို့သည် ခွေးကို အိမ်ပေါ်တင်၍ မမွေးခဲ့ချေ။ အိမ်ပေါ်ခေတ္တခဏမှ အတက်မခံခဲ့ချေ။ ဟော... မရွှေမေနှင့်ကျကာမှ ကျွန်တော် ခွေးနှင့်အတူ အိပ်ရသောအဖြစ် ရောက်ပါရောလားဗျ။ အကြောင်းမှာ ယခုတိုင် ရှိသည် ခွေးအိုကြီး ရန်ကြီးအောင်ကို ကာတွန်းဝင်းမောင်က လက်ကမြင်းပြီး လမ်းမှ ကောက်လာခါစက မျက်လုံးပွင့်စကလေးဖြစ်ရာ နို့တိုက်မွေးခဲ့ရ၏။ လူနှင့်အတူ သိပ်ခဲ့ရ၏။ ရန်ကြီးအောင်သည် အခါလည်သားအထိ ကျွန်တော်တို့နှင့် ကုတင်ပေါ်တွင် အိပ်ခဲ့၏။ ယခုလည်း ဧည့်ခန်းက ကူရှင်ပေါ်မှာ အိပ်လျက် ထိုင်လျက်ပါတည်း။

မေသည် တိရစ္ဆာန်ကို ချစ်တတ်မှန်းသိတော့ အိမ်နီးပါးများတို့သည် ခွေးများ ကြောင်များကို ပေးတတ်ကြ၏။ သင်းကလည်း ပေးလာသမျှကိုယူ၍ နာမည်အသီးသီးမှည့်ကာ ကျွေးမွေးပြုစု၏။ ကျွန်တော်တို့အိမ်က ခွေးများ ကြောင်များသည် အင်မတန် သင့်မြတ်ကြ၏။ သူတို့အချင်းချင်းသည် ကိုယ့်အိမ်သားများဖြစ်သည်ဟု သိကြဘိသကဲ့သို့ အခြားအိမ်က ခွေးကြောင်ကြက်ဘဲတို့ကိုလည်း သူတို့ခွဲခြားတတ်ကြ၏။

အထူးသဖြင့် ခွေးများကသိခြင်းပင်။ ကိုယ့်ကြက်ကို အခြားကြက်လာခွပ်ပါက တခြားကြက်ကို ကိုက်လွှတ်၏။ တခြားက ကြောင် လာလျှင် မောင်းထုတ်၏။ သူတို့အချင်းချင်းကား သင့်မြတ်လိုက်ကြသည်မှာ မပြောနှင့်တော့။ အစာကျွေးလျှင် တစ်ခွက်ထဲလည်း အတူစားတတ်ကြ၏။ အေးချမ်းသော ရာသီများတွင် ခွေးတစ်ကောင်၊ ကြောင်လေးငါးကောင်စီ စုပုံ၍ အိပ်နေပုံများမှာ ရောင်စုံဝမ်းပုံကြီးသဖွယ် ကြည့်၍ကောင်းလှပါသည်။ အချို့က ခွေးနှင့်ကြောင်သည် သင့်မြတ်တာ မတွေ့ဖူးဘူးဟု ဆိုကြ၏။ အချို့ အိမ်လာလည်သော ကင်မရာပါသည့် မိတ်ဆွေများကမူ ဓာတ်ပုံရိုက်ယူသွားကြ၏။ စင်စစ် ခွေးနှင့်ကြောင် သဘာဝအားဖြင့် မသင့်မြတ်ကြသော်လည်း အတူတူ ချစ်ခင်ပြုစုသူ လူမှတစ်ဆင့် မေတ္တာကူးစက်သွားတာ ဖြစ်တန်ရာ၏။ ဖြစ်နိုင်ရာ၏။

မေသည် အိမ်ရှိတိရစ္ဆာန်များကို သူ့သားသမီးလို သဘောထားသည်။ "လာ အမေဆီလာ" "အမေ ကျွေးမယ်" "သား နေမကောင်းဘူးလား" "သမီးအနာ ဆေးထည့်ပေးမယ်" စသည်ဖြင့် ပြောတတ်၏။ သည်အထိ ကျွန်တော့်ကိုပါ ခွေးတွေ ကြောင်တွေ၏

“ဖအေကြီး-ဖအေကြီး”ဟု ဆွဲထည့်ပြောတတ်၍ အစတွင် ကျွန်တော် နားကြားရ တော်တော်ခက်၏။ “ဟေ့... ခွေးအဖေ ကြောင်အဖေလို့ လူကြားမကောင်းပါဘူးကွာ”ဟု ပြောခဲ့ဖူး၏။ နောက် တစ်နှစ်လောက်ကြာမှ နားယဉ်သွား၏။

မေသည် ခွေးတွေကြောင်တွေ အနာတရဖြစ်လျှင် မရွံ့မရှာ ပြုစုတတ်သည်။ ခွေးများကို ရက်မှန်မှန် စိတ်ရှည်လက်ရှည် ရေချိုးပေးသည်။ သန်းချပေးသည်။ ကျွန်တော်သည် ဤအလုပ်မျိုးတွေ မလုပ်နိုင်ကြောင်း၊ တိရစ္ဆာန်ကို ဤမျှမချစ်နိုင်ကြောင်း ဝန်ခံပါသည်။ သူက “တိရစ္ဆာန်ကိုချစ်တာသည် ဘာမျှ မျှော်လင့်ချက်မထား၊ သန့်စင်မွန်မြတ်သော မေတ္တာရှင်ဖြစ်သည်” ဟု ပြောပါသည်။ ကျွန်တော် မငြင်းနိုင်ပါ။

သူသည် တိရစ္ဆာန်တွေနှင့်လည်း စိတ်ရှည်လက်ရှည် စကားပြောနေတတ်၏။ မည်သို့ပြောပါသနည်း။ ဥပမာ တစ်ခုပြပါမည်။ ယခု ကျွန်တော့်အိမ်၌ အိမ်ပေါ်တွင်နေသော (အိမ်အောက်တွင်နေသော ခွေးများလည်း ရှိသေးသည်) ရန်ကြီးအောင်နှင့် ပေတလူး မည်သော ခွေးနှစ်ကောင်ရှိရာ တစ်ခါတစ်ရံ၌ ပေတလူးသည် ခွေးငယ်ပီပီ ညစ်ပတ်ပေရေစွာ ဆော့ကစားပြီး အိမ်ပေါ်တက်လာ၍ ကုလားထိုင်ပေါ် တက်အိပ်တတ်၏။ ထိုအခါ အခြားကုလားထိုင်၌ ခွေးနေသော ရန်ကြီးအောင်က ခေါင်းထောင်ကြည့်ပြီဆိုလျှင် အနီးရှိ မရွှေမေက...

“ဘာလဲ... ညီညီလေးက ညစ်ပတ်ပြီး အိမ်ပေါ်တက်လာတယ်၊ ဒါကို ကိုကိုကြီးက မကြိုက်ဘူး။ မေမေက ဆုံးမပေးပါဦး ဟုတ်လား၊ အေးကွယ် မေမေ ဆုံးမမှာပေါ့...၊ ညီညီလေးက ငယ်သေးလို့ မသိသေးလို့ဟာပဲ...၊ ညီညီလေးကလည်း ပြောလိုက်၊ နောက်ကို ဒီလိုလျှောက်မဆော့တော့ပါဘူးလို့...”

ခွေးနှစ်ကောင်ကတော့ ဘာမျှသိမည်မဟုတ်ပေ။ သူကသာ သားနှစ်ယောက်ကြား မအေလိုလုပ်၍ တားနေခြင်းဖြစ်၏။ ဒီလိုဟာသည် လူပြည်၌ရှိလိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော် မထင်ခဲ့။ ယခုမှ ကိုယ့်ဇနီးအဖြစ်နှင့် တွေ့နေရခြင်းဖြစ်၏။

တစ်ခါတစ်ရံ လုပ်တတ်သေး၏။ ကျွန်တော် အရက်သောက်နေစဉ် အနီးသို့ ကြောင်တစ်ကောင်ချီ၍ လာခဲ့ပြီး “ပြောလိုက်စမ်း သမီး၊ အဖေကြီး အရက်တွေ သိပ်မသောက်နဲ့လို့...၊ အမူးလွန်တော့ နက်ဖြန်မနက် ခေါင်းကိုက်ပြီး ချာမရေးနိုင်ဘဲ နေဦးမယ်လို့...”

သူသည် တိရစ္ဆာန်ကို သားမြေးလို သဘောထားနေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်နှင့်ရစက သူ၏စိတ်ထားကို ကျွန်တော် နားမလည်သေး။ ဤစာ အစက ဖော်ပြခဲ့သော ကြောင်မလေး ခွေးကိုက်လိုသေသည်မှာ သူနှင့် ကျွန်တော်ညားပြီး တစ်နှစ်မျှ ရှိသေး၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်က မူလဇာတိအတိုင်း ကြောင်သားစားမည်ပြုခဲ့သေး၏။ ချမ်းအေးသော ဆောင်းရာသီမှာ နှင်းရည်စက်စက်၊ မြူဝေလျက်တည်း၊ နံနက်ခင်းကြီး၊ လူလည်းမီးလို့၊ ကြောင်လည်းမီးမြိုက်၊ ရသခိုက်ဟင်း... ထမင်းမြိန်မြိန်၊ ခံတွင်းဇိမ်တွေရော ဟဲ့ အောက်မေ့တုန်း၊ တကတည်း မရွှေမေက သားသမီး သေသလို ငိုပါလေတော့ ကျွန်တော့်မှာ ပထမဖြင့် အံ့အားပင်သင့်သွားပြီးမှ သူ့ဆန္ဒအတိုင်း တူး၍ မြေမြှုပ်ပစ်လိုက်ရပါတော့၏။

နောက်ဆုံးစစ်တမ်း

“ရွှေပဟိုရ်စည်သံများကိုလ၊ မကြားရကြာလေပြီ၊ လေးလရာသီ”ဟု ဆိုရိုးစကားရှိသည်။ ကျွန်တော် ကြောင်သား မစားရသည်ကတော့ လေးနှစ်လည်းမက၊ ရှစ်နှစ်လည်းမက၊ ဆယ်နှစ်ကြီးများပင် ကျော်ခဲ့ပြီ။ သူနှင့်ရပြီးကတည်းက ဆိုပါတော့။ ထို့ကြောင့် သည်ကနေ့ဖြင့် မိမိဇာတိဘဝကို ပြန်လည်ဆန်းသစ်တော့မည်ဟု ၁၉၆၈ ယခုနှစ် ဧပြီလ သင်္ကြန်ရက်အတွင်း နေ့ခင်းနေပူပြင်းချိန်မှာပင် ကျွန်တော်သည် အိမ်အပေါ်ထပ် မီးဖိုဆောင်အတွင်း မီးသွေးမီးဖိုကို ပြင်ဆင်ပြီးလေပြီ။

ကြောင် မီးမြိုက်ရန်တည့်။ ဒီကြောင်မတော့ သတ်ကို စားပစ်လိုက်ရမှ ငါ ကျေနပ်မည်ဟု အားမာန်မွေးထား၏။ သင်း စော်ကားလွန်းသည်။ မိုက်ရိုင်းလွန်းတယ်။ ဖျက်ဆီးလွန်းတယ်။ လူကို တယ်ပြီး စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်စေတယ်။ သူ့ကို သတ်ရန်ရန် သူ့အပြစ်တွေကို စိတ်ထဲမှ တဖွဖွတွေးနေရ၏။

ဤစာတစ်နေရာတွင် ဖော်ပြခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့အိမ်တွင် ကြောင် အစိတ်သုံးဆယ် ရှိခဲ့ဖူးသည်ဟု...။ မှန်၏။ ၁၉၆၂-၆၃ တုန်းကဖြစ်၏။ သည်တုန်း ကျွန်တော့်အိမ်မှာ ခွေးတွေကြောင်တွေ စုပုံ ပုံနေသဖြင့် အိမ်လာသောမိတ်ဆွေများက “ခင်ဗျားအိမ်က တိရစ္ဆာန်ရုံကျနေတာပဲ”ဟု ပြောပြကြ၏။ အချို့ကမူ “သော်တာဆွေ ကြောင်တစ်ရာဗိုလ်ဖြစ်အောင် လုပ်နေတာဗျ”ဟု ဆိုကြ၏။

“ကြောင်တစ်ရာဗိုလ်”ဆိုသော စကားကို ကျွန်တော် သဘောကျ၏။ သို့သော် ကျွန်တော်သည် ဤဘွဲ့နှင့် မထိုက်ပေ။ တစ်နေ့သ၌ ကြောင်တစ်ကောင် အဆိပ်မိလာ၏။ အိမ်ပေါ်မှာ လာအန်၏။ ထိုကြောင်အန်ဖတ်ကို သူ့ထုံးစံအတိုင်း အခြားကြောင်များက (ငါးကြော်နံ့က မွေးသဖြင့်) စားကြပြန်၏။ ဟာ... ကြောင်တွေ တစ်ကောင်ပြီးတစ်ကောင် အဆိပ်သင့်ကြပြီး အိမ်ပေါ်တင်မက အိမ်အောက်တွေပါ ပြေးဆင်းပြီး အန်ကြ၏။ ဒါကို ခွေးများကပါ ဝင်စားကြသဖြင့် ခွေးတွေပါ အဆိပ်သင့်၊ ခွေးတွေကအန်၊ ကြက်တွေကပါ ဝင်စား။ ဟာ... အဲသည် နှစ်ရက်သုံးရက်အတွင်း ကျွန်တော့်အိမ်မှ သေလိုက်တဲ့ကြောင်တွေ၊ ခွေးတွေ၊ ကြက်တွေများ သောက်သောက်လဲရော။ တစ်ကောင်သေတိုင်း တစ်ခါငိုတဲ့ ဒေါ်ရွှေမေလည်း မငိုနိုင်တော့ဘူး။ “တိရစ္ဆာန်သေရင် ကျွန်တော့်ပေးပါဗျ”ဆိုပြီး သူ့ဘူးစင်ခြေရင်း မြှုပ်လေ့ရှိတဲ့ ကိုဖေသိန်းလည်း ခဏခဏ တွင်းတူးရ၊ ဖို့ရတာ လက်အံ့သေရော။

ဒါနဲ့ အဲသည် တစ်သုတ်မှာ ကျွန်တော့်အိမ် ခွေးတွေ ကြောင်တွေ တော်တော်ရှင်းသွားမယ်။ ခွေး ၃ ကောင်လောက်နဲ့ ကြောင် ၁၀ ကောင်လောက်ပဲ ကျန်တော့တယ်။ ကြောင်တွေဟာ နောက်ထပ်ပြန်ပြီး ပေါက်ပွားလိမ့်ဦးမယ် ထင်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဆိပ်သင့်ပြီးကြတဲ့နောက်မှာ မသေတဲ့ကြောင်တွေလည်း သားသမီးမွေးတော့ မွေးပါတယ်။ အဖတ်မတင်ကြတော့ဘူး။ ပေါက်ပြီး တစ်ပတ်နှစ်ပတ် အတွင်းမှာပဲ သေကုန်ကြတယ်။

နို့ပြီး ကြောင်တွေကလည်း အကျင့်စာရိတ္တ မကောင်းဖြစ်လာကြတယ်။ ဘယ်လောက် ဝအောင်ကျွေးကျွေး ခိုးစားလာတတ်ကြတယ်။ ချေးယိုသေးပေါက်တွေလည်း ပက်စက်လာကြတယ်။ လူလုပ်ပေးထားတဲ့ ပြာပုံထဲမှာ မဟုတ်ဘူး၊ ဖြန့်ကျင်းထားတဲ့ ငရုတ်သီးကြက်သွန်ထဲမှာ၊ လူအိပ်ရာပေါ်မှာ၊ တစ်ခါတစ်ရံများ ကြုံငုံဖန်ဖန်ပျာ၊ ရေနံဆီ မီးဖိုပေါ်မှာတက်ပြီး ဆောင့်ဆောင့်ထိုင်တတ်ကြသေးသမျှ။ တွေ့ကရာ အကောင်ပလောင်တွေ ဖမ်းစားပြီး အိမ်ပေါ်နေရာ အနံ့အပြားဆီမှာလည်း အန်တတ်ကြသေးတယ်။ ဒါတွေကို အိမ်က ကြောင်အမေကြီးက မရွံ့မရှာ စိတ်ရှည်လက်ရှည် သိမ်းဆည်းသုတ်သင်တယ်ခင်ဗျာ။

အဲ... သူ့ကြောင်နဲ့သူ ဒီလောက်ဖွဲမျိုး ခံနိုင်တာရှိပါစေ၊ သို့သော် ကျွန်တော် သည်းမခံနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်လာတာကတော့ 'ဖက်တီးလူး'ဆိုတဲ့ ကြောင်မလေးပဲခင်ဗျာ။ သူ တစ်သားပေါက်ဖူးတယ်။ တစ်ကောင်မှ အဖတ်မတင်ဘူး။ ဒီကြောင်မလေးဟာ တစ်ခါမှ ကြွက်ခုတ်တာလည်း မမြင်ဖူးဘူး။ အဲ.. သူ အမြဲတမ်း ခုတ်စားပြီး အန်တာကတော့ အိမ်ပေါ်က ပိုးဟပ်နဲ့ အိမ်မြှောင်ကိုပဲခင်ဗျာ။ သူ့ဟာသူ ဘာမဟုတ်တဲ့ အိမ်မြှောင်ဖမ်းစားပြီး အန်တယ်၊ သူ့အမေကြီးက အန်ဖတ်ကျုံးတယ်၊ ကျွန်တော် အနေသာကြီးပဲ။ သို့သော် ပိုးဟပ် အိမ်မြှောင် ခုတ်တာက ပန်းကန်စင်ပေါ်မှာ ကြောင်အိမ်ပေါ်မှာဆိုတော့ မကြာခဏ ပန်းကန်ခွက်ယောက်တွေ ကျကျကွဲကွဲကုန်တယ်ခင်ဗျာ။

ဒါနဲ့ ကျွန်တော်က ပြောတယ်၊ "မအေကြီး၊ ဒီကြောင်မျိုးက အိမ်မှာ မထားသင့်တော့ဘူးကွ၊ တခြားရင်လည်း ပေးပစ်လိုက်၊ ဒါမှမဟုတ် ဟင်းရင်လည်း လုပ်ပစ်မှ"

တခြားပေးဆိုတော့လည်း ယူမည့်သူမရှိ၊ ဟင်းလုပ်ဖို့ဆိုတာလည်း သူ နားမျှမကြားချင်၊ ဒါနဲ့ ကျွန်တော် နောက်ဆုံး ဒီကြောင်ကို သတ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်သည်အထိ ဖြစ်လာတာက...

(၁) ကျွန်တော် လက်ဖက်ရည်ကြမ်း သောက်နေကျဖြစ်တဲ့ သာမိုဓာတ်ဘူးကို ခွဲပစ်တယ်၊ (မီးဖိုချောင်ထဲက ဝှမ်ခနဲ အသံကြားလို့ ပြေးလာတော့ သူထွက်ပြေးတာ မြင်လိုက်ရတယ်၊ ဓာတ်ဘူးက ကြောင်အိမ်ပေါ်က ကျပြီးကွဲနေပြီ)

(၂) ကျွန်တော့် မျက်စိရှေ့မှောက်တွင်ပါ၊ ဂျာမန်သံအမတ်က လက်ဆောင်ပေးတဲ့ ဘလက်အင်ဂျိုက် ဝီစကီပုလင်း အသစ်စက်စက်၊ ကျွန်တော်ဖောက်ပြီး သောက်နေတာ ၃ ခွက်မျှ ငဲ့ရသေးသည်။ ကြောင်အိမ်ပေါ်တင်ပြီး အရိပ်တကြည့်ကြည့်နှင့် သောက်နေတုန်း ပြုန်းဆို အိမ်မြှောင်တစ်ကောင်က ခေါင်မိုးမှ ဖတ်ခနဲ ပုလင်းနားကျအလာ မရွှေစာက ဘယ်နေရာက ရောက်လာသည်မသိ၊ အိမ်မြှောင်လိုက်ဖမ်းလိုက်တာ ပုလင်း ကြောင်အိမ်ပေါ်က ကျပြီး ကွဲပါရောလား။

ကျွန်တော် ကပျာကယာ ပြေးကောက်တော့ ပုလင်းဖင်ဝိုင်းထဲက တစ်ခွက်စာလောက်ပဲ ရတော့တယ်။

ဟင်း... သည်နေရာမှာ ကျွန်တော် စိတ်ဆိုးလိုက်တဲ့ဖြစ်ခြင်း၊ ဒီကြောင်မမှ မသတ်ရ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သတ်သေတော့မလောက်။ သည်တော့ ကြောင်များမိခင်က ကြားက "မောင်ရယ် သူ့သတ်တော့ကော မောင့်ပုလင်းက ပြန်ကောင်းတော့မှာလား" တဲ့။

"အေး... ဓာတ်ဘူးတုန်းကလည်း မင်း ဒီလိုပြောလို့ ငါ သည်းခံခဲ့ရပြီဟေ့၊ ဒီမှာ မင်းပြောတဲ့အတိုင်းပဲ ပျက်စီးပြီးသားဟာတွေက ပြန်မကောင်းတော့ဘူးဆိုတာ မှန်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဒီကြောင်ကြောင့် ရှေ့အလားတူဖြစ်မယ့်ဟာတွေက သင်း မသေမချင်း အများကြီးရှိသေးတယ်။ ဘယ်နေ့ ဘယ်ပုလင်းလဲ၊ ဘယ်ဖန်ခွက်လဲ၊ ဘယ်ပန်းကန်လဲသာ စာရင်းမပြနိုင်တယ်၊ ဒီတော့ သင်းကို သတ်ပစ်မှပဲ အေးမယ်"

"မောင်ရယ်.... မေ မြင်ရကြားရမယ့် နေရာမှာတော့ မလုပ်လိုက်ပါနဲ့"

"တောက် တယ်ခက်လိုက်ပါလားကွယ်၊ လူ့ပြည်မှာ ကြောင်က လူကို ဒါလောက် စော်ကားတာခံနေရတာ ရှက်ဖို့လည်းကောင်းလှပါပြီကွာ၊ အေး မင်း အိမ်မှာမရှိတဲ့တစ်နေ့တော့ ဒီကြောင်ကို ငါ သတ်ပစ်မှာအမှန်ပဲကွ၊ တောက်... ပေါင်းတည်သားများ ကြောင် အစော်ကား ခံရတယ်လို့ကွာ"

ဤသို့ ကြိမ်းဝါးထားပြီးနောက် ယခုနေ့ သူ တောင်ကြီးပြန်အသွားမှာ နေ့ကောင်းရက်သာရွေး၍ ကျွန်တော် ဒီကြောင်မ 'ဖက်တီးလူး'ကို သတ်စားရန် စီမံခြင်းဖြစ်ပါ၏။ သင်္ကြန်တွင်းမို့ အိမ်ကရှိတာတွေ ရေကစားထွက်သွားကြပြီ၊ မီးသွေးမီးဖိုက ရဲရဲနီပြီ၊ မီးမြှိုက်ပြီး အမွေးခြစ်ရန် ဓားဦးချွန်ကို သ ထားသည်။ ဝက်ကောင်လုံးကင်လို တစ်ကိုယ်လုံးကြွပ်နေတော့ အတုံးလှလှခုတ်ရန် ဓားမကြီးကိုလည်း မြနေအောင် သွေးထားသည်။ ကြောင်မ ဖမ်း၊ အဝတ်နဲ့ထုပ်...

ယင်းသို့ လုပ်ငန်းစဉ်ကို စဉ်းစားရင်း မီးဖိုယပ်ခတ်ကာ ဒီကြောင်မ ဘယ်မှာနေလဲ ဟိုဟိုဒီဒီ ကြည့်နေစဉ်...

ဟဲ့ ဟဲ့... ခြေခုံကို တစ်စုံတစ်ခုက နူးညံ့စွာ လာပြီးပွတ်သပ်နေလို့ ငုံ့ကြည့်လိုက်တော့ အမယ်လေး... မယ်မင်းကြီးမ... ဖက်တီးလူးပါလား။

ဟင်... သင်းကလေး ဘာမှ မသိပါလား။

"မောင်ရယ်... ဒီဓာတ်ဘူးမျိုးဟာ ခုနယ် ဘယ်လောက်ရှားပါးတယ်၊ ဈေးဘယ်လောက် ပေးရတယ်၊ မောင့်ဝီစကီပုလင်းဟာ ဘယ်လောက်ကောင်းတယ်၊ ဘယ်လောက် အဖိုးတန်တယ်ဆိုတာ သူ ဘယ်သိပါ့မလဲ"

မေ ပြောခဲ့သောစကားများ ကျွန်တော့်နားထဲ ကြားယောင်လာသည်။

“သူသိတာက ပိုးဟပ်နဲ့ အိမ်မြှောင်လောက်ဟာပဲ၊ ဒီဓာတ်ဘူးကွဲပါစေ၊ ဝီစကီပုလင်း အောက်ကျပါစေ... ဆိုတဲ့ စိတ်ထားလည်း ရှိရှာတာမဟုတ်ဘူး၊ ဒီတော့ သူ့သတ်လို့...”

ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော့်ခြေစုံကို ကယုကယင် ပွတ်သပ်နေသော ဖက်တီးလူးမကို ကောက်ချီကာ ရဲရဲနီနေသော မီးဖိုကို ရှဲခနဲ ရေနင့်ဖျန်းပစ်လိုက်ပါတော့သည်။

(၁၉၆၈၊ ဇွန်လ၊ မြဝတီ)

□

ဒီစိတ်နှင့် ဒီအရွယ်

ကျွန်တော်သည် ဇာတိဌာနေ မွေးရပ်မြေသို့ပြန်ရန် ကွမ်းခြံဘူတာကြီးသို့ ရောက်ခဲ့သည်။ ရန်ကုန်-ပြည် သွား အမြန်ရထားသည် နာရီပြန်တစ်ချက်တိတိမှာ ထွက်မည်ဖြစ်သော်လည်း ကိုယ်ပိုင်ကား ဘယ်တော့မှ စီးနိုင်မည်လဲဟု စိတ်ကူးမျှ ထည့်နိုင်သူမဟုတ်၍ ကြိုကြိုတင်တင် ၁၁ နာရီခွဲက အိမ်မှထွက်ခဲ့ရာ ငါးပိသိပ် ငါးချဉ်သိပ် ပြည်သူ့ဘတ်စ်ကား စောင့်နေစဉ် သုံးဘီးကား အဆင်သင့်သဖြင့် နှစ်ကျပ်ခွဲလောက်တော့ အပိုကုန်ကျချင် ကုန်ကျပစေတော့ဟု စွန့်ခြင်းကြီးတစ်ပါးဖြင့် ဘူတာကြီးသို့ ၁၂ နာရီတွင် ရောက်ခဲ့တော့၏။ သွားမည့်ရထားက တွဲမျှ မထိုးသေးပေ။

၁၂ နာရီခွဲခန့်၌ မောင်မင်းကြီးသား တွဲထိုးခေါင်းက နောက်ပြန်တွန်း၍ ဝင်လာပါပြီ။ သံဆန်ခါ အပေါက်ဝမှ လူများစုပြုံ တိုးကြိတ်ဝင်ကြသည်။ အချို့ပစ္စည်းတို့ကို စစ်ဆေးကြည့်သေးသည်။ သည်ရထားမှာ ကြိုတင်လက်မှတ်နှင့် တွဲနံပါတ် ခုံနံပါတ်ပါပြီးဖြစ်၍ ကျွန်တော်က လူပါးသွားမှ ခပ်အေးအေးပဲ ဝင်ပါသည်။

အင်း ကျွန်တော့်တွဲနံပါတ် (၄)၊ ခုံနံပါတ် (၅၂)ဖြစ်နေရာ ကျွန်တော့်ရှေ့တည့်တည့် ခုံနံပါတ်(၅၃)က ယခုခေတ်အခေါ် ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်မှ ၂ နှစ် ၃ နှစ်မျှကျော်ဦးမည့် ကောင်မလေးတစ်ယောက် တစ်ဦးတည်းထိုင်နေသည်ဖြစ်ရာ သူ့မှာ အဖော်မပါဟု တွက်ရပေသည်။ မကြာမီ၌ ကျွန်တော်တို့ ခုံနံပါတ် ၄ ယောက် မျက်နှာချင်းဆိုင်ဖြစ်သော (၅၁) (၅၄) သို့ အခြားသူများ ရောက်လာသည်။

စင်စစ် မီးရထားနှင့် ခရီးသွားလျှင် ကျွန်တော်သည် ပြတင်းပေါက်နှင့်ကပ်လျက် ရထားရှေ့ဘက်ကို မျက်နှာပြုကာ ကိုယ်ကို လေတိုးခံရသော ယခု ကောင်မလေးထိုင်နေသည့် နေရာမျိုးကို ကြိုက်သည်။ သို့သော် ရထားလက်မှတ်ယူရာမှာ အစီအစဉ် နံပါတ်အတိုင်း ကျတတ်သည်။ ဒါပေမဲ့ ဒီလို ပြည်နှင့် ရန်ကုန်အကြားမှာ သာယာဝတီ၊ လက်ပံတန်း၊ ကြို့ပင်ကောက်၊ ပေါင်းတည် ၄ ဘူတာရပ်သော အမြန်ရထားတွင် လူအင်မတန် နည်းတတ်သည်။ တိုးလျှိုးပေါက်တွဲတွေမှာ တစ်နေရာရာ၌ ခုံလွတ်တွေ ရှိနေတတ်သဖြင့် ရထားထွက်၍ နောက်ထပ် လူမလာတော့ဘူး သေချာတော့ ကြိုက်ရာနေရာ သွားထိုင်မည်ဟု ကျွန်တော် စိတ်ကူးထား၏။

သို့ဖြင့် ရထားထွက်၍ ၅ မိနစ်မျှအကြာ ကျွန်တော် နေရာရှာတော့မည်ဟု ဟန်ပြင်စဉ် အကြောင်းက တိုက်ဆိုင်ချင်လာတော့ ကောင်မလေးက...

“ဦးလေး... ကျေးဇူးပြုပြီး ကျွန်မနဲ့ နေရာချင်း လဲထိုင်ပါလားရှင်၊ ကျွန်မ ရင်ဘတ်လေတိုးတာ မခံချင်ဘူး”

သည်တော့ ကျွန်တော်က ရွှင်လန်းစွာ...

“ဟာ အဆင်သင့်ပဲဟေ့၊ ငါက နင့်နေရာမျိုး သဘောကျနေတာ”

ကျွန်တော်တို့ နေရာချင်း ပြောင်းထိုင်ကြပြီးနောက် တစ်ယောက် တစ်ယောက် ဘယ်သွားမလဲ၊ မေးကြသည်။ သူက ... ကြို့ပင်ကောက်တဲ့။

ထို့နောက် ကျွန်တော်တို့ စကားမဆက်ကြတော့ပေ။ သူက ပထမ ခုံအောက်မှ သူ့ပစ္စည်းထုပ်ကို ယခုခုံအောက်ကို ရွှေ့သည်။ ပြီးလျှင် ခုံပေါ်တက် မတ်တတ်ရပ်၍ စင်ပေါ်ရှိ ကင်းဘတ်စ်အိတ်ထဲမှ စာအုပ်အချို့ကို ယူသည်။ ယင်းသို့ သူ့ကိုယ်လက် လှုပ်ရှားနေပုံကို ကြည့်နေရာမှ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ ကဗျာဉာဏ် ဝင်လာသည်။

ဆယ့်သုံးနှစ်ရွယ်၊ ပျိုပျံ့သင်စပေမို့

နွဲ့သုံးကျစ်သွယ်၊ ကိုယ်ဟန်သွင်က ပြပြီပေါ့

နဂိုသာန်ယဉ်အလှမှာတဲ့ မှုန်နံ့သာခြယ်

အို... စံတင်ပြရရင်ဖြင့် ဥမ္မာနယ်...။

ဟဲ ဟဲ... နောက်ဆုံးတစ်ကြောင်းကတော့ လွန်သွားပြီဗျို့၊ ဘယ်နှယ် ဗျာ၊ မဖြစ်စလောက် အရွယ်မရောက်တရောက် အဖူးအညောင့်ရှိသေးတာလေးကို အလှထွတ်ချာ မယဉ်သာသည့် ဥမ္မာဒန္တီစံမမိနဲ့ သွားနှိုင်းလို့ မသင့်လျော်ဘူးပေါ့ခင်ဗျာ၊ သို့သော်လည်းလေ ကဗျာဆိုတာ ကာရန်ခေါ်ရာ ပါတတ်တယ် မဟုတ်လား၊ ကဗျာစပ်ဖူးသူတိုင်း သိကြပါတယ်၊ သည်နောက် သည်ကောင်မလေး မဂ္ဂဇင်းစာအုပ်ဖတ်နေတာကြည့်ပြီးတော့ လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်ရဲ့ တေးထပ် ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲ ဝင်လာပြန်တော့တယ်။

အပျိုဖော် ရွယ်မစေ့ခင်က၊ ငယ်ခလေ့ဂေါရီ
စံပယ်ခက် နှစ်စုံပင်မှာ မဝံ့ခင်တုန်းက အစ
ပန်းခြံရ ဆင့်စီငယ်၊ မပွင့်မီကာလ
ကျင့်ဝင်္ဃီဇာနည်၊ ခါပထမ အရွယ်
ငယ်သွားတွေ ကြွေမလဲခင်က၊ မေအမြဲ ချစ်ဖို့ ကြံရွယ်
ကလေးစိတ် ဓာတ်မပြယ်၊ ခပ်ငယ်ငယ် စာမတတ်ခင်က
ကညာနတ် တောင်းဆုပွေလီ၊ ကောင်းမှုစေတီ
စိတ်မှန်းနဲ့ မေကျောက်ချီသည်၊ သွေဖောက်ပြီနိုင်ဘူးဖျားလေး။

စေ့စေ့တွေးတော့ ရေးရေးမကဘူး၊ ထင်းထင်းကြီးပေါ်လာသနော်။ ဒီကဗျာ အဓိပ္ပါယ်ကတော့ တစ်တစ်ရစ်ရစ်ကြီးပဲ။ ကဲ... မရွှေလှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်ဟာက 'ငယ်သွားတွေ ကြွေမလဲခင်က၊ မေအမြဲ ချစ်ဖို့ ကြံရွယ်' ဆိုတာက မလွန်ဘူးလားခင်ဗျာ၊ သူလည်း ကာရန်ရတိုင်း ဖိကျိတ်လိုက်တာနဲ့တူရဲ့၊ ငယ်သွားဆိုတာ ၅ နှစ် ၆ နှစ်အရွယ်မှာ လဲတာဗျာ၊ ဒီအရွယ်မရောက်ခင်ကပဲဆိုတော့ သူ့ချစ်လင်ညာရာမှာ ပိုသွားထင်ပါရဲ့။ သို့သော် တစ်ခုတော့ ရှိပါရဲ့၊ သူ့ဘဝအတွက်ကြည့်တော့ သူဟာ နန်းတွင်းသူခင်ဗျာ၊ အချစ်ရေယဉ်ကြောမှာသာမျောပြီး 'ချစ်သမျှကို'စသည့် ပတ်ပျိုးတွေရေးနေတဲ့ မိခင်နန်းမတော်မမြလေး ခန်းဆောင်မှာ ကြီးရတော့ သူဟာ လူမှန်းသိ အမှတ်ရကတည်းက သည်အချစ်စိတ်မှာပဲ တည်နေတယ်လို့ ယူသော်ရတန်ကောင်းရဲ့။

သူ့ဘဝအတွက် ကြည့်ရင်ဖြင့် ကုန္ဒဝံသနန်းတွင်း အချစ်ဝတ္ထုကြီးကို ရေးခဲ့တယ်။ 'စိန်မြူးကြာညောင်'ဘောလယ်တွေ ရေးခဲ့တယ်။ နောက်ဆုံးမှာ...

မြင်မြင်ရာ သင်္ခါရပေမို့
ဘဝကိုတဲ့ ပြီးငွေဖွယ်။
ကြည်မမွေနိုင်ဘူ
ပြည်လှေကို တန်ပါပေါ့
ဂန္ဓမာ မာလာပြန့်မှာ
တောသန့်တော့မယ်။
မသေရုံ ရွှေဘုံထီးမှာတော့
သစ်သီးနဲ့ ပွဲတော်တည်မယ်
ဖန်ခြယ်တဲ့ ဝတ်လဲ။
မြိတ်ရစ်ကယ် မြိုင်
အုပ်လုံး စံပယ်ကြိုင်တဲ့
မြကေခိုင် မင်ရည်လဲ့ကို
သိမ်းမယ့် ကြံဆဲ။ ။

ဒါဟာ တကယ် တရားရတာတော့ မဟုတ်ဘူးခင်ဗျာ။ သည်လို တရားရရဖြင့် ကောင်းရဲ့လို့ သံဝေဂဖြစ်ဟန် တူပါရဲ့။ သူ့ဘဝ အတိုချုပ်ကြည့်တော့ အချစ်နဲ့သာ ဗျာပါပွေသွားရှာတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် သူကဗျာတွေကို ကျွန်တော်တို့ရလိုက်တာပဲ။ ကဲ 'ငယ်သွားတွေ ကြွေမလဲခင်က'နေပြီး 'မြကေခိုင် မင်ရည်လဲ့ကို သိမ်းမယ့်ကြံဆဲ'အထိ တွက်ကြည့်စမ်း... သည်ကြားထဲ ဘာတွေများ ဖြစ်ခဲ့သလဲလို့ သူကဗျာတွေဟာ သူ့ဘဝကို ပြသွားတာပဲ။

သည်နေရာမှာ ငယ်သွားတွေ ကြွေမလဲခင်ကပဲ သည်စိတ်မျိုး ပေါ်နိုင် မပေါ်နိုင်ဆိုတာကို အမျိုးသမီးစာရေးဆရာမများဖြစ်တဲ့ ခင်နှင်းယုတို့၊ ယုဝတီ မာလာသိန်းတို့၊ ခင်ဆွေဦးတို့က အမျိုးသမီးဆိုင်ရာကို ရှင်းဖို့ ကောင်းတယ်ဗျာ။ ကျွန်တော်တို့ ယောက်ျားဆိုင်ရာ ဆိုရင်ဖြင့် ကျွန်တော်ဟာ ငယ်သွားတွေ လဲပြီးပါပြီ။ ဆယ်နှစ်သားလောက်ရှိမှ လင်မယားလုပ်တမ်း ကစားတတ်ပါတယ် ခင်ဗျာ။ သည်လို ကစားတော့ရင် ကျွန်တော်နဲ့ ရွယ်တူကောင်မလေးတွေပဲ။ ဒါပေမဲ့ တစ်ယောက် တစ်ယောက် ချစ်တဲ့စိတ်၊ နောက် ကြီးတော့ ယူမယ်ဆိုတဲ့စိတ် လုံးဝ မပါပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆို ခုကစားပြီး တော်ကြာ ရန်ဖြစ်ချင် ဖြစ်ကြတာကိုးဗျ။

စင်စစ်တော့လည်း လင်မယားလုပ်တမ်း ကစားတဲ့စိတ် လွန်မြောက်တော့မှလည်း အချစ်စိတ်ပေါ်တယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

သည်လိုအရွယ်နဲ့ စိတ်အကြောင်းတွေ့ရင်းနဲ့ ကျွန်တော် အခုန ဖော်ပြခဲ့တဲ့ မီးရထားပေါ်မှာ ကျွန်တော့် ရှေ့ခုံထိုင်နေတဲ့ ကောင်မလေးကို ကြည့်မိပြန်တယ်။

သူ့အရွယ်ဟာ အပျိုဖော်ဝင်သေးဟန် မတူဘူး။ အသက် ၁၂ နှစ် ၁၃ နှစ်လောက်ပဲ ခန့်မှန်းရပါတယ်။ အဝတ်အဆင်ကတော့ ခေတ်ဆန်ဆန် ကြော့ကြော့မော့မော့လေးပါပဲ။ သူ့ခေါင်းကဆံပင်မှာ ဖွတ်မြီးလေးနှစ်ချောင်း ထိုးပြီး နောက်တွဲချထားပါတယ်။ ခုခေတ် မိန်းကလေးတွေဟာ ဒီအရွယ်မှာ သည်လို ဆံပင်ရှည်ထားရင်ထား၊ မဟုတ်ရင် ဆံတိုလည်ရစ်ကလေးတွေပဲ များကြတယ်။

ဟိုယခင် ကျွန်တော်တို့ ငယ်စဉ်ခေတ်ကဆိုရင် ဒီအရွယ်ဟာ ဆံရစ်ကလေးရှိသေးတာပဲဗျ။ ဆံတောက်ချတောင် နားရွက်နောက်က မကောက်ရသေးဘူး၊ နားရွက်တစ်ဝက်လောက်၊ ရှေ့နဖူးပြင်က ဆံယဉ်စထက် လက်နှစ်သစ်လောက်ပဲ ရှည်တယ်။ ဒါဟာ အပျိုမဖြစ်သေးဘူးဆိုတဲ့ သင်္ကေတ။ အဲ... ဆံတောက်ဖားဖားချရင်ဖြင့် အပျိုဖြစ်ပြီ၊ အုပ်လုံးသွင်းပြီဆိုရင် 'ကျွန်မ လင်ယူနိုင်ပါပြီ'လို့ ကြေညာတာပါပဲ ခင်ဗျာ။

သဟာနှင့် ကျွန်တော်က ကိုယ့်ရှေ့ခုံထိုင်နေတဲ့ ကောင်လေးကို သူ့အရွယ်နဲ့လိုက်အောင် ရှေ့ယခင်ခေတ်က ဆံရစ်ဝိုင်းကလေးနဲ့ ဆံတောက်ကလေး လက်နှစ်သစ်လောက် ချကြည့်လိုက်တယ်ဗျို့၊ လား... လား... ကျွန်တော့်မျက်စိထဲမှာ ကျွန်တော် ၁၂ နှစ်သားအရွယ်က စိတ်ကူးယဉ်ခဲ့ဖူးတဲ့ 'ညွန့်ညွန့်'ဆိုတဲ့ ကောင်မလေး ပေါ်လာတယ်ဗျ။

* * *

"ကျင်မောင်"

"ဘုရား..."

"ဝက်သားဟင်းနဲ့ ထမင်းစားရအောင် လိုက်မလား"

"တင်ပါ"

"သွား.... အဝတ်လဲချေ"

ကျွန်တော် ဦးသုံးကြိမ်ချပြီး အိမ်သို့ သုတ်ခြေတင်တော့သည်။

"ကျင်မောင်"မှာ ကျွန်တော်၏ ငယ်နာမည်ဖြစ်သည်။ 'ကြင်ဆွေမှာ ကျွန်တော် ရန်ကုန်ရောက်မှ 'တင်ဆွေ' မည်သော သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်၏နာမည်နှင့် နဘောထပ် ပြောင်းယူခြင်းဖြစ်သည်။ ဒါနဲ့နောက် ကလောင်နာမည် 'သော်တာဆွေ' ဖြစ်လာသည်။

ကျွန်တော်ငယ်စဉ်က ရွာကဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် နေရပါသည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းဆိုသော်လည်း ကျွန်တော်တို့ခေတ်မှာ ဘုန်းကြီးစာ မသင်ရတော့ပါ။ ၇ တန်းအထိ သင်၍ လောကဓာတ်ကျောင်းဟု ခေါ်နေပါပြီ။ ဘုန်းကြီးကြီးက ကျောင်းအုပ်ကြီးဖြစ်ပါသည်။ သူ့လက်အောက်က ကျောင်းဆရာ ၃ ယောက်ရှိပါသည်။ ဘုန်းကြီးကြီးကတော့ ဘာမျှ မသင်တော့ပါ။

ယင်း ၇ တန်းကျောင်းကို ကျောင်းဆရာ ၃ ယောက်ထဲနှင့် နိုင်ပါသည်။ ထိုခေတ်က ကျောင်းနေသူ အလွန်နည်းပါသည်။ သူငယ်တန်းနှင့် ပထမတန်းလောက်တွင်သာ ဆယ့်လေးငါးယောက်မျှရှိ၍ ဒုတိယတန်းလောက်ကစပြီး နည်းလာသည်။ ၄ တန်း ၅ တန်းမှာ ၄-၅ ယောက်မျှ ရှိတော့သည်။ ဒါတောင် ကျွန်တော်တို့ ရွာသားချည်း မဟုတ်ပါ။ နံဘေး၊ ပတ်ဝန်းကျင် ရွာများက လာနေ၍ဖြစ်ပါသည်။

ထိုစဉ်က ကျွန်တော်တို့ရွာမှာ ကျွန်တော်နှင့်အတူ ၇ တန်းအထိ ပညာသင်နိုင်သူမှာ တစ်ယောက်တည်းရှိပါသည်။ သို့သော် သူ့ခမျာ ၇ တန်းအောင်တဲ့ပြီး ကျွန်တော် မြို့ကျောင်းကူးသောအခါ သူ မလိုက်နိုင်တော့ပါ။

အကြောင်းမှာ ထိုခေတ်က ကျွန်တော်တို့ ရွာသူရွာသားများသည် အလွန်ဆင်းရဲကြ၏။ အိမ်ခြေ ၃၀၀ လောက်ရှိသော ရွာကြီး၌ အိမ် ၅၀ လျှင် တစ်အိမ်လောက်သာ လယ်ပိုင်ရှင်ရှိတော့၏။ သို့သော် များများစားစား ပိုင်ရှင်များမဟုတ်ကြ။ ချစ်တီးအင်ခံပြီးဖြစ်ကြ၍ တစ်ရှဉ်းလုပ်၊ နှစ်ရှဉ်းလုပ် ပိုင်ရှင်မျှ ဖြစ်တော့၏။ ကျန်လူများကား စိုက်ခဲ ပျိုးခဲ လက်ငင်းမရကြဘဲ စပါးပေါ်ပေးမျှဖြစ်၍ စပါးပေးတင်းတိုးတို့ အောက်တွင် 'ဆင်းရဲလှတစ်သက် လူမသေကြွေးချည်းပဲ' ဆောင်ပုဒ်နှင့် နေရသူများဖြစ်၏။

ယင်း၌ ကျွန်တော်က အနုတော လူချောတည်း။ လယ်ဧကကလေး အနည်းငယ်မျှရှိသော လယ်ပိုင်ရှင်၏သား။ ရုပ်ရည်လေးလည်း သနားကမားရှိ၍ ဘုန်းကြီး၏ အချစ်တော်ဟု ယူသော်ရ၏။ ဘုန်းကြီးကြီးက ဘယ်သွားသွား ကျွန်တော့်ကို ခေါ်လေ့ရှိ၏။

"ကျင်မောင်"၊ "ဘုရား"၊ "ဝက်သားဟင်းနဲ့ ထမင်းစားလိုက်မလား"ဆိုကတည်းက ဘုန်းကြီးကြီး ဘယ်သွားတော့မည်ကို ကျွန်တော်သိပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ပေါင်းတည်မြို့နှင့် ကျွန်တော်တို့ရွာသည် ၃ မိုင်ဝေးပါသည်။ ဤအကြား တစ်မိုင်ခွဲမျှတွင် 'လက်ပံပင်စု'ခေါ်သော အရပ်ရှိ၏။ ယင်း လက်ပံပင်စုက ကျွန်တော့်မိဘများလိုပဲ လယ်ပိုင်ရှင်များဖြစ်ကြသော ဦးဖိုးဆင့်-ဒေါ်မယ်မြင့်တို့အိမ်သို့ ဘုန်းကြီးကြီးသည် တစ်လလျှင် တစ်ခေါက် နှစ်ခေါက် သွားလည်လေ့ရှိပါသည်။ ဤအိမ်ကလည်း ပြောလည်းပြောလောက်ပါပေရဲ့၊ ကျွန်တော်နှင့် ဘုန်းကြီးကြီးသွားတိုင်း သွားတိုင်းပဲ ဝက်သားဟင်းနှင့် ဝက်ရိုးဟင်းချိုနှင့် ဆွမ်းကပ်လေ့ရှိပါ၏။

ထိုခေတ်က ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည်တွင် ဝက်သားဟင်းသည် ဟင်းတကုဟင်းထဲတွင် နာမည်အရဆုံး ဖြစ်ပါ၏။ ဝက်သားဟင်းနှင့် ထမင်းကျွေးသော အလှူသည် ထိပ်တန်းထဲက ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် 'ဝက်သားတုံးကြီး ဒူးခေါင်းလောက် သူများစားတာမြင်ဖူးပါရဲ့'ဟူသော

ဘာကရန်မှ မမိသည့် သံချပ်ပင် ခေတ်စားခဲ့ပေသည်။ ယခုခေတ်မှာတော့ 'ဆီရှား ဝက်သားဖိကျိတ်'ဟု ဝက်သားနာမ်နိမ့်ရပါ၏။ ဪ... သခါရတွေကိုး ခင်ဗျာ။ ထို့ကြောင့် ဝက်သားဟင်းနှင့် ထမင်းကျိတ်ရမယ်ဆို နိပ်ပလေပေါ့။ ဝက်ဆီလေးများ ဆမ်းရ အဟမ်း... အဟမ်း...။

ဘုန်းကြီးကြီးနှင့် ကျွန်တော်သည် ဤအိမ်သို့ နံနက် ၉ နာရီခန့်တွင် သွားလေ့ရှိပါ၏။ ကျွန်တော်က နောက်မှ ဘုန်းကြီးကြီး သားရေလွယ်အိတ်ကို လွယ်၍ ထီးကြီးထမ်းလိုက်ရ၏။ ဘုန်းကြီးကြီးသည် သင်္ကန်းကိုရုံ၍ မိမိရှေ့လေးတောင်မျှထက် မပိုသော စက္ကူကုဏ္ဍိဖြင့် ကြွေတော်မူ၏။ တောဘုန်းကြီးသည် အလွန်တန်ခိုးကြီး၏။ တောသားတို့သည် ဘုန်းကြီးကို အလွန်ရိုသေကြ၏။ လမ်းမှာတွေ့ကြလျှင် ဘုန်းကြီးကြီးကို အရိပ်လွတ်အောင်ရှောင်ပြီး ပုဆစ်တုပ်ထိုင်၍ ဝတ်ချကြ၏။ ဘုန်းကြီးလွန်သွားမှ ထိုင်ရာက ထကြရ၏။ ဘုန်းကြီးကြီးသည် မည်သူမည်ဝါလဲဟုတော့ မျက်စိစောင်း၍ ကြည့်တတ်၏။ သို့သော် ဘာတစ်ခွန်းမျှ မပြောချေ။ ကျွန်တော်တို့ ဘုန်းကြီးကြီးသည် လမ်း၌ရပ်ပြီး လူတို့နှင့် စကားပြောလေ့မရှိပေ။

သို့ဖြင့် ကျွန်တော်တို့သည် ၉ နာရီခွဲသာသာလောက်မှာ ဦးဖိုးဆင့်တို့အိမ်သို့ ရောက်ကြ၏။

ဟာ တစ်အိမ်လုံး ပျာယာခတ်ကရော၊ ဦးဖိုးဆင့်ကိုယ်တိုင်က ဗီရိထဲက ပုဆိုးခေါက်ကိုထုတ်၍ ဘုန်းကြီးကြီးခြေထောက်ကို သုတ်ပေး၏။ ဒေါ်မယ်မြင့်က သင်းဖြူးခင်း၊ ကော်ဇောခင်း၊ ခေါင်းအုံး၊ ကွမ်းအစ်၊ ထွေးခံပြင်၏။ သူတို့၏သမီးလေး ညွန့်ညွန့်က မိခင်ကိုကူညီပေး၏။ တစ်ဦးတည်းသော သမီးလေး၊ ရုပ်ကလေးက ချောပါဘိ...။

အဲသည်တုန်းက ဒီကောင်မလေးဟာ ကျွန်တော်နဲ့ရွယ်တူလောက်ပါပဲ။ အဲသည်ခေတ်အလျောက် အဲသည်အရွယ်မှာ ဆံရစ်ဆံတောက်ဝိုင်းလေးနဲ့၊ ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက်ကလည်း အခုရထားပေါ်မှာ တွေနေတဲ့ ကောင်မလေးနဲ့ တူပါဘိ၊ နောက်မကြာမီ အပျိုချောဖြစ်တော့မည်ဆိုတဲ့ ပုံသဏ္ဌာန်၊ သို့ပေမဲ့ အခုလို...

“ဆယ့်သုံးနှစ်ရွယ် ပျိုပျံ့သင်စပေမို့ နွဲ့လုံးကျစ်သွယ် ကိုယ်ဟန်သွင်က ပြီပြီပေါ့၊ နဂိုသဏ္ဌာန်ယဉ်အလှမှာတဲ့ မှန်နဲ့သာခြယ်” ဆိုတဲ့ ကာရန်မျိုးတော့ ကိုယ်တိုင် မစပ်တတ်သေးဘူး၊ သို့သော်...

“ဆံရစ်ဆံတောက်ကလေးဟာမို့၊ အချစ်အညှောက် သွေးတွေ ဝင်ကာ စွတ်ပါလို့ ခင်ကညာကိုလေ... ကြင်နာချက်ကယ်ကြောင့် ခုတင်မှာ ထင်ရာဖက်တယ်၊ နွမ်းလျက်ခွေ”ဟူသည် ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းကြီးမှာပါသော ကဗျာမျိုးတော့ အလွတ်ကျက်တတ်နေပါပြီ။

ဟုတ်ပါသည်။ ကျွန်တော် ၁၂ နှစ်သားက ဒီလို ရွယ်တူကောင်မလေးကို စိတ်ကူးယဉ်တတ်နေပါပြီ။ မှန်တာပြောလျှင် ၉ နှစ် ၁၀ နှစ်သားလောက် လင်မယားလုပ်တမ်း ကစားတတ်သည့်အရွယ်က လွန်လျှင် ကျွန်တော့်တစ်သက်တာမှာ ပထမဦးဆုံး သမီးရည်းစား အချစ်စိတ်နဲ့ စိတ်ကူးယဉ်မိတာဟာ အဲသည် ညွန့်ညွန့်ပါပဲ ခင်ဗျာ။ သူ့ဘက်က ဘယ်လိုရှိမယ်တော့ ကျွန်တော် မသိခဲ့ပါဘူး။ သူနှင့် ကျွန်တော်ဟာ စကားတစ်ခွန်းမျှလည်း မပြောခဲ့ဖူးပါဘူး။ အဲ... တစ်ခါတော့ မှတ်မှတ်ရရ ခင်ဗျား... အရိုက်ခံရတယ်။ ညနေစောင်း ကျွန်တော်နဲ့ ဘုန်းကြီးကြီးက သူတို့အိမ်က အပြန်၊ သူက ဝင်းခြံပေါက်ဝနား ပန်းချီလေးဘေး ထိုင်ပြီး အလီပေါင်းကျက်နေတာ။

၁၇ တစ်လီ ၁၇

၁၇ နှစ်လီ ၃၄

၁၇ သုံးလီ x x ဆိုရုံရှိသေး၊ ကျွန်တော်က ဖြတ်ပြီး ၅၁ လို့ဆိုလိုက်မိတော့ ကျွန်တော့်ခြေသလုံး ပေတံနဲ့ ခုတ်လိုက်တာဗျာ၊ လူကို ပူထူသွားတာပဲ။ ဘုန်းကြီးကြီးကလည်း ရှိနေတော့ ကိုယ့်မိုက်ပြစ်နဲ့ကိုယ် ဘာမျှ ပြန်မပြောဝံ့ပဲ လစ်ခဲ့ရတယ်။

* * *

ယင်းသို့ သူကလေး ကြည့်ရင်းဖြင့် ကိုယ်၏ ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ် ကလေးတွေတွေ့ရင်း မီးရထားကြီးသည် လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်၏မိခင် နန်းမတော်မမြလေးတို့ရဲ့ ဇာတိမြေ ဥက္ကံသုံးဆယ် အပျိုတွေချောတဲ့ လှိုင်ဘောလယ်ဆိုတာ ကျော်ဖြတ်ခဲ့ပြီး သာယာဝတီမင်းသားစံခွဲရာ သာယာဝတီမြို့ ဘူတာဆိုက်၊ နောက်ပြီးတော့ လက်ပံတန်း၊ ထို့နောက် ကြို့ပင်ကောက်လည်းရောက်ကရော ကောင်မလေးဟာ ပြတင်းပေါက်က ခေါင်းပြူတဲ့ပြီး... “သမီး ဒီမှာ မေမေ... သမီး ဒီမှာ”

မျက်မှန်နဲ့ ၀၀ဖိုင်ဖိုင် အဒေါ်ကြီးတစ်ယောက် ကျွန်တော်တို့တွဲနား ရောက်လာတယ်၊ ကျွန်တော့်မြင်တော့...

“ဟင် ကိုကျင်မောင်” တဲ့။

ကျွန်တော်က သူ့ မသိသလိုဖြစ်နေတော့ သူကပဲ စကားဆက်ပြီး “ကျွန်မကိုတော့ ဘယ်မှတ်မိတော့မလဲလေ အဖေ-အမေ နာမည်ပြောမှ သိတော့မှာပဲ၊ လက်ပံပင်စုက ဦးဖိုးဆင့်-ဒေါ်မယ်မြင့်...”

သည်တော့မှ ကျွန်တော်က “အား... မညွန့်ညွန့် ဟုတ်ပြီ၊ ဒါက သမီးနော်၊ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်က ဒီကလေးမမြင်တော့ ငယ်ငယ်က ဆံရစ်ကလေးနဲ့ မညွန့်ညွန့်ကို သတိရနေတာဗျာ”

“ဟင်... ဟုတ်ရဲ့လား၊ အခုကြီးတဲ့ရုပ်တော့ နည်းနည်းမှ မမှတ်မိဘူးပေါ့”

“ဟင့်အင်း... ဘယ်လိုမှ ဆက်လို့မရဘူး၊ မညွန့်ညွန့်ကတော့ ကျွန်တော့် မှတ်မိတယ်နော်”

“ယောက်ျားရှပ်က မိန်းမတွေလောက် မပြောင်းဘူး၊ နို့ပြီး ကိုကျင်မောင် လူပျိုပေါက်တုန်းကလည်း ပေါင်းတည်ကျောင်းသွားတော့ ကျွန်မတို့အိမ်ရှေ့က ဖြတ်ဖြတ်သွားနေတာပဲ၊ အင်း အခုတော့လည်း ဆံပင်တောင် ဖြူစပြုပြီပဲ၊ ကိုကျင်မောင် အသက်ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ...”

“အဲ ခုနပဲ သတိရလို့ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် အလီပေါင်းနဲ့ ပြောပြရမှာပဲ၊ ၁၇ တစ်လီ ၁၇၊ ၁၇ နှစ်လီ ၃၄၊ ၁၇ သုံးလီ x x ပေတံနဲ့တော့ မခုတ်လိုက်ပါနဲ့ဗျာ...”

“ကြည့်စမ်း... ကြည့်စမ်း... ကိုကျင်မောင် ဒါကို သတိရသေးတယ်.. ဟုတ်လား...”

“ဟုတ်ကဲ့...”

အမြန်ရထားတို့မည်သည် တစ်ဘူတာမှာ ကြာကြာမရပ်ပါ။

ဘဝသံသရာ... တဲ့။ ရှည်လျား ထွေပြား မနေမနား တစ်သွားထဲ သွားကြတာ။ ။

(၁၉၇၀ ခု၊ ဧပြီလ၊ မြဝတီ)

□

